

అంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ పర్చలు

అధికార నివేదిక

(పన్నెండవ సమావేశము : పదవ రోజు)

బుధవారము, 2 మార్చి, 1994

(సభ ఉదయం 8-30 గంటలకు సమావేశమైనది)

(ఉప సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు)

ప్రశ్నలు - వాగ్రూప సమాధానములు

DISEASES DUE TO WASTE MATERIAL FROM HOSPITALS

80-

*9068-Q- Sri M. Kodanda Reddy (Musheerabad):- Will the Minister for Finance, Medical and Health be pleased to state:

(a) whether it is a fact that waste material (used cotton gauze and other disposable materials) thrownout from Hospitals is causing health hazard to the public in the surrounding areas resulting in various diseases in twin cities of Hyderabad and Secunderabad; and

(b) If so, the action taken to prevent the same?

Minister for Environment, Pollution Control, Science and Technology (Sri M. Sashidhar Reddy):- (జ) No, Sir.

(b) Eventhough it has not resulted in health hazard the waste management practices are not ideal and it can lead to problems. Therefore Government have appointed M/s Indus Environ Consultants, Secunderabad to study hospital wastes disposal practices in 10 Major Hospitals in twin cities. The Consultants submitted their report in May, 1993. Government appointed a Committee to study and frame draft Rules/Notifi-cation basing on the Consultant's Report. The Committee sub-mitted its Report on 29th December, 1993. These draft rules are now under examination by Government in Medical and Health Department.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నక్కెకల్):- ప్రభుత్వం చేపే దానికే చెప్పేదానికే పొంతన లేదు. మా అధికార భాష తెలుగు అని చెప్పి ఇక్కడ ఇంగ్లీషులో చదవడం అంటే నిజంగా అమలు జరపడం కొరకేనా? ప్రభుత్వం ఆసలు తననుకన్న మోసం చేసుకుంటోందని అర్థమవు తోంది. మీరు తెలుగు అధికార భాష అని పదేపదే ప్రకటింపుతున్నారు. కనీసం శాసనసభలో అయినా కనీసం మీరు ఆచరణలో చూపించకుండా ఉంటే ఎలాగో కాస్త

*An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

చెప్పండి తెలియజేయండి. మంత్రి రోశయ్యగారు. శాసనసభలోనే తెలుగు అమలుజరకకపోతే మరి ఎక్కడ అమలుజరుగుతుందో చెప్పండి. ఎందుకు క్రింది వారినీ పాటించమని చెప్పడం. లేకపోతే తెలుగు అధికార భాషను ఎత్తివేయండి. మాది ఇంగ్లీషు భాష అని ప్రకటించండి.

వైద్యు, ఆరోగ్య, శాసనసభ వ్యవహారాల శాఖమంత్రి (శ్రీ కె. రోశయ్య):- రాఘవరెడ్డిగారి భావనతో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. నేను తెలుగులో మాట్లాడడానికే ప్రయత్నం చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధికారులను తెలుగులో వ్రాసి పంపించమని మీరు ఆదేశించండి, ఎట్లా పంపరో చూద్దాము.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- చాలా సందర్భాలలో నా సహచర మంత్రులు కానీ, ఎవరయినా తెలుగులోనే సమాధానాలు ఇచ్చే దానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. కొన్ని టెక్నికల్ టెరమ్స్ ఉన్నప్పుడు సరయినటువంటి తెలుగులో చెప్పలేకపోవడం, ఆన్సర్ లాస్ట్ మినిట్లో వస్తే తెలుగులో ట్రాన్స్లేషన్ చేయలేకపోవడం ఎప్పుడయినా జరుగుతూ ఉంటుంది. ఏమైనా మీరు చెప్పిన భావనతో ఏకీభవిస్తూ సాధ్యమైనంతవరకు మన కార్యక్రమాలు తెలుగులోనే జరిపించుకొనే దానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- వారికి ఆదేశాలు ఇవ్వండి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- నాకు ఇబ్బంది లేదు కానీ ట్రాన్స్లేషన్ కూడా జరిపించడం లేదు. ఇది అప్పుడే సెకండ్ సెషన్ ఇలాగ.

శ్రీ ఎమ్. తశీధరరెడ్డి:- అధ్యక్షా, తెలుగులో చెప్పమంటే చెప్పడానికి సిద్ధముగా ఉన్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ఎందుకు చెప్పలేదండి, సిద్ధముగా ఉన్నారట చెప్పడానికి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇకముందు మంత్రులు సమాధానాలు తెలుగులో చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేస్తే మంచిది.

Sri M. Narasimha Reddy:- Including Asoka Gajapathi Raju.

Sri P. Asoka Gajapathi Raju (Vizianagaram):- For some reason, I am taken as an example. This is the second Session that there is no translation. How am I be taken as an example?

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ఆశోక్ గజపతిరాజుగారికి ఎక్స్ప్లెన్ ఉంటుంది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- ట్రాన్స్లేషన్ కి ఇంఫూవ్లెన్స్ సిస్టమ్ పెడుతున్నారు. కొద్ది రోజులలో పెడతారు.

Sri P. Asoka Gajapathi Raju:- After the Assembly dis-solves? Till then, the existing system will continue?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- కోదండరెడ్డి ...

శ్రీ ఎమ్. కోదండరెడ్డి:- నేను ఇప్పుడే హౌస్ లోకి ప్రవేశించాను. ఏ ప్రశ్న గురించి మాట్లాడుతున్నారో నాకు తెలియదు. అయినా కూడా ...

మిస్టర్ స్పీకర్:- మొదటి ప్రశ్న మీదే ..

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు (కుప్పం):- ఏ క్వశ్చన్ తెలియకుండా క్వశ్చన్ అడుగుతున్నాడు.

శ్రీ ఎమ్. కోదండరెడ్డి:- నేను మొదట అధ్యక్షుల వారికో కోరాను. నేను ఇప్పుడే హౌస్ లోకి ప్రవేశించాను అనే మాట చెప్పి అధ్యక్షుల వారితో అడిగి తెలుసుకుంటున్నాను తప్ప తమరితో కాదు

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- క్వశ్చన్ తెలియకుండా క్వశ్చన్ వేస్తున్నారు అన్న మాట.

శ్రీ ఎమ్. కోదండరెడ్డి:- హైదరాబాదులోని ఆసుపత్రులలో ఉపయోగించిన వ్యర్థ పదార్థాలను బయట పారవేయడం వల్ల ప్రజలు అనారోగ్యానికి గురవుతున్నారనే మాట నేను అడిగిన ప్రశ్న. దానికి మీ ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారితో అడుగుతున్నాను. దీని గురించి ఈ అనారోగ్యానికి గురికాకుండా ఈ వ్యర్థ పదార్థాలను మరి దూరంగా పారవేయడానికి, దూరంగా సీట్ బయట పారవేసి వాటి వల్ల ప్రజలు అనారోగ్యానికి గురికాకుండా ఉండడానికి తీసుకొనే చర్యల గురించి మంత్రిగారు ఏ విధమైన చర్య తీసుకుంటారో అనేది వా ప్రశ్న.

శ్రీ ఎమ్ శశిధర్ రెడ్డి:- నేను ఇప్పుడే చెప్పినట్లుగా ఈ కమిటీ నివేదిక డిశంబరులో అందినది. ఇది ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నది. హైదరాబాదులో ఇంచుమించుగా 10 ఫేల రెడ్ కెపాసిటీ మన ట్యూన్ సిటీస్ లో ఉంది. 350 డయాగ్నోస్టిక్ సెంటర్స్ కూడా హైదరాబాదులో పని చేస్తున్నాయి. వీటి నుంచి వచ్చే క్లినికల్, నాన్ క్లినికల్ వ్యర్థ పదార్థాలను వేటిని ఏ విధంగా డిస్పోజ్ చేస్తా బాగా ఉంటుంది అనేది నేను ఇంతకు ముందు చెప్పినట్లు డిస్పోజ్ చేసే పద్ధతి ఇటీవ్ నాట్ వెర్ ఫాటివ్ లెక్కర్ అనే ఆలోచనతో ఇది చేయడం జరిగింది. ఈ విధంగా ఉండే దానికి 10 మెజర్ హాస్పిటల్స్ లో దీనిని పరిశీలన, స్టడీ చేయడం జరిగింది. దీనిని బట్టి ఇంకా ఉండే మిగతా నర్సింగ్ హోమ్స్, హాస్పిటల్స్ కాకుండా డయాగ్నోస్టిక్ సెంటర్స్ లో కూడా ఇది అంత తప్పింకరంగా లేదనే భావముతో ప్రభుత్వం ఈ చర్య తీసుకోవడం జరిగింది ఇప్పుడు ఈ కమిటీ ఇచ్చినటువంటి నివేదిక ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది. దానికి అనుగుణ్యంగా రెగ్యులేటరీ గైడ్ లైన్స్, ప్రమోషనల్ గైడ్ లైన్స్ అనే కూడా చేయడానికి ఆలోచన చేస్తుంది. దీనిలో వాటర్ ఆమెండ్ మెంట్ రూల్స్ అనేవి చేయాలని ఆలోచన ప్రభుత్వం చేస్తోంది. హెల్త్ కేర్ ఎస్టాబ్లిష్ మెంట్స్ అనేవి, అవమ్స్ హాస్పిటల్స్.

నర్సింగ్ హోమ్స్, డయాగ్నోస్టిక్ సెంటర్స్, బెదరెటర్స్లో ఇర్రెస్పెక్టివ్ ఆఫ్ సైజ్, క్రెపిటే అండ్ బెడ్ స్ట్రెంగ్త్ దానిలో పెట్టాలనే ఆలోచన. అంతేకాకుండా కొన్ని ప్రత్యేక మైన గ్లోబ్లెన్స్ దీనిలో రెగ్యులరీ గ్లోబ్లెన్స్ డిటెయిల్డ్ డాక్యుమెంటేడ్ హాస్పిటల్ వెస్ట్ మెనేజ్మెంట్ అనేది ప్రతి హాస్పిటల్లో పెట్టాలని సూచించడం జరిగింది. ఈ విధంగా ఇన్ఫెక్షయస్, నాస్-ఇన్ఫెక్షయస్ క్లినికల్ వేస్టును డిస్పోజ్ చేయడానికి కూడా తగు సూచనలు వేయడం జరుగుతుంది. ఇంతేకాకుండా ప్రత్యేకంగా రక్తముతో ఉండేటటువంటి వ్యర్థ పదార్థాలు ఎయిడ్స్, మీగళా వ్యాధులు వాటితో వచ్చేటటువంటి డెంజర్ను గుర్తు పెట్టుకొని ఆలోచన చేస్తూ ప్రభుత్వం దానికి కూడా కావలసిన సూచనలు దీనిలో జతపర్చడం జరిగింది.

శ్రీ ఎమ్. కోదండరెడ్డి:- దీనిలో ప్రత్యేకంగా ప్రసూతి ఆసుపత్రులలో కొన్ని పదార్థాలు పనికిరానివి అని కాకుండా వాటిని ఇతరత్రా వాడడానికి మళ్ళీ తిరిగి వాటిని వాడడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. కనుక, ప్రత్యేకంగా ప్రసూతి ఆసుపత్రుల విషయానికి వచ్చినప్పుడు ఆ మాటా చాలా సందర్భాలలో నా దృష్టికి వచ్చింది. దాని విషయములో ఏమైనా శ్రద్ధ తీసుకుంటున్నారా అనే మాట మీ ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. శశిధర్ రెడ్డి:- ఇవి అన్ని హాస్పిటల్స్ కి సంబంధించిన వేస్టు గురించి ఈ సూచనలు వేయడం జరుగుతుంది. డిస్పోజిటల్ ఐటిమ్స్ అయినా కూడా ఏ విధంగా వాటిని తీసివేయాలి అనే దానిని ట్రోట్ చేసి డిస్పోజిట్ చేయాలి అని కూడా చెప్పడం జరుగుతుంది దీనిని ప్రతి హాస్పిటల్లో వేయడానికి, అక్కడ పనిచేసే వారికి గ్లోబ్లెన్స్ ఇవ్వడానికి ఆలోచన చేస్తున్నారు. అదేకాకుండా ముందుముందు పెరగనున్న హాస్పిటల్స్ లోని బెడ్స్ట్రెంత్ను 40 కూడా దృష్టిలో పెట్టుకొని కామన్ ఇన్ సులేటర్ కూడా చేయాలన్న ఆలోచన ఉందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, పుండలకు కట్టిన గాజ్ గుడ్డను తీసివేసి అట్లాగే పారవేస్తూ కుక్కలు తీసుకువెళ్లి వేధుల వెంట చేస్తున్నాయి. గాయాలకు కట్టి విప్పివేసిన దూది పరిస్థితి అట్లా ఉంది. వాటిని బొంద తీసి పాకెట్లలోనికి ఒక విచారణ కమిటీ వేయడం, కమిటీ విచారణచేసి రిపోర్టు ఇస్తే ఆ అంశాలను ప్రభుత్వం పరిశీలించి చెప్పాలా? అసలు హాస్పిటల్ అవరణలోనే బొందతీసి అందులో వేయవచ్చుకదా? కమిటీ రిపోర్టు వచ్చేంతవరకూ తాత్కాలికంగా ఆ పని చేయండి. ప్రతి విషయానికి కమిటీ వేశాం, కమిటీ పరిశీలించింది, రిపోర్టు ఇస్తుంది, ఆ రిపోర్టులోని అంశాలను ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుంది అని ఏండు గడపేదానికన్నా హాస్పిటల్స్ లో ఉపయోగించిన గాజుగుడ్డ, దూది మొదలైన వ్యర్థ పదార్థాలను అక్కడే బొందతీసి దానిలో వేసి ఘడ్డిపెట్టడమనేది మామూలువాడికి అర్థమయ్యే విషయం. దీనికి కమిటీ, నిపుణులు, ఇలా ఆర్కాటం ఎందుకు? అంతవరకూ కనీసం ఇలా వేయమని ఆదేశాలు ఇస్తారా?

శ్రీ యం. శశిధర్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మీకు తెలుసు, చాలా మటుకు నర్సింగ్ హోమ్స్ రెసిడెన్షియల్ ఏరియాల్లో ఉన్నాయి. రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా వేస్టు

గ్రాండ్ వాటర్ కంటామినేషన్ ఆయ్యె అవకాశాలు కూడా ఉన్నాయి. కనుక అన్ని చోట్ల ఇది వేలుపడదు అని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- గ్రాండ్ వాటర్ వుండేంత లోతువరకు వోలుకట్టరేదు. 8, 10 ఫీట్ల గుంతలు త్రవ్వితే సరిపోతుంది.

పురపాలక శాఖమంత్రి (శ్రీ యం. నరసింహారెడ్డి):- అధ్యక్షా, నేను ఇంతకు ముందు ఈ విషయం గురించి చెప్పడం జరిగింది. దీనితో మా డిపార్ట్మెంట్ కు కూడా కొంత సంబంధం ఉంది. మా కమిషనర్ గారు నర్సింగ్ హోమ్స్ యజమానులందరితో ఒక మీటింగ్ ను ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది. వుండగ్గు వేసిన గాజుగుడ్డ మొదలైనవాటిని తీసి బయటపారవేయకుండా ఒక ప్లాస్టిక్ బేక్ లో భద్రపరచినట్లయితే మునిసిపాలిటీవారు వాటిని బయటి ప్రదేశాలలోకి తీసుకువెళ్ళి కాలబెట్టడానికి ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతోంది. దాదాపు 300, 400 నర్సింగ్ హోమ్స్ డాక్టర్లను కూర్చుండబెట్టి అందుకు ఏర్పాటు చేశారు; ఎందుకంటే ఇలాంటివాటివల్ల ఆరోగ్యానికి ముప్పు వస్తుందని ఎప్పుడైతే కను గొన్నామో అప్పటినుంచి కార్పొరేషన్ ద్వారాగానీ, పర్యావరణ శాఖ ద్వారా గానీ, వృద్ధ, ఆరోగ్య శాఖ ద్వారా గానీ అన్ని డిపార్ట్మెంట్ల ద్వారా తగిన చర్యలు తీసుకోవడం జరుగు తోంది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- మీరు నర్సింగ్ హోమ్స్ విషయం చెపుతున్నారు, కానీ ప్రభుత్వ హాస్పిటల్స్ విషయమై ఏమీ ఆదేశాలు ఇచ్చారు?

శ్రీ యం. నరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులకు కూడా ఇది వర్తిస్తుంది. ఇలాంటి మెజీరియల్ ను బయట డస్ట్రీబ్యూషన్ లో పడవేయకుండా భద్రపరచి బయటకు తీసుకువెళ్ళి కార్పొరేషన్ ద్వారా వేయడం జరుగుతోంది.

శ్రీ యం. రఘుమారెడ్డి (నల్గొండ):- అధ్యక్షా, డిస్పెన్స్ ఎక్కడో ఉండవు, హాస్పిటల్స్ చుట్టూ ప్రక్కలై ఉంటాయన్నది మనకున్న అనుభవం. రోజుయ్యగారు పోల్ట్ డిపార్ట్మెంట్ చూస్తున్నారు కాబట్టి దీనిని కూడా జాగ్రత్తగా చూస్తున్నారు. క్షయ మొదలైన అంటువ్యాధులు ఉన్నాయి. ఇక హాస్పిటల్స్ లో రోగులకు గాజు కాటన్ ను విప్పి హాస్పిటల్ పరిసరాల్లో పడవేస్తారు. మనం షాదరాబాదు, పరిసర ప్రాంతాలలో ఇలాంటివి చూస్తున్నాం. పండులు, కుక్కలు, నానా రకాల జంతువులు అక్కడ తిరుగుతున్నాయి. అక్కడ ఎంత పరిశుభ్రత ఉందో చూస్తున్నాం. నర్సింహారెడ్డి గారు చెప్పినట్లు పర్యావరణ శాఖ, మునిసిపల్ శాఖ, ఆరోగ్యశాఖ - ఈ మూడు శాఖల సమన్వయంతో పరిశుభ్రతను కాపాడడానికి పటిష్టమైన చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. హాస్పిటల్స్ నుంచి వ్యర్థ పదార్థాలను తొలగించి శుభ్రంగా వుండడానికి బెంగుళూరులో ఒక కమిటీని వేసి ఆ కమిటీ ద్వారా కాంట్రాక్టర్లకు ఈ కార్యక్రమం నిర్వహించే బాధ్యతను అప్పగించినట్లుగా వేపర్లలో చూశాను. మీరు ఏర్పాటుచేసిన కమిటీవారు ఏమి రిపోర్టు ఇచ్చారో తెలియదు. కాబట్టి

ఆ కమిటీ రిపోర్టును సభ ముందు ఉంచి తక్షణం చర్యలు తీసుకోవాలి. ఎందుకంటే ఇక్కడ గల్ఫ్‌గల్ఫ్‌లో నర్సింగ్‌వోమ్స్ ఉన్నాయి, స్కూల్స్ ఉన్నవోట, పిల్లలు తిరిగే చోట నర్సింగ్ వోమ్స్ వస్తున్నాయి. కాబట్టి వ్యర్థ పదార్థాలను తొలగించడానికి కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకోవడానికి ప్రభుత్వం ఒక నిర్దిష్టమైన పథకాన్ని ప్రవేశపెడుతుందా?

శ్రీ యం. శశిధర్‌రెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవనీయులు రఘుమారెడ్డిగారు కమిటీ వేసి బెంగుళూరులో ఈ కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించారు. అయితే గౌరవనీయులు రఘుమారెడ్డిగారేమో కమిటీలు ఎందుకని అన్నారు. ఏమైనప్పటికీ కమిటీ రిపోర్టు అన్ని యాస్పెక్టును కవర్ చేయడం జరిగింది, రిపోర్టులోని రెకమండేషన్లను సభ ముందు ఉంచడానికి అభ్యంతరం లేదు. అంతేకాకుండా డ్రాఫ్ట్ గైడ్‌లైన్స్ ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నాయి. ఆ వివరాలు కూడా సభముందు పెట్టడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ యం. రఘుమారెడ్డి:- ఈ విషయంలో, పాల్స్ మినిష్టరుగారు కూడా స్పందిస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ పి. వెంకట్రావు (నూజివీడు):- అధ్యక్షా, నేను 1992 లో మినిష్టరుగా ఉన్నప్పుడు ఇలాంటివి కొన్ని హాస్పిటల్స్ ప్రక్కన చూసి రెండు వేజీల ఉత్తరం వ్యాపాను, అప్పుడు కూడా పాల్స్ మినిస్టరుగా రోశయ్యగారే ఉన్నారు, సెక్రెటరీగా కుమారస్వామి రెడ్డిగారు ఉన్నారు. ప్రైవేటు హాస్పిటల్స్ పెట్టినప్పుడు వ్యర్థపదార్థాల విషయంలో మాండేటరీ ప్రొవిజన్ ఉంది, మస్ట్ అండ్ ఫుడ్ వాళ్లకు హాస్పిటల్‌లో ప్రొవిజన్ ఉండాలి. వారే వ్యర్థ పదార్థాలను తగలబెట్టి చుట్టూ ప్రక్కల ప్రాంతాలలో డిస్‌పోజ్ వ్యాపించకుండా చూడాలి. ఈ విషయంలో రాష్ట్రంలోని అందరు డాక్టర్లకు ఏదో ఒక డిపార్ట్‌మెంట్ ద్వారా ఉత్తరాలు వ్రాసి ఎవరోజీకమ్మని చెప్పాను. కానీ మునిసిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ డిపార్ట్‌మెంట్ గానీ, పబ్లిక్ హెల్త్ డిపార్ట్‌మెంట్ గానీ, లేక పోల్యూషన్ కంట్రోల్ డిపార్ట్‌మెంట్ నుంచి గానీ అలాంటి పని చేయడం జరగలేదు. ఇది చాలా నేరియస్ విషయం, గవర్నమెంట్ హాస్పిటల్స్ లో ఏదోరకంగా తగలబెడుతున్నారు, కానీ ప్రైవేట్ హాస్పిటల్స్ బయటపారవేస్తున్నాయి. నేను ప్రైవేట్ డాక్టర్లను నిందించడం కాదు, కానీ ప్రభుత్వం తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు ప్రభుత్వం తీసుకోవాలి. అందువల్ల రాష్ట్రంలోని ప్రైవేట్ డాక్టర్లందరికీ ఇక్కడినుంచి గైడ్‌లైన్స్ ఇవ్వాలి. లోకల్ గా వున్న ఆఫీసర్స్ తో మేటింగ్స్ ఏర్పాటు చేయించి తగు చర్య తీసుకోవాలా?

శ్రీ యం. శశిధర్‌రెడ్డి:- పాల్స్ కేర్ ఎస్టాబ్లిష్‌మెంట్స్ గురించి నేను మాట్లాడాను. హాస్పిటల్స్, నర్సింగ్‌వోమ్స్, డయగ్నోటిక్ సెంటర్స్, లాబొరెటరీస్ అన్నింటికీ - ఇన్స్పెక్టివ్ ఇఫ్ సైట్, కెపాసిటీ అండ్ బెడ్ స్ట్రెంత్ - ఊండడం జరుగుతున్నది. ఒకసారి ఇది ఫైనల్ చేసి అయిన తరువాత అన్నింటికీ వర్తిస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను.

జాడ తెలియని 'చెక్ డాముల'

81-

*9173-సర్వశ్రీ ఎమ్. రఘుమారెడ్డి, ఎమ్. నర్సింహులు (ఆలేరు), ఎన్. చంద్ర బాబునాయుడు:- చిన్నతరహా నేటిపారుదల శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) మన రాష్ట్రంలో నిర్మించిన వాటిలో 30 శాతం 'చెక్ డాముల' జాడ తెలియడంలేదన్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అటువంటి 'డామ్' లకు ప్రభుత్వం డబ్బు వెల్లించిందా; అయినచో, ఎంత నొమ్ము చెల్లించారు;

(ఇ) అందుకు సంబంధించిన ఉద్యోగుల పైన, భార్యలైన కంట్రాక్టర్లపైన తీసికొన్న చర్య ఏమి?

చిన్నతరహా నేటిపారుదల శాఖమంత్రి (డాక్టర్ పి. శంకర్ రావు):- (అ) బేదండీ.

(ఆ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

(ఇ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీ యం. రఘుమారెడ్డి:- అధ్యక్షా, 17-11-93 నాడు మంత్రివరులు సచివాలయంలో ఒక స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చారు. ఇప్పుడేమో, బేదండీ, ఈ ప్రశ్నకు తావు బేదండీ అని సమాధానమిచ్చారు. నాకేమీ అర్థం కావడంలేదు. నిర్మించిన చెక్ డాములలో మూడవ వంతు కనపడకుండా పోయాయన్నది మంత్రిగారి స్టేట్ మెంట్. అందులో వర్షాకాలం ముందు 10 ఫర్సెంట్ వర్కీ నడుస్తుంది, వర్షపాతం అయ్యేవరకు 90 అవుతుందనీ కుడా మంత్రిగారి స్టేట్ మెంట్. ఇందులో అడ్డగోలుగా డిల్లర్లీ కేసుకొంటున్నారనీ మంత్రిగారి స్టేట్ మెంట్. నిఘా విభాగాన్ని ఏర్పాటు చేస్తామన్నది కూడా మంత్రిగారి స్టేట్ మెంట్. కానీ ఈ ఆన్సర్ మాస్టే ఆశ్చర్యంగా ఉంది, మంత్రిగారిని ఆఫీసర్లు తప్పుదారి పట్టించి ఈ ఆన్సర్ ఇప్పించినట్లుంది. ఎందువల్లనంటే స్వయంగా మంత్రిగారు సెక్రెటేరియట్ లోని తమ ఫెంబర్ లో తమ ఫెంబర్ లో జరిగిన మీటింగ్ లో చెప్పిన మాటలు ఇవి. అందువల్ల నేను సప్లిమెంటరీ ప్రశ్నలు తరువాత అడుగుతాను, అంతకంటే ముందు ఒకటి అడుగుతున్నాను. అదేమిటంటే ఈ ఆన్సర్ వ్రాసి ఇచ్చిన అధికారుల మీద ఏమి చర్యలు తీసుకొంటారు? దీనికి సమాధానం చెప్పకే సప్లిమెంటరీస్ అడుగుతాను.

డాక్టర్ పి. శంకర్ రావు:- అధ్యక్షా, నేను వివిధ జిల్లాలలో పర్యటనలు చేసినప్పుడు కొందరు రిప్రజెంటేషన్ ఇచ్చారు. దీని విషయంలో 17 నవంబర్ నాడు నేను హైస్ కాన్సరెన్స్ పిట్చి చెప్పడం జరిగింది. ఆ రిప్రజెంటేషన్స్ ను ఛీఫ్ ఇంజనీర్, మైన్ డి ఇరిగేషన్,

మరియు సెక్రటరీకి ఇచ్చి ఎంక్వయిర్మెంట్ రిపోర్టు ఇవ్వమని చెప్పడం జరిగింది. వారి నుంచి కొన్ని రిపోర్టుల రావడం జరిగింది; ఈ సందర్భంలో ఒక విషయాన్ని మాత్రం గౌరవ సభ్యులకు చెప్పదలచుకొన్నాను. మాది క్లెన్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ ఇచ్చే గవర్నమెంట్. ఎవరు ఎటువంటి అవకతవకలకు పాల్పడినా స్పృహనేది లేదు. వారి మేద తక్కువం చర్య తేసు కొంటాం. అయితే వారు వేగంగా రిప్రజెంటేషన్ ఇచ్చారు, మేము ఎంక్వయిర్మెంట్ వేశాము. నేను వివరాలు చెబుతాను. గత పది సంవత్సరాలలో ఆంధ్రప్రదేశ్ లో టోటల్ గా 3,535 చెక్ డామ్స్ కట్టారు, దానిపై సుమారు 28 కోట్ల 70 లక్షల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టారు. సుమారు 93,446 ఎకరాల ఇన్ డెవలప్మెంట్ ఆయకట్టును క్రియేట్ చేశారు. ఈ ఎంక్వయిర్మెంట్ 47 చెక్ డామ్స్ వివిధ కారణాలవల్ల - 1989-90, 1990-91వ సంవత్సరాలలో వచ్చిన ఫ్లడ్స్, స్ట్రెక్చర్ల వల్ల పార్షియల్ గా కొన్ని, పూర్తిగా కొన్ని దెబ్బతినడం జరిగిందని నివేదికలో తెలియజేశారు. దాని విషయంలో డిజైన్లు ఇన్ వెన్యూగేషన్ చేయడం జరుగుతుంది. సి.ఇ. గారికి ఆదేశాలు యివ్వడం జరిగింది. ఆ రిపోర్టు రాగానే అధికారులపైన చర్య తేసు కోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- ముఖ్యమంత్రిగారు హౌసులో ఉన్నారు. అఫ్సర్స్ వ్యాసి యిచ్చిన దానికి బదులు, యీ ప్రెస్ కాన్ఫరెన్సులో మంత్రిగారు చెప్పిన దాన్ని తేల్చు కోకపోతే ఎట్లా? అది అంగీకరిస్తే, శ్రీ శంకరరావుగారిని ఘనం అభినందించాలని అనుకున్నాను. 30 శాతం వర్షులు నామరూపాలు లేకుండా పోతున్నవి. వాస్తవం బయట పెడతాడు అనుకున్నాము. అది కరెక్టా, యిది కరెక్టా? ఇంత అధ్వాన్నంగా అఫ్సర్స్ వుంటే, ప్రభుత్వం వ్యవహరిస్తుంటే, మనం కలుగ మూసుకుని కూర్చుండడం కాదు. 30 శాతం పోయిందని చెప్పి 10 శాతం జరిగి, 90 శాతం బిల్లులు వేస్తారని చెప్పి, ఏమే లేదని తప్పుడు సమాచారం వస్తే, శాసనసభలో ఎందుకు వుండాలి? ఎందుకు యీ క్వశ్చన్ అడగాలి? ఏమి చేయాలి? యీ క్వశ్చన్ యొక్క శాంక్టిటీ ఏమిటి? ముఖ్యమంత్రిగారిని చెప్పమనండి? 30 పర్సెంటు బేసి ఏమే లేదంటే ఎలా? నిఘా విభాగానికి యిస్తామన్నారు? కాబట్టి, ఎక్కడ, ఎంత డబ్బు, ఎంతమంది అని వాస్తవం ముందు తేల్చుకోవలసిన అవసరం వున్నది. ఏ ఏ కాంట్రాక్టర్లు, ఎంత డబ్బు దుర్వినియోగం అయింది, ఆ డబ్బు వివరాలు ఏమిటి? సభ ముందు వుంచుతారా? తెలియచేస్తారా?

డాక్టర్ పి. శంకరరావు:- రిప్రజెంటేషన్లు యిచ్చారని చెప్పాను. తమ ద్వారా గౌరవసభ్యులకు, ఆ రిప్రజెంటేషన్లు యిచ్చానదాంటో, వాస్తవం ఎంతవరకు వున్నది అని, దాని విషయంలో మా ఉన్నతాధికారులు, వేఫ్, ఇంజనీరుకు, మెన్బర్ ఇరిగేషన్ సెక్రటరీకి ఎంక్వయిర్మెంట్ రిపోర్టు సబ్మిట్ చేయాలని చెప్పడం జరిగింది. 30 పర్సెంటు టోటల్ లాస్ 10 వర్షులలో - 3535 లక్షలతో చెక్ డామ్స్ కట్టారని తమ ద్వారా చెప్పాను. దాంటో, లేతప్పు నివేదిక ప్రకారం 43 చెక్ డామ్స్ వివిధ పరిస్థితుల్లో వున్నాయి. కొన్ని పార్షియల్ గా, కొన్ని డామ్స్ పూర్తిగా డామేజ్ అయ్యాయి అనే విషయం చెప్పాను. చిత్తూరులో 37, నల్లగొండలో 4; మహబూబ్ నగర్ లో 2 అని చెప్పాను అధ్యక్షా. దాని విషయంలో డిజైన్లు ఇన్ వెన్యూగేషన్ బేసి, రిపోర్టు సబ్మిట్ చేయాలని మా ఉన్నతాధికారులకు చెప్పడం జరిగింది. రిపోర్టు రాగానే ఎవరైనా, ఎటువంటి అధికారులైనా, ఏ

కాంట్రాక్టరులు అయినారే వారిపై తగిన చర్య తీసుకొంటామని గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. ఎవరిని కూడా స్పెర్ వేయడం లేదు. రిపోర్టు గురించి అవేటిగు జేస్తున్నాము. డేట్లు రిపోర్టు తెప్పిస్తున్నాము.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- వాసు కమిటీ వేస్తారా? ఆన్పర్లో ఏమే లేదు అన్నారు. నాకు, క్వశ్చన్కు ఆన్పర్ రాలేదు. యింత అధ్యాన్నంగా ఉంటే ఎట్లా? ఆన్పర్లో డక్నాట్ ఎర్నెట్ అన్నారు. ఏదీ సత్యమో తెలుసుకోండి? అదీ తెలుసుండి? 'నిమ్మకు నరకెక్కినట్లు ఉంటే ఎట్లా' యిది కరెక్టా? ఆ ప్రెస్ కాన్ఫరెన్సులో, చెప్పింది కరెక్టా? 30 పర్సెంటు సిధులు దుర్వినియోగం అయింది కరెక్టా, అటువంటి కాంట్రాక్టరును పోతప్పిస్తామా? అటువంటి ఆఫీసర్లను ఎంకరేజీ చేస్తామా? స్వచ్ఛంద పరిపాలన యిస్తుందా? ఏదో చెప్పండి? ప్రజలను మోసం చేయవద్దండి? క్లెన్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ అర్థం ఏమిటో చెప్పండి?

డాక్టర్ పి. శంకరరావు:- అలిగేషన్స్ మేద ఎంక్వయిర్ చేయిస్తామని చెప్పాను. ఆ ఆలిగేషన్స్లో వాస్తవం ఉండవచ్చు, ఉండకపోవచ్చు. రిప్రజెంటేషన్ ఆలిగేషన్ రూపకంగా యిచ్చారని చెప్పాను. దాని మేద ఎంక్వయిర్ చేయిస్తామని చెప్పాను. ఎవరిని కూడా స్పెర్ చేయము. క్లెన్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ యిస్తున్నాము. ప్రభుత్వపరంగా ఏమైతే నిధులు కేటాయింపామో అవి ప్రజలకు చేరే విధంగా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటుంది అని మే ద్వారా గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. నర్సింహులు:- అధ్యక్షా, తమ దృష్టికి వేపర్ ప్రకటన కూడా పంపిస్తున్నాను. 30 శాతం కంటికి కనిపించడం లేదు, ప్రాథమిక పరిశీలనలో వెళ్లండి అయింది అన్నారు. సచివాలయంలో మంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా, మేరులో, వచ్చింది. అదీ కూడా 10 శాతం పని చేసి 90 శాతం స్వావో చేస్తున్నట్లుగా పత్రికల్లో వార్త చెప్పారు. యీ రకంగా సార్, ఎవరో కల్పించి చేసింది కాదు. పూర్తిదృష్టికి నిజం తెవాలి కాబట్టి చదివి వినవీస్తాను. చిత్తూరు జిల్లాలో, చెక్డామలలో 30 శాతం కంటికి కనిపించడం లేదు. ప్రాథమిక పరిశీలనలో వెళ్లడైనట్లు మంత్రిగారు శ్రీ శంకరరావుగారు చెప్పారు. సచివాలయంలో ప్రెస్ కాన్ఫరెన్సులో చెప్పారు. యిది సత్యమైతే మంత్రిగారు పాపం మంచి అలోచనతో వెళ్లడించినట్లు మన్నది కాని తరువాత పాప వారిని వాటిని ఎదుర్కోవడానికి శక్తి లేనటువంటి పరిస్థితులు జరిగినట్లు కవిచిన్నాంది. ఒక విషయం మంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. కాంట్రాక్టరులు, అధికారులు అంతా కూడా యిది కాజేషన్ విషయం మేరు నిజం అని చెప్పి కూడా ఎందుకు మరీ వారిని వెనకేసుకు, మున్నారని యీ సందర్భంగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. దీనిలో సభా కమిటీ వేయండి? లేకపోతే ఎంక్వయిర్ వేయండి? నిజాలు బయటకు వస్తాయి. కొన్ని కొద్ది రూపాయలకో, అకౌంట్, చెక్డామలు కట్టిస్తున్నామంటే? నల్లగొండ జిల్లాకు ఎక్కడ వచ్చినట్లు కనిపించడం లేదు. కరువు ప్రాంతంలో వస్తుందని చూశాము. మైసర్ ఇరిగేషన్ ఇయర్ అని చెప్పి ప్రకటించడం తప్పి ఏమే లేదు. నిజం ప్రజలకు తెలియజేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. దయచేసి మంత్రిగారు నిజాలను చెప్పితే బాగుంటుంది.

డాక్టర్ పి. శంకరరావు:- వేవర్లో అలిగేషన్స్ అని చెప్పాను అధ్యక్షా, నేను యిప్పుడు కూడా అదే చెప్తున్నాను. స్పెసిఫిక్ గా ఏదైనా వుంటే, దాని మీద తప్పకుండా డిటెయిల్డ్ ఇన్వెస్టిగేషన్ చెప్పాము.

శ్రీ ఎం. నర్సింహులు:- తన పరిశీలనలో తెలిసటుంగా తెలిసింది అన్నారు.

డాక్టర్ పి. శంకరరావు:- ఇక్కడ, డిస్ట్రీక్టులలో తీరుగుతున్నప్పుడు వారు రివ్యూజింజేషన్స్ను అలిగేషన్స్ రూపంలో యిచ్చారని, దాని విషయంలో, చెప్పాను. దాని విషయంలో ఎంక్వయిర్ చేయడానికి చోఫ్ ఇంజనీరుగారికి, మెన్సర్ ఇరిగేషన్ సెక్రటరీగారికి కూడా అదేశాలు యివ్వడం జరిగింది. వారి రివ్యూజింజేషన్స్ను కూడా వారికి అందవేయడం జరిగింది. డిటెయిల్డ్ రిపోర్టు కూడా యివ్వాలని చెప్పాను. స్పెసిఫిక్ గా, ఆ విషయంలో ఒక థరో ఇన్వెస్టిగేషన్ ప్రయింప్తాము. ఏ అధికారి అయినా, ఏ కాంట్రాక్టరు అయినా స్పెర్ చెయడానికి వీలు లేదని తమ ద్వారా గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. నర్సింహులు:- అధ్యక్షా, ఒక విషయం ఏమీ అర్థం అవుతుంది అంటే, ప్రకటన మంత్రిగారు యిచ్చిన తరువాత కొంతమంది కాంగ్రెసుకు సంబంధించిన కాంట్రాక్టర్లు అంతా మంత్రిగారిని బెదిరించి ఆయను ఆ విధంగా చేయండని మా దృష్టికి వచ్చింది. దయచేసి యీ విషయంలో, సభా కమిటీని వేస్తే నిజానిజాలు బయటకు వస్తాయి. యీ సందర్భంగా మంత్రిగారు యీ విషయంలో తప్పకుండా సభా కమిటీని వేయాలని కోరుతున్నాను.

డాక్టర్ పి. శంకరరావు:- స్పెసిఫిక్ అలిగేషన్స్లో కనుక రిపోర్టు యిస్తే దానికి సభా కమిటీ అనడం సబబు కాదు అధ్యక్షా

శ్రీ ఎం. చంద్రబాబునాయుడు:- మంత్రిగారు చెప్పినట్లు మేము ఏమీ అలిగేషన్స్ చేయలేదు. మేం స్పెట్ మెంటులో క్లియర్ గా 30 శాతం చెక్ డామ్స్ కొట్టుకొని వోయాయి. కాంట్రాక్టర్లు కొంతమంది చెక్ డామ్లను కట్టకుండా డబ్బులు డా వేశారని మేరు ఒప్పు తున్నారు. ఏ కారణాలు అయినా, వీళ్లడా ప్రేమకున్నారో, తెలియదుకాని, కాబట్టి, ఒక సభా కమిటీ వేసి తేల్చవలసిన అవసరం వున్నది. యిదే హౌసులో చిత్తూరు జిల్లాలో, మెన్సర్ ఇరిగేషన్ వర్క్ లో చెక్ డామ్స్ లో కూడా ఇర్రెగ్యులారిటీస్ జరిగాయని; ఎనిబి ఎంక్వయిర్ వేశారని, ఇంతవరకూ ఆ ఎంక్వయిర్ ఏమైంది? చిత్తూరు జిల్లా పరిషత్తులో, యీ అలిగేషన్స్ వస్తే వారు ఎంక్వయిర్ చేసి ఒక రిపోర్టు యిచ్చారు; ఎస్సాబిల్స్ వేశారు. దానిపై ఏకన్ టీసుకోలేదు. యీ రోజు, కాంట్రాక్టర్లును ప్రొత్సహిస్తున్నారు. యీ కాంట్రాక్టర్లు ప్రభుత్వాన్ని మేనేజ్ చేస్తున్నారు. అందువల్ల యీ సమాధానం యిస్తున్నారు. మే అధికారులు ఏదీ యిస్తే ఆ సమాచారం యిక్కడ యిస్తున్నారు. నేను అడుగుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు మేరు వున్నారు - రాష్ట్రంలో, మెన్సర్ ఇరిగేషన్ డబ్బు అంతా మీసయూజ్ అయింది. దీస్ యాక్ ఎ ఫాక్టు. అన్నీ జిల్లాలో జరిగాయి. మేకు ధైర్యం వుంటే, మే స్పెట్ మెంటు వున్నది కాబట్టి మేరు గాని ఇన్వాల్యు కాకుంటే,

నమ్మకం వుంటే ఒక సభాకమిటీని వేయండి? వాస్తవాలు బయటికి వస్తాయి. ధైర్యం వున్నదాయని నేను అడుగుతున్నాను. లేకపోతే మీరు సభాకమిటీనే వేయకపోతే ప్రభుత్వం కాంట్రాక్టర్లను పొత్తుపొస్తుందనే వేరు ప్రజలలో వస్తుంది. అది కూడా గుర్తు పెట్టుకోండి?

డాక్టర్ పి. శంకరరావు:- స్పెసిఫిక్ గా ఏదైనా వుంటే, తప్పకుండా చర్యలు తీసుకుంటాము. తమకు ముందే సెలవిచ్చాను. రిప్రజెంటేషన్ యిచ్చిన దాని మీద చర్య తీసుకోవడానికి అధికారులకు వ్యాజ్ఞానీ ప్రెసెకాన్ ఫరెన్సులో చెప్పాను. అదే విధంగా గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు చిత్తూరు జిల్లాలో వుంటే, దాని విషయంలో ఏ అధికారులను అయినా, కాంట్రాక్టర్లను కూడా స్పెర్ చేసేది లేదు. తప్పకుండా వారి మీద చర్య తీసుకుంటాను

(శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి ఉపసభాపతికి స్టేట్ మెంటు పంపించారు)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- స్పెసిఫిక్ గా మంత్రిగారు చర్య తీసుకుంటారని చెప్పారు.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఏం వేశారండి?

(అంతరాయం)

ఎ.సి.బి. ఎంక్వయిర్ వేశారు. మరి తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

9-00

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- స్పెసిఫిక్ గా చర్య తీసుకుంటామని మంత్రిగారు ఉపసమాధానం చెప్పారు గదా?

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- అధ్యక్షా, తమరు వినాలి. మంత్రులకు సంబంధం లేకుంటే ఎందుకు భయపడుతున్నారు?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఏమీ చర్య తీసుకున్నారో చెప్పమనండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- దయచేసి కూర్చోండి. అధికారుల మీద చర్య తీసుకుంటామని మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు. క్వశ్చన్ నెం. 9064.

(తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన పలువురు గౌరవసభ్యులు నో, నో అని అభ్యంతరం తెలుపసాగారు)

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, నేను ఒక మాట అప్పేల్ చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు ఇది క్వశ్చన్ అవరే. వారు స్పెసిఫిక్ గా చిత్తూరు జిల్లా గురించి చెప్పారు. ఎంక్వయిర్ రిపోర్టు రాబేదనీ చెప్పారు. మంత్రిగారు కాటగారికల్ గా చిత్తూరు జిల్లా గురించి కూడా చర్య తీసుకొంటామని స్పెసిఫిక్ గా చెప్పారు. అది క్లియర్ అయింది. ఈ గవర్నమెంట్ కు సంబంధించినంతవరకు వారు ఎలాంటి అపోహలుపడవలసిన అవసరం లేదు. కాంట్రాక్టర్లను వెతుక

వేసుకురావలసిన దుస్థితి. ఖర్చు మాకు లేదు. ఎవరి మీద ఆరోపణలు వచ్చినా చట్ట ప్రకారంగా తగు చర్య తీసుకొంటాము.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- దీని మీద కఠినంగా సమాధానం రాలేదు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, నేను నాగేశ్వరరావుగారికి, వెంకటేశ్వరరావుగారికి ఆప్పటి వస్తూ ఉన్నాను. కృష్ణన్ అవర్ జరుపుకునే పద్ధతి ఇదేనా? ప్రతి రోజు మనం సమయం ఎలా వాడుకుంటున్నాము. ఇప్పటికి అర్థగంట అయింది. సెకెండ్ కృష్ణన్ లో ఉన్నాం. ఈ ఇష్యూ మీద ఇంకా ఫర్దర్ గా ఏమయినా సమాచారం కావలసి వస్తే ఇంకో పద్ధతిలో రండి. అంతే కానీ కృష్ణన్ అవర్ లో వారికి కావలసిన డేటిలో ఆన్సర్స్ ఎలా వస్తుంది? ప్రభుత్వం దగ్గర ఉన్న సమాచారం చెప్పారు. సప్లిమెంటరీస్ కు కూడా సమాచారం చెప్పడానికి ప్రయత్నించారు. మరొకసారి కూడా గవర్నమెంట్ వెళ్లు సుంపి చోపే ఇస్తున్నాము. స్పష్టంగా ఎవరిని షేల్డ్ చేసే ప్రసక్తి లేదు. ఎంత పెద్దవారు అయినా, వారి వెనుక ఎవరు ఉన్నా, దోషులని తేలిన బొట తప్పనిసరిగా చర్య తీసు కుంటాము.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- కృష్ణన్ నెం. 9064 (82).

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- నో సర్. నో సర్. వాట్ ఈజ్ దిస్? తమరు వినాలి

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- చంద్రబాబునాయుడుగారు దయచేసి కూర్చోండి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, ఏమిటి దౌర్జన్యం? వాట్ ఈజ్ దిస్ ఏమిటి? తమరినే పట్టుకుని వాట్ ఈజ్ దిస్ అనడం ఏమిటి? మరల తమరు వినాలట. నాగేశ్వర రావుగారు, వెంకటేశ్వరరావుగారు, విద్యాసాగరరావుగారు వినండి. అధ్యక్షుల వారినీ అడ్రస్ చేసే పద్ధతి ఇదేనా? వాట్ ఈజ్ దిస్ కు అర్థం తెలుసా?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- దయచేసి అని అంటున్నాను. ఈ పద్ధతి బాగా లేదు. వాట్ ఈజ్ దిస్ అని అనలేదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- చంద్రబాబునాయుడుగారు దయచేసి కూర్చోండి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- కమాన్, రికార్డులు చూడండి. వాట్ ఈజ్ దిస్ అనలేదా? ఎందుకు మాట మారుస్తావు? అధ్యక్షుల వారు అంభే గౌరవం లేదు. ఒక సాంప్రదాయం లేదు. గౌరవం లేకుండా ఎలా బిడ్డే అలా మాట్లాడటమేనా?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఎవరికి ఎన్ని మార్లు అధ్యక్షుల వారు వార్నింగ్ ఇచ్చారో అందరికీ తెలుసు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- 'మేకు తెలుసు, దేశానికి కూడా తెలుసు. ఎన్నిసార్లు 'ఫ్' అంటున్నారో, ఎన్నిసార్లు అక్కడి నుండి బయట పారవేశారో, అందరికీ తెలుసు. ఎన్నిసార్లు కట్టలు కట్టి బయటపారవేయించుకున్నారో.'

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, అధ్యక్షా,

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్.- చంద్రబాబునాయుడుగారు నా మాట వినండి. కనీసం మంత్రిగారు చర్య తీసుకుంటామని క్లియర్ గా చెప్పారు. తెలిస్సేపర్ మినిష్టర్ గారు కూడా చర్య తీసుకుంటామని కాటగారికట్టగా చెప్పారు. తరువాత కృత్యన తీసుకుందాము. రెండు రోజుల నుంచే కృత్యన ఆవరే లేదు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఎ.సి.బి. విచారణ ఈ వాస్తవాలను చెక్ డ్యామ్స్ మీద వేశారు. ఇంతవరకు రిపోర్టు రాబేదు. అవకతవకలు జరిగాయని మంత్రిగారే చెబుతున్నారు. ముందు ఒక స్టేట్ మెంట్ యిచ్చారు. రెండు సంవత్సరాలు అయినా ఎ.సి.బి. విచారణ రిపోర్టు లేకపోతే ప్రజలు ఏమనుకుంటారు? కాంట్రాడిక్టరీ స్టేట్ మెంట్ వారే ఇస్తున్నారు. మేము అడిగింది అవాస్తవాలు కాదు. రెండు సంవత్సరాలకు ముందు చిత్తూరు జిల్లాలో అవకతవకలు జరిగాయంటే దాని మీద ఎ.సి.బి. ఎంక్వయిర్ వేశారు. ఆ రిపోర్టు ఏదని అడుగుతున్నాను. చెప్పమనండి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అది కరెక్ట్ నోట్ మెంట్ లో. ఎ.సి.బి. ఎంక్వయిర్ రెండు సంవత్సరాల నాడు వేశామన్నారు. ఎ.సి.బి. రిపోర్టు త్వరగా తెప్పించి చర్య తీసుకుంటాము. ఎ.సి.బి. ఎంక్వయిర్ వేశామన్నారు. నిజమే. వారు చెప్పారు. దానిని నేను దృష్టిలో వుంచుకుని ఎ.సి.బి. రిపోర్టు త్వరగా తెప్పించి దాని పైన చర్య తీసుకుంటాము.

పెవేటు డెయిలీలపై ఫాలు అమ్మకం

82-

*9064- శ్రీ డి.కిరణ్ కుమార్ (అప్పంపేట), సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు (మెట్వల్లి), బద్దం బాల్ రెడ్డి (కారావన్), ఆర్. రవేంద్రనాథ్ రెడ్డి (అలంపూర్), టి. రాజేశ్వరరావు (వర్ధన్నపేట), ఎ. నరేంద్ర (పొమాయతీనగర్), పశుసంవర్ధక, పాడి పరిశ్రమశాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా;

(అ) ప్లాదరాబాద్ లో జెర్సీ మొదలగు పెవేటు డెయిలీలు 3 శాతం వెన్నను కలిగిన లీటరు ఫాలును రూ. 780/- లకు విక్రయిస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) ఎ.పి.డి.డి.సి.ఎఫ్. వారు 1.5 శాతం వెన్నను మాత్రమే కలిగి ఉన్న లీటరు ఫాలును 8 రూపాయలకు విక్రయిస్తున్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయినచో, అందుకుగల కారణము లేమి; తక్కువ నాణ్యత కలిగిన పాల ధరను తగ్గించుటకు తీసుకోదలచిన చర్యలెవ్వి?

పశు సంవర్ధక, పాడిపరిశ్రమ శాఖామంత్రి (శ్రీ యన్. రఘువేరారెడ్డి):- (అ) అవునండే. జెర్సీ ఫారంవంటి ప్రయివేటు పాడి పరిశ్రమదారులు 3 శాతం వెన్న ఉండే పాలను కార్డుల మీద లీటరు రూ. 7.80 చొప్పున, నగదుకు లీటరు రూ. 8.00 చొప్పున విక్రయిస్తున్నట్లు తెలిసింది.

(ఆ) అవునండే.

(ఇ) ఆంధ్రప్రదేశ్ పాడి పరిశ్రమాభివృద్ధి సహకార సమాఖ్య 5 శాతం వెన్న ఉండే పాలు లీటరుకు రూ. 8/- చొప్పున ప్యాకెట్లలో విక్రయిస్తున్నది. అరబీటరు ప్యాకెటు పాలు కొనుగోలు చేసే స్టామతలేని పేద ప్రజల సౌకర్యార్థం ఇటీవల సమాఖ్య మురికివాడ లలో 200 మీల్క్ లీటరు గల ప్యాకెట్లలో డబుల్ టోన్సు పాలు విక్రయించడం ప్రారంభించింది. ఈ 200 మీల్క్ లీటరు ప్యాకెటు ధర ఒక రూపాయి 60 పైసలు. సమాఖ్య రోజుకు మూడు నెల నుండి నాలుగు వేల లీటరు వరకు మాత్రమే పాలు విక్రయిస్తున్నది. డబుల్ టోన్సు పాలలో 1.5 శాతం వెన్న, 9 శాతం ఎస్.ఎఫ్ ఉండగా, టోన్సు పాలలో 3 శాతం వెన్న 8.50 శాతం ఎస్.ఎస్.ఎఫ్ ఉంటుంది. డబుల్ టోన్సు పాలలో వెన్న శాతం 1.5 శాతం తక్కువగా ఉన్నప్పటికీనే, ఆహార పదార్థాల కల్మే నిరోధక చట్టం ప్రకారం ఎస్.ఎస్.ఎఫ్ శాతాన్ని 0.5 శాతం అదనంగా సమకూర్చుడమయింది. 200 మీల్క్ లీటరు ప్యాకెట్లలో పాలు నింపే ప్యాకింగు నెయడంలో ఫిల్లు, లేదా చార్జిల క్రింద అవుతున్న అదనపు వ్యయం మూలంగా డబుల్ టోన్సు పాల ధర పెరిగింది.

శ్రీ డి. కిరణ్ కుమార్:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు సమాధానం ఇస్తూ మూడు శాతం వెన్న కలిగిన పాలను కార్డు మీద రూ. 7.80 పైసలకు విక్రయిస్తున్నారు. నగదుకు రూ. 8.00 లీటరు చొప్పున విక్రయిస్తున్నారని చెప్పారు. అలాగే 1.5 శాతం మాత్రమే వెన్న ఉండే పాలను లీటరు రూ. 8/- చొప్పున అమ్ముతున్నారు. ఈ భేదం ఏమిటి? ఈ 20 పైసల వ్యత్యాసం ఏమిటి?

శ్రీ ఎన్. రఘువేరారెడ్డి:- అధ్యక్షా, జెర్సీ ఫారం వాళ్లు కమీషన్ ఏజెంట్స్ కు ఇస్తున్న ధర రూ. 7-70. కానీ కంజ్యూమర్స్ కు ఇస్తున్నది. రూ. 8/- అదే ప్రకారంగా అవిసాస్ డెయిరీ వాళ్లు రూ. 7-70 కమీషన్ వాళ్లకు ఇచ్చి, కంజ్యూమర్స్ కు రూ. 8/-లు ఇస్తున్నది. డెయిరీ వాళ్లు కూడా రూ. 7-70 కమీషన్ ఏజెంట్స్ కు ఇస్తూ రూ. 8/- కంజ్యూమర్స్ కు ఇస్తున్నారు. అదే విధంగా రవీల్, అమృతలోక్ వారు కూడా ఇస్తున్నారు. మరి కంజ్యూమర్స్ కు ఇస్తున్న మూడు శాతం వెన్న ఉన్న పాలు డెయిరీ డెవలప్ మెంట్ ఫెడరేషన్ ప్రయివేట్ వాళ్లకు రూ. 8/- కే ఇస్తున్నాము. అందులో ఎలాంటి వ్యత్యాసం లేదు. కాకపోతే ప్రభుత్వ సంస్థ ద్వారా జరుగుతున్న మదర్ డెయిరీ కంజ్యూమర్స్ కు కూడా రూ. 7-80 పైసలకు ఇచ్చే పద్ధతి ఉన్నది. కానీ ప్రయివేట్ వాళ్లు మూడు శాతం వెన్న ఉన్న పాలు కంజ్యూమర్స్ కు యివ్వడం లేదు.

డాక్టర్ ఆర్. రవీంద్రనాథ్ రెడ్డి:- ఇక్కడ సమాధానం చూస్తే ఫెడరేషన్ వాళ్లు ప్రజల యొక్క ఆరోగ్యాలను జాగ్రత్తగా చూసుకోవాలనే ఆలోచనతో ఫ్యాబ్ కంటెంట్ వుంటే గుండె జబ్బులు వస్తాయని ఫ్యాబ్ కంటెంట్ ను తగ్గించి డిస్కరెక్ట్ చేస్తున్నట్లు కనిపిస్తున్నది ఇప్పుడు డబుల్ బోన్సు మీర్స్ లో 1.5 శాతం ఫ్యాబ్ వున్నది. తరువాత సారిడ్ మీర్స్ లో 5 శాతం ఫ్యాబ్ ఎక్కువ వున్నది అంటున్నారు. ఇది ఫుడ్ అడల్ట్రోషన్ యాక్ట్ ప్రకారంగా సప్లయ్ చేస్తున్నామని చెప్పారు. ఈ ఫుడ్ అడల్ట్రోషన్ యాక్ట్ లో ఏదయినా ఫ్యాబ్ కంటెంట్ తగ్గించమని లేకుంటే నెట్ ఫ్యాబ్ కంటెంట్ పెంపమని ఏమయినా వున్నదా? ఈ అడల్ట్రోషన్ యాక్ట్ ఎలా ఎట్రాక్ట్ చేస్తారో అది చెప్పాలి. తరువాత ఎక్కువ ఖర్చు వస్తుందంటే సాచెట్స్ లో ఇస్తున్నాం గనుక ఆ ఫిల్మ్ కు, తరువాత లేదో ఖర్చు ఎక్కువ పెరిగిపోతుందని అంటున్నారు. అడల్ట్రోషన్ కూడా తగ్గిపోతుందని చెప్పారు. కానీ ఈ మధ్య ఈ సాచెట్స్ లో కాక్రూబెస్, మిగతా క్రిమికీటకాలు వస్తున్నాయనే కంప్లయింట్స్ వచ్చాయి. స్పెసిఫిక్ గా కొన్ని క్రిమికీటకాలు సాచెట్స్ తీసుకువచ్చి చూపించడం జరిగింది. అందులో కూడా నీరు కలపడం జరుగుతున్నది. అడల్ట్రోషన్ జరుగుతున్నది అనే జనరల్ కంప్లయింట్ వున్నది. వీటి మీద ఏమయినా పర్య తీసుకుంటారా? ప్రివెన్షన్ ఆఫ్ అడల్ట్రోషన్ యాక్ట్ ఎలా ఎట్రాక్ట్ అవుతుంది? అదే విధంగా ప్రయివేట్ వాళ్లను రేటు పెంచమని వెబుతారా లేకపోతే మీరు రేటు తగ్గిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి:- అధ్యక్షా, డబుల్ బోన్సు మీర్స్ అవినాస్ డైరీ వారు 9.1 200 మిల్స్ లీటర్ల ఫ్యాకెట్స్ రు. 1-75 అమ్ముతున్నారు అదే ఫ్యాకెట్స్ డైరీ డెవలప్ ఉ. మెంట్ ఫెడరేషన్ వారు రు. 1-60 లకే అమ్ముతున్నారు. ఇది కేవలం స్కూడెంట్స్ కు, ఒంటరిగా నివసింపే వారికి భేదపోతే మురికివాడలలో నివశించే పేద వారికి ఆ రేటు లీటరు, లీటరు కాన్ సోమత లేని వారికి ఈ 200 మిల్స్ లీటర్ల ఫ్యాకెట్స్ కేటాయింపడం జరిగిందే కానీ ఇంకో విధంగా కాదు. ఇది కల్వో నిరోధక చట్టం ప్రకారమే వికృయించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి:- ఇప్పుడు సమాఖ్య ప్రజల సౌకర్యార్థం సరసమైన ధరలకు పాలను వికృయించాలి. మురికివాడల విషయంలో మంత్రిగారు వెబుతున్నారు. ఇప్పుడు జంటనగరాలలో 600 మురికివాడలు వున్నాయి. పాలు బయట కొనాలంటే, నీళ్లు పాలు రు. 10 ల నుంచి రు. 12 లు లీటరు వున్నది. కానీ మంత్రిగారు చెప్పినట్లు రు. 1-60 పైసలకు ఇచ్చే 200 మిల్స్ లీటర్ల పాల ఫ్యాకెట్స్ 600 మురికి వాడలలో వుండే పేద ప్రజా నీకానికి అందడం లేదు. 3,000 లీటర్ల, 4,000 లీటర్ల ఇస్తున్నామని చెప్పడమే కానీ ఇవ్వడం లేదు. మురికి వాడలలో ఎన్నెన్ని లీటర్ల పాలను సప్లయ్ చేస్తున్నారు. ఆ లిస్ట్ సప్లయ్ చేస్తారా? 'వారు చెప్పే దానికి, చేతలలో చూపే దానికి పొంతం లేదు.' నేను మంత్రిగారిని కోరేది ఏమీటంటే ఈ 200 మిల్స్ లీటర్ల పాల ఫ్యాకెట్స్ ను ఈ ధరకు అమ్ముతున్నామనేది పత్రికా ప్రకటన ఇచ్చి అన్ని మురికివాడలకు సప్లయ్ చేసే విధంగా చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. రఘువేరారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇలాంటి రిప్రజెంటేషన్స్ రావడంతోటే కేవలం 8 మాసాల క్రితం ఈ 200 మిల్లీ లీటర్ల పాల ప్యాకెట్స్ ను అమ్మడం ప్రారంభించాము. సాగ్రంభించిన మొదటి రోజుకు 400 లీటర్ల పాలను అమ్ముతూ వుంటే అది ఈనాటికి దాదాపు 4000 లీటర్లకు పెరిగింది. మరి గౌరవసభ్యులు బాల్ రెడ్డిగారు ఫలానా చోట ఇంకా ఎక్కువ అవసరం వున్నదనే విషయం నాకు కాన్, లేకపోతే మా ఎం.డి. గారికి కాన్ రిప్రజెంటేషన్ ఇస్తే వాళ్లు చెప్పినట్లుగా సప్లయ్ చేయడానికి మాకు ఎలాంటి అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి:- ఇవ్వడం లేదని నేను స్వయంగా చెబుతున్నాను. మార్కెటింగ్ మేనేజర్ గారికో మాట్లాడి ఇప్పుడు ప్రకటన చేయమనండి. స్పెసిఫిక్ గా 600 మురికి వాడలకు సప్లయ్ చేసే విషయంలో లిస్ట్ ఇస్తారా?

శ్రీ ఎన్. రఘువేరారెడ్డి:- అధ్యక్షా, 400 లీటర్ల నుంచి 4000 లీటర్లకు పెరగడం అంటే పాప్ టింపు వేశామా, నేదా అనేది వారికే తెలియాలి. ఫలానా చోట ఇంకా ఎక్కువ కావాలనే రిప్రజెంటేషన్ ఇవ్వమనండి. తప్పనిసరిగా మేము ఎక్కువ చేస్తాము. లిస్ట్ కావాలంటే ఫర్మిస్ చేస్తాము. అందులో ఎలాంటి ప్రాబ్లమ్ లేదు.

SETTINGUP OF INDUSTRY WITH BAUKITE BY BIRLA GROUP

83-

*9151-Q-Sarvasri P. Nageswara Rao (Khammam), C. Vittal Reddy (Narsapur), D. Chinamallaiiah (Indurthi), N. Raghava Reddy, G. Yadagiri Reddy (Ramannapet), A. Madhava Reddy (Bhongir), K. Biksham (Burgampahad), V. Narayana Rao (Munugodu) and Md. Rajab Ali (Sujathanagar):- Will the Minister for Major Industries be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the G.M. Birla Group propose to establish 100 percent export Oriented Major Industry utilising bauxite deposits in Visakhapatnam District with an investment of Rs. 2,300 crores; and

(b) if so, the employment likely to be generated by the said unit and the time by which it is likely to be started?

Minister for Major Industries (Sri V. Rambhupal Chowdary):-
(a) The proposal of M/s Birla Technical Services to set up a 100% Export Oriented alumina unit in Vizag District was not cleared by Government of India as Bauxite was reserved for exploitation in Public Sector. Additionally the proposal required clearance under the Forest Conservation Act, 1986. This matter is receiving Government's attention.

(b) The Unit with employment potential of 1500 will start production within 5 years from the date of approval by Government of India.

అంటున్నారు. సి.ఎం.గారు అన్నారు. వారికీ తెలుసు. చాలా కాలం వారు కేంద్రంలో మంత్రిగా ఉన్నారు. ఇప్పుడు అక్కడ నుంచి పోల్స్ వచ్చే పరిస్థితి లేదు. ఇంటర్మీడియట్ పోల్స్ వచ్చే పరిస్థితి లేదు. ప్రయివేట్ రంగంలో పెట్టడానికి అప్లికేషన్స్ పెట్టారని అంటున్నారు. ఎప్పటిలాగా క్లియర్ చేస్తారు? డిఫరెంట్ ఎకనమిక్ పాలసీస్ ఉన్నట్లు చూస్తున్నాము. 1950 ఎకనమిక్ పాలసీ కాదు. మనోహన్ సింగ్ పాలసీ వేరు.

ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ కె. విజయ భాస్కరరెడ్డి):- ఇది చాలా రోజుల నుంచీ పెండింగ్లో ఉంది. కేంద్రంతో కూడా చాలా సార్లు మాట్లాడడం జరిగింది. ఈ మధ్య కూడా మంత్రితో మాట్లాడడం జరిగింది. కొందరు ప్రయివేట్ వ్యక్తులు తయారుగా ఉన్నారు. ఎన్వైరాన్మెంటల్ క్లియరెన్స్ చాలా ప్రాబ్లమ్ గా ఉంది. ఒరిస్సా స్టేట్ గల బాక్సైట్ ఏరియాలో ఫారెస్ట్ ఏమ్ లేదు. మన స్టేట్ థిక్ ఫారెస్ట్ అని అడ్డం పెడుతున్నారు. ప్రయివేట్ వ్యక్తులు ఇంట్రస్ట్ చూపుతున్నారు. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా నోరియస్ గా చూస్తోంది. అల్టర్నేటివ్ చూస్తున్నాము. అది క్లియర్ అయితే ప్రయివేట్ వ్యక్తులు స్టార్ట్ చేసే అవకాశం ఉంది. కేంద్రప్రభుత్వంతో తరచూ టచ్ లో ఉన్నాము.

శ్రీ ఆర్.ఎస్.డి.పి. అప్పల నరసింహారాజు (భీమునపల్లం):- అధ్యక్షా, తమ ద్వారా మంత్రిగారిని వివరణ కోరుతున్నాను. ఇప్పటికే అక్కడ బీర్లా వారి మనుమడు వచ్చి అప్లికేషన్ పెట్టుకున్నారు. స్టేట్ కూడా ఆయన తీసుకున్నారా లేదా? దీని వల్ల వాతావరణ కాలుష్యం వస్తుందని అంటున్నారు. దీని గురించి పరిశీలన చేశారా? వాతావరణ కాలుష్యం వస్తుందనే మాట వాస్తవమా? ఈ రెండూ లేకుండా శ్రీకాకుళంలోని వారికో, మరొక వద్ద గల వారికో అవకాశం ఇవ్వడానికో పెండింగ్లో ఉంచే అవకాశముందేమో అనేది క్లియర్ చెయ్యాలి? ఇప్పటికే ల్యాండ్ షేసుకోవడం, ఎక్స్ప్లోషన్ చెయ్యడమే కాక ప్రభుత్వం కూడా ఆర్ అండ్ బి ద్వారా రోడ్స్ చెయ్యడానికి ఆదేశాలిచ్చారు. ఇది నిజం కాదా?

శ్రీ పి. రాంభూపాల్ చౌదరి:- గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు, వాస్తవానికి మైనింగ్ లీజ్ లేదు. ఫారెస్ట్ క్లియరెన్స్ లేదు. లెటర్ ఆఫ్ ఇంటెంట్ ఇవ్వలేదు. వారి ఆశుత కోసం జిల్లా టెక్నికల్ సర్వీసెస్ వారు ఎ.పి. వొల్ట్యాషన్ కంట్రోల్ బోర్డుకు 16.4.93న ఎల్.ఓ.సి.కి అప్లయ్ చేశారు. 957 వాక్యార్లు కావాలని 19 ఏప్రిల్, 1993న డైరెక్టర్, మైన్స్ అండ్ జియాలజీకి అప్లయ్ చేసిన మాట వాస్తవమే. సూటబుల్ స్టేట్ కోసం 29.2.93న డిస్మిక్ట్ కంట్రోలర్ ను రిక్వెస్ట్ చేయడం జరిగింది. డైరెక్టర్, ఇన్ఫ్రా స్ట్రక్చర్ కార్పొరేషన్ వారిని కూడా ల్యాండ్ ఎలాట్ చెయ్యాలని 6.93 వాక్యార్లకు గాను అడిగిన మాట వాస్తవమే. అయినా ఏదీ కూడా గ్యాంటు చెయ్యలేదు. లెటర్ ఆఫ్ ఇంటెంట్ ఇవ్వకుండా కాదు. అది యాంటిసేజ్ట్ చేసి, స్టేట్స్ చెయ్యడానికి అధ్యాన్యంగా రిక్వెస్ట్ చేసి ఉండవచ్చు. ప్రభుత్వపరంగా, రాష్ట్రప్రభుత్వం చెయ్యగలిగింది చాలా తక్కువ. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ పర్మిషన్ ఇవ్వాలి.

వైద్యశాలలోని ఎస్.ఎమ్.ఆర్.లను విలీనం చేసుకొనుట

84-

*7961-సర్వశ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి, బి వెంకటేశ్వరరావు (మధిర), పి. రామయ్య (నీడుమోలు), డి. రాజగోపాల్ (అవంతి):- ఆర్థిక, వైద్య ఆరోగ్యశాల మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) వైద్య శాలలోని ఎస్.ఎమ్.ఆర్.లను, దీనసరివేతన పనిచారలందరినీ రెగ్యులర్ ఖాళీలలోకి విలీనమొనరుతుూ వైద్య సంచాలకుని కార్యలయం 5-8-1991 తేదీనాటి 36071/మీసలేనియస్-బి/89లో ఉత్తర్వులు జారీ చేసిన విషయం వాస్తవమేనా,

(ఆ) అయినచో, సదరు ఉత్తర్వులు ఖమ్మం జిల్లాలోని మనోరమ విభాగంలో అమలు అయినవా; కానిచో, అందుకుగల కారణములేమి?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- (అ) అవునండీ. కొన్ని షరతులకు లోబడి ఉన్నటువంటి వాటిని థర్డ్ చెయ్యాలని చెప్పాము. అంతేకాని ఉన్నవారందరినీ డిస్మిస్ చేసేముని కాదు.

(ఆ) భేదండీ. దీనసరి వేతనంపై పనిచేస్తున్న ఉద్యోగులను, రెగ్యులరు ఖాళీలలో విలీనం చేయరాదని భేదా, వీయోగింపరాదని పేర్కొంటూ ప్రభుత్వం 10-4-92 తేదీ గల మెమో నెం. 27565/జె2/91-8 లో ఆదేశాలు జారీ చేసింది.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి:- డైరెక్టర్ గారు 1991 ఆగష్టులో ఆదేశాలిచ్చారు. ఖాళీ పోస్టులను థర్డ్ చెయ్యాలన్నారు. గవర్నమెంట్ 1992 ఏప్రిల్ లో ఇచ్చింది. ఈ మధ్య కాలం 8 నెలలు ఉంటుంది. ఈ 8 నెలల కాలంలో ఎంత మందినీ ఈ ఖాళీ పోస్టులలో నింపడం జరిగింది? చెయ్యకపోతే ఎందుకు? డైరెక్టర్ గారి ఆదేశాలు పాటించలేదా? పాటిస్తూ ఎంతమందినీ వేసుకున్నారు? వారి పరిస్థితేమిటి?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- 5-8-91న డైరెక్టర్ ఆదేశాలిచ్చిన దానిలో చిన్న పేరా చదువుతాను. There is a report from A.P.P.H. and M.V. Union that as and when regular vacancies arise posts are sanctioned. Such of those people who are working on daily wages and are on the live list to be given priority for absorption in the regular vacancies ... దీర్ఘగా దీనిలో ఒకటి జరిగింది. డైరెక్టర్ ప్రాధమికంగా మూడు జిల్లాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని ఇచ్చారు. ఆ వివరాలు ఇస్తాను. ఈ లోగా అనేక మంది ఎ.పి. అడ్మినిస్ట్రేటివ్ టీచింగ్ ను కలిగి ఉన్న వారు చాలా పిటిషన్లు వేశారు. దానిపై టీచింగ్ ను వారు డైరెక్టర్ ఆఫ్ హెల్త్ ఇచ్చిన ఇన్ స్ట్రక్షన్స్ తో సంబంధం లేకుండానే ఉన్న వారందరినీ, క్వాలిఫికేషన్ లేకున్నా, ఎంపాయిమెంట్ నుంచి వచ్చినా, రాకపోయినా,

కమ్యూనల్ రోడ్లలో పాటించకపోయినా తోసుకోవాలని చెప్పారు. దీని వల్ల పూర్తిగా ప్రమాద కరమైన పరిస్థితి వచ్చిందని దీని మీద రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 14.5.93న సుప్రీంకోర్టుకు స్పెషల్ లేట్ పిటిషన్ దాఖలు చేశారు. ఎ.పి.ఎ.టి. కొన్ని డైరెక్టర్లను ఇచ్చారు. చాలా ఉన్నాయి. వాటిని ఎగ్జామిన్ చేస్తే, ప్రభుత్వం ప్రమాదంలో పడేట్లుందని భావించి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుంచి దీనిని ఆపు చెయ్యాలని చెప్పి, ఎస్.ఎల్.పి.ని ఫైల్ చెయ్యడమైంది. దాని తరువాత పరిస్థితి మీకు తెలుసు. గత శాసనసభా సమావేశాలలో ఎప్పుడయినా సరే ఇది వరకు రిక్యూజ్ అయిన వారికి కూడా శాంక్షన్ పోస్టులు చూసుకుని, మనకున్న అవకాశాలను బట్టి రెగ్యులర్లైతే చెయ్యాలనే మాట చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ఈ 8 నెలల కాలంలో ఏమయినా ఖాళీ పోస్టులను భర్తీ చేశారా అని అడిగాను. ఛేస్ట్ ఎంత మందిని చేశారు?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నా వద్ద గల సమాచారం ప్రకారం 8 నెలలలో రెగ్యులర్లైతే చేసినట్లు భేదు. అయినా కానీ కనుక్కుని ఏమయినా ఉంటే చెబుతాను.

శ్రీ టి. వెంకటేశ్వరరావు:- మంత్రిగారు సుప్రీంకోర్టు వగైరా విషయాలు చెప్పారు ప్రశ్న 1992 నవంబరుది. ఒకటిన్నర సంవత్సరాలయింది. రాఘవరెడ్డిగారు చెబుతూ 1992 సంవత్సరంలో వచ్చిన ఆదేశాల ప్రకారంగా దృష్టిలో పెట్టుకుని ఇవ్వలేదన్నారు. దానికి ముందు ఖమ్మంలో 21 మంది రెగ్యులర్లైతే చెయ్యాలని అప్లికేషన్ పెట్టుకున్నారు. చెయ్యడానికి ఒప్పుకున్నారు. కానీ దాని తరువాత డ్లైట్ వేజెస్ వర్కర్స్ని కాదని, దానిని వీరుద్ధంగా ఖమ్మం, డైరెక్టర్ ఆఫ్ మెడికల్ అండ్ హాల్స్ దొడ్డిదోవన ముగ్గురిని కొత్త వారిని తెచ్చి, ఆ పోస్టులలో నింపారు. 10, 15 సంవత్సరాలుగా పనిచేస్తున్న ఎన్.ఎం.ఆర్ లున్నారు. డి.వో.ఆర్.టి.సెం. 1245, తేదీ 19.10.87 అటాగ్గే డి.వో.ఆర్.టి.సెం. 1590 మరియు 1210, 472 వంటివి నాలుగయిదు డి.వో.లున్నాయి. వాటి ప్రకారం రెగ్యులర్లైతే చెయ్యమంటే కొన్ని డిల్లాలలో చేశారు. అంతకు ముందు నుంచీ ఉన్న వారిని ఎందుకు చెయ్యలేదు? దొడ్డిదోవన ఈ ముగ్గురినే ఎందుకు చేశారు. మంత్రిగారు మానవతా దృష్టితో ఆలోచించి 12 సంవత్సరాల నుంచీ గల వారిని తీరకుంకుస్వరంగా అంపకుండా అందరినీ కూడా రెగ్యులర్లైతే చేసేందుకు చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- వారి రిక్యూజ్ మెంట్ ఒక పద్ధతి ప్రకారం జరగలేదు. పోస్టులు శాంక్షన్ అయి, రిక్యూజ్ మెంట్ జరిపింది. కాదు. కొన్ని చోట్ల ఉన్నాయి. కొన్ని చోట్ల లేకపోయినా చేశారు. క్వాలిఫికేషన్ చూసి చెయ్యలేదు. ఎంపాయిమెంట్, ఎక్సెంట్ డ్వారా పేర్లు తెప్పించుకుని చేసింది కాదు. ఆడ్వోకేట్ భేసిస్ మీద అక్కడక్కడా ఆ విధంగా జరిగింది. వాటిని ఒక్క కలం పోటుతో రెగ్యులర్లైతే చెయ్యడం సాధ్యం కాదు. స్క్రిప్ట్ చేసి చెయ్యడానికి ఆ డైరెక్టర్ ఇన్ స్పెక్టర్లను ఇచ్చారు. రంగారెడ్డి, ఖమ్మం, ప్రకాశం డిల్లాలలో చెయ్యాలని డైరెక్టర్ ఇన్ స్పెక్టర్లను ఇచ్చారు. ఈలోగా మిగతా వారు ట్రీబ్యూనల్ కు వెళ్లారు. ఈ ప్రశ్న 1992లో నేను ఆరోగ్యశాఖ మంత్రిగా ఉండగా

రంగారెడ్డి డిస్ట్రిక్టులో ఇర్రెగ్యులర్ గా జరుగుతున్నాయంటే ఆపిస్తామని హామీ ఇచ్చాను. ఖమ్మం కూడా నా దృష్టికి వచ్చింది.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు (హరిశ్చంద్రాపురం):- కొత్త లెజిస్లేషన్ కి టీసికి లేదా లేదా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- కొత్త లెజిస్లేషన్ ప్యాస్సెక్వివ్ గా ఉంటుంది

(ఇంటరప్షన్స్)

నేను చెప్పింది దాని ఎఫెక్ట్ రెట్రాస్పెక్టివ్ కాదు ప్యాస్సెక్వివ్. ఇది వరకు జరిగింది కమ్యూనల్ రోస్టర్స్ లేకుండా, ఎడ్యుకేషనల్ క్వాలిఫికేషన్ లేకుండా, ఎవరి ఇష్టం వచ్చినట్లు వారు చేసిన నియామకాలు. తీసివేయడం లేదు కాన్ రెగ్యులర్ స్కెల్స్ ఇవ్వబడ్డాయి చాలా జాగ్రత్తగా స్కెల్స్ చేసి చెయ్యాలని చెబుతున్నాను.

శ్రీ కె. వీద్యాధరరావు (చింతలపూడి):- తీసివేయడం లేదన్నారు. స్కినింగ్ అంటున్నారు. అంటే పే స్కెల్స్ తగ్గిస్తారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- వారి సలహా ఉంటే పే స్కెల్స్ తగ్గించమంటే తగ్గిస్తాము. 9.30

శ్రీ కె. వీద్యాధరరావు:- మంత్రిగారు రెండర్గాలు వచ్చేటట్లు మాట్లాడుతున్నారు. 6

శ్రీ కె. రోశయ్య:- రంగారెడ్డి జిల్లాలో కొన్ని ఇర్రెగ్యులారిటీస్ జరిగాయి నియామకాలలో అని వాటిని సస్పెన్షన్ లో పెట్టి యాక్షన్ తీసుకోవడం జరిగింది. ఎ.పి. పబ్లిక్ పోల్స్ ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ 21.10.91న ఖమ్మంలో రిలే ఫాస్ట్ చేశారు. చెసినప్పుడు వాటి గురించి ఆలోచన చేసిన సందర్భంలో చెప్పాను. స్పెషల్ లేవ్ విటిషన్ సుప్రీంకోర్టులో ఉంది. దాని మీద మనకు ఫైనాల్ గా ఆర్డర్ వచ్చిన తరువాత మళ్లీ చేసి అవకాశం ఉంటుంది.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- ఇర్రెగ్యులర్ గా కొన్ని జరిగాయి. ఏ క్రమం లేకుండా, పాటింపకుండా చేసినందువల్ల స్కినింగ్ చేసి ఇచ్చే ప్రయత్నం చేస్తామని అన్నారు. అదొక భాగం. దానికి ముందు మే జి.వో. రావడానికి ముందు అన్ని చోట్ల చేసి, వారిని ఎందుకు చెయ్యలేదు? ఇర్రెగ్యులర్ ఉంటే. గౌడ్ తెన్స్ ప్రకారం లేదంటే అర్థం చేసుకోవచ్చు. అంతకు ముందు గల వారిని కాదని, నార్మ్ పాటింపకుండా ఆ ముగ్గురిని తీసుకున్న మాట వాస్తవమా? చేస్తే ఎందుకు చేశారు? అన్ని సంఘాల వాళ్లు అందోళన చేస్తున్నారు. నిరాహారదీక్షలు చేస్తున్నారు. వారి మీద దాడి జరిగింది. కొందరు గూండాల మీద కేసు పెట్టారు. ఆ ముగ్గురి విషయంలో వయోలేషన్ ఎందుకు జరిగింది.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ఆ సమాచారం నా వద్ద రెడీగా లేదు. ఆ మూడు పేర్లు తీసుకుని రేపటిలోగా సమాధానం ఇస్తాను.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- రాష్ట్రం మొత్తం మీద ఎన్.ఎం.ఆర్.లను రెగ్యులర్మెంట్ చేసే శాంక్షన్ల వోల్టేజీ? ఎన్ని వోల్టేజీలు ఖాళీగా ఉన్నాయి. డిల్లీ వారీగా చెబితారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- సెవరల్ క్వశ్చన్ వేస్టే తప్ప సమాధానం చెప్పలేను. ఒక్క హెల్త్ డిపార్ట్మెంట్లోనే కాదు వివిధ శాఖలలో ఎన్.ఎం.ఆర్.లున్నారు. లాస్ట్ టైం బిల్లు పెట్టి రిజ్ గా సంఖ్య చెప్పాను. సబ్జెక్ట్ టు కరెక్టన్ 14 వేల వరకూ ఉన్నారు. అదీ కూడా గుర్తు వెసుకుని చెబుతున్నాను. ప్రత్యేకంగా సమాచారం నా వద్ద లేదు. సెవరల్ గా అడిగితే చెబుతాను.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ (నర్సంపేట):- ఖమ్మం జిల్లాలో మలేరియా శాఖలో 10, 15 సంవత్సరాల సర్వీసు గలవారున్నారు. ఏజెన్సీలలో రెగ్యులర్ గా పనిచేసే వారు పని చెయ్యకుండా ఉండడంవల్ల, ఎన్.ఎం.ఆర్.లతో చేయిస్తున్నారు. వారు తమను రెగ్యులర్మెంట్ చేయమని సంవత్సరం నుంచీ రిలే హాంగర్ స్ట్రయిక్ జరుపుతున్నారు. ఈ రోజు వరకూ పేనున్నారు. వారిని స్పెషల్ కేసుగా పరిగణించాలని కోరుతూ వచ్చారు. ఇప్పుడయినా సానుభూతితో ఆలోచించి, రెగ్యులర్మెంట్ చేస్తారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- వారు చెప్పినట్లు సానుభూతి వారికి ఉంది. మాకూ ఉంది. అయితే ఇందుకు ప్రోవీజర్ ఉంది. ఇటీవల శాసనసభలో చట్టాన్ని చెయ్యడం జరిగింది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- ప్రోవీజర్ ప్రకారమే అర్హత గల వారినే గ్రిడ్ టెన్సిన్ బిల్డి చేస్తారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- తప్పకుండా ఎగ్జామిన్ చేయిస్తాను. ఇటీవల చేసిన చట్టానికి లోబడి ఎక్కడ చెయ్యడానికి వేయటం ద్వారా ఎగ్జామిన్ చేయిస్తాను.

గుంటూరు జిల్లాలో పామోలిన్ తోటల కోసం కేటాయించిన భూమి

85-

*9229-శ్రీ కె.వి. నర్సిరెడ్డి (గురజాల):- వ్యవసాయ శాఖామంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) గుంటూరు జిల్లాలోని ఏయే మండలాలలో, ఏయే గ్రామాలు పామోలిన్ తోటల పెంపకానికి అనువుగా ఉన్నాయో ప్రభుత్వం గుర్తించి ప్రత్యేకించిందా;

(ఆ) అయినచో ఆ గ్రామాల పేర్లెమి;

(ఇ) కోస్టారికానుండి ఒక లక్ష పామోలిన్ విత్తనాలను దిగుమతి చేసికొనుటకు ప్రభుత్వం నిర్ణయించిందా;

(ఈ) ఏ ప్రాతిపదికపై ఆ విత్తనాలను రైతులకు పంపిణీ చేస్తారు,

(ఉ) పృస్తుతం ఏఏ జిల్లాలలో పామోలీన్ తోటలు పెంచబడుతున్నవి?

శ్రీ పి. జగన్నాయక్ - (అ) గుంటూరు జిల్లాలోని పది మండలాలను వామ్ అండ్ సేద్యం కోసం యోగ్యమైనదిగా గుర్తించడమయింది

(అ) గుంటూరు జిల్లాలో గుర్తించబడిన ఈ పది మండలాలలోని అంభే (1) అప్పంవేట (2) కోస్తూరు (3) తాళ్లూరు (4) తాడేపల్లి (5) మంగళగిరి (6) దుగ్గిరాల (7) కొల్లెవర్రం (8) తెల్లూరి (9) దుర్గి (10) పినుకొండ - మండలాలలోని అన్ని గ్రామాలను వామ్ అయిలు సేద్యం కోసం ప్రత్యేకించడమయింది.

(ఇ) లేదండీ.

(ఈ) విత్తనాలను వేటిని పంపిణీ చేయడం జరగదు అయినప్పటికీ, చిన్న మొక్కలను పంపిణీ చేయడమవుతుంది.

(ఉ) తూర్పు గోదావరి, పశ్చిమ గోదావరి, కృష్ణా, విజయనగరం, నెల్లూరు, ఖమ్మం జిల్లాలు.

శ్రీమతి ఇ. సీతారామమ్మ (కూచినపూడి) - అధ్యక్షా, గుంటూరు జిల్లాలో 10 మండలాలలో పామాయిల్ పంటకు అనుమతించామన్నారు. ఏ ఏ గ్రామాలలో ఇచ్చారో సైనిఫిక్ గా చెప్పలేదు. ఈ ఉత్పత్తికి 24 గంటల టైముంటుందని అంటున్నారు. 24 గంటలలో పండిన పంటను రైతు ఎట్లా క్రాప్ చెయ్యడానికి అవకాశముందో చెప్పలేదు. ఇక్కడ ఫ్యాక్టరీ కూడా చాలా అవసరం. ఏర్పాటు చేస్తారా? పండిన పంటకు మార్కెట్ రేటు ప్రభుత్వం ఇస్తుందా?

శ్రీ పి. జగన్నాయక్:- గుంటూరు జిల్లాలో 20 వేల హెక్టార్ల భూమి బేకప్ చేయడం జరుగుతుందని ముందే చెప్పాను. మొత్తం 10 మండలాలలో అని చెప్పాను. 24 గంటలలో క్రాప్ చెయ్యాలనడం కరెక్ట్ కాదు. ఫ్యాక్టరీ విషయం ఎగ్జామిన్ చేస్తున్నాము. త్వరలో పర్మిషన్ ఇవ్వడం జరుగుతుంది.

శ్రీమతి ఇ. సీతారామమ్మ:- రైతుకు రేటు గురించి చెప్పాలి. అది లేకుండా కట్టే పని ఏం చేస్తారు?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్: ఎగ్జామిన్ చేస్తామన్నారు.

పైవేటు లాటరీలో మోసాలు

*8814-సర్వశ్రీ ఎ. నరేంద్ర, సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు, బద్దం బాల్ రెడ్డి:- వోం మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రాష్ట్ర ప్రభుత్వం త్వెనెన్నులు ఇచ్చిన ప్లైవేటు లాబరీలలో అనేకమోసాలు ఉన్నట్లు ఢిల్లీ పోలీసులు కనుగొన్నారు:

(ఆ) అయినచో, ఢిల్లీ పోలీసులు కనుగొన్న మోసాలేవి; లాబరీలపై తీసుకొన్న షరతులేవి?

హోం శాఖామంత్రి (శ్రీ ఎ. ధర్మారావు):- (అ) బేదందీ, అయినప్పటికీ, లాబరీ నిర్వహించడానికై మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అనుమతినీ పొందినట్టి సంస్థ అయిన అఖిల భారత చెవిటి, ముగవారి సంఘంపై ఢిల్లీ పోలీసులు ఒక కేసును బుక్ చేశారు. సంఘానికి ఇచ్చిన అనుమతి గడువు కూడ 31-12-1992 తేదీలో ముగిసింది. దరిమిలా; ఏ విధమైన గడువు పొడిగింపును మంజూరు చేయలేదు.

40 (ఆ) షరతులను ఉల్లంఘించినట్లు వచ్చిన ఆరోపణలపై ఈ కేసును బుక్ చేయడం జరిగింది కేసు దర్యాప్తు పెండింగులో వుంది.

(i) పథకానికి విరుద్ధంగా తక్కువ సంఖ్యలో టికెట్లను ముద్రించినట్లు ...

(ii) ఎవరైనా ప్రభుత్వ ప్రతినీధి బేకుండానే, ఆమోదించినట్టి పథకంపై డ్రాను నిర్వహించినట్లు.

(iii) తాము అట్టి నెంబరును ముద్రించనబేదు అనే సాకుతో, రూ. 51 లక్షల మొదటి బహుమతినీ ఇవ్వడానికి నిరాకరించినట్లు కూడ తెలియవచ్చింది;

శ్రీ సివాజీ విద్యాసాగరరావు.- సార్, ఢిల్లీకి సంబంధించిన విషయం వారు చెప్పారు. అదే విధంగా ఈనాడు ఈ రాష్ట్రంలో మన రాష్ట్రానికి సంబంధం లేని లాబరీల వ్యపారం కొంతమంది కొనసాగిస్తున్నారు. వాటికి త్వెనెన్ను గాని, అదుపు గాని లేదు. గతంలో హోం మినిస్టరు ఎన్నోసార్లు దీని మీద హామీ ఇచ్చి ఉన్నారు. సామాన్య జీవితం గడిచే ఎంతోమంది లాబరీల టికెట్లను కొని, నష్టపోయి, ఆత్మహత్యలు చేసుకొన్న సంఘటనలు ఉన్నాయి. లక్షలాది, కోట్లాది రూపాయల దుర్వినియోగం అవుతున్నాయి. దీని మీద ఏమైనా చట్టం తీసుకొని వచ్చి, ఇతర రాష్ట్రాలకు సంబంధించిన లాబరీలను గాని, అన్ ఆథర్లెడ్డ్ లాబరీల బిజినెస్ ప్రోవాళన్ మీద గాని, వారు బిజినెస్ ప్రోవాళన్ మీద గాని కేసులు పెట్టి, వాటిని అదుపులో పెట్టడానికి ఏదైనా చట్టం రూపొందించే ఆలోచన ఈ ప్రభుత్వానికి ఉన్నదా అని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:- అధ్యక్షా, ఇదే సబ్జెక్టు మీద ఈ రోజు 304 ఉన్నది. అందులో వారు కూడ సిగ్నలింగ్, కాబట్టి ఈ విషయం అందులో వివరంగా చెప్పుకోవచ్చును. వారు అడిగిన క్వశ్చన్ మాత్రం, స్టేట్ పర్మిట్ చేసిన దానిని ఢిల్లీలో మిసియూజ్ చేస్తూ, ఢిల్లీ పోలీసులు చట్టంకొన్నారు. ఆ ఒక్క ఇన్సిడెంట్ మీద మాత్రమే క్వశ్చన్ చేశారు.

దానికి సంబంధించిన వివరాలన్నీ 304 నిబంధన క్రింద ఈ రోజు చర్చకు వస్తుంది. అప్పుడు వివరంగా చెప్పుతాను.

FRES COLLECTED BY NIZAM'S INSTITUTE OF MEDICAL SCIENCES

87-

*7806-Q-Sri G. Nagi Reddy:- Will the Minister for Finance, Medical and Health be pleased to state:

(a) the amount collected from the patients by the Nizam's Institute of Medical Sciences during the financial year 1991-92; and

(b) whether any modern equipment was donated to the said Institute; if so, its cost?

Sri K. Rosaiah:- (a) Rs. 11,17,07,332/-

(b) During 1991-92 a Fax machine costing about Rs. 30,000/- was donated by M/s Harper Grace Hospital a visiting Team from a State Wayne University and it was received in June 1991.

శ్రీ నిహాచ్. రామచంద్రారావు:- అధ్యక్షా, గతంలో నిజామ్స్ హాస్పిటల్లో ఉన్న స్టాండర్డ్స్ తగ్గిపోయాయి. అనేకమంది మంచి మంచి డాక్టర్లు వెళ్ళిపోతున్నారు. ఎన్నో ఆశయాలతో కట్టుకొన్న ఒకే ఒక సూపర్ స్పెషాలిటీ హాస్పిటల్ అదీ. అటువంటి హాస్పిటల్ నుండి మంచి మంచి డాక్టర్లు వెళ్ళిపోవడం చాల దురదృష్టకరం. దాని మీద ఏమైనా చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుందా? రెండవది, గతంలో వైట్ కార్డు హోల్డర్స్కు ఉచితంగా వైద్యం చేసేవారే. కానీ ఇప్పుడు 25 శాతం ఫీజులు చెల్లించే గానీ వైద్యం చేయడం లేదు. దానికి కూడ గవర్నమెంట్ మాకు డబ్బులు ఇవ్వడం లేదని హాస్పిటల్ వాళ్లు చెప్పు తున్నారు. దీని మీద ప్రభుత్వం ఏమైనా చర్యలు తీసుకొంటుందా అని మే ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, వారు చెప్పిన మాట నిజం. మనకు ఉన్నటువంటి అత్యంత ప్రతిష్టకరమైన హాస్పిటల్స్ లాగా 'నిమ్స్' ఒకటి. అయితే ఈ మధ్య కాలంలో ఈ హాస్పిటల్ నుండి కొంత మంది డాక్టర్లు బయటకు వెళ్ళిపోయిన మాట వాస్తవం. దానితో కొన్ని అపోహలు కలుగుతున్నాయి. కానీ మేరు వివరాలలోకి వెళ్ళి చూస్తే, హాస్పిటల్ సరిగానే పనిచేస్తూ ఉన్నది. ఏలాంటి ఒడుదుడుకులు లేకుండా నడుస్తున్నది, ఇంకా భవిష్యత్లో తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలను కూడ ప్రభుత్వం తీసుకొంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- డాక్టర్లు లేకుండా ఎట్లా నడుస్తున్నదండీ?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- వివరాలలోకి వెళ్ళమంటే అంత ఓపిక లేకపోతే ఎలాగండీ? విద్యాధరరావు ప్రశ్నకంగా వీనాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- వింటాను గానీ, ఆ తరువాత ప్రశ్న కూడ వేసే అవకాశం కూడ ఇవ్వండి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, నేను కోరలేదు వినాలని. మీరు వింటే వినండి లేకపోతే లేదు. అధ్యక్షా, కార్మికులకు డిపార్టుమెంట్ లో 12 మంది డాక్టర్లు, రిజెన్స్ చేశారు. మరల ఆ ఖాళీలను భర్తీ చేయుటకు రిక్రూట్ మెంట్ ప్రారంభించాం. దేశం మొత్తం మీద మంచి అనుభవం కలిగిన వారినీ రిక్రూట్ చేసి, ఆ డిపార్టుమెంట్ ను బాగా స్ట్రెంగ్తన్ చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఇప్పటికీ ఏడు మంది డాక్టర్లను రిక్రూట్ చేయడం జరిగింది ఇటీవలనే. అందువల్ల, ప్రస్తుతం డాక్టర్ల సంఖ్య 15 మంది కార్మికులకు డిపార్టుమెంట్ లో ఉన్నారు. అదే విధంగా కార్మికుల థొరాసిక్ డిపార్టుమెంట్ లో ఒక డాక్టర్లుగారు రిజెన్స్ చేశారు. వారి స్థానంలో మరొక డాక్టర్లను ఇటీవలే రిక్రూట్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- వారందరూ సీనియర్ డాక్టర్లు కాబట్టి, వారి పేర్లు చెప్పండి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నా దగ్గర పేర్లు లేవు ఇక్కడ పేర్లు చెప్పే సాంప్రదాయం లేదు. నేను ఎందుకు పెద్దగా సెట్ బ్యాక్ భేదని. వివరాలలోకి వెళ్లమని చెప్పింది - 1993-94 లో 11 మాసాలు అంటే, ఈ రిజిస్ట్రేషన్ పేరియడ్ కలుపుకొని 1994, ఫిబ్రవరి నెలాఖరు వరకు 16 వందల ఎనిమిది లక్షల పదుకొండు వేల రూపాయలు ఆదాయం వచ్చింది. అలాగే ఇదే కరెన్సీ డివిజన్ గత సంవత్సరంలో చూస్తే, 14 వందల, 65 లక్షల, 86 వేల రూపాయల ఆదాయం వచ్చింది. నేను ఈ అంకెలను చూసి తప్పి పడి అంతా బాగా ఉందని కాదు కానీ, ఇంకా ఫర్వాలేదా స్ట్రెంగ్తన్ చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రజల్లో కలిగిన అపోహలను దూరం చేయవలసిన అవసరం కూడ ఉంది. అదే విధంగా కార్మికుల థొరాసిక్ విభాగానికి ఒకప్పుడు చాల ప్రతిష్టాకరమైన పేరు తీసుకొని వచ్చాం. తిరిగి మరల ఆ పేరును సంపాదించుకోవడానికి ప్రయత్నం చేద్దాం ఇకపోతే అధ్యక్షా, మీతులు రామచంద్రరావుగారు వెబ్ కార్డు హోల్డర్లు వెబ్ ద్వారా గుర్తించి అడిగారు. చాల పెద్ద స్టేట్ మెంట్ ఉంది. అవుట్ మరియు ఇన్ పేషంట్లను మొత్తం కలుపుకొని 1992 వ సంవత్సరంలో 2,34,741 మందికి ట్రీట్ మెంట్ చేశాం. అందులో వెబ్ కార్డు హోల్డర్లు 26,533 మంది. అలాగే ప్రతి సంవత్సరం ట్రీట్ మెంట్ చేస్తున్నాం. ఫిగర్స్ ఉన్నాయి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఇన్ పేషంట్ల సంగతి చెప్పండి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- కావాలంటే, ఇన్-పేషంట్ల సంగతి కూడ చెప్పతాను. 1992వ సంవత్సరంలో మొత్తం 21,027 మంది

ఒక గౌరవ సభ్యుడు:- "అందులో విద్యాధరరావు కూడ ఉన్నారా"?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- విద్యాధరరావు బహుశా వైట్ కార్డు హోల్డరుగా కాదు కానీ పి.ఐ.పి. క్రింద ట్రీట్ మెంట్ పొందారు. గ్రీన్ కార్డు హోల్డర్లు ఇన్-షెషంట్ల క్రింద వైద్య సౌకర్యం పొందిన వారు 2,025 మంది ఈ విధంగా ప్రతి సంవత్సరానికి సంబంధించి ఫిగర్స్ ఉన్నాయి. బట్ ఒక్కటే పాయింట్ - హాస్పిటల్ వాళ్ళకు డబ్బు ఇవ్వడం లేదని రామచంద్రరావుగారు అడిగారు. డబ్బును వేరియాడికట్ గా అడ్డంకు వేస్తూనే ఉన్నాం. వైట్ కార్డు హోల్డర్లకు ఇవ్వవలసిన రాయిలే గానీ, లేదా హాస్పిటల్ మెయిన్ టెన్సెస్ క్రింద గవర్నమెంట్ వారికి ఇవ్వవలసిన గ్యాంట్ గానీ, ఎన్ని అర్థిక ఇబ్బందులున్నప్పటికీ, నాలుగు రోజులు ఆటో, ఇటో సర్దుబాటు వేస్తూనే ఉన్నాం.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఒక అనౌన్స్ మెంట్

(అంతరాయం)

శ్రీ డి. శివరామరాజు (అత్తిలి):- ఈ క్వశ్చన్ ఎంతో ప్రాధాన్యత కలది. ఇప్పుడు అంత కొంపలు మునిగిపోయే బిజినెస్ ఏమీ లేదు. ఒక సప్లై మెంట్ లో ఆడుగుకాం.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ప్రాధాన్యతను బట్టి ఒక సప్లై మెంట్ లో అడిగాం.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఒక నిమిషం దయచేసి కూర్చోండి . . . 9 30 అయి పోయింది నో సప్లై మెంట్ లో.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ఒక సప్లై మెంట్ లో వినండి. క్వశ్చన్ ప్రాధాన్యతను బట్టి ఇవ్వండి.

ప్రకటనలు

- (1) 1-3-94 నేడేకి చెందిన ప్రశ్నలు, సభాసమక్షములో ఉంచవలసిన పత్రములు గురించి

Mr. Deputy Speaker:- I am to announce to the House that the Questions listed on the agenda of 1-3-94 are deemed to have been answered and that the Papers to be laid included in the Agenda of 1-3-1994 are deemed to have been laid on the Table of the House.

ప్రకటనలు (2) సభాసమక్షంలో ఉంచిన పత్రము

A copy in each of the Annual Reports for the years 1989-90 and 1990-91 on the working of the Andhra Pradesh Forest Development Corporation Ltd., as required under Section 619-A of the Companies Act, 1956.

అనుబంధము

1-3-94 తేదీ ఎజెండాలోని ప్రశ్నలు - సమాధానములు

ఎన్.టి.పి.సి. వే నడువబడుతున్న ధర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రాలు

72-

*7953-జే1 ఎం. ఓంకార్:- విద్యుచ్ఛక్తి శాఖామంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రాష్ట్రంలో ఎన్.టి.పి.సి.చే నడువబడుతున్న ధర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రాలు ఎన్ని, వాటి స్థాపిత శక్తి ఎంత; వాటి ప్రస్తుత పని సామర్థ్యం ఎంత; అందులో రాష్ట్రం పొందుతున్న విద్యుత్ వాటా ఎంత;

(ఆ) రామగుండం విద్యుత్ కేంద్రం 2100 మెగావాట్ల స్థాపిత సామర్థ్యం కలిగి ఉన్నదను విషయం, అనిశ్చిత బొగ్గు సరఫరా కారణంగా అది తన పూర్తి సామర్థ్యం మేరకు ఎన్నడూ పనిచేయని విషయం వాస్తవమేనా;

(ఇ) రాష్ట్రంలోని విద్యుత్ కొరతను అదిగమించుటకు ధర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రాలు తమ పూర్తి సామర్థ్యం మేరకు పని చేసేటట్లు చెయటానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కీసుకొన దలచిన చర్యలెవ్వి?

సమాధానం

(అ) నేషనల్ ధర్మల్ పవర్ కార్పొరేషన్, కరీంనగరు జిల్లా, రామగుండంలో ఒక సూపర్ డిగ్రీ విద్యుత్ కేంద్రాన్ని నడుపుతున్నది. ఈ విద్యుత్ కేంద్రం స్థాపితశక్తి 2100 మెగావాట్లు. ఈ కేంద్రంలోని ప్రస్తుత ప్లాంటు లోడ్ ఫాక్టర్ 78 శాతం. ఈ విద్యుత్ కేంద్రం నుంచి లభించే విద్యుచ్ఛక్తిలో ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం వాటా 578 మెగావాట్లు.

(ఆ) రామగుండం సూపర్ ధర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రాన్ని, 1990-91, 1991-92 సంవత్సరాలలో బొగ్గు సరఫరాలలో కొరత మూలంగా, దాని పూర్తి సామర్థ్యం మేరకు నడపడానికి వీలు కాలేదు. అయినప్పటికీ, 1992-93 మరియు 1993-94 సంవత్సరాలలో బొగ్గు-సరఫరా మెరుగయినందున విద్యుత్తుత్పాదన పెరిగింది.

(ఇ) ఈ విద్యుత్ కేంద్రానికి బొగ్గు సరఫరా పరిమాణాలను పెంచవలసిందని సింగరేణి కాలరీస్ కంపెనీ వారికి సలహా ఇవ్వడమయింది. తత్ఫలితంగా, ఈ విద్యుత్ కేంద్రానికి సింగరేణి కాలరీస్ కంపెనీ నుంచి బొగ్గు సరఫరాలు గణనీయంగా మెరుగు పడ్డాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర విద్యుత్ సంస్థ, తమ నియంత్రణ క్రిందగల అన్ని ధర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రాలకు సంబంధించిన ఓవర్ హాల్స్ ను, నిర్వహణ పనులను చేపట్టింది. అంతే కాకుండా, ఈ ధర్మల్ విద్యుత్ కేంద్రాలకు తగినంత బొగ్గు నిల్వలను సమకూర్చడ మయింది.

పి.జి. కేంద్రాలను ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం నుండి కాకతీయ విశ్వవిద్యాలయానికి మార్చుట.

73-

*9164-(జి)-సర్వశ్రీ జి. ముకుందరెడ్డి, కె. సాయిరెడ్డి, జె రత్నాకరరావు - ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా,

(అ) కరీంనగర్, గోదావరి ఖని, నిర్మల్, కొత్తగూడెం మరియు ఖమ్మంలోని పి.జి. కేంద్రాలను ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం పరిధి నుండి కాకతీయ విశ్వవిద్యాలయానికి మార్చుతూ ప్రభుత్వం చట్టం చేసిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) సదరు చట్టాన్ని అమలులోకి తేని విషయం కూడా వాస్తవమేనా,

(ఇ) సదరు కేంద్రాల సామాగ్రి, నిధులు తరలించబడిన విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఈ) అయినచో, ఎప్పటిలోగా ఈ కేంద్రాలను కాకతీయ విశ్వవిద్యాలయానికి మార్చుతారు?

సమాధానం

(అ) అవునండీ, అయితే, నిర్మల్, ఖమ్మంలోని పి.జి. కేంద్రాలు ఇప్పటికే కాకతీయ విశ్వవిద్యాలయం పరిధి క్రింద ఉన్నాయి అందువలన, అవి 1993 లోని 19వ చట్టం పరిధి క్రిందకు రావు

(ఆ) కాదండీ.

(ఇ) కాదండీ

(ఈ) కరీంనగర్, గోదావరి ఖని, కొత్తగూడెంలోని మూడు పి.జి. కేంద్రాలను ఇప్పటికే కాకతీయ విశ్వవిద్యాలయానికి బదిలీ చేయడం జరిగింది. కొత్తగూడెంలోని స్టూట్ ఆఫ్ మెన్స్ కు సంబంధించి, ఈ విషయాన్ని విద్యాపరమైన పరిపాలనపరమైన అన్ని కోణాల నుండి పరిశీలించడమవున్నది. త్వరలోనే ఒక నిర్ణయం తీసుకుంటాము

జిల్లా ప్రజాపరిషత్తు పాఠశాలల్లో ఉపాధ్యాయుల పదవుల భాళీలు

74-

*9165-(సి)-సర్వశ్రీ కె. విద్యాధరరావు, ఎ. మాధవరెడ్డి, పి. నాగేశ్వరరావు, బి. వెంకటేశ్వరరావు, శ్రీమతి కె. ప్రతిభాభారతి, సర్వశ్రీ డి. శివరామరాజు, ఎస్. వేణు గోపాలాచారి, పి. అశోక గజపతిరాజు, ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు, ఎం. రఘుమారెడ్డి, ఇబ్రహీమ్-బిన్-అబ్దుల్లా మస్కూతి, పి. సత్యనారాయణ మూర్తి, చిక్కాల రామచంద్రా రావు, కె.ఆర్. సురేష్ రెడ్డి, డి. చినమలగయ్య, ఎస్. వెంకటేశ్వరరావు,

ఎన్.ఎస్.ఆర్.కె. ప్రసాద్, జి. రామారావు, వీ. శివ రామకృష్ణారావు:- పంచాయతీ రాజ్య శాఖామంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) గత కొన్ని సంవత్సరాలుగా రాష్ట్రంలోని ప్రాథమిక, జిల్లా ప్రజాపరిషత్తు పాఠశాలల్లో అనేక ఉపాధ్యాయ పదవులు ఖాళీగా ఉన్నమాట వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో ఎప్పటిలోగా ఆ ఖాళీలను భర్తీ చేస్తారు ;

సమాధానం

(ఇ) ఎంపిక పరీక్షలో అర్హత చేకూర్చే మార్కులు పొందినప్పటికీ, 1989 మే నెలలో జాబితాలో చేర్చబడిన కొంతమంది అభ్యర్థులు కోర్టులో దావా వేసిన కారణంగా రాష్ట్రంలోని పంచాయతీ రాజ్ పాఠశాలల్లో కొన్ని ఉపాధ్యాయ పదవులు ఖాళీగా ఉంటున్నాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు 26-10-1993 నేదీన రిట్ పిటిషన్ ను అంతిమంగా పరిష్కరించండి.

(ఈ) తదుపరి న్యాయపరమైన చిక్కులు ఎదురు కాని పక్షంలో, త్వరలోనే ఆ ఖాళీలను భర్తీ చేయడం జరుగుతుంది.

నేటిపారుదల అభివృద్ధి సంస్థపై ఎక్స్‌పోతల పథకాలు

75-

*8915-శ్రీ కె.ఆర్. సురేష్ రెడ్డి:- చిన్న నేటిపారుదల శాఖామంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) 1993-94 సంవత్సరంలో వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో బేపట్టుటకు వివిధ ఎక్స్‌పోతల పథకాలను నేటిపారుదల అభివృద్ధి సంస్థ గుర్తించిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, యింతవరకు ఎన్ని పథకాలు ప్రారంభించబడినవి; ఈ పథకాలను పూర్తి చేయుటకు ఎంత నిధులు అవసరమున్నవి?

సమాధానం

(అ) అవునండీ. 1993-94 సంవత్సరంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర సాగునీటి అభివృద్ధి సంస్థ 70 ఎక్స్‌పోతల సాగునీటి పథకాలను చేపట్టింది.

(ఆ) నల్గొండ, విజయనగరం జిల్లాలలో, నాలుగు ఎక్స్‌పోతల సాగునీటి పథకాలను ప్రారంభించడమయింది. మిగిలిన పనులను పూర్తి చేయడానికి రూ. 9.23 లక్షల మొత్తం అవసరం అవుతుంది.

తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టు ప్రాంతంలో అటవీ దహనం

76-

*8772-సరవ్వశ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు, ఎన్.రాఘవరెడ్డి, డి. రాజగోపాల్, వి. రామయ్య:- అటవీశాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా;

(అ) 1993 సంవత్సరంలో కర్నూలు జిల్లాలో తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టుకోసం అడవిని తొలగించే నెపంతో, చొగ్గును ఉత్పత్తి చేయడానికిగాను, అడవుల దహనానికి ఏదైనా అనుమతినీ ఇచ్చారా;

(ఆ) అయినచో అనుమతి యిచ్చిన అధికారులెవరు; అనుమతి పొందిన వ్యక్తుల పేర్లెవవి?

సమాధానం

(అ) లేదండీ.

(ఆ) ఈ ప్రశ్నకు శావులేదు.

జవహర్ రోడ్ గార్డ్ నిధులతో షాపుల సముదాయాల నిర్మాణము

77-

*9134-శ్రీ కె.వి. నర్సిరెడ్డి.- పంచాయితీ రాజ్యశాఖ మంత్రి; దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా;

(అ) గ్రామ పంచాయితీలలో జవహర్ రోడ్ గార్డ్ నిధులతో షాపుల సముదాయాల నిర్మాణాన్ని నిషేధిస్తూ ప్రభుత్వం ఆదేశాలు జారీ చేసిందా,

(ఆ) అయినచో, అందుకుగల కారణము లేవీ.

(ఇ) పంచాయితీల ప్రయోజనార్థం ఆ పనులకు సదరు నిధులలో కొంత శాతాన్ని నిర్ణయిస్తూ ఆదేశాలను సవరించుటకు ఏదేని ప్రతిపాదన ఉన్నదా?

సమాధానం

(అ) లేదండీ.

(ఆ, ఇ) ఈ ప్రశ్నలకు శావులేదు.

విశ్వవిద్యాలయాలలో ఒకేవిధమైన ప్రవేశ పద్ధతి

78-

*8730-సర్వశ్రీ బద్దం బాలిరెడ్డి, సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- ముఖ్యమంత్రి; దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రాష్ట్రంలోని అన్ని విశ్వవిద్యాలయాలలోను పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ కోర్సులలో ప్రవేశానికి ఒకే పద్ధతినీ పాటించని మాట వాస్తవమేనా;

(ఆ) ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయంలోవలె రాష్ట్రంలోని అన్ని విశ్వవిద్యాలయాలలోను ప్రవేశపరీక్షను ప్రవేశపెట్టే ప్రతిపాదన ఏదైనా కలదా;

(ఇ) ఉమ్మడి ప్రవేశపరీక్షా విధానాన్ని గురించి సమగ్ర అధ్యయనం ఏదైనా జరిగిందా;

(ఈ) అయినచో, వాటి వివరాలేమి?

(అ) అవునండీ.

(ఆ) అవునండీ.

(ఇ) అవునండీ.

(ఈ) ఉమ్మడి ప్రవేశ పరీక్షను ప్రవేశపెట్టడం ద్వారా విద్యా సంవత్సరంలో ఒకే రకమైన విధానాన్ని తీసుకురావడానికి వేలవుతుందని ఇందుకు సంబంధించి చేసిన అధ్యయనంలో తెలిసింది. 12-4-1993 తేదీన జరిగిన వై.ఎస్. చాన్సలర్ల సమావేశంలో సవరణమైన అధ్యయనం తరువాత ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ఉన్నత విద్యామండలి వారు వచ్చే 1994-95 విద్యా సంవత్సరానికి పోస్టు గ్రాడ్యుయేటు అడ్మిషన్ల కొసం ఉమ్మడి ప్రవేశ పరీక్షను నిర్వహించేందుకు సన్నాహాలు ప్రారంభించాలని తీర్మానించడమైనది. ఎం.బి.ఏ., ఎం.సి.ఏ., ఎం.ఇ./ఎం.బి.క్యు కోర్సులను ఉమ్మడి ప్రవేశ పరీక్షనుండి మినహాయించి, ఉమ్మడి ప్రవేశ పరీక్ష విధానంలో బేరాల, వర్గా అనే విషయాన్ని అయా విశ్వవిద్యాలయా లకే వదలివేయాలనే కూడ తీర్మానించడమయింది. 1994-95 విద్యా సంవత్సరానికి ఉమ్మడి ప్రవేశ పరీక్షను నిర్వహించడానికై అవసరమైన చర్యలను తీసుకోవడానికి గాను ఈ విషయాన్ని రాష్ట్ర మండలికి తెలియజేయడమయింది.

వెంగళరాయ సాగరం ఇంజనీరింగ్ సిబ్బంది తొలగింపు

79-

*8791-(డి)- సర్వజ్ఞి పి. అశోక గజపతిరాజు, ఎర్రా కృష్ణమూర్తి, బి. జయ ప్రకాష్, ఎస్. వెణుగోపాలాచారి, ఎల్.బి. దుక్కు:- మధ్యతరహా నీటిపారుదలశాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ కింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) 1-8-1993 మంచి ఇంజనీరింగ్ డివిజన్లను రద్దుచేయుట, తగ్గింపుట మొదలగు వాటివల్ల విజయనగరం జిల్లాలోని వెంగళరాయ సాగరం ప్రాజెక్టు, ఇంఝాపేటి ప్రాజెక్టు, ఆంధ్ర ప్రాజెక్టులు దెబ్బతినే అవకాశం ఉన్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, సదరు చర్యలకు కారణములెవ్వవి; సదరు చర్యల వల్ల ఈ మధ్య తరహా నీటిపారుదల ప్రాజెక్టులు ఏ విధంగా నష్టపోవును, అందుకు సంబంధించిన వివరము లెవ్వవి;

(ఇ) సదరు ప్రాజెక్టులను త్వరితగతిన పూర్తి చేయుటకు తీసుకొనదలచిన చర్యలు ఏమిటి?

సమాధానం

(అ) కాదండీ.

ఒక్కొక్క ప్రాజెక్టు క్రింద ఈ క్రింది డివిజన్లు, సబ్-డివిజన్లను మూసివేయడమయింది

1. ఆంధ్ర ప్రాజెక్టు : 1 డివిజను, 1 సబ్-డివిజను (మిగిలిన 2 సబ్-డివిజనులను విజయనగరంలోని విజయనగరం డివిజనుకు అనుబంధం చేయడమయింది)
2. వెంగళరాయ సాగరం : 2 సబ్-డివిజన్లు, ప్రాజెక్టు
3. జంఝవతీ రిజర్వాయరు : 1 డివిజను, 2 సబ్-డివిజన్లు (మిగిలిన 2 సబ్-డివిజన్లను సాలూరులోని వెంగళరాయసాగరం డివిజనుకు అనుబంధం చేయడమయింది.)

(ఆ) 1993-94 సంవత్సరంలో చేసిన బడ్జెటు కేటాయింపులను దృష్టిలో ఉంచుకొని, పనులను అమలు చేయడానికి ప్రస్తుతం ఉన్నటువంటి నిబ్బంది సరిపడినంతగా ఉన్నందున, పైన పేర్కొన్న డివిజన్లు, సబ్-డివిజన్లను మూసివేసినందువల్ల ఈ మధ్యతరహా సాగునీటి ప్రాజెక్టుల అమలు పనులకు ఎటువంటి ఆటంకం కలుగదు.

(ఇ) జంఝవతీ ప్రాజెక్టు విషయంలో అంతర్ రాష్ట్ర సమస్యను పరిష్కరించడం ద్వారా ప్రాజెక్టులను త్వరితగతిన అమలు చేయడానికి కృషి జరుగుతున్నది. వెంగళరాయ సాగరం, ఆంధ్ర ప్రాజెక్టులను ఇవ పంచవర్ష ప్రణాళిక అంశానికి పూర్తి చేయాలని ప్రతిపాదించడమయింది.

సభా కార్యక్రమము

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- సార్ ... సార్ ... నన్నటి క్వశ్చన్స్లో ఒక క్వశ్చన్ చాల ప్రాధాన్యత క్వశ్చన్ ఉంది. దానిని కూడ డిమీటు టు హావ్ బీన్ అంటే justice will not be done sir. దయచేసి మీరు ఆ క్వశ్చన్ను పోస్టపోస్ట్ చేయండి. It is a very important question, where crores of rupees were swindle ఎ.సి.బి. బేత ఎంక్వయిర్ కూడ జరిపిస్తున్నామని సి.ఎం.గారు కూడ చెప్పారు. అందులో ప్లెమా-ఫేసీ కేసు ఉంది కాబట్టి ఏ.సి.బి. బేత ఎంక్వయిర్ జరిపిస్తున్నారు. కాబట్టి దయచేసి మీ రూలింగ్ను ఉపసంహరించుకొని, ఆ క్వశ్చన్ను మాత్రం దయచేసి పోస్టపోస్ట్ చేయండి. పోస్ట్ వేరే రూపంలో ఇస్టే అడ్జిట్ చేస్తారా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- వేరే ఫారమ్లో రండి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- స్పెషల్ రిక్వెస్టు సార్. మీ ఆదేశాలకు కట్టుబడి ఉంటాం. 9.00 అందులో సెకండ్ ఒప్పీనియన్ లేదు. మీ ఆదేశాలు యిచ్చేముందు, మీరు 'డిమీడ్ టు హావ్ బీన్ అన్నర్స్' అన్నది మంచి సంప్రదాయం కాదు. కాకపోతే వేరే రోజు పెట్టుకుందాం. J. 170-5

ఇంపార్టెంట్ క్వశ్చన్సు వేశాం. దురదృష్టవశాత్తు అన్వేషణంట్ సంఘటనల వల్ల నష్టం జరిగింది. మరో రోజుకు దయచేసి వోస్టుపోన్ చేయండి. మే పరిధిలోనిదే కాబట్టి మే అధికారం వుపయోగించండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఉన్న సంప్రదాయం ప్రకారం వేశాం. వేరే ఫారంలో వస్తే కన్సిడర్ చేద్దాం.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ఇంకే ఫారంలో వస్తుందండి.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- ఏ ఫారంలోనూ రాదండి. ఏ ఫారంలో వస్తుందో మీరు చెప్పండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- కూర్చోండి. విద్యాధరరావుగారు అడిగారు. వేరే ఫారంలో వస్తే కన్సిడర్ చేద్దాం. రిక్వెస్టు స్పెసిఫిక్ గా వుంటే మరల చూద్దాం.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- మరల ఏ ఫారంలో వస్తుందండి. చట్టాన్ని ఉల్లంఘిస్తే ఎలా?

శ్రీ ఎం. రఘునాథరెడ్డి:- ఈ రాష్ట్రంలో రైతులు నూటికి 70 మంది వ్యవసాయం పైన ఆధారపడి వున్నారు. రైతాంగం నేడు అనేక కష్టనష్టాలకు గురవుతున్నారు. ఒకవైపు కరువు, మరొకవైపు కరెంటు కోత. వేటివల్ల యిబ్బందులతో సతమతమవుతున్నారు. ఉన్న ఎకరమో అర ఎకరమో వ్యవసాయం చేసుకుందామంటే, ఈ రోజు ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్చు మెంట్ వారికి కంబకప్పాయమ్మ మరొకసారి వారు కొరడాదిబ్బలు కొట్టింతుకునే పరిస్థితి వస్తుందని నునచేసేస్తున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం అసత్య వాక్కులు పలుకుతూ, రైతాంగాన్ని మోసం చేస్తూ మోసపూరితమైన హాఫ్టులు యిస్తూ, వారిని నట్టేటముంచుతోందని మనవి చేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు సభలో - రోజూ 18 గంటలు కరెంటు యిస్తామని ప్రకటించారు. రోజుయ్యుగారు ఈ హాసులోనే 13 గంటలని ప్రకటించారు. ఆ తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారు సూర్యావేళిలో 12 గంటలు నిరాహారంగా యిస్తామని ప్రకటించారు. మరల కొత్తవేళిలో ప్రకటించారు. మొన్న ముఖ్యమంత్రిగారు వేరే సందర్భంలో బేసి ఏదో, సమస్య వచ్చింది గానీ, యిప్పుడు అది వోయిందని, కరెంటు బ్రహ్మాండంగా వుందని అన్నారు. రాష్ట్రంలో పెర్సన్లు ఎండిపోతున్నాయి. ఈ పాపానికి బాధులైన ఈ ప్రభుత్వమని మనచేస్తున్నాను. ఉన్న ఎకరం, అర ఎకరానికి కూడ రెండు గంటలు కంటిన్యూవన్ గా కరెంటు వచ్చే పరిస్థితి లేదు. రైతులు గగ్గోలు పెడుతున్నారు. కరెంటు ఎప్పుడు వస్తుందో, ఎప్పుడు వోతుందో తెలియదు. అసలు దానికి ఒక పద్ధతి లేదు. ఎప్పుడు ఏమవుతుందో చెప్పలేకపోతున్నారు. రైతాంగాన్ని ఎదుగుకట్ చేయలేదు. కనీసం ఈ ప్రభుత్వానికి దురదృష్టి వుంటే లైట్ యిరిగేషన్ క్యాంపు వేసుకోమని, ముందుగా చెప్పలేదు. హృస్వదృష్టి లోపించింది. ఈ పరిస్థితులలో రైతులకు ఎప్పుడు ఎన్ని గంటలు ఏ విధంగా యిస్తారు? రాష్ట్ర ఉత్పత్తి నుంచే యిస్తారా? క్లియర్ గా చెప్పండి. దాదాపు

మొత్తం పాబ్.బి.లో కట్ చేసి మార్చి నెల మొత్తం 18 గంటలు యిష్టే ఏర్పాటు చేస్తారా? అంధకారం పొందోలుతామని, ఆ వైపు ఉండు కురిపెస్తామని రోశయ్యగారు అంటూ అంధకారం వైపు తోసి గుడ్డివాళ్లను చేశారు. రాష్ట్ర పృజలను, రైలాంగాన్ని మోసగించారు. కేటగరికట్గా ఎన్ని గంటలు యిస్తారో చెప్పారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మంత్రిగారు నోట్ చేసుకున్నారు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు 18 గంటలున్నారు. రోశయ్యగారు 13 గంటలన్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు యిక్కడ అన్నారు, రామగుండంలో టీటింగ్ ప్రాజెంట్ వచ్చిందని, అది సాల్వ్ అయిందని, కొత్తవేదిలో 13 గంటలనే అన్నారు. కానీ 5 గంటలు కూడా కరెంటు వుండటం లేదు. లక్షల కోట్ల ఎకరాలు ఎండిపోయి రైతులు నష్టపోతున్నారు. పరస్పర విరుద్ధమైన ప్రకటనలు చేసింది ప్రభుత్వం. దానిని వారే క్లియర్ చేయాలి.

శ్రీ ఎస్. చంద్రశేఖర్:- జీరో అవరోల్ల ఆన్సర్ చేసింది లేదు. డిమాండ్పూర్తే చెప్పమనండి. అన్నీ చెబుతాను.

(తెలుగుదేశం పార్టీ గౌరవ సభ్యులు అభ్యంతరం తెలిపారు)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- జీరో అవరోల్ల సమాధానం చెప్పే పద్ధతి లేదు. బి.ఎ.సి.లో మనం ఏమి మాట్లాడుకున్నాం? దయచేసి కూర్చోండి. డిస్కాట్ నాట్ ద వే. విద్యాధరరావుగారు యిది పద్ధతా? నాగేశ్వరరావుగారు బి.ఎ.సి.లో మనం మాట్లాడుకున్నది యిదా? ఇది పద్ధతి కాదు.

(గౌరవ సభ్యులు శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి, శ్రీ కె. గంగాధర్, శ్రీ ఎస్. అంజనేయులు, పోడియం వద్దకు వెళ్లి కూర్చుని తమ నిరసన తెలియజేశారు. తరువాత శ్రీ కె. విద్యాధరరావు, శ్రీ పి. అశోకగజపతిరాజు తమ సభ్యులకు నప్పజెప్పి తమ తమ స్థానాలకు వారు వెళ్లి కూర్చునేలా చూశారు.)

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ఇది పద్ధతి కాదు అధ్యక్షా. వారి అందోళనకు కారణం వుంది. వేను గౌరవనీయులు రోశయ్యగారిని, మా స్నేహితులు చంద్రశేఖరుగారిని ఒక్కజే కొరతాను. 13 గంటలని చెప్పి యివ్వడం లేదని అందోళనగా వుంది. నోట్ చేసుకుని, పర్య తీసుకోదానికి ప్రయత్నం చేస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా ... అధ్యక్షా ...

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- కూర్చోండి. మేరు సీనియర్ పార్లమెంటరీయన్.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- పాయింట్‌ ఓఫ్ ఆర్డర్ ఫిర్యాదునందీ. దయచేసి వినండి. ఇప్పటికి మూడుసార్లు సభలో నేవనెత్తాం. మంత్రిగారికి యిప్పటికి కూడా సమాధానం దొరకకపోతే ఎప్పటికీ దొరుకుతుంది? అక్కడ పైరులు ఎండిపోతున్నాయి. డిమాండు మీద మాట్లాడమంటే, రోమ్ తగులబడిపోతువుంటే ఫిడెలు వాయింతుకున్నట్లుంది. డిమాండు వచ్చే వరకు బృతికుండా లీ గదా? వేల ఎకరాలు ఎండి పోతున్నాయి. మీరు చెప్పే ఆ సమాధానం చెప్పండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- దయచేసి కూర్చోండి. మంత్రిగారు వెబుతారు. చర్య తీసుకుంటారు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాం.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- దయచేసి కూర్చోండి. నేనూ రైతున. ఆందోళన అర్థం చేసుకోగలను.

(తెలుగుదేశం పార్టీ గౌరవ శాసనసభ్యులంతా లేచి, మాట్లాడబానికి ప్రయత్నించారు)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- జీరో. అవరో, సమాధానం చెప్పాలంటే ఎలాగండీ. దయచేసి కూర్చోండి.

0-00 శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. మీ ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. 10 గంటల్లో ఇస్తున్నారు. అది చెప్పనివ్వండి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, ఈ విషయం ఎంతో ప్రాధాన్యత వెందిందనీ వారు ఎంతో ఆందోళన చెందుతున్నారు. ప్రభుత్వానికి కూడా ఆందోళన వుంది. రాఘవరెడ్డిగారు ఇంతవయసు వచ్చినవారు, అన్ని ఇబ్బందులు తెలిసిన వారు. రోమ్ నగరం తగులబడి పోతుందే ఫిడెలు వాయించిన సామెత చెబుతున్నారుగానీ, మీరంతా ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన సభను తగులబెడుతున్నారు.

(అంతరాయం)

మీ ఇష్టం వచ్చినట్లు మాట్లాడడం ఏమీటండీ ఇదీ. మీకు అంత అతృప్త ఉంటే 304 కు ఇవ్వవచ్చు. మీకు ఆసక్తి ఉంటే - అసలు మీకు ఆసక్తి ఉందా? మీకు ఇతర విషయాల మీద ఆసక్తి ఉంది గానీ, శాసనసభ నడవకుండా వేయాలనీ మీకు ఇంటరెస్ట్ ఉంది గానీ, కావాలంటే 304 నోటీసు ఇవ్వండి. ఇదంతా జనాభాను మోసం చేసే పని. కేకలు పెట్టి, రంకెలు పెట్టి. నిబంధనలున్నాయి. నిబంధన ప్రకారం నోటీసు యిచ్చి వాటి ప్రకారం మర్యాద కాపాడుకోవాలనే పద్ధతి లేకపోతే ఎట్లా? లోపల అన్ని చెబుతారు. ఇక్కడకు వచ్చి వేసే పనులు ఇవీ, మీకు నిబంధన ప్రకారం రండి. What prevented you?

అది ఇవ్వకుండా, రోజూ స్పీకర్ గారి దగ్గర కూర్చోని అది కావాలి, ఇది కావాలని రాయించుకుంటారే? ఇది కావాలని రాశారా? రేపు 304 క్రింద వేయమనండి. We are prepared. Let it be posted tomorrow so that we can discuss.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ఒప్పుకున్నాం సార్. మేము నోటీసు ఇచ్చాము. నేను రోశయ్యగారితో ఏకీభవిస్తున్నాను. Let it be posted tomorrow.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- రేపు 304కు ఎడ్మిట్ చేద్దాము. డిస్కస్ చేద్దాము అన్నారు. దాని సిరియస్ నెస్ అర్థం అయింది. రేపు 304 కు రోశయ్యగారు ఒప్పు కున్నారు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, ఈ విషయం....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- దయచేసి కూర్చోండి. 304కు రేపటికి ఎడ్మిట్ చేద్దాము. డిస్కస్ చేద్దాము. ఇంతకంటే ఏంకావాలి. ఇక ఈ సబ్జెక్టు గురించి వద్దు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- 304 ఎందుకు ఇవ్వరు అన్నారు. ఈ శాసనసభ ప్రారంభం అయ్యేముందే 304 నోటీసు ఇచ్చాము. ఇది ప్రభుత్వదృష్టికి తెస్తున్నాను. మేరేమే ఇస్తామని చెబుతారు. అక్కడ ఎలక్రిసిటీ డిపార్ట్ మెంట్ అధికారులు రూల్ ప్రకారం ఇస్తున్నాము. అని చెబుతారు. పరస్పర వీరుద్ధమయిన ఈ ప్రకటనలు మే దృష్టిని ఆకర్షించాలని చెబుతున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- మేరు ఎంతసేపు మాట్లాడినా నా రిక్వెస్ట్ ఒకటే. మనం ఒక పద్ధతి పెట్టుకున్నాము. డిప్యూటీ స్పీకర్ ఒకపార్ట్ తరఫున ఒక్క సభ్యుడి ప్రధానమయిన విషయాన్ని ప్రస్తావన చేయవచ్చు, ఉన్నప్పుడు 20, 30 మంది భేషి మాట్లాడడం, కొంత మంది వచ్చి చోడియం దగ్గర కూర్చున్నారు. మేరే చెప్పారు ఇది మంపీడి కాదని. అందుకు కృతజ్ఞతలు. విషయం ప్రాధాన్యత తగ్గించి మాట్లాడడం కాదు. సక్రమంగా వుండవలసిన అవసరం ఉంది. పంటలు దెబ్బ తింటున్నాయనే ఆందోళన మాకు కూడా ఉంది. మేరు మేము అందరం కలిసి స్పీకర్ గారిని రిక్వెస్ట్ చేసి చర్చ పెడతాము. మేరు మాట్లాడినదానికి మేము ఆన్సర్ చేయవచ్చు. పెద్దలు రామవరెడ్డిగారికి అంతకోపం వస్తే మమ్ములను ఏమీ చేయమంటారు? విద్యాధరరావుగారు, దయచేసి మా ఆపేటు వినండి. ఈ శాసనసభ కార్యక్రమాలు ఎట్లా నడుపుకున్నామో ఆలోచించండి. మేము 304 కు అభ్యంతరం పెడితే కదా. మేరు నోటీసు యిచ్చింది మాకు తెలియదు. ఎడ్మిట్ అయిన తరువాత మా నోటీసుకు వస్తుంది. 304 నోటీసు యివ్వండి. The Minister will try to reply. అందరం కలిసి పవర్ సరఫరా ఎలా మెరుగుపరచి రైతుల ఇబ్బందులు తొలగించాలో ఆలోచిద్దాము. మాకు అభ్యంతరం లేదు. మేకున్న విధానంతో శాసనసభ ముందుకు రండి. 304 కాకుండా డిప్యూటీ స్పీకర్ అవరోపేరుతో ఇంతసేపు టైమ్ తీసుకుంటే న్యాయం కాదు.

(ప్రతిపక్ష సభ్యులు కొందరు లేచి మాట్లాడడానికి ప్రయత్నించసాగారు)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :- ఇంతసేపు సమాధానం చెప్పిన తరువాత కూడా ఈ విధంగా చేస్తే నేనెమి చేయును?

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- దయచేసి మా రెస్ట్రూక్చు రండి. సభ్యుల ఆందోళన అర్థం చేసుకొని ఆయన సర్దుబాటుచేసే వెళ్ళిరి తీసుకుంటే నేను వారితో ఏకీభవిస్తున్నాను. మేము 304 ఇచ్చి వున్నాము. సభ్యులందరూ ఒక్కసారిగా ఎందుకు లేవారనెది అర్థం చేసుకొని ...

శ్రీ కె. రోశయ్య:- యాదృచ్ఛికంగా ఆగ్రహం వచ్చి తేస్తే ఫరవాలేదు. రోజూ ఇదే ప్రాక్టీసుయితే ఎట్లా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- రేపు బడ్జెట్ మీద ఫైనాన్స్ మినిష్టరుగారి రిప్లయి ఉంది. కాబట్టి దీనిని ఎలుగిండికి పోస్ట్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అట్లాగే మే ద్వారా సబ్డ్యూజికి ఒక విషయం తెస్తున్నాను. ఇది మార్కెటింగ్ శాఖామంత్రిగారికి సంబంధించింది. ప్లాండరాబాదులోని గడ్డిఅన్నారం మార్కెట్లో అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి. దానిపైన ప్లాక్టోర్లు తీర్పు ఇచ్చింది. తీర్పు ఇచ్చింది ఖాదర్గారు. మే ద్వారా ప్రభుత్వానికి నివేదించేదీ ఏమీఅంటే, పండల మార్కెట్లో ఫిషు సగానికి సగం తగ్గించడం వలన సుమారు రు. 75 లక్షల వరకు 93 సంవత్సరంలో నష్టం వచ్చింది. దానిని రెగ్యులేట్ చేస్తే 160 మంది పరిశ్రమ మార్కెట్ వాళ్ళు వున్నారు. 2 కోట్ల రూపాయలు అదనంగా రావడానికి అవకాశం ఉంది కూడా వేయడంబేదు. తాత్కాలిక షెడ్యూల్ నిర్మించడానికి అవకాశం ఇచ్చి 20 వేల చొప్పున తీసుకుంటే 50 లక్షల వరకూ అదనంగా ఆదాయం వచ్చేదానికి అవకాశం ఉంది. ఇందులో గొండ్ల మార్కెట్కు కూడా సంబంధించింది ఉంది. కాబట్టి ఈ తీర్పు ద్యూజిలో పెట్టుకుని వ్యవసాయ, మార్కెట్ ప్లాండరాబాదులో సెట్లెట్ చేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుందా? సుమారు 4, 5 కోట్ల రూపాయల ఆదాయం గడ్డిఅన్నారం మార్కెట్ ద్వారా రావడానికి అవకాశం ఉంది కాబట్టి తగుచర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

Minister for Revenue (Sri K. Ramu Reddy):- I will pass on the information.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- సభాధ్యక్షులను మేము గౌరవిస్తాము. సమస్య తీవ్రతను మీరు కూడా అర్థం చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను. మేము నిబంధనల ప్రకారం పోవడానికి సిద్ధంగా వున్నాము. అధ్యక్షా, రాష్ట్రవ్యాప్తంగా పార్టీల్నిం లెక్కరెయ్య, తీవ్రమయిన ఆందోళనతో నిరాహారదీక్ష చేస్తున్నారు. ఈ సమస్య ఎంతో తీవ్రమయినదండే

గత శాసనసభ సమావేశాలలో 1991 సంవత్సరంలో జనార్థనరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా వున్నప్పుడు ఈ సమస్య మీద స్పందించి పార్లమెంటు లెక్కరంగును రెగ్యులరైజ్ చేస్తానని అన్నారు. ఆ సందర్భంగా ప్రభుత్వం జి.వో.ఎం.ఎస్.సెం. 278 విడుదల చేశారు. తరువాత ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ ట్రిబ్యునల్ వారు కూడా అలాంటివారినందరినీ, మే, 1993 వరకు రెగ్యులరైజ్ చేయమని తీర్పు ఇచ్చింది. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా గవర్నమెంటు లెక్కల ప్రకారం ప్రస్తుతం రెండు వేల జూనియర్ లెక్చర్లర్ వోస్టులు భాగంగా వున్నాయి. డిగ్రీ కళాశాలలో 600 వోస్టులు భాగంగా వున్నాయి. ఇంత తీవ్రమయిన కొరత ఉంటే కూడా పొట్ట అమ్ముకొని సంవత్సరాల తరబడి పనిచేసే వారికి 500 రూపాయలు మాత్రమే ఇస్తున్నారు. పెన్షన్లు, ప్రభుత్వ కళాశాలలో ధర్మ చేస్తామని చెప్పారు ఇంతవరకు చేయలేదు. సమాజంలో మెదాపి వర్గానికి చెందినవారు, భావభారతపౌరులను తీర్చిదిద్దే కళాశాలలో పనిచేసే వారి పొట్ట కొట్టకుండా, ప్రభుత్వం స్పందించి, ఇచ్చిన హామీని అమలుపరుస్తారా? అదీ నా ప్రశ్న.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, ఇదివరలో ఒకటి రెండు నార్లు ప్రస్తావన వచ్చిన 10 మాట నిజమే. నేను వెంటనే చెప్పగలిగేది కాదు, నేను నోట్ చేసుకొని వెంటనే యాక్షన్ తీసుకుంటాను.

శ్రీ సిపాత్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, ఈ జీరో అవర్లో మేము ఏ అంశాన్ని ప్రస్తావించాలి, ప్రభుత్వం ఏ విధంగా స్పందిస్తుంది అనే అంశం మీద ఇంతకు ముందు రోశయ్యగారి స్పందన చేస్తే చాలా నిరాశాజనకంగా ఉంది. నేను ప్రస్తావించే ఈ అంశం 304లో కానీ, లేక స్టార్డ్ క్వశ్చన్ రూపంలో కానీ . . .

శ్రీ కె. రోశయ్య:- మీరు 304 కాకుండానే జీరో అవర్లో ఒక మెన్షన్ చేశారు మొన్న హాస్పిటల్స్లో అడ్మిషన్స్ మీద. I will be coming up before this House with a statement in a couple of days. కాబట్టి నోట్ చేసుకుని యాక్ట్ చేయడంలేదని అనక్కరలేదు ప్రశ్నకంగా మీరు చెప్పిన అంశానికే నేను జవాబు చెప్పబోతున్నాను.

శ్రీ సిపాత్. విద్యాసాగరరావు:- నేను చెప్పే అంశం ఎన్నోసార్లు రాష్ట్ర శాసనసభలో చర్చకు వచ్చింది. గత 10 సంవత్సరాలుగా చూస్తున్నాను, చర్చకు రావడం, వాకౌట్ చేయడం, అంతేకాదు, సంబంధిత అధికారులతో చర్చలు కూడా చేశారు; శ్రీశైలం ఎడమ గట్టు కాలువకు సంబంధించిన అంశం. కరువు ప్రాంతంగా ఉన్న నల్గొండ జిల్లాకు సంబంధించిన ఈ ప్రాజెక్టును కావాలనే ప్రభుత్వం ఏ పద్ధతిలో కూడా చేపట్టడానికి సిద్ధంగా లేదు. మనం ఇప్పుడు 1994లో ఉన్నాము. మనకు కేవలం 6 సంవత్సరాలు మాత్రమే ఉంది. బివావల్ అవార్డు ముగుస్తుంది అంతలోపే ఈ శ్రీశైలం ఎడమ గట్టు కాలువ ప్రాజెక్టు కేసుకోవాలి. ఇది సొరంగమా లేక లిఫ్ట్ అనే తగదా ఎన్నో సంవత్సరాలుగా ఉండి, ఇప్పుడు కేలివోయింది, సొరంగం ద్వారా చేపడదామని అన్నారు.

పోయిన శాసనసభ సమావేశాలలో స్వయంగా ముఖ్యమంత్రిగారే సమాధానం ఇచ్చి, ఖచ్చితంగా మేము చర్యలు తీసుకుంటామని అన్నారు. కానీ బడ్జెట్లో దీని ప్రస్తావన లేదు. నల్గొండ జిల్లా ప్రజలు - జల సాధన సమితి కానీ, ఇతర అన్ని పార్టీల నాయకులు కానీ, రైతులు కానీ, సరాసరి అక్కడ నుండి పాదయాత్ర నిర్వహించి, హైదరాబాదు నగరానికి వచ్చి, ముఖ్యమంత్రిగారికి ఒక వినతిపత్రం ఇవ్వడం జరిగింది. నల్గొండ జిల్లా బంద్ కూడా వారు నిర్వహించారు. కావాలనే నల్గొండ జిల్లా ప్రజలకు ద్రోహం జరుగుతున్నప్పటికీ కూడా ఈ ప్రభుత్వం చూస్తూ ఉరుకున్నది. ఈ జీరో అవరీలో మేము సమాధానం రప్పించుకోవడం తప్ప, ఈ శాసనసభలో ఎన్నోసార్లు చర్చకు వచ్చినా, వాకౌట్ చేసినా కూడా, ఇది కావాలని ఒక పథకం ప్రకారం నల్గొండ జిల్లాకు అన్యాయం చేయడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈనాడు సిద్ధంగా ఉంటే, మేము ఏ విధంగా మే దృష్టికి, ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకురాబాలో, ప్రజలకు న్యాయం ఎలా చేకూర్చాలో మాకు తెలియని పరిస్థితి ఉంది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- విద్యాసాగరరావుగారూ, మీరు మెన్షన్ చేయండి.

శ్రీ సిపావ్, విద్యాసాగరరావు:- టిఫ్ట్ కెనాల్స్కు సంబంధించిన ఒక ఇంజనీరింగు డివిజన్లోని ఎంతోమంది ఇంజనీర్లను ట్రాన్స్ఫర్ చేసారు. అక్కడ డివిజన్ ఎత్తివేస్తూ మంటున్నారు. ఒక షేపున ప్రాజెక్టు ఫూర్తి చేస్తామంటున్నారు మీరు, బడ్జెట్లో దీనిని ప్రకటించారు; ప్రజలను మెప్పిస్తున్నారు. డివిజన్ షిఫ్ట్ చేస్తూ, అక్కడ నిరాహార దీక్షలు ఈనాడు జరుగుతున్నాయి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు మెన్షన్ చేయండి.

శ్రీ సిపావ్, విద్యాసాగరరావు:- మెన్షన్ చేస్తాము. దీనికి సమాధానం ఎవరినీ అడగాలో చెప్పండి. గౌరవనీయ స్పీకర్గారి ఆదేశాల మేరకు ఎన్నోసార్లు చర్చ జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారు హామ్ ఇచ్చారు. ఎన్నోసార్లు వాకౌట్ చేయడం జరిగింది. మొన్ననే వారు వస్తూ ఒక విధానపరమైన ప్రకటన చేస్తాను, నల్గొండ జిల్లా ప్రజలకు న్యాయం చేస్తాను, శ్రీశైలం ఎడమగట్టు కాలువను ఖచ్చితంగా తీసుకుంటాను అన్నారు. 30 టి ఎం.సి.ల నేరు కావాలి దానికి. కేంద్రానికి నివేదిక సమర్పించాలి. వేటికి ఎన్వైరాన్మెంట్ క్లియరెన్సు కానీ, సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ క్లియరెన్స్ కానీ, మీరు తీసుకోబోతారా? ఈనాడు నల్గొండ జిల్లా ప్రజలకు మీరు అన్యాయం చేస్తున్నారు. నల్గొండ జిల్లా ప్రజలు నిజాం నీరంకుత పాలనకు వ్యతిరేకంగా తుపాకులు ఎత్తిన ప్రజలు వారి యొక్క ఆలోచనలు వారి తుపాకులు వల్లబడ్డాయని అనుకుంటే పొరపాటే. వెంటనే ప్రభుత్వం స్పందించాలి. జీరో అవరీలో తప్ప, 304 లో కానీ, మరి ఎందులోను కానీ మే సమాధానం తీసుకునే అవకాశం లేదు. అన్నీటిలోనూ పిఫలం అయిపోయాము కాబట్టి జీరో అవరీలో ఆడుగు తున్నాము. దయచేసి స్పందింపవలసిందిగా మే ద్వారా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాము. నల్గొండ జిల్లా ప్రజలకు ఇది అవమానకరం. ప్రజలను మోసబుచ్చుతున్నారు. దీనిపైన రు. 50 కోట్ల ఖర్చు పట్టి, అక్కడ డివిజన్ ఎత్తివేస్తున్నారు. ఇది నల్గొండ జిల్లా

ప్రజలను అవమానపరచడమే కాబట్టి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వెంటనే స్పందించాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నోట్ చేసుకుంటారు మంత్రిగారు.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- నోట్ చేసుకోవడానికి ఎవరూ లేరు అక్కడ. ఇది ఎవరు నోట్ చేసుకుంటారో, దీనికి సమాధానం ఏ విధంగా తెప్పిస్తారో? బడ్జెట్లో, రాష్ట్రంలో ప్రతి సంవత్సరమూ కేటాయింపులు చేయరు. But, there is no reply. How can we tolerate? How long you are going to exploit the Nalgonda people?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నోట్ చేసుకున్నారు.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- నోట్ చేసుకున్నారు. 304 లు, వాకౌట్లు, మీటింగులు పెట్టడం, అన్నీ అయిపోయాయి. ముఖ్యమంత్రిగారు గత శాసనసభ సమావేశాలలో సమాధానం ఇచ్చారు. బడ్జెట్లో దానిని వేర్వేరు బేదనీ తెలుతున్నాను.

శ్రీ కె. రామిరెడ్డి:- అనుభవబ్బులు, వారికి అన్నీ బాగా తెలుసు. ఇది జనరల్ డిస్కషన్లో మాట్లాడితే బాగుంటుంది. క్షేరో అవరీలో మాట్లాడే పబ్లిక్కు కారు.

శ్రీ సిపావ్ విద్యాసాగరరావు:- అన్నీ పర్మితులు అయిపోయాయి కాబట్టి క్షేరో అవరీను ఆశ్రయిస్తున్నాము. ఖచ్చితమైన సమాధానం కావాలనే పట్టుపట్టడంమకున్నాము ప్రభుత్వం సమాయాన్ని వృధా చేయడానికి వీలులేకుండా మీరు ఒక పుష్కమైన విధాన ప్రకటన చేయించాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు హామ్ ఇచ్చారు వల్నొండ కిల్లా ప్రజలకు, ఈ మధ్యనే డెలిగేషన్ వస్తే.

శ్రీ కె. రామిరెడ్డి:- వేరే రూపంలో మాట్లాడితే దానికి ఒక స్పెసిఫిక్ సమాధానం వస్తుంది. In spite of that I have already noted down. I will pass on the information to the concerned Minister.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- I am not requesting the Hon'ble Minister to note it down. అల్లెరెడ్డే ఎన్నోసార్లు వచ్చింది. ఇప్పుడు కారు, 10 సంవత్సరాల నుంచి తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంలో కూడా ఇదే విధంగా వాకౌట్ చేశాము. ఇదే విధంగా అడిగాము. ఇప్పుడు కూడా అడుగుతున్నాము. గత శాసనసభ సమావేశాలలో ముఖ్యమంత్రిగారు హామ్ ఇచ్చారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు చెప్పండి. మంత్రిగారు ఇప్పుడు సమాధానం చెప్పడం సాధ్యంకారు. నోట్ చేసుకుని, చర్య తీసుకుంటామని చెప్పారు. తగిన చర్య తీసుకోమని చెబుతున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- మంత్రిగారు నోట్ వేసుకోవడంవల్ల లాభం లేదని చెరిసిపోయింది. దీనికి స్పెసిఫిడంట్స్ ఉన్నాయి, గత చరిత్ర ఉంది. ఇది ముఖ్యమంత్రిగారు స్పందిస్తే తప్ప సమస్య పరిష్కరించబడే అవకాశం లేదు. నల్గొండ జిల్లా పశులను అడమానపరుస్తున్నారు. పశుశాస్త్ర విద్యార్థుల కేటాయింపడం, శాసనసభలో హామీ ఇవ్వడం, నుల్లై చెప్పకపోవడం, కేవలం 6 సంవత్సరాలు మాత్రమే మిగిలిపోయాయి. మీ గౌరవ పూర్వకంగా నేను కూర్చోవడానికి సిద్ధంగా లేను ఈ సమస్య మీద. స్పందించవలసిన అవసరం ఉంది. How long you are going to cheat the people?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నేను మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను, దాని మీద తగిన సరియైన తీసుకోమని.

శ్రీ బద్దం బాలిరెడ్డి:- ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానం ఇవ్వాలి.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- మంత్రిగారికి సంబంధం లేదని చెబుతున్నాను. మంత్రిగారి నోట్తో సంబంధం లేదు అని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ కె విజయభాస్కరరెడ్డి:- జీరో అవర్లో ఈ విధంగా చేస్తే మేము ఒప్పుకోము. దానికి రూల్స్ ఉన్నాయి. ఆ ప్రకారంగా ముందుకు వస్తే నేను తప్పకుండా లేజిస్టు షిఫ్ట్మెంట్ ఇస్తాను. I also wanted to make a statement on this. But, you cannot force like this.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- నేను మీ ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను. మాకు జీరో అవర్ తప్ప మరో మార్గం లేదు. మేము జీరో అవర్ను ఆశ్రయించినా, మీరు క్షమించాలి మమల్ని. మీరు లేరు గతంలో.

శ్రీ కె విజయభాస్కరరెడ్డి:- దయచేసి మీరు వెరే విధంగా రండి అని చెబుతున్నాను. ట్రైబ్యునల్ చేద్దామని నేనే అనుకున్నాను చెప్పా, కానీ జీరో అవర్లో రాంగ్ ప్రిసిడింట్ అవుతుంది.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- మన ముఖ్యమంత్రిగారు శాసనసభలో అంతకు ముందు లేరు. మేము 10 సంవత్సరాల నుంచి వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

(Interruptions)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇప్పుడు సమాధానం అంటే కుదరదు.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- మేము అన్ని పద్ధతులనూ ఒదిలిపెట్టి కూర్చున్నాము. జీరో అవర్లో అయినా, ముఖ్యమంత్రిగారు స్పందిస్తారనే ఆశతో మేము ఈ అంశాన్ని లేవనెత్తుతున్నాము.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ముఖ్యమంత్రిగారు స్పందించారు. మేరు దయచేసి కూర్చోండి.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- వారు నల్సొండ్రో ఇండ్ కూడా నిర్వహించారు. We want the Government to make a policy decision. What is the policy decision of this Government?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మేరు సీనియర్. మేకు అన్నీ తెలుసు. మేకు నేను ఏమీ చెప్పను?

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- ముఖ్యమంత్రిగారిని ఒక ప్రకటన ఇవ్వమనండి. మే ఛాంబర్లో మేటింగు పెట్టి, గత 10 సంవత్సరాలుగా మేము భేవనెత్తుతున్నాము. ఇదీ చాలా సీరియస్ ఇష్యూ.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- సి.ఎం.గారు స్టేట్మెంట్ ఇస్తానని లేచి చెప్పారు. చేయనని ఆయన అనలేదు కదా? మేరు దయచేసి కూర్చోండి. ముఖ్యమంత్రిగారు స్టేట్మెంట్ చేస్తానని అన్నారు, అందరూ విన్నారు. మేరు ప్రోసేజర్ ప్రకారం నోటీసు ఏదైనా ఇస్తే వారు చెబుతారు.

శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డి:- మేరు రూల్సు ప్రకారం ఏదైనా ఒక నోటీసుతో ముందుకు వస్తే తప్పకుండా చెబుతాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మేరు బడ్జెట్ మేద డిస్కస్ చేయవచ్చు, నోటీసు ఇవ్వవచ్చు, వేరే ఫార్మిలో రండి వింటాను అన్నారు. దయచేసి కూర్చోండి.

శ్రీ బద్దం బాల్రెడ్డి:- సమాధానం ఇవ్వేదాకా కూర్చునేదీ లేదు.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- దయచేసి కూర్చోండి. మేరు స్పెసిఫిక్గా బడ్జెట్ మేద 10-20 గానీ మే నోటీస్ ఇవ్వండి. ఒక ఫార్మిలో రండి. అప్పుడు వారు స్టేట్మెంట్ చేస్తానని ఏ చెప్పారు కదా. అంతకన్నా ఏమిటి? జేరో అవర్లో అంతకన్నా రాదు. దయచేసి నా మాట వినండి.

(అంతరాయం)

హోం శాఖామంత్రి (శ్రీ ఎ. ధర్మారావు):- ఫాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్. విద్యాసాగర రావు మాట్లాడినది 10 సంవత్సరాల నుండి వేధిస్తున్న సమస్య. దీనికి రిఫ్లెక్స్ చెప్పకపోతే ఎలా అని వారంటారు. వారి వాదన మాస్టుంటే ఈ 10 సంవత్సరాల నుండి పెండింగ్లో

ఉన్న దీనికి బలం వేకురుతుందని అనుకున్నారు కానీ 10 సంవత్సరాల నుండి పెండింగ్ లో ఉన్న సమస్య జీరో అవర్ లో భేదనలకు కుదురు. జీరో అవర్ ని అన్నిటికీ అప్పెయిచేసి, అన్ని పానాలను ఈ జీరో అవర్ అక్కమించి ఈ బిజినెస్ మొత్తాన్ని స్తంభింపజేస్తుంది. ఇది జీరో అవర్ కి ఫిట్ అయిన విషయం కాదు. ఇమేడియట్ గా ఎర్నెస్ అయిందీ, చాలా ముఖ్యమయిన ఇష్యులనూ, నోట్స్ కి వ్యవస్థితేసివే ఈ జీరో అవర్ లో రైజ్ చేయాలి తప్ప 10 సంవత్సరాల నుండి పెండింగ్ లో ఉన్న ఈ అంశం జీరో అవర్ లో ఫిట్ కాదు. కాబట్టి ఇది కనీసిడర్ చేయవలసివస్తుంది.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మాజిర్ కోణ్జీ అయింది. దయచేసి కూర్చోండి. ముస్యతేగారు మాట్లాడండి.

(డాక్టర్ ఆర్. రవేంద్రనాథ్ రెడ్డి, శ్రీ పి. నరేంద్ర, శ్రీ బద్వంబాల్ రెడ్డి తమ తమ స్థానాల వద్ద వెలబడి మాట్లాడసాగారు)

ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. మాజిర్ అయిపోయింది. జీరో అవర్ లో ఇంతకన్నా సాధ్యం కాదు. దయచేసి కూర్చోండి. ఇప్పుడు ముస్యతేగారు మాట్లాడతారు.

(అంతరాయం)

మేరు ఏమీ మాట్లాడినా రికార్డ్ లోకి పోదు. నేను ముస్యతేగారికి పర్మిషన్ ఇచ్చాను. ముస్యతేగారు మాట్లాడింది తప్ప ఎవరూ మాట్లాడినా అది రికార్డ్ లోకి పోదు. మెంబర్స్ అందరినీ రిప్రెజెంట్ చేస్తున్నాను. దీనికి ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానం చెప్పారు. 10 సంవత్సరాల నుండి ఉన్నది. ఇప్పుడు సమాధానం చెప్పమంటే సాధ్యమయిన పని కాదు. మేరు వేరే ఫార్మిట్ రండి.

(అంతరాయం)

రవేంద్రనాథ్ రెడ్డి, బాల్ రెడ్డి, విద్యాపాఠశాల కుర్చోండి. నేను ఏదీ అలా వేయడం లేదు. ముస్యతేగారు మాట్లాడలేదన్న విదీ రికార్డ్ లోకి పోదు. వేరే ఫార్మిట్ వస్తే, ముఖ్యమంత్రిగారు స్టేట్ మెంట్ ఇస్తామని చెప్పారు. ఆ మాజిర్ అంతటితో అయిపోయింది. జీరో అవర్ లో సమాధానం రాదు.

శ్రీ ఇబ్రహీం-బిన్-అబ్దుల్లా ముస్యతి:- జనాభీ స్పీకర్ సార్జ్ ... ఇలా అయితే ఎలా? ఇది చాలా ముఖ్యమయిన ఇష్యూ. దీన్ని రైజ్ చేస్తున్నాను. ఇలా అయితే ఎలా సార్? మేము చెప్పేది వినిపించకుండా ...

(అంతరాయం)

శ్రీ నిహాచ్. విద్యాసాగరరావు:- ఏ ఫార్మిలో రమ్మంటారు?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- స్టెనిఫిక ఫార్మిలో వస్తూ స్టేట్మెంట్ ఇస్తామన్నారు. మీరు విన్నారా లేదా? మీకు కాలంటే 304లో మాట్లాడండి. ఎన్నోసార్లు చర్చలు జరిగాయి.

శ్రీ నిహాచ్. విద్యాసాగరరావు:- 304లో రిజెక్ట్ అవుతుంది....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఏదీ రికార్డ్లోకి పోదు.

(అంతరాయం)

శ్రీ. పి. వెంకటరావు:- అధ్యక్షా, వ్యవసాయ శాఖకు సంబంధించి నేను అడుగుతున్నాను. ఒక విషయాన్ని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావాలని చూస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

గత సంవత్సరం మామిడి పూత పూచిన తరువాత కాయలు సరిగ్గా లేనందువల్ల నూజివేదు, పీంతలపూడి, తిరువూరు, మైలవరం ఈ ప్రాంతాలలో లక్షలాది ఎకరాలు ఉన్న రైతాంగం నష్టపోయింది. ఈ సంవత్సరం మళ్ళీ బాగా పూచిన తర్వాత కొత్తగా 10 రోజుల నుండి నల్లగా ఒక తెగులు వచ్చినందువల్ల మొత్తం వాడిపోతోంది. లక్షలాది మంది రైతులు ప్రభుత్వ సహాయం కోసం ఎదురుచూస్తున్నారు. మన వద్ద శాస్త్రవేత్తలు ఉన్నారు వారిని బ్యాచిలర్ క్రింద వెడదీసి వారిని రైతులకు సహాయం చేయడం కోసం, గౌడ్ చేయడం కోసం పంపితే ఆ వెళ్లకు పట్టిన తెగులు నివారించుటకు కృషి చేస్తారు, కాబట్టి వ్యవసాయ శాఖ వారు, యూనివర్సిటీ వారు నాలుగు డిప్లొమలను ఏర్పాటు చేసి లక్షలాది ఎకరాలలో ఉన్న మామిడి తోటలను రక్షించడానికి శాస్త్రవేత్తలను పంపాలని కోరుతున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ నిహాచ్. విద్యాసాగరరావు:- చర్చ జరుగుతున్నా ముఖ్యమంత్రిగారు వెళ్లి పోతున్నారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- 304లో రండి మిమ్ములను ఎలా చేస్తాను.

(శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి పోడియం వద్దకు వెళ్లారు)

మేరు మే నేట్లోకి వెళ్లి మాట్లాడండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:- ఇప్పుడు మేరందరు రైజ్ చేసిన సమస్యను ప్రభుత్వం వారు గుర్తించారు, అందువేతనే ముఖ్యమంత్రిగారు స్పందించి అవసరమైన సమయములో స్టేట్ మెంట్ చేపట్టామన్నారు. జీరో అవర్గ్ పరిధి గురించి మేకందరకూ తెలుసు, మేరంతా బి.ఎ.సి.లో సభ్యులు, ఈ సమస్య జీరో అవర్గ్ లో పరిష్కారమౌతుందా? దీనిపై సుధీర్ఘమైన చర్చ జరగాల్సిన విషయం ఇది. దీనిని చాలా లోతుగా అలోచించాల్సిన విషయం, దీనిని మేరు జీరో అవర్గ్ లో రైజ్ చేసి ఈ విధంగా జీరో అవర్గ్ తో సంబంధం బేసి విషయాలలో ప్రతి రోజు జీరో అవర్గ్ పేరుతో సభ సమయం వ్యర్థము చేయడం సమంజసమేనా? కొన్ని రాష్ట్రాలలో మే పార్టీ వారు పరిపాలన నిర్వహిస్తున్నారు. భాధ్యతతో కూడుకొన్న ప్రజాస్వామ్యం మీద నమ్మకం ఉన్న పార్టీలు నిర్వహించవలసిన తీరు ఇదేనా? ఈ సమయంలో రైజ్ చేయడానికి వేలుబేసి విషయాలను రైజ్ చేయడం కాదు, దానిని ఇంతటితో వదిలి పెట్టండి. ఇలా సభను స్కంభింప చేయడం ప్రజాస్వామ్య విరుద్ధం అయిన చర్య అని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రజాస్వామ్యానికి దోహదము చేసే రీతిలో బిజినెస్ కండక్టు చేసుకోవాలి, కానీ ఈ విధంగా సభ సమయము వ్యర్థము చేసినట్లయితే ప్రజలు క్షమించరు.

శ్రీ సిపాబ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, తొలి సభ్యులకు బాధ కలుగుతున్నందుకు మే ద్వారా క్షమించాలని కోరుతున్నాను. మేము 304లో ఇచ్చాము ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నది కూడా మేము ఇచ్చాము. ఆరు సంవత్సరాలలో పూర్తి చేయకపోతే నల్గొండ జిల్లాకు నీళ్లు వచ్చే అవకాశమే లేదు మరొకవైపు ఈ అసూయెన్ను గురించి శాసనసభ్యులు చర్చ జరుపుతున్నప్పటికీ నల్గొండ జిల్లాలో బంద్, జరుగుతున్నప్పటికీ కూడా అక్కడ ఉన్న మొత్తం ఇంజనీరింగ్ డివిజన్ ని మారుస్తున్నారు, అక్కడ నిరాహార దీక్షలు జరుగుతూ ఉంటే ముఖ్యమంత్రిగారు విధానపరమైన నిర్ణయం తీసుకొంటామని చెప్పతూ ఉంటే, ఏ నిర్ణయం తీసుకోకపోతే 6 సంవత్సరాలే మిగిలిపోయాయి, ఈ విధంగా వెంటనే స్పందించి ఈ బడ్జెటులో యింకూడే చేయకపోతే ఈ బడ్జెటులో డబ్బులు ఇవ్వకపోతే ఈ ప్రాజెక్టు వేపట్టలేము, శ్రీశైలం ఎడమగట్టు కాలవ ఇవ్వలేము. నల్గొండ జిల్లాకు నీరు ఇవ్వలేము అని చెప్పితే మేము ఊరుకొంటాము. దీనిని ఆరు సంవత్సరాలలో పూర్తి చేయకపోతే బహువేళ అవార్డు ప్రకారం నీరు ఉపయోగించుకోలేము, ఇది కూడా అప్పుడు మాట్లాడలేదు, అన్ని పద్ధతులు అయిపోయినాయి కాబట్టి ఏ పద్ధతి అవలంబించమంటారు. ప్రభుత్వం ఏదైనా స్టేట్ మెంట్ ఇవ్వాలి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మేరు కూర్చోండి.

పంచాయతీరాజ్ శాఖామంత్రి (శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి):- గౌరవ బి.జె.పి. సభ్యులకు నా మనవి ఇప్పుడు ప్రస్తావించిన అంశం దాదాపు 14 సంవత్సరాల నుండి జరుగుతున్నదే, అది అందరికీ తెలిసిన అంశమే, దీని విషయంలో లిఫ్ట్ ద్వారానా లేకపోతే గ్రావీట్ ద్వారా ఇవ్వాలా అన్న అంశం పై చర్చలు జరిగిన విదవ గ్రావీట్ ద్వారా ఇవ్వాలని నిర్ణయించాము, ఆ తరువాత 1983లో ప్రభుత్వం మారిన విదవ మల్లా లిఫ్టు ద్వారానా లేక గ్రావీట్ ద్వారానా అన్న దానిపై తర్జనలు భర్జనలు జరగడం వల్ల అలక్ష్యం అయిన

విషయం వాస్తవమే అధ్యక్షా. ప్రభుత్వం దీనిని గ్యావీట్ ద్వారా ఇవ్వాలని తీసుకొన్న సంగతి గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు, అయినా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రస్థావించినప్పుడు స్టేట్ మెంట్ ఇస్తామని చెప్పారు. You leave it there, we are also interested about it. The Government is sincere about it. You need not worry more about the issue అని మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు కదా, ఎట్లాగూ ఈ అంశం 304 క్రింద ఇచ్చారు అన్నారు, ఏ తేడీ వెడతారో పెట్టండి, దాని ప్రకారం డిస్కషన్ జరుగుతుంది ముఖ్యమంత్రిగారు స్టేట్మెంట్ ఇస్తారు, అదీ రాకపోయినా ఆయన స్టేట్మెంటు ఇస్తారు, కాబట్టి అంత ఆందోళన చెందవలసిన అవసరం లేదు Now the House is seized of the matter. You made your point. Further action is being taken. Let the business of the House will go on అని తమరీ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. Kindly leave the issue here.

శ్రీ సిపాథ్. విద్యాసాగరరావు:- స్టేట్మెంట్ ఇవ్వడం జరిగింది, ఇన్వెస్టిగేషన్ గురించి, ఫారెన్ ఎక్స్పెంట్ గురించి క్లియరెన్స్ కోసం ఇస్తున్నాము అన్నారు, దీని తరువాత బడ్జెటులో చెప్పలేదు.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- శ్రీ విద్యాసాగరరావుగారు, ఈ విషయం ఇంతవరకే వదిలిపెట్టండి. ముఖ్యమంత్రిగారు స్టేట్మెంటు ఇస్తానన్నారు కదా.

శ్రీ సిపాథ్. విద్యాసాగరరావు:- శ్రీ సమరసింహారెడ్డిగారు హామీ ఇస్తే మేము ఉప సంచారీంపుకోవడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము, కానీ మంత్రిగారింట్లో ఎన్నో అభియోగాలు వస్తున్నాయి, ఆయన పంచాయితీ రాజ్ కమిటీ ఛైర్మన్ గా ఉన్నారు, ఈ మంత్రిని తీసి వేయాలని ఎన్నో స్టేట్మెంటులు వస్తున్నాయి, ఎం.పి.లు చీమరిస్తున్నారు, మంతులు, ప్రభుత్వం కలసికట్టుగా ఈనాడు సమాధానం ఇస్తారనే నమ్మకం మాకు లేదు. Are you united? Whether the Government is committed? మీకు అంశం పెన్న అవగాహన లేదు. నేను డి.కె. సమరసింహారెడ్డిని గౌరవిస్తాను మొన్న సమావేశములో స్టేట్మెంటు ఇచ్చారు, మరి మీరు బడ్జెటులో ఎందుకు ఇంకాన్లీ చేయ లేదండీ. ఒకవేళ విధానపరమైన నిర్ణయం కాకపోతే, బడ్జెటు రిఫర్మలు ముందు కాకపోతే నల్లగొండ జిల్లా ప్రజలకు అన్యాయం జరుగుతుంది. కాబట్టి బడ్జెటుకి మొదటే సమస్య పరిష్కారం కావాలి. It is not the BJP issue. It is everybody's issue ఈ సమస్య పై ఎన్నోసార్లు వాకౌటులు చెశాము. ప్రతిసారి మీరు చెప్పిన మాటలు వినడానికి మేము సిద్ధముగా లేము మీరు ఒక డైరెక్షన్ ఇవ్వాలి, ఈ రోజు 304లో కానీ ప్రభుత్వం నుంచి మాకు జవాబు రావాలి.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- వారు కోరినట్లుగానే ముఖ్యమంత్రిగారు స్టేట్ మెంట్ ఇస్తాం అన్నారు.

శ్రీ సిపాబ్. విద్యాసాగరరావు:- ముఖ్యమంత్రిగారి తరపున మీరు హామీ ఇవ్వండి.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- ముఖ్యమంత్రిగారే స్వయంగా వచ్చి చెప్పిపోయారు.

శ్రీ సిపాబ్. విద్యాసాగరరావు:- ముఖ్యమంత్రిగారు చర్చ జరుగుతున్నప్పుడు వెళ్ళిపోయారు, ఇది నల్గొండ జిల్లాకి అవమానకరం.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- నల్గొండ జిల్లా ప్రజలపట్ల అందరికీ సానుభూతి ఉంది, ముఖ్యమంత్రిగారు స్టేట్ మెంట్లు ఇస్తాము అన్నారు వేచి చూద్దాం, 304 క్రింద మీరు ఏదో ఒక తేదీ పెట్టండి, రేవో ఎల్లండో ఏదో, ఒక తేదీ ఫిక్స్ చేయండి. They are prepared to answer to that. We are interested in protecting the interests of the State అని గౌరవ సభ్యులతో మనవి చేస్తున్నాను. Let us wait and see - ఈ నెలాఖరు వరకు సమావేశాలు ఉన్నాయి, ఈ పిరియడ్ లో ఏమీ స్టేట్ మెంట్లు వస్తుందో చూద్దాం. బేకపోతే We have got our own Parliamentary recourse open to us. Let us go ahead with them అని గౌరవ సభ్యులతో మనవిచేస్తున్నాను. ఇకపోతే మేమంతా యున్నెబిడిగా ఉన్నాము. నా మీద ఏదో అభియోగాలు తేసి వేయమని వారు అంటున్నారని తమరు చెప్పారు మా మీద అభియోగాలు ఏమీ లేవు.

శ్రీ సిపాబ్. విద్యాసాగరరావు:- మీ మంతులు, పార్లమెంటు సభ్యులు అభియోగాలు చేస్తున్నారు, దయచేసి వాటిని తిప్పికొట్టండి, వాళ్ళపైన సమరం చేయండి అంటున్నాను.

10.40

శ్రీ

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను త్రిప్పికొట్టడం బేదు. ఒక హాస్ యున్నెబిడిగానే ఉంది. There is no difficulty for that. అని నేను మనవి చేస్తున్నాను. We are interested in protecting the interest of the State. ఇకపోతే అలా మాట్లాడుతూనే వుంటారు. రాజకీయాల్లో యివన్నీ వుంటూనే వుంటాయి. వాళ్ళకూ, మాకు యివే అనుభవమే. Unfortunately I am made up of different mettle. I am not a person to count down by any type of elements. I am a person to be firm - I will be firm - I am going to say that I want to say. That is all Sir.

(Interruptions)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- విద్యాసాగరరావుగారూ నేనో మాట చెబుతాను మీరు కూర్చోండి. రవేంద్రనాథ్ గారూ మీరు కూర్చోండి. నేను డేట్ చెబుతాను. నన్ను చెప్పనివ్వరా? ముఖ్యమంత్రిగారు ఫార్మల్ గా రమ్మన్నారు. మీరు 304 యివ్వండి. అడ్జిట్ చేస్తాను. రెండు రోజుల్లో ముఖ్యమంత్రిగారు స్టేట్ మెంట్ యిస్తానన్నారు. బాకీరెడ్డిగారూ మీరు కూర్చోండి. ఈ మాటగీను యింతటితో కోల్డ్ చేద్దాం.

ఫార్మ్ వాళ్లు కూర్చోంటే జవాబు వచ్చింది. సి.పి.ఐ., సి.పి.ఎం.ఫార్మ్ వాళ్లు కూర్చోంటే జవాబు వచ్చింది. ఇవాళ బీజెపి వాళ్లు కూర్చున్నారు. దానికోసం మజిలీస్ ఫార్మ్ వాళ్లం కూర్చున్నాము. మేము రూలు ప్రకారం పోతున్నాము. * * *

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మన్యతీగారు ఇదీ రికార్డులోకి పోదు.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:- అధ్యక్షా, సభను ఆర్డర్లో పెట్టండి. సభను డిస్ఆర్డర్లో పెట్టడం సభ్యుడు తన వాక్కు అనుకొంటే ప్రజాస్వామ్యం నడవదు. డిస్ ఆర్డర్లోకి తీసుకోవడం సభ్యుడు తన వాక్కులను దుర్వినియోగం చేస్తే సభ నడవదు. ఈ రకమైన జులుంతో ప్రజాస్వామ్యం నడవదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- సజ్జాద్ గారు మీరు వెళ్లి తమ సీట్లో కూర్చోండి.

శ్రీ ఇబ్రహీం బీన్ అబ్దుల్లా మన్యతీ:- అధ్యక్షా, ఈ పద్ధతి ఎవరు పెట్టినారు. ప్రభుత్వం వారే వేశారు. ఎవరు వచ్చి పోడియం వద్ద కూర్చోంటే జవాబు ఇస్తున్నారు. అప్పుడే బండ్ చేయాలి. బీజెపి వాళ్లకి జవాబు చెప్పినారు. చీఫ్ మినిస్టరుగారు సమాధానం చెప్పినారు. శ్రీ సమరసింహారెడ్డిగారు చెప్పినారు. మాకు సమాధానం లేదా; మరి దాని కోసం.

شہری شہری کے لئے ہر سہارا ہے۔ میں آپ سے مراد کرتا ہوں کہ ہم کسی کا جواب نہیں دیتے ہیں چیف منسٹر صاحب۔
ہمیں ہر سہارا ہے۔ میں آپ سے مراد کرتا ہوں کہ ہم کسی کا جواب نہیں دیتے ہیں چیف منسٹر صاحب۔

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు ప్రావర్షి నోట్స్ ఇస్తే, రిపలయ్ వస్తుంది.

(అంతరాయం)

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, *** అనే మాటలు రికార్డులోనికి రానీయకండి. Do not let it go to record.

Mr. Deputy Speaker:- No, I am not allowing anything to go to record. I am not allowing anything.....

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:- అధ్యక్షా, వారికి ఏదైనా బాధాకరమైన పబ్లిక్ ఇన్వూ ఆయినట్లైతే నోట్సు ఇచ్చి జవాబు ఎక్కెపెక్కు చేయాలని కానీ జీరో అవరలో ఇష్టం

వచ్చినటువంటి సభ్యులకు రైజ్ చేసి దానికి జవాబు చెప్పాలని జులుంఛెస్కో సభా హక్కులను ఈ రకంగా దుర్వినియోగం చేస్తే తమరు గమనించారని అనుకొంటాను ఏ మేరకు రాష్ట్రానికి నష్టం కలుగుతుందో, సభను స్తంభింపచేయడం, ప్రజలు గమనిస్తున్నారు. బ్యాండ్ పెన్సిడెంటు కాకూడదు. జీరో అవరోల్డ్ జవాబు ఇవ్వవలసిన అవసరం లేదు. If they are really interested in the subject, why then they fail to give notice at all. They never give notice. It has become their habit. It cannot be tolerated Sir.

శ్రీ డి.కె. సమరసింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, చార ఏ సమస్యనయితే ఒక్కడ జీరో అవరోల్డ్ ప్రస్టావించారో వారు అందరినీ హోంమినిష్టరుగారి చాంబర్సుకు వెళ్లి చర్చించమనండి. ఆ ప్రొబ్లమ్ అక్కడ సాల్యు చేస్తారు. అది పద్ధతిగా ఉంటుంది. అక్కడ ఎందుకు బాగుండదు.

اور آپ سے گزارش کرتا ہوں کہ آپ سے لوگ مل کر ہمیں منسٹر صاحب کے چیمبر میں جا کر ملیں جو چھوٹی چیزیں ہیں ان سے ملنے کے لئے آپ کو کسی مجلسِ جنسِ جواب دینے .

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- దయచేసి కూర్చోండి.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:- అధ్యక్షా, I have no objection to discuss with them in my Chambers at any time with either all of them, some of them of any one of them. I have absolutely no objection

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- హోంమినిష్టరుగారు అందరినీ పిలచి మాట్లాడతారు. మీరు వెళ్లి డిస్కస్ చేయండి.

(శ్రీ నయ్యద్ సజ్జాద్ పోడియం నుంచి వెళ్లి తన సేటులో ఆసీనులు అయినారు)

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- అధ్యక్షా, ఈ సమస్య హోం మంత్రిగారికి లేదని మంత్రిగారికి సంబంధించిన ప్రశ్న. గుంటూరు జిల్లా నకిరికల్లులో రైజ్ మీల్లు వర్కర్లు గాదాపు నెల రోజుల నుంచి స్ట్రైకుకు చేస్తున్నారు. న్యాయమైన హక్కుల కోసం ఘోషా ఉంటే మీల్లు యజమానులు అసిస్టెంటు కమిషనర్, లేదని, డెప్యూటీ కమిషనర్ లేదని ప్రెజిడెంట్ కోసం పిలిస్తే వారు నిరాకరిస్తున్నారు. మరొకవైపు అక్కడ వర్కర్లు మేద, పుర్ను నాయకుడు మేద భూటకపు కేసులు పెట్టి బీభత్సం సృష్టించడానికి ప్రయత్నం చేశారు. పోలీసులు యజమానుల యొక్క ప్రభోధాలకు లోను కాకుండా నిస్పృహతంగా ప్రవహించాలి. ఏమీ లేకపోయినప్పటికీ లక్ష రూపాయల ఆస్తి దోచుకుపోయినారని, అక్కడ ఏమీ లేకున్నా కావాలని బీభత్సం సృష్టించా, మీల్లు యజమానులు ఎవరు అంటే ఎల్లు వార్ దళాలకు డబ్బులు ఇచ్చి మీల్లులు పెట్టుకొని ఉన్నారు. వాళ్లతోను పోలీసుల తోను మీల్లు యజమానులు లింకు పెట్టుకొన్నారు. కార్మికుల యొక్క న్యాయమైన

హక్కులు పరిష్కారం అయ్యేటట్లు లేదని మీనిష్టరుగారు చూడాలని, వారిద్దరు ఈ ఇన్సూ మేద స్పందించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:- అధ్యక్షా, నోటు చేసుకున్నాము.

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ:- అధ్యక్షా, నోటు చేసుకున్నాము.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్ (చంద్రాయణగుట్ట):- అధ్యక్షా, ఈ ఇన్సూ అసెంబ్లీలో ఇప్పుడు వచ్చింది. రెండు నెలలు నుంచి జరుగుతున్నాయి. కాశ్మీర్ నుంచి రిహ్వాజెస్ ఇది వేరే సెన్సిటివ్ ఇన్సూ వ్యామనబేరియన్ బేసిస్ మీద కన్సిడర్ చేయాలి. కాశ్మీర్ నుంచి చిన్నపిల్లలు నుంచి 70 ఏళ్ల ముసలీ వాళ్లు నా నియోజకవర్గంలో ఫలకనామాలో వాళ్లు వచ్చి తిండి లేక పొట్లకోసం వాళ్లు భిక్షాటన, అడుకుంటుంటే పోలీసులు వాళ్లను అరెస్టు చేస్తున్నారు. వాళ్లను బీజింగు చేస్తున్నారు.

(అంతరాయం)

హోంమంత్రిగారు ఏమంటున్నారు. చాందరుకురండి చాందరుకు వస్తే నేను మాట్లాడతాను అని చెబుతున్నారు. ఇది ఓపెన్ సిక్రెట్టు చేందరుకు వస్తే ఏమీ చేయాలి. మేరే చెప్పండే. ఢిల్లీలో కాశ్మీరు నుంచి లేకుంటే ఇమ్ము నుంచి లేకుంటే పూచీ నుంచి వస్తే వాళ్లకు! ఎట్లా సహాయం చేస్తున్నారో అట్లా సహాయం ఇవ్వాలి. అసెంబ్లీలోనే జవాబు ఇస్తే సరే పోతుంది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- సజ్జాద్‌గారు అడిగితే హోం మినిష్టరుగారు చెప్పారు. 11.00 మీరు కూడా హోం మినిష్టరుగారి ఛాందరులోకి వెళ్లి డిస్కస్ చేయండి, వారు సమాధానం ఉండే చెబుతారు.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- మంత్రిగారు ఎన్సూరెన్సు ఇస్తే సరిపోతుంది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నా ఛాందరులోకి రండి చెబుతానని మంత్రిగారు అన్నారు. మిగిలిన సభ్యులు హోం మినిష్టరుగారి ఛాందరులోకి వెళ్లి మాట్లాడడానికి ఒప్పు కున్నారు.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:- అధ్యక్షా, అమానుల్లాఖాన్‌గారు కూడా నా ఛాందరులోకి వస్తే వారితో కూడా నేను డిస్కస్ చేస్తాను.

శ్రీ ఎమ్. నరసింహులు (అలేరు):- అధ్యక్షా, గతంలో సభ్యులస్పృక్తార్ల రిక్యూట్ మెంటుకు ఏప్రిల్ 29 సంవత్సరాలు ఉండేది. 1990 వరకు 28 సంవత్సరాలు ఉండేది. తరువాత దానిని 25 సంవత్సరాలకు తగ్గించడం జరిగింది. తమిళనాడులో 30 సంవత్సరాలు

ఉంది చాలామంది నిరుద్యోగ యువకులు ఉద్యోగాలు లేక బాధపడుతున్నారు. కనుక 1990లో ఇన్స్టా చేసిన డి.ఓ. ను రద్దు చేయాలని, 28 సంవత్సరాలు యాజ్ ఇట్ ఈజ్ గా ఉంచాలని ఈ సందర్భంగా నేను మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఇది నిరుద్యోగ యువకులకు సంబంధించిన విషయం ప్రభుత్వం దయచేసి ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది ఈనాడు ఎంతోమంది యువకులు ఉద్యోగాలు లేక ఇబ్బంది పడుతున్న తరుణంలో 28 సంవత్సరాలన్న ఏజ్ లిమిట్ను 25 సంవత్సరాలకు తగ్గించడంవల్ల ఆందోళనకు గురి అవుతున్నారు. చాలా బాధపడుతున్నారు. కనుక ఈ సందర్భంలో హాం మీనిష్టరుగారు ఒక ప్రకటన చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:- నోట్ చేసుకున్నాను, అది పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య (నిరీసిల్ల) - అధ్యక్షా, నెల్లూరు జిల్లా రావూరు తాలుకా జకపర్ల అనే గ్రామంలో ఒక మహిళ అర్తనాదం ఇది శ్రీమతి వి పద్మ అనే ఒక మహిళ తన భర్తను, తన బావను రావూరు పోలీసు స్టేషనులో పెట్టి చిత్రపాఠకు గురి చేస్తున్నారనే అర్తనాదంతో ముందుకు వచ్చింది. వారిని పోయిన నెల 23వ తేదీన అరెస్టు చేసారు. ఇప్పటివరకు వారిని చిత్రపాఠకు గురి చేస్తున్నారు ఒకటవ తేదీన 11 మంది ముద్దాయిలను అవస్థలు పెట్టారు ఆమె భర్త అయినటువంటి వేరపరెడ్డి నారాయణరెడ్డి, బావ ధనుంజయ రెడ్డిలను లాకప్లో పెట్టి కొడుతున్నారు, రాత్రి చనిపోయి ఇంజారు లేక ఈవేళ చనిపోయి ఉంటారు అనే భయంతో వి పద్మ అర్తనాదంతో ముందుకు వచ్చింది ఆంధ్రప్రభలో స్టేట్మెంటు చూడండి రాత్రి నాకు ఫోను వచ్చింది. కనుక వేరపరెడ్డి నారాయణ రెడ్డి, ధనుంజయరెడ్డిగార్ల పాపాలు కాపాడవలసిందనీ, ఆ రావూరు సబ్ ఇన్స్పెక్టరు నవాబ్ జాన్ మేద వెంటనే యాక్షను తీసుకోవాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను ఆయనను సెక్షను 307 క్రింద బుక్ చేసి శిక్షించవలసిందిగా మీ ద్వారా మినష్టరుగారిని కోరుతున్నాను ఒక గంట ఆలస్యం అయినా వారిద్దరి పాపాలు పోతాయి వెంటనే వారి పాపాలు కాపాడవలసిందిగా కోరుతూ నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చిన అధ్యక్షులవారికి అభినందనములు తెలియజేస్తున్నాను

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు.- అధ్యక్షా, వారు చెప్పింది నోటు చేసుకున్నాను, తగిన చర్యలు తీసుకుంటాము.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్.- జీరో అవరు అయిపోయింది.

ప్రభుత్వ బిల్లు:

1994, రాష్ట్రస్థాయి ఆంధ్రప్రదేశ్ సింగిల్ విండో సహకార పరపతి స్వరూప బిల్లు.

Minister for Cooperation (Sri R. Chenga Reddy):- I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh single window co-operative credit structure at state level Bill, 1994".

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved.

The Question is:- "That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Single Window Co-operative Credit Structure at State Level Bill, 1994."

(Pause)

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు తూర్పు గోదావరి జిల్లా పర్యటనలో జరిగిన లాల్ ఛార్జి గురించి హోం మినిష్టరుగారు మొన్న స్పెట్ మెంటు ఇస్తామని చెప్పారు.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:- అధ్యక్షా, తమరు అనుమతిస్తే స్పెట్ మెంటు ఇప్పుడు ఇస్తాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- హోం మినిష్టరుగారు స్పెట్ మెంటు ఇస్తారు.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:- తమరు అనుమతించారు కనుక స్పెట్ మెంటు ఇస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఆ కావేస్ మాకు అందజేయండి.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:- ఇది ప్రిసిడెంటు కాదు కానీ ఆ కావేస్ కూడా రెడీ చేసాము. Please do not make it a precedent. 26.2.1994వ తేదీన ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కొత్త విజయభాస్కరరెడ్డిగారి తూర్పు గోదావరి జిల్లా పర్యటన సందర్భంగా కొన్ని దురదృష్టవశాత్తూ సంఘటనలు రావలసావలసా మరీయు కొత్తపేట ప్రాంతంలో జరిగినవి.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లా ఖాన్:- అధ్యక్షా, ఆ స్పెట్ మెంటు ఉర్దూలో ఇవ్వలేదు ఇది ఇంగ్లీషులో కూడా ఇవ్వలేదు. తెలుగులో ఇచ్చారు. మాకు తెలుగురాదు, ఏమి చేయాలి?

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:- ఉర్దూలో కూడా వాటికి సవణలు చేస్తాము. As a matter of fact, for a statement of this type, copies need not be

హాంశాఖామంత్రి ప్రకటన . ముఖ్యమంత్రి
తూర్పు గోదావరి జిల్లా పర్యటనలో జరిగిన
సంఘటనలు గూర్చి.

supplied but for the facility of the Members I have supplied the copies for Telugu Sir. If he desires, I will supply copies in Urdu also Sir. గౌరవసభ్యులు నాకన్నా బాగా తెలుగు మాట్లాడతారు. ఉర్దూ భాషమీద అభిమానం ఉంటే అది వేరేరకంగా చూపిద్దాము. సభా సమయాన్ని ఈ రకంగా ఎందుకు వ్యర్థం చేస్తారు.

శ్రీ సయ్యద్ సజ్జాద్:- అధ్యక్షా, ఒక నిమిషం.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- స్టేట్మెంటు అయిన తరువాత ఇస్తాను, ఇప్పుడు ఇవ్వను.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:- అధ్యక్షా, అమానుల్లాఖాన్ రెయిజ్ చేసారు కనుక ఆయనకు ఎక్కడ క్రెడిట్ దక్కుతుందోనని ఉర్దూపైనా ఫాంపియన్ గా సజ్జాద్ గారు కూడా లేస్తున్నారు. ఉర్దూ ఫాంపియన్ గా . We all recognise that you are all champions of Urdu. We respect Urdu ...

శ్రీ సయ్యద్ సజ్జాద్:- అధ్యక్షా, ఒక సెకను ఇవ్వండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- స్టేట్మెంటు అయిన తరువాత ఇస్తాను, ఇప్పుడు అర సెకను కూడా ఇవ్వను.

హాంశాఖామంత్రి ప్రకటన:

ముఖ్యమంత్రి తూర్పు గోదావరి జిల్లా పర్యటనలో జరిగిన సంఘటనలు గూర్చి.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:- చాలా కాలమునుండి కాపు కులమును బి.సి. క్యాటగిరీలోకి తీసుకురావలెననే కొర్కకు స్పందిస్తూ మరియు సుప్రీంకోర్టు వారు యిచ్చిన మార్గ దర్శక సూత్రములను పరిగణనలోకి తీసుకొని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యిటీవలనే బి.సి. కమీషన్లు నియమించి తగు సలహాను యివ్వవలసిందిగా కోరడమైనది. అయితే ప్రభుత్వ ఉత్తర్వు (జి.ఓ.) ద్వారా కాపులను బి.సి.లలో చేర్చకుండా ఈ సమస్యను బి.సి. కమీషనుకు నివేదించుట వలన చాలా కాలయాపన జరుగుతుందన్న అపోహ కొంతమంది కాపు యువకులలో కలగడం ఈ దురదృష్టకర సంఘటనలకు దారితీసినవి.

ముఖ్యమంత్రి పర్యటన సందర్భంగా ఈ యువకులు కొందరు వేయి తలపెట్టిన పగదర్శనలను పసిగట్టిన పోలీసు యంత్రాంగం అటువంటి చట్ట వ్యతిరేక చర్యలకు పాల్పడ వద్దని వారికి చెప్పడానికి ప్యాయత్నించేంది. కొత్తవేట మండల రెవెన్యూ అధికారి ముందు జాగ్రత్త చర్యగా సి.ఆర్.పి.సి. 144 సెక్షను క్రింద 1994, ఫిబ్రవరి 25, 26 జేడీలలో కొత్తవేట పర్యటనలలో నేషనల్ ఉత్తర్వులు విధించారు

వోంశాఖామంత్రి ప్రకటన : ముఖ్యమంత్రి
తూర్పు గోదావరి జిల్లా పర్యటనలో జరిగిన
సంఘటనలు గూర్చి.

2 మార్చి, 1994.

271

నిషేధపు ఉత్తర్వులను ఉల్లంఘించి సుమారు 500 మంది 26.2.1994 మధ్యాహ్నం కొత్తపేటలోని రామాలయం వద్ద పట్టవీరుద్ధంగా సమావేశమై వాహనాల రాకపోకలకు అటంకం కలిగిస్తూ రావులపాలెంలోని సమావేశానికి ప్రజలు వెళ్ళకుండా నివారించారు. బందోబస్తు విధినిర్వహణపై వున్న పోలీసులు అక్కడ నుండి వెళ్ళిపోవలసిందిగా ప్రార్థనకు లను పోషించారు. కానీ, ఆ గుంపు దానిని పెడపెనిసి పెట్టి పోలీసులపై రాళ్ళు, పెప్పులు విసరడం వల్ల కొత్తపేట సబ్ ఇన్స్పెక్టరు గాయపడ్డారు. ఆ గుంపు అదుపు దప్పి వెదిరి పోవలసిందిగా పోలీసులు అనేకసార్లు విన్నవించినప్పటికీ వారు అక్కడినుండి వెళ్ళకపోవడంతో పోలీసులు స్వల్పంగా లాల్ ఛార్జి చేసి, క్రిమినలు పోసీజరు కోడు 151 సెక్షను క్రింద నేరం నెం. 12/94లో 8 మందిని అరెస్టు చేసారు. 26.2.1994 తేదీ సాయంత్రం వారిని బెయిలుపై విడుదల చేయడం జరిగింది. సబ్ ఇన్స్పెక్టరుపై బెయిలుకున్నందుకు ఐ.పి.సి 147, 332, 188 సెక్షన్ల క్రింద నేరం నెం. 13/94 లో మరో కేసును నమోదు చేసి, 26వ తేదీన నలుగురు వ్యక్తులను అరెస్టు చేసి వారిని 27వ తేదీ ఉదయం బెయిలుపై విడుదల చేయడం జరిగింది.

26.2.94 తేదీన సాయంత్రం 6 గంటల ప్రాంతంలో, కొంతమంది ఆందోళనకారులు రావులపాలెంలో జరుగుతున్న గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారి బహిరంగ సభలో నల్ల బిందాలు ఉపుతూ నినాదాలు చేస్తూ ఆ సభకు అంతరాయం కలిగించారు. పోలీసులు తగు సంయుమనం పాటించినప్పటికీ ఈ ఆందోళనకారులు బహిరంగ సభను భగ్గుం చేయుటకు ప్రయత్నం కొనసాగించారు. విధిచేసి పరిస్థితులలో, పోలీసులు స్వల్పంగా బలప్రయోగం చేసి ఆందోళనకారులను తరిమివేశారు. ఈ సందర్భంగా సి.ఆర్.పి.సి. 151 వ సెక్షను క్రింద రావులపాలెం పోలీసు స్టేషనులో నేరం నెం. 10/94గా ఒక కేసు నమోదు చేసి నివారక పర్యగా 14 మందిని అరెస్టు చేయడం ముయింది.

పై వ్యక్తులను అరెస్టుచేసినందుకు నిరసన వ్యక్తంచేస్తూ దాదాపు 300 మంది ఆందోళనకారులు తూర్పుగోదావరి జిల్లా అదనపు పోలీసు సూపరింటెండెంటు కారును అడ్డుగించి 26.2.1994 తేదీ రాత్రి 10-30 గంటల ప్రాంతంలో, రావులపాలెం వద్ద 5వ జాతీయ రహదారి రోడ్డుపైన రాస్ట్రోకో నిర్వహించారు. అందు మేదట, అక్కడ వాజర్లను అదనపు పోలీసు సూపరింటెండెంటు, రావులపాలెం మండల రెవెన్యూ అధికారి సి.ఆర్.పి.సి. 144 సెక్షను క్రింద నిషేధపు ఉత్తర్వులను జారీ చేసి, గుంపును అక్కడి నుండి వెళ్ళిపోవలసిందిగా కోరారు. ఆందోళనకారులు ఆ విధంగా వెళ్ళిపోవడంవల్ల పోలీసులు స్వల్పంగా లాల్ ఛార్జి చేసి వారిని తరిమివేశారు. రావులపాలెం పోలీసు స్టేషనులో ఐ.పి.సి. 143, 341, 353, 188 సెక్షన్ల క్రింద నేరం నెం. 11/94గా ఒక కేసు నమోదు చేశారు. లాల్ ఛార్జిలో ఇద్దరు వ్యక్తులు గాయపడ్డారు. వారు ఇరువురు రాజ్ లు అనుపత్తిలో చికిత్స పొందుతున్నారు. బహిరంగ సభవద్ద మొదట్లో అదుపులోకి తీసుకున్న 14 మంది ఆందోళనకారులను కూడా 26.2.1994 న సాయంత్రం బెయిలుపై విడుదల చేయడమయినది.

హోంశాఖామంత్రి ప్రకటన : ముఖ్యమంత్రి తూర్పు గోదావరి జిల్లా పర్యటనలో జరిగిన సంఘటనలు గూర్చి.

ప్రభుత్వం బి.సి. కమీషనును ఏర్పాటు చేసినందువలన కలిగిన ఈ అపోహలే యీ దురదృష్టకర సంఘటనలకు దారితీసినవి. ఆందోళనాకారులను సభాస్థితి నుండి బయటకు పంపివేయకపోతే శాంతి భద్రతలకు నిఘాతం కలగడమేకాక ముఖ్యమంత్రి మరియు ప్రముఖుల భద్రతకు ముప్పువాటిల్ల ఉండేది. సభ భగ్నం కాకుండా నిరోధించేందుకు మరియు ముఖ్యమంత్రిగారి ఉపన్యాసాన్ని వినడానికి వచ్చిన ప్రజాసందోహానికి మరియు ఆందోళన చేస్తున్న యువకుల మధ్య కొట్లాటలు నీవారినే యత్నంతో భాగంగా, స్వల్పంగా బలపరచుకోగలగడం చేయవలసి వచ్చింది. పోలీసులు అరెస్టుచేసిన ఆందోళనకారులందరినీ బెయిలుపెట్టి విడుదల చేయడమయింది. రావులపాలెం కొత్తపేట ప్రాంతాలలో పరిస్థితి ప్రశాంతంగా ఉంది.

○ మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- 304 - కోదండ రెడ్డిగారు సభ్యులందరూ కోపరెజ్ వెస్ట్ సృతి పార్టీ నుంచి ఒకరు మాట్లాడితే తొందరగా పూర్తి చేయవచ్చు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మేము అడిగింది ఏదీ వెళ్ళలేదు. మేము రెండు మూడు డిమాండ్స్ అడిగాము.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మంత్రిగారు స్పెష్ మెంట్ ఇచ్చారు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మీమ్మల్ని కూడా అపార్థం చేసుకుంటున్నారని బయట మా మాట వినండి. మంత్రిగారిని మేము అడిగింది . . .

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- డిస్ కక్షన్ వద్దు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- వన్ మినిట్.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- వన్ మినిట్.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మేము అడిగింది మంత్రిగారిని - కొత్తపేట సర్పంచ్ సలాది స్వామినాయుడుగారిని ఈ కేసులో కాకుండా పాత కేసులో ఇప్పుడు అరెస్టు చేసి రిమాండ్ కు పంపిన మాట వాస్తవం అవునా, కాదా? లాజ్ ఛార్జ్ ఫేశాక - మొత్తం కేసులు అన్నీ విత్ డ్రా చేసుకున్నారా, బేదా? మేము కాదు. మీ పార్టీ వారు కూడా మొత్తం క్రిబిస్మెట్ చేస్తున్నారు. ఓపెన్ క్రిబిసిజిమ్ వస్తూ ఉంది. ఒక ఎంకర్వయిర్ కమిషన్, జుడిషియల్ ఎంకర్వయిర్ వేసి మొత్తం ఎవరైతే ఎక్స్ నిష్ గా దిపోజ్ ఫేశారో వారి మీద సిక్స్ తీసుకుంటున్నారా? కేసులు విత్ డ్రా చేయడం, సలాది స్వామి నాయుడుగారిని . . .

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- కూర్చోండి.

హోంశాఖామంత్రి ప్రకటన : ముఖ్యమంత్రి
 తూర్పు గోదావరి జిల్లా పర్యటనలో జరిగిన
 సంఘటనలు గూర్చి.

2 మార్చి, 1992.

273

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:- ఆ రోజున ప్రివెంటివ్ అరెస్టుగా ...

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సాధ్ ...

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:- క్వారంటైన్‌షన్ ఇవ్వవలసిన సెన్సెటివ్ వేడు ...కాబట్టి

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ (గుంటూరు II):- ఎప్పుడయినా ఈ సభలో ఒక మంత్రిగారు కానీ, ముఖ్యమంత్రిగారు కానీ స్టేట్‌మెంట్ ఇచ్చాక మనకు ఉన్న రూల్స్ ప్రకారం మీరు చర్చకు అనుమతిస్తారా? ఎవరినీ అయినా మాట్లాడించడం మాకు అభ్యజెక్షన్ వేరు. వారు మాట్లాడుతున్నారనీ నేను అభ్యజెక్షన్ రెయిజ్ చేయడం వేరు. నాకు ఉన్న డౌట్ ఏమీటంట్ల ఫెయిర్ నుంచి క్వారంటైన్‌షన్ కావాలి. స్టేట్‌మెంట్ మీద గతములో ఈ సభలో ఎప్పుడూ డిస్కంట్ ఇవ్వడం జరగలేదు. ఈవేళ మీరు కొత్త సాంప్రదాయము సభకు ఇస్తే సంతోషం. దేవతీ నుంచి మేము కూడా మంత్రులు ఇచ్చే స్టేట్‌మెంట్స్ కు ప్రివేర్ అయి మాట్లాడడానికి సిద్ధముగా ఈ హాస్పికి వస్తాము.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నేను చర్చకు అనుమతించలేదు. చంద్రబాబునాయుడుగారు ఒక నిమిషం మాట్లాడతానంటే మాట్లాడమన్నాను.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:- స్టేట్‌మెంట్ మీద క్వారంటైన్‌షన్ అనే సాంప్రదాయం వేరు. అయినా సభ్యులు అడిగారు కాబట్టి ఇది ప్రిసిడెంట్ కాకూడదు. కానీ నా దగ్గర ఉన్న సమాచారం చెబుతున్నాను. కొత్తవేట సర్పంట్ స్వామినాయుడు అనే వారిని అరెస్ట్ చేయడం ఈ సందర్భములో కాదు. వారిపైన మెజిస్ట్రేట్ కోర్టు నుంచి ఒక క్రిమినల్ వారంట్, నాన్ బెయిలబిల్ వారంట్, పెండింగు ఉంటే ఇదే సమయములో అతనిని అరెస్ట్ చేయడం చేత దీని గురించి అరెస్ట్ అయినటువంటి అపోహ కలిగింది. ఆయనను వారంట్ ప్రకారం అరెస్ట్ చేసి కోర్టు ముందు హాజరు పెట్టారు. ఆయనకు కూడా కోర్టు బెయిల్ ఇచ్చింది. ఎవరూ కూడా ఇప్పుడు రిమాండ్రలో కానీ పోలీసు కస్టోడియన్ కానీ వేరు. ఇకపోతే రిజిస్టర్ అయిన కేసులు అల్మోస్ట్ ఆర్ట్ ప్రివెన్టివ్ ఏక్షన్ కోసం చేసినవి. అవి నేరీయస్ అఫెన్సెస్ కాదు. Most of them, they themselves be abetted after the purpose is over.

శ్రీ ఎమ్. కొండండ్లమ్మ:- అధ్యక్షా, నాకు మూడుసార్లు అవకాశం ఇచ్చారు. మంచిది కాదు...

శ్రీ చిక్కల రామచంద్రారావు:- అధ్యక్షా, ...

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- రామచంద్రారావుగారు దయచేసి కూర్చోండి. చంద్రబాబు నాయుడుగారు అడిగారు నేను ఇచ్చాను.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము:
లాటరీలను నిషేధించడాన్ని గూర్చి;

శ్రీ ఎమ్. కోదండరెడ్డి:- ప్రైవేటు లాటరీలను నిషేధించమని 304 నిబంధన క్రింద నేను నోటీసు ఇవ్వడం జరిగింది. గతములో కూడా ఈ శాసనసభలో ఎన్నో సందర్భాలలో 304 నిబంధన క్రింద కానీ, ప్రశ్నోత్తరాల సమయములో కానీ, జేరో అవర్లో కానీ ఈ ప్రైవేటు లాటరీల నిర్వహణను నిషేధించమని చెప్పి ప్రభుత్వాన్ని కోరడం జరిగింది. మళ్ళీ తిరిగి ఒకసారి హైదరాబాదు, సికింద్రాబాదులోనే కాకుండా మొత్తం రాష్ట్రం మీద ఉధృతంగా ఇంకా పెద్ద ఎత్తున, ఇదివరకు లాటరీ విలువ రూ. 10 ఉంటే ఈ రోజు సుమారుగా రూ. 500 టికెట్ విలువపెట్టి ఆకర్షణీయమైన ప్రెయిజ్లతో రోజుకు 18 సార్లు డ్రా చేస్తున్నారు. అందువల్ల ఈ సమస్యపైన నేను ఎక్కువగా ఈ సభ ముందు మాట్లాడవలసిన అవసరం లేదు. గతములో ఎన్నో విషయాలు ఈ సభ దృష్టికి తీసుకు రావడం జరిగింది. ఈ సందర్భముగా నేను మనవిచేస్తున్నాను. 1984 లో సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన ఆదేశాన్ని ఆధారంగా ఘోషాని కొంతమంది వ్యక్తులు న్యాయస్థానాలను ఆశ్రయించి కోర్టు స్టేటు తెచ్చుకొని ప్రైవేటు లాటరీలను తేవ్వంగా నిర్వహిస్తున్నారు. అంతేకాకుండా దొంగ లాటరీ టికెట్స్ కూడా ప్రచురించి ప్రజలను మోసం చేస్తున్నారు. దీని వల్ల గతంలో కూడా హోం మంత్రిగారు ఈ సభలో చెప్పడం జరిగింది. గుంటూరు, కృష్ణా జిల్లాలలో కూడా ఈ విధంగా లాటరీలు నిర్వహిస్తున్నారనే మాట చెప్పడం జరిగింది. ఈ ఆకర్షణీయమైన బహుమతులవల్ల కేవలం పేద ప్రజానీకమే ఇబ్బంది పడుతున్నారు. పేద ప్రజానీకమే ఇందులో బాగా డబ్బు ఖర్చుపెడుతున్నారు. తద్వారా వారి కుటుంబాలు నాశనం అయి పోతున్నాయి. అంతేకాక ఎంతోమంది ప్రాణాలు కోల్పోవడం కూడా జరిగింది. ఎంతోమంది పేద కుటుంబాలవారు చివరకు ఇంట్లోని వస్తువుల్ని అమ్ముకొని, బంగారాన్ని అమ్ముకొని, అస్తిపాస్తుల్ని కూడా అమ్ముకొని ఈ వ్యసనానికి ఆకర్షితులవుతున్నారు. నా నియోజకవర్గంలోని ముఖ్యరాజ్ టో వార్మినార్ బౌరస్టా దగ్గర రోజూ దాదాపు 18 సార్లు డ్రా చేస్తారు, టికెట్ల విలువ 10 రూపాయలనుంచి 500 రూపాయల వరకూ ఉంది. ఇది పోలీసులకు తెలియని విషయంకాదు, వారికి కూడా తెలుసు. అయినప్పటికీ కోర్టు స్టేటును ఆధారం చేసుకొని నిరాశంకంగా లాటరీలను నడపడం జరుగుతోంది. కాబట్టి దీని విషయమే ఆలోచనవేయవలసి ఉందని హోం మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. అయితే గతంలో కూడా హోం మంత్రిగారు ఏమీ చెప్పారంటే సుజ్యం కోర్టు తేర్పు ఆధారంగా లాటరీలను నిర్వహించడం జరుగుతోంది, ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వపట్టం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఖేయగలిగింది ఏమీ లేదని చెప్పారు. నేను మనవిచేసేది ఏమిటంటే ప్రైవేట్ లాటరీలన్నింటినీ ఏదో రకంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పట్టపరిధిలోకి తెచ్చి వెంటనే నిషేధించకపోతే ఎంతోమంది లాటరీలు నిర్వహిస్తూ కోట్లాది రూపాయల ధనం సంపాదిస్తున్నారు, ఈ ధనమంతా పేదలది, పినివల్ల అవినీతి కూడా బాగా జరుగుతున్నది. వెంటనే లాటరీల నిర్వహణను వెంటనే ఆపు చేయకపోతే దీని పరిణామం తేవ్వంగా ఉండేట్లు కనపడుతోంది. హోం మినిష్టరుగారు, పోలీసులు తలచుకొంటే దొంగ లాటరీలను నడిపేందుకు అవకాశం ఉండదు; ఒకసారి లాటరీలను నడపాలన్న ఉద్దేశమే ఉంటే ప్రభుత్వపరంగా ఆ పనిచేసి పేదల కొరకు మంచి

తీసుకువచ్చిన విషయము: లాబరీలను
నిషేధించడాన్ని గూర్చి;

కార్యక్రమాలు చేయవచ్చు. ఉదాహరణకు ఉస్మానియా హాస్పిటల్ లోగాని, గాంధీ హాస్పిటల్ లోగాని పేదలకు వైద్య సహాయం చేయలేక ఇబ్బందిగా ఉంది. అందువల్ల ప్రభుత్వపరంగా లాబరీలను నిర్వహించి అనువచ్యుల నిర్వహణ, తదితర మంచి కార్యక్రమాలను చేయవచ్చు. లాబరీల నిషేధం గురించి దాదాపు మూడుసార్లు నేను శాసనసభలో మాట్లాడాను, ఈ సమస్య తీవ్రతను దృష్టిలో పెట్టుకొని 304 నిబంధన క్రింద మాట్లాడడం ఇది రెండవసారి. హోం మంత్రిగారు దీని గురించి బాగా స్టడీ చేసి చట్టంలోని లోపాలను సరిదిద్ది గట్టి చర్య తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. లేకపోతే పేద ప్రజలకు బాగా నష్టం జరుగుతుంది. అకృమంగా లాబరీలు నడిపేవారు అన్ సోషల్ ఎలిమెంట్స్ ను దగ్గర చేర్చుకొని పేద ప్రజల నుంచి కోట్లాది రూపాయల్ని దోచుకొంటున్నారు. అందువల్ల పేద ప్రజల జీవితాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ విషయంలో కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. పోలీసు శాఖలో ఒక స్వాగ్డను ఏర్పాటుచేసి దీనిని అరికట్టకపోతే, అకృమంగా లాబరీలను నిర్వహించేవారిపై కఠిన చర్యలు తీసుకోకపోతే ఇంకా వివృతవిధంగా నడిపించే అవకాశం ఉంది కాబట్టి వెంటనే లాబరీలను నిరోధించడానికి చర్య తీసుకోవాలని మే ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతు సెలవుతీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ సిపాబ్. విద్యాసాగరరావు:- అద్యక్షా, లాబరీలకు సంబంధించిన విషయాన్ని గౌరవనీయులు కోదండరెడ్డిగారు ఎన్నో సందర్భాలలో సభ దృష్టికి తీసుకువచ్చారు. మేము కూడా ఎన్నో సందర్భాలలో చెప్పడం జరిగింది. ఈనాడు సింగిల్ నెంబర్ లాబరీస్ గాని, ఇతర రాష్ట్రాలు మన రాష్ట్రంలో నడుపుతున్న లాబరీలుగాని, పిట్ ఫండ్ కంపెనీలు గాని, ప్రైవేట్ ఫైనాన్స్ కంపెనీలుగాని కోట్లాది రూపాయల ప్రజా ధనాన్ని స్వాహా చేస్తున్నారు. ప్రజల అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు ప్రభుత్వపరంగా ఎంకో కౌంట ఇస్తున్నాం. కానీ ఈనాడు కొందరు పేద ప్రజల నొమ్మును ఇలా లాబరీల నిర్వహణ పేరీట దోచుకొంటుంటే ప్రభుత్వం దీనిని అరికట్టలేని దుస్థితి ఉంది. అందువల్ల హోం మంత్రిగారు ఈ విషయం గురించి ఆలోచించి ఈ శాసనసభా సమావేశాలు ముగిసేలోపల ఒక చట్టాన్ని తీసుకురావలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన జవాబులో రాష్ట్రంలో చట్టపరంగా లాబరీలను నిషేధించామని, అయితే ఇతర రాష్ట్రాలకు సంబంధించిన లాబరీలను మన రాష్ట్రంలో నిర్వహిస్తున్నారని, సుప్రీం కోర్టు జడ్జిమెంట్ ఉంది కాబట్టి ఆ లాబరీలను ఆపలేమని మే జవాబులో చెప్పారు. అంటే సత్యదూరమైన సమాచారాన్ని శాసనసభకు అందజేశారని మనవిచేస్తున్నాను. హోం మినిష్టరుగారు, మే అధికారులను మరొకమారు పరీక్షింపమనండి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆలోచనా విధానం ఏమిటి. మేము ఏమీ చేయలేకపోతున్నామని వారు అన్నారు, ఇది సత్యదూరమైన విషయమని మనవిచేస్తున్నాను. ఎందుకంటే చట్టాలను నిషేధించడానికి సంబంధించిన లాబరీస్ ఆక్టు, 1968 లో వున్నటువంటి సెక్షన్ 20 ప్రకారంగా కొన్ని స్వచ్ఛంద సంస్థలకు మేరు

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము: లాటరీలను నష్ట దీంపడాన్ని గూర్చి.

అవకాశం ఇచ్చారు. కానీ స్వచ్ఛంద సంస్థలవారు వారికి ఇచ్చిన పరిమితులను అతిక్రమించారని, అందువల్ల కొట్లాడి రూపాయలు దుర్వినియోగం అవుతున్నాయని వాటిని కూడా నష్ట దీంచారు. ఉదయమే ఒక ప్రశ్న కూడా వచ్చింది. ఆల్ ఇండియా డెఫ్ అండ్ డంబ్ నోస్ట్రీకి మీరు పరిష్కారం ఇచ్చారు. అయితే వారి నిర్వహించిన లాటరీలో ఒకరికి 51 లక్షల రూపాయల ప్రైజ్ వస్తే ఇవ్వకుండా వుంటే ఢిల్లీ పోలీసులు ఇన్వెస్టిగేట్ చేస్తున్నారు. లాటరీలను ప్రభుత్వం నిర్వహించినా, సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్ట్మెంట్ నిర్వహించినా పేద ప్రజానీకమే నష్టపోతుందని ఒక సదుద్దేశంతో మీరు బేస్ చేశారు, అందుకు నేను హర్షిస్తున్నాను. ఈనాడు వైదరాబాదులోగాని, అలాగే ప్రతి జిల్లాలో కూడా సంబంధిత పోలీస్ స్టేషన్లకు ఆయా జిల్లాల పోలీసు సూపరింటెండెంట్స్ నుంచి సర్క్యులర్స్ను జారీ చేయడం జరిగింది, ఈ సింగిల్ నెంబర్ లాటరీస్గానీ, ఇతర లాటరీస్గానీ నడవడానికి వీలు లేదని ఆదేశాలు ఇచ్చినా ప్రతి జిల్లాలోకూడా, ముఖ్యంగా విశాఖపట్టణం, విజయవాడ, అదే విధంగా జంజనగరాలలో సింగిల్ నెంబర్ లాటరీలను విచ్ఛలవిడిగా నిర్వహించడం జరుగుతోంది, దీనివల్ల ఎంతో మంది ఆత్మహత్యలు చేసుకోవడం కూడా జరిగింది. అయినప్పటికీ లాటరీలను మనం నిషేధించలేని పరిస్థితి ఉంది. గతంలో మీరు చెప్పారు, సుప్రీం కోర్టు తీర్పును మేము అతిక్రమించలేము, ఈ చట్టం గురించి కేంద్ర ప్రభుత్వం అన్ని రాష్ట్రాలకు సూచనలు ఇవ్వకపోతే, ఆదేశాలు ఇవ్వకపోతే ఏమీ చేయలేముంటున్నారు. అయితే ఇండియన్ బేనెఫిట్కోడ్లోని సెక్షన్ 294 (ఎ) కు సవరణ తెచ్చినట్లయితే దీనిని కొంతవరకు కంట్రోల్ చేయవచ్చునని మేము ఇదివరకే చెప్పడం జరిగింది. అయితే ఒకసారి రాష్ట్ర శాసనసభలో దీనిగురించి సమాధానం ఇచ్చిన తరువాత మా బి.జె.ఎం.ఎం. రాష్ట్ర శాఖ సెక్రటరీ అయిన ప్రభాకర్ గారు మన ప్రధాని పి.వి. నరసింహారావుగారికి ఉత్తరం వ్రాశారు. ఆయన ఆ లెటర్ కు సమాధానం ఇవ్వమని చెప్పి హోం మినిష్టరుగారికి డైరెక్ట్ చేశారు. దానికి సమాధానంగా హోం సెక్రటరీ నుంచి లెటర్ వచ్చింది, అందులో స్పష్టంగా ఉంది, రాజ్యాంగంలోని 7వ షెడ్యూల్లో వున్నట్లువంటి 34లో వున్న ఎంట్రీ ప్రకారంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే ఒక నిర్ణయం తీసుకొని నిషేధించవచ్చు. మీరు ప్రతిసారి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏదో చేస్తుందని ఆలోచన చేయడం సరే అని కాదనీ, అలాగే మధ్యప్రదేశ్, బీహార్ లో కూడా ఇలాంటి లాటరీస్ను నిషేధించారని కూడా చెప్పడం జరిగింది. దె ఆర్ నాట్ ప్రివేర్డ్ టు బే క్ అని ఆక్షన్ ఎన్నాసారు. శ్రీ కొండరెడ్డిగారు తదితరులు యీ శాసన సభలో చర్చించడం జరిగింది. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా, ఆంధ్రరాష్ట్రంలో అందులో, నేలబడి నుంచి బాధపడుతుంటే మీరు, హోం శాఖ వి హాఫ్ గాట్ నటింగ్ ఇన్ అవర్ హాండ్స్ - మా ఫ్రెండ్స్ లో బేదు. మేము చేయవలసిన అవసరం బేదు. రాష్ట్ర హోం మంత్రిగారికి సంబంధించింది అంటే, శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డిగారికి మాకు నోటీసు యిచ్చారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క ఆలోచన అనిశ్చితంగా వున్నది; ప్రశ్నకమైన చట్టమో, సర్వేన డైరెక్షన్ లేకుండా, చట్టాలు రూపొందించడంలో విఫలం అవుతున్నామని మనీషి చేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారి పరిధిలో వున్నది. వీటిని దృష్టిలో పెట్టుకుని మనవి చేస్తున్నాను. యిది ఖచ్చితంగా కె. విజయభాస్కరరెడ్డిగారు ఆలోచన చేయవచ్చు. రాష్ట్ర శాసనసభ్యులతో దీనికి అనుగుణంగా చర్చ చేసి షేస్ బాగుంటుంది. ప్రతి జిల్లాలో మేము

11: 30

4

తీసుకువచ్చిన విషయము: లాబరీలను
నిషేధించడాన్ని గూర్చి.

మాస్టర్ నాము. కోట్లాది రూపాయలు ధండు కొంటున్నారు. మిగతా ఫైనాన్స్ కంపెనీలు గాని, బిజ్ ఫండ్లు గాని అది వేదో విషయం వదిలి పెట్టండి? దీని మూలంగా కోట్లాది రూపాయలు దుర్వినియోగం అవుతున్నాయి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చట్టాన్ని తీసుకురావడంలో విఫలం అయింది. హోం మినిష్టరుగారికి, మాకు వచ్చిన లెటర్ ద్వారా ఏకన్న, మే యంత్రాంగంలోకి తీసుకురావడం, కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క అభిప్రాయాన్ని మేకు యివ్వడంలో విఫలం అయిందా? లెటర్ మేకు యిస్తాను. యీ శాసనసభలో పెన్షనరు బిల్లు పెట్టడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాం. అని హోం మినిష్టరుగారికి మనవిస్తున్నాను. ఆ బిల్లును ప్రవేశపెడతాము, దాన్ని మేరు అందరూ పార్టీపరంగా మాట్లాడితే ధనవదాలు తెలుపుతాము. దాని గురించి ఒక స్పష్టమైన ప్రకటన చేయాలని మనవస్తున్నాను. 51 కోట్ల కుంభకోణం ఒకటి ఉన్నది. నాట్ సింగ్ నింబరు లాబరీ - ఒక స్వచ్ఛంద సంస్థకు యిచ్చారో అది ఇన్ వెన్యూరేషన్ లో ఉన్నది. ఎంతమందిని అరెస్టు చేశారు? ఆ డబ్బును రికవర్ చేశారా? ఆయన ఆస్తులను నిజ్ చేశారా, ఏ మేరకు యీ డబ్బు దుర్వినియోగం అయింది? ప్రావర్సింగ్ కు ఎటాక్ చేశారా? కేసు ఏ స్టేజీలో ఉన్నది. ఏ విధంగా రికవర్ చేశారు? వంద మందిని జైలులో పెట్టారు? ఏమీ చర్య తీసుకోబోతున్నారో తెప్పారీ చట్టం తీసుకుని రావాలి. తెప్పే ముందు ఇమ్మీడియేట్ గా అన్ని జైల్లో కూడా డెయిలీ యివ్వండి. ఖచ్చితంగా యీ లాబరీలను నడుపుతున్నారు. వాటిని ఆపేవిధంగా చర్య తీసుకోవాలని మే ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారికి సలహా యిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. రఘుమూరెడ్డి:- అధ్యక్షా, యీ లాబరీలు చాలా దారుణమైనవి. భారత దేశంలో కేవలం యీ లాబరీల వల్ల సంవత్సరానికి 22 వేల కోట్ల రూపాయలు దుర్వినియోగం అవుతుందని అంచనా ఉన్నది. మన రాష్ట్రంలో కూడా దాదాపు వెయ్యికోట్ల వరకు వుంటుందని అంచనా - ప్రజా ధనం అనే విషయం వాస్తవమని యీ సభా దృష్టికి తెస్తున్నాను. దీంతో ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి ఉండాలి. ఎందుకు చెబుతున్నానంటే, పోయిన శాసనసభలో కూడా చర్చించాము. ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి వుండాలి. రాజులు తలమకుంటి కొరడా దెబ్బలకు తక్కువా' అన్నట్లు ప్రభుత్వమూ, పోలీసు యంత్రాంగమూ తలమకుంటి యీ రాకెట్లను, గల్ఫ్ గల్ఫ్ లో ఉన్న వాటిని ఈ రోజు హైదరాబాదు పట్టణం, విశాఖపట్టణం, గుంటూరు చిన్న చిన్న జాన్సు కాకుండా మండల పాడ్ క్వార్టర్స్ లో కూడా లాబరీలు విప్పలవిడిగా నడుస్తున్నాయి. అటువంటి పరిస్థితి వుంది. స్కూటరు, కార్లు, రెసిడెన్షియల్ ఫర్నీచర్ లాబరీలు విప్పలవిడిగా ప్రజాధనాన్ని, అమాయక ప్రజలను బలిపెన్నుతుంటుంటే విషయం మనకు నగ్గుసత్యం. టుది రాష్ట్రం నలుమూలలా ఉన్నది. యీ విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి రాబోదా? ప్రభుత్వం బాన్ చేసింది అంటోంది. ఎందుకు కల్లు మూసుకుని కూర్చోని ఉన్నది? విద్యాసాగరరావుగారు చెప్పినట్లు సుప్రీంకోర్టులో ఉన్నది. రాజ్యాంగాన్ని మార్చవచ్చు. మార్చి బిల్లు తీసుకోవచ్చు; కాని, యిదివరకు ఉన్న సింగ్ లాబరీలను ఎందుకు మాన్పించలేదు. స్కూటర్ ఫర్నీచర్, అన్నిటిమీద తీసుకునే లాబరీ

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము: లాబరీలను నిషేధించడాన్ని గూర్చి.

బోర్డింగులలో హోరెత్తి విధంగా అమ్మకాలు పెట్టి, ఏ విధంగా బజారులో వుంటున్నాయో వినీపించడం బేదా? ఎక్కడికి, ఏ గల్లీ పోయినా - ఏ ట్యాఫిక్ పోలీసు పోయినా తెలుస్తుంది. ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి వుంటే, తప్ప యిది కాదు; దీన్ని అరికట్టడానికి ప్రభుత్వం ఒక స్టాండ్ను ఏర్పాటుచేయాలి. ఎక్కడెక్కడ జరుగుతున్నది; ఏ బజారులో జరుగుతుంది; ఎవరు దీని వెనక వున్నారో మొత్తం వివరాలు సేకరించండి? ఆ వివరాలు కూడా మే దగ్గర భేషం. ఎవరు ఉన్నారో తెలియదు. యీ డబ్బు ఎక్కడ పోతోంది? తలియదు. ఎంత నల్లడబ్బు వస్తుందో ఆలోచనచేయడంలేదు. యీ విషయం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి తెలియపెప్పి ఇన్ కం ట్రాక్సుకు పంపించండి? ప్రభుత్వం కలుగ మూసుకుని కూర్చుంటే, వేలాది మంది అమాయకులు, ఎంప్లాయిస్ ఆత్మహత్యలు చేసుకునే పరిస్థితి వస్తుంది. యింత నిర్లిప్తంగా వుంటే, నాకు అర్థం కావడంలేదు. యీ సమాజంలో లాబరీలను ఆపి సామాజిక న్యాయం జరిగే విధంగా ప్రభుత్వం ప్రవర్తించి, ప్రభుత్వం ఉన్నది అని ప్రజలు భావించే విధంగా పోలీసు యంత్రాంగం పని చేస్తుంది అని ప్రజలు భావించే విధంగా బేయాలని ఎకనామిక్ అఫెండర్స్ కింద చాలా మందిని బుక్ చేసే అవకాశం వున్నది. అది కూడా బేయాలని ప్రభుత్వానికి కోరుతూ కాటగారికట్గా మంత్రిగారు కప్పడాలు సమాధానం కాకుండా నిర్మూల్యంగా చేస్తున్నాము యిది అని చెప్పాలి. లేక యిది నా పరిధిలో లేదు అనకూడదు. కేంద్రప్రభుత్వంతో మాట్లాడాలి. కేంద్రం ఎవరండీ? అక్కడ కాంగ్రెసు పార్టీయే, యిక్కడ కూడా కాంగ్రెసు పార్టీయే ఉన్నది కాబట్టి, వారితో మాట్లాడి బేయవలసిన పరిస్థితి వున్నది. మీరు తప్పనిసరిగా అవసరమైన చట్టాన్ని రూపొందించడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని హామీ యివ్వవలసిందిగా మంత్రిగారికి కోరు చున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- అధ్యక్షా, విద్యాసాగరరావుగారు చాలా డిఫైలుగా చెప్పారు. దీన్ని ఏ విధంగా నేషనలిజం లో స్పష్టంగా తెలియజేశారు. ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో, పరిస్థితి ఏమిటంటే, బజారులో బూదం జరుగుతున్నది. అన్ని బజార్లలో సింగిల్ నంబరు లాబరీల పేరుతో, జరుగుతున్నాయి. మట్లా వుండేది. సింగిల్ లాబరీ పేరుతో కిట్ల ఫాపులు, రుకాణాల లాగా నడుస్తున్న విషయం యీ సభా దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. యివాళ వున్న పరిస్థితి యిది. సుప్రీంకోర్టు యొక్క ఆర్డరు ప్రకారంగా కొంతమంది పరిషత్తుల తీసుకుని యిది నడిపిస్తున్నారు అనడం యిది అంతా నీజమేనా? దీన్ని ఆపడానికి అవసరం వస్తే యీ సభయే సమగ్రమైన చట్టాన్ని తీసుకురావాలి. దీని వల్ల పేద జనం విపరీతంగా నష్టానికి గురి అవుతున్నారనే విషయం మే దృష్టికి తీసుకురావడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. చాలా సీరియస్ విషయం. కోట్లాది రూపాయలను సారా నేషనల్ ప్రకటనలపై వెచ్చిస్తున్నాము. ఇది సారాయికన్నా చాలా ప్రమాదకరం. సారామహమ్మారీలాగా పట్టి పేడిస్తున్నది. సింగిల్ లాబరీలు పట్టి పేడిస్తున్నాయి. దీన్ని అరికట్టవలసిన అవసరం

జేసుకువచ్చిన విషయము: లాటరీలను నడిపించడాన్ని గూర్చి.

వున్నది. దానికి కఠిన చర్యలు జేసుకోవలసిన అవసరం వున్నది. మే ద్వారా హోం మినిష్టరుగారికి, ముఖ్యమంత్రిగారికి విన్నవించుకోవేది ఫిమిటంబ్, సెంటర్ వెబ్సు మాడ కుండా మన చట్టానికి సవరణ చేసుకుంటూ, పటిష్టమైన, సమగ్రమైన చట్టాన్ని జేసుకు వచ్చి దీన్ని ఆపవలసిన అవసరం వున్నది.

శ్రీ కె. యర్రన్నాయుడు:- అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు చాలామంది చాలా మంచి విషయాలు ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చారు. ముఖ్యంగా యీ రాష్ట్రంలో సారా మహమ్మారి కంటే యిది ప్రమాదకరమైనది. గత పది సంవత్సరాలుగా ఇదే శాసనసభలో ఈ విషయంలో !! కూలంకషంగా చర్చించడం జరిగింది. మన రాష్ట్రంలో మాత్రం మట్టా, జూదాన్ని అరిక కట్టలేకపోతున్నాము. ఎందుకు విఫలమౌతున్నామనే విషయం ప్రభుత్వం ఎప్పుడైనా ఆలోచించిందా? ఒక లెజిస్లేషన్ జేసుకురావడం కోసం ఎప్పుడైనా కేంద్ర ప్రభుత్వానికి రికమెండ్ చేశారా? దీన్ని ఏ విధంగా అరికట్టాలని అనుకుంటున్నారు? ప్రతి సంవత్సరం శాసనసభ సమావేశాల్లో చర్చించడం జరుగుతోంది. సారా మహమ్మారి కంటే ఎక్కువగా యిది పెద ప్రజానీకానికి హాని కలిగిస్తోంది. సుమారు వెయ్యి కోట్ల రూపాయలు ఈ లాటరీల ద్వారా ఈ రాష్ట్రంలో వసూలు చేస్తున్నారు. సారా ద్వారా సుమారు 600 కోట్ల రూపాయలు వస్తుందని అంటున్నారు; ఈ లాటరీల ద్వారా సుమారు వెయ్యికోట్ల రూపాయలు సొమ్ముచేసుకుంటున్నట్లుగా ఒక నీనియర్ పోలీసు ఆఫీసర్ తెలియజేయడం జరిగింది. ప్రభుత్వమునకు రాయల్టీ రూ. 61 లక్షలు మాత్రమే లభిస్తోంది. దీన్ని అరికట్టి సేదప్రజానీకానికి న్యాయం చేకూర్చడం కోసం, ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో లెజిస్లేషన్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. రాష్ట్రంలో లాటరీల విధానాన్ని పూర్తిగా తుడిచిపెట్టే విధంగా సమగ్ర శాసనం జేసుకురావలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జె.కె. రెడ్డి (నెల్లూరు):- అధ్యక్షా, సింగిల్ నంబర్ లాటరీలు, అదే రకంగా వివిధ రకాలైన లాటరీలు, బిట్ ఫండ్స్ అనేకం మనరాష్ట్రంలో అక్రమాలకు పాల్పడుతూ ప్రజల సొమ్మును దోచుకుంటూ వున్న సంగతి మనందరికీ తెలుసు. ఈ సభలో, గతంలో కూడా చాలాసార్లు చర్చకు వచ్చినప్పుడు అనాటి హోం శాఖమంత్రి శ్రీ మైసూరారెడ్డి హామీ యిచ్చారు. గత సంవత్సరం శాసనసభ సమావేశాలు ముగిసే లోపల సమగ్ర చట్టం జేసుకువస్తామని, దాన్ని పూర్తిగా అరికడతామని హామీ యివ్వడం జరిగింది. సమగ్ర చట్టం ఈనాటి వరకు రూపొందలేదు. ఇప్పటికైనా ఒక సమగ్ర చట్టాన్ని రూపొందించి ఈ సభలో ప్రవేశపెడతారనే నమ్మకం నాకు లేదు. గత మూడు సంవత్సరాలుగా ప్రభుత్వం నుండి ఈ మాటలు వింటూ వున్నాము. కోట్లాది రూపాయలను నష్టపోవడమే కాకుండా, సింగిల్ నంబర్ లాటరీలను అవకాశంగా చేసుకొని విప్పలవిడిగా అవినీతి పట్టణాల్లోను, పల్లెల్లోను కూడా జరుగుతూ వుంది. ప్రభుత్వం సమగ్ర చట్టం తెస్తే, చిత్తశుద్ధి గల అధికారులు, యస్.పి.లు సరియగు చర్యలు పటిష్టంగా జేసుకుంటే ఇది కంట్రోల్ అవుతుంది. ఉదాహరణకు నెల్లూరు జిల్లాలో గత మాసం దోబులుగా సింగిల్ నంబర్ లాటరీ

పూర్తిగా తుడిచిపెట్టుకుపోయే పరిస్థితి ఏర్పడింది. అక్కడి అధికారి చిత్తశుద్ధితో వ్యవహరించాడు. నెల్లూరు జిల్లాలో పక్కడపట్టణంగా అమలు జరుగుతోంది. అదే విధంగా మిగతా చోట్ల కూడా జరగాలని కోరుతున్నాను. చాలా పట్టణాల్లో అనేక రకాలైన లాటరీలు విరివిగా అమల్లో వున్నాయి. ఈ దారుణ పరిస్థితి గురించి హోం మినిష్టర్ గారికి కూడా తెలుసు. ఈ శాసనసభ సమావేశాలు ముగిసే లోపల ఒక సమగ్ర చట్టం తీసుకువస్తామని సభకు హామీ యివ్వడమే కాకుండా, ఆవరణలోకి రావడానికి కూడా ప్రయత్నం చేస్తామని హామీ యివ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:- అధ్యక్షా, బీఫ్ సెట్ మెంట్ వుంది. అది చదివిన తరువాత సభ్యుల ప్రశ్నలకు సమాధానం యిస్తాను.

'లాటరీ' అనే మాటకు స్పష్టమైన న్యాయ నిర్వచనం గాని, సమగ్రమైన నిర్వచనంగాని లేదు. సాధారణంగా ఈ మాటను బేటి తీసి బహుమతుల పంపిణీ చేసే అర్థంలో వాడుతారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం ఏవిధమయిన ప్రభుత్వ లాటరీని నిర్వహించడంలేదు. 1968, ఆంధ్రప్రదేశ్ లాటరీల చట్టం క్రింద అన్ని ప్రయివేటు లాటరీలను చట్ట విరుద్దమైనవిగా ప్రకటించడమయింది. అయితే, మినహాయించబడిన లాటరీలు, క్లబ్బులలో అనుమతించబడిన తంబోలవంటి వన్న లాటరీలు ఈ చట్టం క్రిందకురావు, సామాజిక కార్యాల కోసమూ, ధర్మాదాయ కార్యాల కోసమూ నిధులను సమకరించు కోవడానికై ఏదో కొద్దిపాటి రిజిస్టర్డ్ సంఘాలు/సంస్థలకు మాత్రమే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అతి తక్కువగా అత్యున్నత ఎంపిక ప్రాతిపదికపై మినహాయింపును మంజూరు చేస్తుంది. ఈ మినహాయింపు కేంద్ర ప్రభుత్వం సవీవరంగా నిర్ణయింపే మార్గదర్శక సూత్రాలకు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విధింపే షరతులకు లోబడి వుంటుంది. అయినప్పటికీ, ఆ సంఘాలు ఈ మార్గదర్శక సూత్రాలను, షరతులను ఉల్లంఘించినట్లు తెలిసినందున, వాటికి ఫోకాక్ నోటీసును ఇచ్చిన తరువాత అన్ని పరిశీలనలను రద్దు చేయడం జరిగింది. ఈ విధంగా రాష్ట్రంలో ప్రయివేటు లాటరీలను నిర్వహించడం లేదు.

సింగిల్ డిజిట్ లాటరీలు అంటూ ఏవేలేవు. అయినప్పటికీ, చివరి అంకెపై న్యాయ విరుద్ధంగా పందాలు కాస్తే దానిని మామూలుగా సింగిల్ డిజిట్ లాటరీగా పేర్కొంటున్నారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, ప్రస్తుతం, ఏ విధమైన లాటరీలకూ అనుమతిని భేదా అధికారాన్ని ఇవ్వలేదు. అయినప్పటికీ, 1984లో సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు దృష్ట్యా, ఒక రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, ఆ రాష్ట్రం లోపల, పార్లమెంటు చేసిన కేంద్ర శాసనం ఏదీ లేకుండా, ఇతర రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకే అధికారం వుందిన లాటరీ టికెట్ల విక్రయాన్ని నిషేధించడానికి అధికారాన్ని కలిగివుండదు.

చివరలో ఈ విధంగా తెలియజేయడమయింది. ఒకవైపు మన రాష్ట్రంలో క్యాన్సరు అసుపత్రి, మెడిసిటీ, స్టూడియం, శిక్షణా సంస్థ వంటి నిర్మాణాత్మక కార్యాల కోసం లాటరీలను నిర్వహించడానికి అనుమతించిన, అట్టి పనులను చేపట్టి, రాష్ట్ర సాంఘిక సంక్షేమ నిధికి గణనీయమైన మొత్తాలను విరాళంగా ఇచ్చిన అర డజను కంటే తక్కువగా వున్న సంఘాల పర్మిషన్లను రద్దుచేస్తూ, ఆ సంఘాల లాటరీలను మూయింపి వేయడమయింది. కాగా మరోవైపు, వివిధ కేసులలో సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు దృష్ట్యాను, హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు దృష్ట్యాను కూడా మన రాష్ట్రంలోని ఏదయినా నిర్మాణాత్మక పనిని పేపర్లపైకి యిస్తుంటే లేదా మన రాష్ట్ర సాంఘిక సంక్షేమ నిధికి ఎట్టి మొత్తాన్ని విరాళంగా ఇవ్వనప్పటికీ వివిధ ఇతర రాష్ట్రాల లాటరీ టికెట్ల విక్రయాన్ని క్రమబద్ధం/ నిలుపుదల చేయడం నుండి రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని నిరోధించడమయింది. ఈ వర్గ అసంగతమైన పరిస్థితికి దారితీయడంతో స్థానిక సంఘాలు తమ పర్మిషన్ల రద్దుపై విన్నపాలను సమర్పించడానికి దోహదపడింది. దేశంలోని అన్ని లాటరీలను నేషనీంచడానికి లేదా క్రమబద్ధం చేయడానికి వేలుగా సమగ్ర శాసనాన్ని తీసుకురావడానికి కూడ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని సంప్రదించింది. కాగా, కేంద్రప్రభుత్వం ఇంకా శాసనం చేయవలసివుంది. అందుపేత, సంప్రదింపుల ద్వారా తప్ప ఇతర రాష్ట్రాలు నిర్వహించే లాటరీలను క్రమబద్ధం చేయలేక పోవడమవుతున్నది. అయితే ఇంతవరకు సంప్రదింపుల వలన ఫలితం కనిపించడంలేదు.

అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు ఆరుగురు మాట్లాడారు. వారి యొక్క ఆవేదనతో, ఆందోళనతో నేను పూర్తిగా ఏకీభవిస్తాను. ప్రభుత్వం కూడా ఈ విషయంలో అత్యంత ఆవేదనతో వున్నది. గౌరవసభ్యులు విద్యాసాగరరావుగారు కాన్స్టిట్యూషన్లోకి 294 (ఎ), 7వ షెడ్యూల్ గురించి ప్రస్తావించారు. కాన్స్టిట్యూషన్లోని ఏడవ షెడ్యూల్లో ఒక అంశం వుంది. ఇండియన్ బీనల్ కోడ్ లోని 290 (ఎ)కి సంబంధించి పార్లమెంట్ చట్టం ఒకటి వుంది. వీటి విషయంలో మనకు తెలిసిన అర్థాలు మనం చెప్పుకుంటాము. ఏదీ ఏమైనప్పటికీ చట్టాల మీద కోర్టు వారు యిచ్చిన తీర్పు ఫైనల్ గా వుంటుంది. సుప్రీం కోర్టు వారు 1994లో లాటరీ విషయంలో తీర్పు యిచ్చారు. లాటరీ అంటే ఒక రకమైన వ్యాపారం. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క పర్మిషన్ వస్తే భారతదేశంలోని మిగతా రాష్ట్రాలలో కూడా వ్యాపారం చేసుకునే అధికారం ఆ వ్యక్తికి వస్తుంది.

అని కాన్స్టిట్యూషన్లో వుంది. దానికి యింటర్ప్రిటేషన్ యిస్తూ సుప్రీంకోర్టు వారు, ఒక రాష్ట్రం ఒక లాటరీకి పర్మిషన్ యిస్తే, రద్దు చేసే అధికారం ఆ రాష్ట్రం వరకే వుంది తప్ప యితర రాష్ట్రాల విషయంలో నిర్ణయించరాదు అని చెప్పడం జరిగింది. ఇప్పటి వరకు అది అమల్లో వుంది. దాన్ని సుప్రీంకోర్టు వారు మార్చలేదు. ఎవరయినా కోర్టుకు పడితే దాన్నే అనుసరించాలని తీర్పు వస్తోంది. మన రాష్ట్రంలో ప్రభుత్వం లాటరీలను నడపడం లేదు. లోగడ పర్మిషన్ యిచ్చినవి కూడా రద్దు చేయడం జరిగింది. పైవేట

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తోసుకువచ్చిన విషయము: లాటరీలను నిషేధించడాన్ని గూర్చి.

సంస్థలు మన రాష్ట్రంలో మన పరిషత్ లో నడవడం లేదు. మన స్టేట్ పరిషత్ తాలూకు లాటరీలు లేవు. ఇతర రాష్ట్రాల పరిషత్ తాలూకువి అక్కడక్కడ నడుస్తున్న మాట నిజమే. అప్పుడప్పుడు విచ్చలవిడిగా జనానికి నష్టం కలిగిస్తూ, ప్రమాదం కలిగిస్తూ వున్నాయి. సారాయి కంటే ఎక్కువ నష్టం, మినెరింగ్ ఎఫెక్ట్ దీని వలన వుంటుందనేది గమనించాను. మార్గం లేదా అంటే వున్నది. దాని కొరకు తీవ్రంగా ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. చిత్తశుద్ధితో ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. కేంద్ర ప్రభుత్వం శాసనం చేస్తే తప్ప, లాభం లేదు. ఐవీసీ 294 (ఎ) ని సవరణ చేసి ఒక రాష్ట్ర ప్రభుత్వం లాటరీ నడుపుకోవడానికి పరిషత్ యిస్తే, ఆ పరిషత్ ఆ రాష్ట్రం వరకే వేలిడిటి అవుతుంది తప్ప మరొక రాష్ట్రంలో పరిషత్ తాలూకు వారు బీకెట్లు అమ్మాలంటే కన్సెర్ను రాష్ట్రం యొక్క కన్సెంట్ పొందుతే తప్ప వేలిడిటి కాదనే సవరణ పార్లమెంట్, ఘోషా సరిపోతుంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు సవరణ చేయకుండా గౌడ్లెన్స్ మాత్రం యిచ్చారు. ఏ రాష్ట్రం వారు ఆ రాష్ట్రంలో తప్ప యితర రాష్ట్రాలలో అమ్మకూడదని గౌడ్లెన్స్ మాత్రం యిచ్చారు. ఆ గౌడ్లెన్స్ను ఎవరూ పాటించడం లేదు. guidelines have not force of law అయినప్పటికీ ఇతర రాష్ట్రాలలోని మన రాష్ట్రంలో జరుగుతుంటే దానిని నిరోధించాలని చెప్పి ఒక చట్టం చేయడానికి ప్రయత్నించాము. సుప్రీంకోర్టు, హైకోర్టులో ఉన్నప్పటికీ కూడా ఎందుచేతనంటే మధ్యప్రదేశ్ వారు ఒక చట్టం చేశారు. అంతే కాకుండా వారు చేశారు కదా అని మనం కూడా చట్టం చేద్దామని దాని ద్వారా నిరోధించడానికి వేలవుతుండేమోనని ప్రయత్నం చేశాము. మధ్యప్రదేశ్ వారు చేసిన చట్టం ఇటీవ్ నాట్ వేలిడ్ అని చెప్పి, ఇట్ కెనాట్ బి ఎన్ ఫోర్స్ డ్ అని చెప్పి మధ్యప్రదేశ్ హైకోర్టు స్టే ఇచ్చింది. మనం చేసిన డాక్ట్రైన్ బిట్ అడ్వకేట్ జనరల్ కి పంపించాము. ఆయన ఒపీనియన్ కొరకు. ఆయన ఇచ్చిన అభిప్రాయం ఇది. The solution to the problem now faced by the State of Andhra Pradesh in the matter can only be solved by Parliamentary Legislation on the above subject and not by any legislation made by the State of Andhra Pradesh. మనం చేసినా కూడా ఇది చెల్లదని, పార్లమెంటు ద్వారా లెజిస్లేషన్ రావాలని చెప్పారు. అందుచేత గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు మనం డీని మీద జూన్ 1993లో వ్యాసిన తెలిర్ లో స్పష్టంగా మన బాధలను, ఇబ్బందులను, నష్టాలను ఫోర్మన్నాము. ఏదయినా రిస్పాన్స్ లు, కండిషన్స్ పెట్టకుని ఇతర స్టేట్స్ వారు నడుపుకోవాలి తప్ప మన స్టేట్ లో లాటరీల మీద నడవడానికి వేలు లేదని మీరు ఆ విధమయిన శాసనం చేయవలసిందిగా గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాకు వ్యయం జరిగింది. చవాన్ గారు హైదరాబాదు విజిట్ చేసినప్పుడు వారితో పర్సనల్ గా కలసి డిస్ కస్ చేసి రిక్వెస్టు కూడా చేయడం జరిగింది. వేలయినంత త్వరలో చిన్న ఎమెండ్మెంట్ ద్వారా ప్రస్తుతానికి మన పర్సన్ సర్వీస్ అవుతుందని ఐ.పి.సి.లో సెక్షన్ కు ఎమెండుమెంటు తోసుకురావాలని కోరడం కూడా జరిగింది. బహుశా మన తెలిర్స్ మీద అనుకుంటాను గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా అన్ని రాష్ట్రాలకు వాటిని నిషేధించడానికి మే ఆక్షపణ ఏమిటి; మీరు ఏ చర్య తోసుకుంటారు లాటరీల మీద మే ఒపీనియన్ ఎమిటి అని రిసెంట్ గా అన్ని రాష్ట్రాలకు

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి
 తోసుకువచ్చిన విషయము: లాటరీలను
 నషేదించడాన్ని గూర్చి.

2 మార్చి, 1994:

283

వ్యాకారు. దీనిని ఎక్స్‌పిడిట్ చేయడానికి It is under process. We are writing another letter to the Government of India to expedite that matter and to bring necessary amendment as early as possible. We hope we will get it. సరే అది వచ్చే వరకూ పార్లమెంట్ స్పెషల్ అన్నామా అంటే బొత్తిగా పార్లమెంట్ స్పెషల్, పోలీసు లేదు. కానీ ఎట్టి ది సేమ్ టైం పోలీసు ఏదయినా చట్టాలను అధిగమించి చేస్తుంటే అప్పుడు ది కోర్టు క్రింద పెడుతున్నారు. సిట్ పోలీస్ కమిషనర్ అంతటి వాడిని కంట్రోల్ అఫ్ ది కోర్టు క్రింద కోర్టులో నిలబెడుతున్నారు ఈ ఇబ్బందులు పోలీస్ అఫ్ఫైర్స్ ఫేస్ చేస్తున్నారు. ముఖ్యంగా సింగిల్ నెంబర్ లాటరీస్ పెద్ద మోసానింగ్గా ఉన్నాయి స్పెషల్. వాటిని స్టేయిట్ అవే నష్టానికానికి ప్రభుత్వానికి అధికారం లేదు. కాకపోతే అవన్నీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుంచే అసలు పర్మిషన్ తో నడుస్తున్నాయా, టికెట్స్ అన్ని కండిషన్స్ ప్రకారం ఉన్నాయా ఎంతవరకు చేస్తున్నారు ఇవన్నీ పరిశీలిస్తే మోసాఫ్ డెమ్ ఆర్ బోగస్ వన్నీ. మోసా అఫ్ డెమ్ ఆర్ కాంట్రీ టు కండిషన్స్. అవే పరిశీలించి ఆ విషయాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుని పోలీసు సాధ్యమయినంత వరకూ ఆపుతోంది. చాలా వరకు స్పెషల్ ఆఫీసు. ఎక్కడయినా ఉంటే దానిని కూడా మరింత కట్టుబడించే ప్రయత్నం. అసలు సేట్స్ నిష్టానికానికి అధికారం లేదు. ఇన్వెస్టిగేటింగ్ బోగస్, కండిషన్స్ వయోలేట్ చేసి నడుపుతున్నవి మాత్రం. ఇతర రాష్ట్రాల్లో పర్మిషన్ ఉందని చెప్పి నష్టా వాటికి అవన్నీ బుక్స్ ప్రాసిక్యూట్ చేసి శక్తి, వాటిని నిరోధించే శక్తి మనకు ఉంది. ఆ విధంగా గత సంవత్సరం 892 కేసులు బుక్ చేసి ప్రాసిక్యూషన్ కూడా లాండ్ వేయడం జరిగింది. కాబట్టి Government by all means is prepared to prevent this menace and we are hoping the Government of India will expedite the matter and bring a legislation in this regard. I am sure we will succeed in convincing the Government of India to bring the legislation. ఇకపోతే విద్యాసాగర రావుగారు ఢిల్లీలో పట్టుబడ్డ లాటరీ గురించి చెప్పారు. అది మన స్పెషల్ 1989లో పర్మిషన్ ఇచ్చిన లాటరీ. డెప్ అండ్ డంట్ నోస్ట్ ఢిల్లీలో నోస్ట్ పర్మిషన్ ఇస్తే వారు మనం ఇచ్చిన పర్మిషన్ కూడా డిల్లీ బేస్ట్ నోస్ట్. వారు ఇక్కడ కంప్యూటర్ కోర్స్ మన స్పెషల్ నడుపుతున్నారు. అందుచేతనేమో ఇక్కడ గవర్నమెంటు వారు పర్మిషన్ ఇచ్చారు. ఆ పర్మిషన్ కు షరతులకు భిన్నంగా ఢిల్లీలో టికెట్స్ అమ్ముతుంటే ఢిల్లీలో అమ్ముకునే వాక్కు ఉంది కానీ కండిషన్స్ వయోలేట్ చేసి అమ్ముతున్నారు. దాని మీద ఢిల్లీ పోలీసు వారి మీద కేసు పెట్టడం జరిగింది. The case is now under investigation and two of the important persons were arrested in that case by the Delhi police. We are helping them in prosecution. మరి ఢిల్లీ బేస్ట్ కంపెనీ ఇచ్చిన లాటరీ కూడా అవకతవకలు ప్రకారం వెంటనే కాన్ఫిస్ చేయడానికి పోకాట్ నోట్సు ఇచ్చాము. కాన్ఫిషన్స్ చేయడానికి ప్రయత్నం జరుగుతున్నంతలో వారికి ఇచ్చిన టైం కూడా ఎక్స్‌పైర్ అయిపోయింది. అది కూడా వారికి వ్యాసాము. ఇప్పుడు ఆపరేషన్లో లేదు. The result is no lottery is in operation in our State.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తోసుకువచ్చిన విషయము: లాటరీలను నిషేధించడాన్ని గూర్చి.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు.- మంత్రిగారు చెప్పిన దానికి పూర్తిగా నేను ఏకైక భవిష్యత్తును. ప్రెజెంట్ ఎక్జిక్యూటివ్ లాస్ యాక్ షరీ ది కాన్సిల్ట్యాషన్. ఇప్పుడు లెజిస్లేషన్ సెంట్రల్లో జరగాలి. మంత్రిగారు రెండుసార్లు బేఖలు వ్యాసామంతున్నారు. ఈ సెంట్రల్ సారా నిషేధం పెట్టారు. కాబట్టి ఒక ఆఫీషియల్ రిజల్యూషన్ టు ప్రెజిడెంట్ ది సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ చెప్పండి. ప్రధాన మంత్రిగారు ఈ రాష్ట్రం నుంచీ వచ్చారు కాబట్టి. మన రాష్ట్రంలో సారా నిషేధం ఉంది. ఉన్నా లాభం ఏముంది? కొన్ని ఫేల మంది ఫేద ప్రజానీకం లాటరీల వల్ల నష్టపోతున్నారు. దోపిడీ జరుగుతోంది. We make an official resolution to recommend to the Central Government to make a legislation immediately. మీ ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. ఆఫీషియల్ రిజల్యూషన్ మూవ్ బేదాము. దీనిలో ఉన్న ఇబ్బందులను కేంద్ర ప్రభుత్వానికి తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సిపాబ్. విద్యాసాగరరావు.- మంత్రిగారి సెంట్రలైజేషన్ నేను అనుకుంటున్నాను. వారు కూడా ఎవరినీ తప్పిస్తారవలెదు. వారి ఉద్దేశ్యం సదుద్దేశ్యం కావచ్చు కాని వారు చెప్పిన సమాధానం ఇప్పుడు రాష్ట్రంలో నెలకొన్న పరిస్థితిని అరికట్టి విధంగా బేదని చెప్పడానికి చాలా విచారించుకున్నాను. ఈ శాసనసభలో మనం చట్టాన్ని రూపొందించుకోవాలి. ఈ చట్టాన్ని రూపొందించుకోవడం కోసం అతి ప్రధానమయిన అంతం కాబట్టి శాసనసభలో చర్చకు వస్తే గతంలో హోం మంత్రిగారు ఇదిగో అని అదిగో అని మేము తెన్నామని చెప్పారు. మెన్బర్లారెడిగారు అంతకు ముందు చాలా రోజుల నుంచీ తెన్నామన్నారు. జిల్లాలలో ఇక్కడున్న అధికారులు ...

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- క్లారిఫికేషన్ అడగమంటే ...

శ్రీ సిపాబ్. విద్యాసాగరరావు:- క్లారిఫికేషన్ ఉంటే కదా అడగడానికి. క్లారిఫికేషన్కు అసలు అవకాశం ఇస్తేనా మంత్రిగారు, ఇక్కడున్న అధికారులు చాలా సహృదయంతో ఆలోచించవచ్చేమో కాని జిల్లాలలో అక్కడి పోలీసు అధికారులు డబ్బులు తీసుకుని లక్కం రూపాయలు తీసుకుని పె్నవేటు లాటరీలు నడుపుతున్నారు కొన్ని జిల్లాలలో ఎక్కడయితే పోలీసులు స్పెషి తీసుకున్నారో అక్కడ అరికట్టబడ్డాయి. నెల్లూరు జిల్లాలలో సర్ప్రైజ్ లాగ్ అరికట్టారు. మీకు మనసుంటే అరికట్టగలుగుతారు. అధ్యక్షా, శాసనసభలో ఒకసారి చర్చించి చట్టం చేసిన తరువాత హాకోర్లు ఏమంటుందో, కొట్టి వేస్తుందేమో అన్న భయంతో చట్టాన్ని రూపొందించబేక గౌరవనీయులైన హోం మంత్రిగారు భయంతో వస్తే మనం ఏమయినా శాసనసభలో బేయగలుగుతామా? చట్టాన్ని రూపొందించిన ఈ రాష్ట్రంలో ఇలా అయింది, ఆ రాష్ట్రంలో అలా అయిందని చెబుతున్నారు, బీవర్గ్ లో పక్కాగానే ఉంది. చట్టాన్ని రూపొందించిన పకడిబందీగా అమలు పరిస్తే అధ్యక్షా, ఈనాడు సుప్రీం కోర్టు నుంచీ కానీ కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచీ కాని ఆదేశాలు తీసుకోవలసిన అవసరం బేదు. మొదలై మనం కమిటీమెంట్ ఉంటే తప్పక వేసుకోవచ్చు. ఇందులో మీరు

ఇవ్వారు జవాబు While Government of India are yet to initiate legislation, they are unable to regulate the lotteries organised by other States except by persuasion, which has so far had little impact. మాకు ఇచ్చిన జవాబులో మేము రాష్ట్ర హోం మంత్రిగారినే నమ్మాలా సెంట్రల్ హోం మినిష్టరుగారి జవాబు నమ్మాలా తెలియక మేము కన్ఫ్యూజన్ లో పడుతున్నాము. కేంద్ర హోం మంత్రిగారి సమాధానంలో సెవెంత్ షెడ్యూల్డ్ ప్రకారం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అధికారం ఉంది రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే చట్టం చేసుకోవచ్చున్న విషయం చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. 294(ఏ) ఐ.పి.సి. అది వేరే. యాక్ట్ పర్ సెవెంత్ షెడ్యూల్డ్ మేకు పవర్స్ ఉన్నాయి మేము ఏమీ చేయవలసిన అవసరం లేదని రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అధికారం ఉందని చట్టాలు చేసుకోవచ్చుని కేంద్ర హోం మంత్రిగారు వారు మాకు పంపిన లెటరులో ఉంటే ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వయే ఆర్ ఆఫ్ సెంట్రల్ గవర్న మెంట్ అంట్ ఎవరినీ నమ్మాలా ఇదంతా కాంట్రాడిక్షన్ గా ఉంది. చాలా క్లియర్ గా ఉంది. కేంద్రంలో చట్టం తీసుకురావడానికి సిద్ధంగా లేదని చాలా స్పష్టంగా ఉంది. కనుక మనకు కావలసిన చట్టం మనమే రూపొందించుకోవచ్చునని వీరి లెటరులో స్పష్టం చేశారు. కాంగ్రెసు వారికి ఏమీ సమాధానం ఇస్తున్నారో, కానీ బి.జె.పి. వారికి ఈ సమాధానం ఇవ్వారు. సమాధానాలు ఇవ్వడంలో కూడా ఏవయినా విభేదాలున్నా కానీ అవన్నీ పరిశీలించాలంటే ఈ శాసనసభ సమావేశాలు ముగిసేలోగా వెంటనే ఒక సమావేశం మీ ఛాంబర్ లో పెట్టండి. సంబంధిత అధికారులను, అన్ని పార్టీల వారినీ పిలవండి. వీలయితే ఇప్పుడే ఒక చట్టాన్ని రూపొందించుకుందాము. చట్టం రూపొందించుకోవడం కోసం ఒకసారి ఇన్ వేజ్ట్ చేయండి. ఈ రాష్ట్రంలో సారా నిషేధం మనం చేశాము.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- క్లారిఫికేషన్ అడగండి.

శ్రీ సిపాజ్ విద్యాసాగరరావు:- నేను సజెషన్ మాత్రమే ఇస్తున్నాను. సర్ నేను క్లారిఫికేషన్ అడిగే ముందు మేరే కదా డైరెక్షన్ ఇవ్వాలింది. ఎన్నోసార్లు మనం చర్చించాము. శాసనసభలో, మనం శాసనం చేయడానికి భయపడుతుంటే సుప్రీంకోర్టు వెళ్ళు, హైకోర్టు వెళ్ళు చూసి మనం భయపడలమకుంటే మనం ముందుకు వెళ్ళలేము. ఈ రాష్ట్రంలో శాంతిభద్రతల పరిరక్షణ చేయలేము. అయ్యి కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచే అలోచించకండి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నుంచే మీరు భయపడలమకున్నది చేసి చట్టాలను కీసుకు రావచ్చు. మీరు ముందుకు రండి. సంబంధిత అధికారులతో మీ ఛాంబర్ లో సమావేశం ఏర్పాటు చేయండి. లేదంటే మేము ప్రైవేటుగా చట్టం కీసుకురావడానికి డిట్ డ్రాఫ్ట్ చేశాము. ఒకవేళ మీరు నిస్సహాయత ప్రకట్టేస్తే మా డిట్ మేము ఇంటిడ్యూట్ చేస్తాము; మీరు ఒప్పుకుంటే మేము పెడతాము. మీరు ఒప్పుకుంటే మేము కృతజ్ఞులమై ఉంటాము;

శ్రీ జె.కె. రెడ్డి:- అద్యక్షా, గతంలో, ఈ అసెంబ్లీలో ఈ సబ్జెక్టు ఎప్పుడు 12.00 చర్చకు వచ్చినా ప్రభుత్వం వెళ్ళు నుంచే వచ్చే సమాధానం వెన్న తరువాత నెక్స్ట్ డే నుంచి మ.

రూలు - 304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయము లాటరీలను నిషేడించడాన్ని గూర్చి.

కూడా మళ్ళీ రాష్ట్రం అంతా కూడా లాటరీల జోరు పెరిగిపోయేది. ఈసారి కూడా మళ్ళీ రాష్ట్రంలో అలాగే ఉంటుంది. ఈసారయినా భీన్నంగా హోం మంత్రిగారు రిపోర్టు ఉంటుందని భావించాను కానీ ఇప్పుడు కూడా అదే సమాధానం ఇచ్చారు. మళ్ళీ రాష్ట్రంలో ప్రతి పట్టణంలో పల్లెటో హోం మంత్రిగారు తన నిస్సహాయతను వ్యక్తపరిచారు కాబట్టి ప్రభుత్వం వైపు నుంచి పోలేను కూడా లాటరీల మీద చర్య తీసుకోవడానికి వీలు లేదని దేపటి నుంచే మళ్ళీ యుద్ధం మొదలవుతుంది. వారు నిర్మూల్యంగా దీని మీద చర్యలు తీసుకుంటామని మన పరిధిలోనే ఉన్నదని చెబితే కానీ అరికట్టలేము. లేకపోతే మళ్ళీ దేపటి నుంచి సమస్య చెద్దది అవుతుంది.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- అద్యక్షా, ఇప్పుడు హోం మంత్రిగారు గట్టి సమాధానం ఇస్తారని, వార్షింగ్ ఇస్తారని ఇటువంటివి జరగకుండా చేస్తారని అనుకున్నాము దాదాపు రు. 1000 కోట్లు ఈ రాష్ట్రంలో దుర్వినయోగం అవుతోందని అంచనాలు ఉన్నప్పటికీ ఇది నిజంగానే వారు చెప్పినట్లు ఎవరికి వార్షింగ్ ఇస్తున్నారో తెలియదు కానీ ఇంత మెతకగా సమాధానం ఇక్కడ నుంచే వారు చెబితే జె.కె. రెడ్డిగారు అన్నట్లు రేపటి నుంచే ఇప్పుడున్న దానికి రెట్టింపు అవుతుంది. హోం మంత్రిగారు ఈ స్థితిలో ఉన్నారు కాబట్టి మమ్ములను ఎవరూ ఏమీ వేయలేరని స్ట్రగ్గర్స్ బయటకు వచ్చే అవకాశం ఉంది. నిజంగా బాధ కలుగుతోంది. ఎన్నో బోనర్స్ ప్రింట్ చేసి వేధి వేధినా పంపిస్తున్నా మనం మాస్టూ కూర్చునే పరిస్థితి. మనం మన పోలేను వ్యవస్థ. ప్రభుత్వ యంత్రాంగం ఇంతకంటే బాధ పడవలసిన అవసరం ఉంది. దయచేసి వారు నిర్మూల్యమయిన చర్య తీసుకోబోతున్నామని వెప్పకపోతే లాభం లేదు వారు చెప్పినట్లు చట్టం తీసుకురండి. ప్రతిపక్షాల వారిని పిలవండి. అధికారులను పిలిచి ఏమీ వేయాలో ఆలోచన వేయండి. చట్టం సుప్రీంకోర్టుకు పోతే కొట్టేసినప్పుడు ఆలోచన చేద్దాము. నిర్మూల్యంగా అరికడతామని చెప్పండి. అంతేకాని ఇంత వేక్ పాయింట్ మాట్లాడతారా? దీనిని నిలుపుదాము ప్రజలకు మేలు చేద్దామనే సదుద్దేశ్యంతో చెప్పాలి. ఏరయినా చేసే మనసుంటే మార్గం ఉంటుంది.

శ్రీ ఏ. ధర్మారావు:- విద్యాసాగరరావుగారు మాట్లాడుతూ వారికి ఇచ్చిన లెటరులో స్టేట్ గవర్నమెంటుకు బాధ్యత ఉన్నట్లుగా చెప్పారు. నేను చవాన్ గారితో మాట్లాడినప్పుడు కూడా వారు అలాగే అన్నారు. వారు సుప్రీంకోర్టు, హైకోర్టు జడ్జిమెంటులను పరిశీలించి ఉండరు. అక్కడ మనకు అవరోధం వచ్చిన డిటెయిల్స్ పరిశీలించి ఉండరు; వాటిని గమనించకుండా లోగడ అనుకుంటున్న ఇస్తున్నట్లువంటి ఇంటర్మెజ్ షన్స్ ప్రకారం చెప్పి ఉంటారు. ఇప్పుడున్న కోర్టు కేసులను బట్టి పోయేట్లయితే ప్రతి రోజూ ఆఫీసర్లు కంటింప్లె ఆఫ్ ది కోర్టు ఫోన్ చేస్తున్నారు. చట్టం చెల్లదని ఒక ప్రక్క వారు ప్రభుత్వం పాస్ చేసిన చట్టాని మధ్యప్రదేశ్ లో అది కోర్టులో ఉంది. అమలులో లేదు ఇప్పుడు. డ్రాఫ్ట్ బిల్డ్ పిప్పేర్ చేసి అడ్వకేట్ జనరల్ ఒపీనియన్ కు పంపితే ఈ బిల్డ్ యాక్ట్ చేసినా చెల్లదని పార్లమెంటులో యాక్ట్ చేయవలసిందేనని స్పష్టంగా చెప్పారు. చెల్లదని తెలిసి కూడా మనం ఆదుర్దా కొద్ది ఫోన్ చేసుకున్నట్లయితే సభా సమయం వ్యర్థం అవుతుంది నమ్మలపాలవుతుంది

మరొ మార్గం చూడాలి తప్ప దానిని అనవసరంగా సభా సమయం వ్యర్థం చేసుకోవడం భావ్యం కాదు. స్పష్టంగా లీగల్ గా తెల్లదనీ చెప్పిన తరువాత అనవసరం. రఘుమారెడ్డిగారు జె.కె. రెడ్డిగారు సమాధానం మెతకగా ఉంది అన్నారు. మెతకగా ఉండాలి. సమాధానం ఇచ్చేటప్పుడు కరుకుగా ఉంటే ఉపయోగం కంటే అవకారం ఎక్కువ జరుగుతుంది ఎందుకంటే ఇక్కడ మనం మాట్లాడే ప్రాసీడింగ్స్ బేకపోతే ఇన్స్పెక్టర్ జనరల్ బేకపోతే వాం సెక్రటరీగారు బేక క్రింద నుంచి మేము ఇష్టం సర్క్యుల్ చేస్తున్న పట్టుకుని వాటిని ప్లాకోర్డులో పెడితే వారికి అధికారం బేకపోయినా ఉన్నదని మేము చేస్తామని అంటున్నారని Therefore, they are bent upon defying the Act; bent upon contempt of Court. అని చెప్పి కంటెంప్ట్ కేసులలో వాటిని వాడుతారు. మాకు బేక పోయినా అధికారాన్ని మాకు ఉందని అనుకుని మేము చేస్తామని గట్టిగా చెబితే దాని వల్ల కంటెంప్ట్ ఆఫ్ ది ప్రొసీడింగ్స్ తీసుకోవడానికి అవకాశం కలుగుతుంది. నేను చెప్పాను ఇన్ డైరెక్టుగా జరుగుతున్న వాటిలో ఆల్మోస్ట్ అల్ కండిషన్స్ డివియెట్ అయ్యి చీటింగ్ ద్వారా ఫ్రాడ్ ద్వారా జరిగాయి తప్ప జెన్యుయిన్ గా ఇతర స్టేట్స్ పర్మిషన్ తీసుకుని ఇక్కడ ప్రావర్గం జరుగుతున్నాయని కూడా కాదు. Under that power we are preventing it. Preventing effectively also. We will try to prevent more effectively, Sir, without coming under the purview of contempt of Court and at the same time, we will pursue Government of India to expedite the legislation. పోతే ప్రతిపక్ష నాయకులు దానిని ఇంకా ఎఫెక్టివ్ గా ఎలా ప్రివెంట్ చేయాలనుకుంటున్నారో చర్చించడానికి బేయదానికి ఐ యామ్ ఆలైవ్ రెడీ వారినీ ఇన్వెట్ చేసి ఇంకా ఎఫెక్టివ్ గా బేసే పనుల గురించి అమలు జరిపే విధానం గురించి మాత్రం చర్చిస్తాను. చట్టం బేసే విషయం గురించి చర్చ అంటే నాకు. ప్రతిపక్ష సభ్యులకు తెలిసిన నాలెడ్జ్ బాలదు ఎలా బేయాలన్నది చట్టం చెల్లుతుందా బేదా అన్నది, లా డిపార్టుమెంటు చూడాలి. అడ్వకేట్ చూడాలి. నేను ప్రతిపక్ష సభ్యులు బేసినంత మాత్రాన సరిపోదు. లీగల్ గా సరికాదు వారితో మనకున్న పరిధిలో ఇంకా ఎఫెక్టివ్ గా జరుపుకోవడానికి మార్గాలు అలోపిదాము రండి. వారి నుంచి సలహాలు మాత్రం తీసుకుంటాము.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ - టీ విరామం కొరకు ఈ సభను 10 నిమిషాల సేపు వాయిదా వేస్తున్నాను.

(సభ మధ్యాహ్నం 12.06 గంటలకు వాయిదా పడినది)

సభ తిరిగి మధ్యాహ్నం 12-28 గంటలకు సమావేశమైనది

(ఉప సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

1994-95 సంవత్సరానికి బడ్జెటుపై సాధారణ వర్ష

శ్రీ వీ. జగపతిరావు:- అధ్యక్షా, బడ్జెటు పైన చాలామంది తెలుగుదేశం నాయకులు, కామ్రేడ్స్ కొంత విమర్శనాత్మకమైనటువంటి విమర్శలు చేయడం జరిగింది. దేశంలో కొంతమంది అభివృద్ధి కాముకులు, కొంతమంది అభివృద్ధి నిరోధకులు, కొంత మంది నిరాశావాదులు వుంటారు. 'Prophets M. Dooms' అని ఒక సిద్ధాంతం వుంది. ప్రపంచం మునిగిపోతోంది. ఇక ఏమీ చేయవలసిన పని లేదు. అంతా నిరాశ, అంధకారం అనే పద్యంతో తెలుగుదేశం వారు మాట్లాడారు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, అభివృద్ధి నిరోధకులు, అంటే - ఎవరైనా టెర్రరిస్టులు వున్నారా?

శ్రీ వీ. జగపతిరావు:- అధ్యక్షా, బాగా మాట్లాడడమే కాదు, చక్కగా వినడం కూడా బెస్ట్ పార్లమెంటేరియన్ లక్షణం. అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వం చేపట్టిన ప్రతి పని కూడా ఏ మాత్రం ఉపయోగకరంగా లేదు అనే తప్పుడు అబద్ధాలు వారు చెప్పడం జరిగింది. కళ్ళు వుండి చూడలేని, చెవులు వుండి వినలేని వారినీ భగవంతుడే 12.30 రక్షించాలి. ఆంధ్రరాష్ట్రంలో ఆర్థిక, సాంఘిక, రాజకీయ పరిస్థితి దేశంలో ఎక్కడా మ. పు. లేనంత పటిష్ఠవంతంగా ఉందని నేను ఘంటాపథంగా చెప్పుతున్నాను. మన అందరికీ తెలుసు తెలుగుదేశం హయాంలో ఉద్యోగస్థుల వర్గంలో చూసినా, విద్యావంతుల్లో చూసినా, రైతుల్లో చూసినా ఏ వర్గం చూసినా ఎన్నో ఆందోళనలు జరిగాయి. నేను ఆ వివరాలొకటి, అంకెలొకటి వెళ్లకుండా, ఈ రోజు ఉన్న పరిస్థితిపైనే కేంద్రీకరిస్తాను. తెలుగుదేశం హయాంలో ఎన్నో స్ట్రోక్లు జరిగాయి. ఎన్నో ఛార్జెస్ ఫైఫీ చేయబడ్డాయి. ఎన్నో కోర్టు కేసులు ఉన్నాయి. ఎన్నింటికీ నిరుద్యోగులు అప్పీలేషన్లు పెట్టుకొన్నారు. అవి అన్నీ కూడా తరువాత చెప్పుతాను. వాటి వివరాలొకటి నేను పోకుండా ముఖ్యమైన కీలక రంగాల అభివృద్ధి విషయమే ఈ సభ ముందు పెట్టాలని ఉద్దేశిస్తున్నాను. తెలుగుదేశం హయాంలో సేద్యపు నీటి రంగానికి వారు చేసింది ఏమిటి? అంకెల గారడీ తప్పిస్తే, నిరుప యోగమైన, నీరు లేనటువంటి ప్రాజెక్టులు చేపట్టడం, బండలు పాతపెట్టడం తప్పిస్తే, కేంద్ర ప్రభుత్వంతో ఘర్షణ పడటం, ఒక్క ప్రాజెక్టుకు కూడ క్రియరెన్స్ తీసుకొని రాకపోవడం తప్పిస్తే, బడ్జెట్ లో కేటాయింపులు జరగలేదు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, ...

Sri V. Jagapathi Rao:- Please Vidyadhar Rao ... You have got every right to speak later but let me complete ప్రాధాన్యత కలిగిన ప్రాజెక్టులను తొక్కిపెట్టడం, ముఖ్యతముఖ్యమైన ప్రాజెక్టుల పట్ల సరైన శ్రద్ధ చూపకపోవడం వల్ల ప్రపంచ బ్యాంక్ సహాయం దొరకకపోవడం, కేంద్రంలో ఘర్షణ పడటం వల్ల ఎన్నో ప్రాజెక్టులకు క్రియరెన్స్ రాకపోవడం - ఇదే తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం చేసిన నిర్వాహకం అని సభ ముందు చెప్పుతున్నాను. మరొకసారి

బడ్జెట్ వైపు వెళ్ళి చూస్తే, తెలుగుదేశం హయాంలో బడ్జెట్లో ప్రతి ఏటా ఇరిగేషన్ పైన కేటాయింపులు తప్ప, ఖర్చు పెట్టలేదు. ఇది వారు చేసిన నిర్వాహకం. 1983-84లో 237 కోట్ల రూ.లు ప్రతిపాదించి, 172 కోట్ల రూ.లు మాత్రమే ఖర్చు పెట్టారు. 1984-85 లో 265 కోట్ల రూ.లు ప్రతిపాదించి, 235 కోట్ల రూ.లు మాత్రమే ఖర్చు పెట్టారు. 1985-86 సం॥లో 304 కోట్ల రూ.లు ప్రతిపాదించగా, 250 రూ.లు ఖర్చు చేయడం, 1986-87 సం॥లో 331 కోట్ల రూ.లు ప్రతిపాదించగా, 307 కోట్ల రూ.లు మాత్రమే ఖర్చు పెట్టారు. 1987-88 సం॥లో 512 కోట్ల రూ.లు బడ్జెట్లో ఇరిగేషన్ పైన పెట్టితే ఖర్చు చేసింది 270 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే. 1988-89 లో 301 కోట్ల మాత్రమే ఖర్చు చేశారు. ఈ రీతిగా తెలుగుదేశం హయాంలో ఏడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో కేటాయించిన 1440 కోట్ల రూపాయలలో ఎక్కువ శాతం ఖర్చు చేయలేకపోయారన్నది సగ్గు సత్యం. ఈ రోజు వాటి అన్నింటినీ అంకెలతో సహా డాక్యుమెంటును హాజ్ ముందు పెట్టుతున్నాను. రాజకీయ దురుద్దేశ్యంతో ప్రజారం కొరకు చేపట్టిన ప్రాజెక్టులు తప్పిస్తే, నిర్దిష్టమైన నిర్ణయాలు ఏవీ తీసుకోక, ఎన్నో ప్రాజెక్టులను వదలుకోవలసి వచ్చింది. అదే కాంగ్రెస్ హయాంలో చూస్తే, 1990-91 సం॥లో 350 కోట్ల రూ.లు కేటాయించగా, 361 కోట్ల రూ.లు ఖర్చు చేశారు. 1991-92 వ సం॥లో 395 కోట్ల రూ.లు ఖర్చు చేశారు. 1992-93వ సం॥లో 453 కోట్ల రూ.లు బడ్జెట్లో సేద్యం నీటి రంగానికి కేటాయించగా, 489 కోట్ల రూ.లు ఖర్చు చేశారు. 1993-94 వ సం॥లో 537 కోట్ల రూ.లు కేటాయించగా, 545 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టారు. ఇప్పుడు 1994-95 వ సంవత్సరానికి గాను బడ్జెట్లో 620 కోట్ల రూపాయలను మొట్టమొదటి సారిగా బడ్జెట్లో మేజర్ ఇరిగేషన్పైన ప్రతిపాదించడం జరిగింది. అంతేకాకుండా, మధ్య తరహా ప్రాజెక్టులకు 35 కోట్ల రూపాయలు మైనర్ ఇరిగేషన్ కొరకు 100 కోట్ల రూపాయలను ఖర్చు పెట్టారు. ఏడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో 1440 కోట్ల రూపాయలను ఇరిగేషన్ కొరకు ప్రతిపాదస్తే, ఇప్పుడు 8వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో ఇరిగేషన్పైన 2500 కోట్ల రూపాయలను కేటాయించినందుకు తెలుగుదేశం చూచి నేర్చుకోవాలని చెప్పుతున్నాను కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వాన్ని అభినందించాలి.

ఇక ఎక్స్పెండెచర్ విషయానికి వస్తే, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం తమ ఏడు సంవత్సరాల పాలనలో కొన్ని ప్రాజెక్టులను మేమే చేపట్టామని వదే పదే చెప్పుకొంటున్నారు అందులో ఏమీటంటే, జూరాల ప్రాజెక్టు ఒకటి. వారి పాలనలో జూరాల ప్రాజెక్టుపైన ఖర్చు పెట్టండి కేవలం 49 కోట్ల రూ.లు మాత్రమే. అంటే ప్రతి సంవత్సరానికి ఏవరేజీగా 7 కోట్ల రూ.ల కంటే ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టలేదు. అదే ఈ నాలుగేళ్ళ కాంగ్రెస్ హయాంలో సంవత్సరానికి ఏవరేజీగా 21 కోట్ల రూ.ల వాపున 84 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టించిన నేను సగర్వంగా చెప్పుతున్నాను.

ఇక తెలుగు గంగ విషయానికి వస్తే, తెలుగు గంగ మాదే, మేము ప్రారంభం చేశాం, మేమే తెలుగు గంగ ప్రాజెక్టు నిర్మాణానికి కంకణం కట్టుకొన్నామని

చెప్పుకొంటున్నారు. కానీ ఆది నుండి తెలుగు గంగ ప్రాజెక్టు నిర్మాణం గురించి మాట్లాడింది కాంగ్రెస్ పార్టీనే. తెలుగుదేశం హయాంలో ఏవదేశ్ గా ప్రతి సంవత్సరం 34 కోట్ల 40 లక్షల రూ.లు చొప్పున 241 కోట్ల రూ.లు మాత్రమే ఖర్చు పెట్టగా, నాలుగు సంవత్సరాల కాంగ్రెస్ పరిపాలనలో 267 కోట్ల రూపాయలు, అంటే ఏవదేశ్ గా ప్రతి సంవత్సరం 67 కోట్ల చొప్పున ఖర్చు చేస్తే, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ప్రతి సంవత్సరం 34 కోట్ల రూ.లు చొప్పున ఖర్చు చేసింది.

ఇక ఎస్.ఆర్.బి.సి. విషయానికి వస్తే, తెలుగుదేశం హయాంలో ఖర్చు పెట్టింది 33 కోట్ల రూ.లు మాత్రమే. అంటే సంవత్సరానికి ఏవదేశ్ గా 4 కోట్ల 70 లక్షలు మాత్రమే ఖర్చు పెట్టారు. అదే కాంగ్రెస్ హయాంలో ఏవదేశ్ గా ప్రతి సంవత్సరం 33 కోట్ల రూ.ల చొప్పున, 132 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టారు. అంటే వాళ్ల ఏడు సంవత్సరాలలో ఖర్చు పెట్టింది కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఒక్క సంవత్సరానికే 33 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టింది. అని నేను ఘంటాపథంగా చెప్పుతున్నాను. ఈ వివరాలన్నీ ఆఫీషియల్ గా మేజర్ ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంట్ వాళ్లు ఇచ్చిన డాక్యుమెంట్ లో వాటిని సభ ముందు ఉంచుతున్నాను.

(అంతరాయం)

ఇక గాలేరు-నగరి విషయానికి వస్తే, వారు ఎన్నో మాటలు చెప్పారు. అరబేటిలో చంద్రుని చూపించారు. ఎన్నో గాలి మాటలు చెప్పారు. గాలి మాటలు అంటే గాలి ముద్దుకృష్ణమ నాయుడి గురించి కాదు. వారు ఈ ప్రాజెక్టుకు 7 సంవత్సరాలలో వారు 50 లక్షల రూపాయలు కూడ ఖర్చు పెట్టలేదు. కానీ రాయలసీమ అభివృద్ధిపై మొసలి కన్నీరు కారుస్తున్నది. మీరు ఏ ప్రాజెక్టులను టేకప్ చేశారు? మీ చరిత్ర చెప్పాలంటే, రాయలసీమ ప్రజలకు చేసిన ఘన కార్యాలు ఏమిటి? రాజకీయ ప్రయోజనాలు పొందే ఉద్దేశ్యంతోనే పెద్ద పెద్ద మాటలు చెప్పుతున్నారు కానీ 50 లక్షల రూ.లు కూడ ఖర్చు పెట్టలేదు. ఈ రోజు ప్రపంచమంగా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఈ ప్రాజెక్టు కొరకు 10 కోట్ల రూ.లు కేటాయింపడం జరిగింది. సర్కిల్స్ ను, డివిజన్లను ఫిర్మాలు చేయడం కూడ జరిగింది.

ఇకపోతే హంద్రీ-నీవా ప్రాజెక్టు గురించి వారు మాట్లాడుతున్నారు. కానీ వారు సర్కిల్స్ పెట్టారు. వెండ్రెప్ చేశారు. డివిజన్లు పెట్టారు, వాటిని వెండ్రెప్ చేశారు. ఎన్నో రాలుల పాతపెట్టారు కానీ ఇంతవరకు వాళ్లు ఒక నయా ప్లెన్ కూడ ఖర్చు పెట్టింది లేదు. అదే కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఈ ప్రాజెక్టు కొరకు 7 కోట్ల రూ.లు బడ్జెట్ లో కేటాయించిన ఘనతకెక్కిందని మనవిచేస్తున్నాను.

ఎస్.ఎల్.బి.సి. గురించి వారు మాట్లాడారు. అయితే పునాది రాళ్లు ఏవీ, సర్కిల్స్ ఏవీ, డివిజన్స్ ఏవీ, ఎన్జిమెంట్స్ ఏవీ? మీరు ఎప్పుడు శాంక్షన్ కోసం వెళ్లారు? మీరు

వర్షం.

ఎప్పుడు శాంక్షన్ తెచ్చారు? అయితే కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఫ్లడ్ ఫోన్ కెనాల్ కు శంఖు స్థాపన రాయిని ప్రధానమంత్రితో చేయించడమే కాకుండా, ఈ సంవత్సరపు బడ్జెట్ లో 12 కోట్ల రూపాయలను కేటాయించిందని సగర్వంగా చెప్పుతున్నాను.

ఇక కె.సి. కెనాల్ విషయానికి వస్తే, కర్నూలు-కడప కెనాల్ సిస్టమ్ ఈజ్ ది ఓల్డ్స్ సిస్టమ్ ఇన్ మద్రాస్ గవర్నమెంట్. తెలుగుదేశం హయాంలో కె.సి. కెనాలు క్రింద సాగు అయ్యే కొన్ని లక్షల ఎకరాలు ఎండిపోయే పరిస్థితి ఏర్పడింది. కానీ ఈ రోజు శ్రీ కె. విజయభాస్కరరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా వచ్చిన తరువాత కె.సి. కెనాల్ కొరకు 35 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించిన ఘనత కాంగ్రెస్ పార్టీకే దక్కింది. కానీ తెలుగుదేశం వారు మాత్రం రాయలసీమ ఓటర్లను మభ్యపెడుతూ, అక్కడి ప్రజలను మోసపూరితమైన, దగాకొరు అబద్దాలు చెప్పుతూ ప్రచారం చేసుకోవడం తప్ప మీరు ఏనాడు బడ్జెట్ కేటాయింపులు చేశారు? కె.సి. కెనాల్ కొరకు ఈ రోజు 35 కోట్ల రూపాయలను ప్రతిపాదించినందుకు నేను ముఖ్యమంత్రిగారిని అభినందిస్తున్నాను. రాయలసీమ ప్రజలను కూడ అభినందిస్తున్నాను. ఇవీ అసత్యాలు కావు. అన్నీ సత్యాలు. మీరు అబద్దాలు రాజకీయ ప్రచారం చేశారు నేను కాంక్రీట్ గా ఏం డెవలప్ జరిగిందో చెబుతున్నాను. తుంగభద్ర లోవెవల్ కెనాల్ విషయంగా మీరు మాటలు కొరకే బడ్జెటులో పెట్టారు. కానీ ఈ రోజు ప్రప్రథమంగా 21 కోట్ల రూపాయలు నిర్దిష్టమైన బడ్జెటు కేటాయింపు చేసి, తుంగభద్ర లోవెవల్ కెనాల్ ద్వారా రైతుల బాధలు నివారించడానికి కాంగ్రెసు పార్టీ కంకణం కట్టుకుందని చెబుతున్నాను.

12-4 మ

కానీ, మీ కాలంలో కేంద్రంలో ఘర్షణ పడి శ్రీరాంసాగరు ప్రాజెక్టుకు వాటర్ ఎవ్వెంటిటీ డిస్కండ్ చేయలేదు. శ్రీరాంసాగరుకు సంబంధించి, ఎస్.ఆర్.బి.సి. విషయంలో ప్రపంచబ్యాంకు సహాయం రద్దుపరిచారు. అలా రద్దు పరీస్తే ఈ రోజు కేంద్ర ప్రభుత్వంలో మన ప్రధానమంత్రిగారి చొరవతో, ముఖ్యమంత్రిగారి చొరవతో ఎస్.ఆర్.బి.సి. శ్రీరాంసాగర్ కు మళ్లీ లోన్ రివైవ్ అయ్యే పరిస్థితి ఏర్పడింది. మీరు లోన్ రివైవ్ చేయడం ఆలస్యం చేశారు. ఖర్చు పెట్టే చొరవ ఆలస్యం చేశారు. మీరు కేంద్రంలో ఘర్షణ పడి లోన్ గానీ, ప్రాజెక్టుల అనుమతి గానీ తీసుకురావడం పార్లమెంటు మెంబర్లను, అసెంబ్లీ మెంబర్లను ఢిల్లీ పంపించి వాళ్లను బారికేడ్ల మీద ఎక్కించి, పాపం లాల్ ఛార్జి చేయించారు. తెలగని ప్రాజెక్టుల కొరకు పోలిటికల్ ప్రచారం కోసం పంపించారు. చెఫ్ ప్రాజెక్టుల కొరకు మీరు ఎప్పుడూ చేయలేదు.

శ్రీ ఎం. రఘుమూరెడ్డి:- పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సార్.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు వినండి. తర్వాత మాట్లాడవచ్చును.

శ్రీ వి. జగపతిరావు:- నా మాటలు వినలేకపోతే, యింపుగా లేకపోతే ఫిగర్లు ద్వారా రిప్రజెంట్ చేయండి. దాదాపు మొత్తం భారతదేశంలోనే అగ్రస్థానంలో వుండేటట్లు మన

రాష్ట్రాన్ని అంధకారమయం చేసిన తెలుగుదేశం చేసిన బడ్జెటు కేటాయింపులు చూస్తే తెలుస్తుంది. మీరు ఖజానా తడుముకోసం వసరం లేదు. మీరు చెప్పినవి విన్నాం. 1984లో కేవలం పవర్ కోసం బడ్జెటులో, ...

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు:- పాయింట్‌ఫో ఆర్డర్ సార్.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నో. మాట్లాడనివ్వండి. బడ్జెట్ డిస్కషన్.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి, శ్రీ బి. సత్యనారాయణమూర్తి, శ్రీ యన్. యతిరాజారావు లేచి పాయింట్‌ఫో ఆర్డర్ అనుమతించాలని గట్టిగా అడిగారు.)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ప్రశాంతంగా జరగనివ్వండి. రూల్ ప్రకారమే జరుగు తోంది. జనరల్ డిస్కషన్లో పాయింట్‌ఫో ఆర్డర్ లేదు.

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు:- ఏ రూలు ప్రకారం?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు ఏ రూలు ప్రకారం పాయింట్‌ఫో ఆర్డర్ అడుగు తున్నారు?

శ్రీ వి. జగపతిరావు:- మీరు చర్చలలో ఏ విధంగా పాల్గొంటున్నారో ప్రజలు చూస్తున్నారు.

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- మేజర్ అషోజిషన్‌ని రిప్రజెంట్ చేస్తున్నాను. డెప్యూటీ లీడర్‌ని. మీరు మాకు పాయింట్‌ఫో ఆర్డరు యివ్వకపోతే ఎలా? బడ్జెటు డిస్కషన్‌లో సజెషన్లుగాని, కనస్ట్రక్టివ్ సజెషన్స్ గాని ఫేయాలి గానీ, రెజాస్పెక్టివ్ బడ్జెట్ గురించి 1983 నుంచి మాట్లాడటం మంచిది కాదు. వారు చెప్పింది రికార్డుల నుంచి తొలగించాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అది పాయింట్‌ఫో ఆర్డరు కాదు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, రఘుమారెడ్డిగారికి శాసనసభ సంప్రదాయాలే గాకుండా పార్లమెంటులో సంప్రదాయాలు కూడా తెలుసు. చంద్రబాబునాయుడుగారు మాట్లాడుతూ బడ్జెటులో ముఖ్యమంత్రి ఢిల్లీ యాత్ర తారీఖులతో సహా ఏరకంగా మాట్లాడారు? అది చెప్పండి. అది జేసివేయాలంటే ...

శ్రీ ఎం. రఘుమారెడ్డి:- రాష్ట్ర బడ్జెట్ గురించి ఖర్చుల గురించి చెప్పారు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అంతమాత్రం అర్థం చేసుకోలేరా? ఈ రాష్ట్ర ప్రగతికి మీరు అవరోధంగా వుండి, పెత్తనం చేసినప్పటి అంకెబే చెబుతున్నాడాయన. ఇది స్పీర్‌నివ్ కాదు.

మీరు మాట్లాడినప్పుడు మేము కాగితం తీసుకుని నోట్ వేసుకుంటూ, ఒక్కమాట కూడ చెప్పలేదు. బడ్జెట్ ప్రసంగం మీ పద్ధతిలో చేశారు. అలాగే రాష్ట్రం ఎప్పుడు ఏమయిందో చేప్పి సంపూర్ణ హక్కు వుంది. అనుచితం కాదు. అసందర్భం కాదు. ఇదివరలో మాట్లాడనిది వారు మాట్లాడడం బేదు. దానిలో అబ్జెక్షను చేయాల్సింది ఏదీ లేదు.

శ్రీ వి. జగవతిరావు:- నా బిడ్డము వుద్దా చేయాలని మాట్లాడటం సవ్యం కాదు.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- సార్. ఈవేళ రికార్డుల నుంచి ఏదీ తొలగించ కుండా నడిపారు. ఏదీ యిక తొలగించకుండా అన్నీ రికార్డులోనే వుంచండి.

శ్రీ వి. జగవతిరావు:- పవర్ విషయంలో అంధకారం వేసిన ఘనత తెలుగుదేశానికి దక్కింది. భారతదేశంలో అగ్రస్థానంలో వున్న రాష్ట్రాన్ని దిగజార్చి, రైతులకు, పరిశ్రమ లకు, వినీయోగదారులకు ఎనలేని కష్టాలు తెచ్చిన ఘనత తెలుగుదేశానికే దక్కింది. బడ్జెటులో ప్రప్రథమంగా తెలుగుదేశం హయాంలో 1983-84లో పెట్టింది 169 కోట్లు మాత్రమే. 1984-85లో 193 కోట్లు, 1985-86 లో 212 కోట్లు, 1986-87లో 269 కోట్లు, 1987-88 లో 303 కోట్లు, 1988-89లో 405 కోట్లు, 1989-90 లో సగం వరకు 180 కోట్లు మొత్తం ఎలక్ట్రిసిటీ అవుట్ లెస్ అన్నీ కలిపితే 1733 కోట్లు. అంటే యావరేజీగా ప్రతి సంవత్సరం టోటల్ మీద 248 కోర్కెలు. ఇదీ తెలుగుదేశం గవర్నమెంటు పెర్ఫార్మెన్సు. ఇక కాంగ్రెసు హయాంలో ప్రభుత్వంలోకి వచ్చేక 1990-91లో 470 కోట్లు, 1991-92లో 692 కోట్లు, 1992-93లో 904 కోట్లు, 1993-94లో 1047 కోట్లు. ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులో గత సంవత్సరం కంటే యావరేజీ మీద 40 శాతం ఎక్కువగా కేటాయించారు. నేను ఫిగర్లు యిస్తున్నాను. ఎలక్ట్రిసిటీ మీద మీరు యావరేజీ మీద 240 కోట్లు ఖర్చు పెడితే కాంగ్రెసు హయాంలో 4 సంవత్సరాల కాలంలో 771 కోట్లు ప్రతిసంవత్సరం ప్రతిపాదించింది. ఇక హైడ్రో ప్లాజెక్టుల గురించి. మీరు ఏ హైడ్రో ప్లాజెక్టు ప్రారంభించారు? క్వీట్లం హైడ్రో ప్రారంభించారా? నాగార్జునసాగర్ హైడ్రో ప్రారంభించారా? మీ కాలంలో ప్రారంభించిన ఒక్క హైడ్రో ప్లాజెక్టు చెప్పండి. ఇక థర్మల్ ప్లాజెక్టుల గురించి చెప్పాలంటే విజయవాడ ప్లాజెక్టు ఇందిరాగాంధీగారి కాలంలో శంకుస్థాపన జరిగింది. ఈ రోజు రాయలసీమలో వుంటే థర్మల్ ప్లాజెక్టు కాంగ్రెసు హయాంలో శంకుస్థాపన జరిగింది. ఈ రోజు కొత్తగూడెంలో ప్లాజెక్టు శాంకన్లు అయిందని పేపర్లలో రాశారు. ఆంధ్రాలో ఎన్ని థర్మల్ ప్లాజెక్టులకు ఫౌండేషను చేశారో, ఎన్నిస్టార్ట్ అయ్యాయో వాటికి బడ్జెటు అవ్వావు కావడం కూడ జరిగింది. కాంగ్రెసు హయాంలో, స్టార్టు అయిన వాటికి అక్కడా యిక్కడా కొన్ని అడిషన్లు వేసి మేము చేశామని మీరు పేపర్లలోకి ఎక్కుతున్నారు. ఇది శోచనీయం. సిగ్గుచేటు ఇక 220 కె.వి. పవర్ సబ్స్ట్రక్షన్లు విషయం. తెలుగుదేశం హయాంలో ఎన్ని చేశారో మీకు తెలుసు. 33 కె.వి. సబ్ స్ట్రక్షన్లు ఏవో చిన్న చిన్నవి చేసి ఘనంగా చెప్పుకుంటున్నారు. ఇక కీలకమయిన ట్రాన్స్మిషర్లపై ఏవయితే వున్నాయో, అవి 7 సంవత్సరాల తెలుగుదేశం 15.50 హయాంలో కేవలం 9 220 కె.వి. మాత్రమే చేయగలిగారు. కాంగ్రెస్ వారి 4 సంవత్సరాలమ.

కాలంలో 16 220 కె.వి. స్టేషన్లు, పూర్తి చేసి ఇంకా 1993-94 లో 5, 220 కె.వి. స్టేషన్లు నిర్మాణం చేయాలని నిర్ణయం చేయడం జరిగింది. 4 సంవత్సరాల కాలంలో 21, 220 కె.వి.లు ఏర్పాటు చేయగా, 7 సంవత్సరాల తెలుగుదేశం కాలంలో మాత్రం 7 మాత్రమే పెట్టారని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఇక కె.వి. సబ్ స్టేషన్లు విషయానికి వస్తే 132 కె.వి. స్టేషన్లు 7 సంవత్సరాల కాలంలో 49 చేస్తే, 4 సంవత్సరాల కాంగ్రెస్ పాలనలో 44 ఫేయడం జరిగింది. ఇప్పటికే ఇంకా 23 1993-94 ప్రోగ్రాంలో వున్నాయి. ఈ రకంగా 220 కె.వి. సబ్ స్టేషన్లు, 132 కె.వి. సబ్ స్టేషన్లు కాంగ్రెస్ హయాంలోనే ఎక్కువగా జరిగాయని చెప్పడానికి గర్వపడుతున్నాను.

ఇక అగ్రికల్చర్ పంపుసెట్ల విషయానికి వస్తే, ప్లానింగ్ కమిషన్ వారు 50 వేల పంపుసెట్లు పెట్టారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇంతవరకు 1 లక్ష 24 వేల పంపుసెట్లను రిలీజ్ చేసింది. ఈ సంవత్సరం ముఖ్యమంత్రిగారు చొరవ తీసుకొని ఒక లక్ష పంపుసెట్లు రిలీజ్ చేయడానికి ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. ఇక ఎలక్ట్రిసిటీ రెవెన్యూ తెలుగుదేశం పార్టీ హయాంలో రు. 833 కోట్ల రూపాయలు ఉంటే కాంగ్రెస్ వారి పాలనలో అది రెండు వేల కోట్ల రూపాయలకు పెరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను. ఎలక్ట్రిసిటీ విషయంలో వారు చెప్పిన అసత్యాలను ఇక్కడ సాటిస్ఫైకర్ల డాటా రూపంగా ఈ సభ ముందు పెడుతున్నాను.

బలహీనవర్గాలకు ఇండ్ల విషయం చంద్రబాబునాయుడు చెప్పారు 14 లక్షల ఇండ్ల నిర్మాణం మా కాలంలో చేశాము అని చెప్పారు. నాకు తెలిసినంతవరకు, వాళ్లు ఎన్నికల సమయం అప్పుడు రిలీజ్ చేశారు. బడ్జెట్లో ప్రతిపాదన బేకపోయినా, ఎన్నికలు వచ్చాయని చెప్పి 50 వేల మందికి ఇండ్లకు పునాదిరాయి వేసి, బేసేమెంట్ వేస్తే అవి ఈ రోజు వరకు పూర్తి కావేదు. ఇటువంటి మోసపూరితమయిన లెక్కలు చూపించడం మర్యాద కాదు. ప్రజలను దగా చేయవద్దు అని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక్కడ మన ప్రభుత్వం 84-85 లో 98 వేల ఇండ్లు, 85-86 లో 1 లక్ష 62 వేల ఇండ్లు, 86-87లో 1 లక్ష 75 వేల ఇండ్లు, 87-88లో 1 లక్ష, 38 వేల ఇండ్లు, 89-90 లో 1 లక్ష 35 వేలు, 90వ సంవత్సరం సగభాగానికి 60 వేల ఇండ్లు, అంటే 8 లక్షల, 77 వేల ఇండ్లకు 7 వందల కోట్ల రూపాయలు, సగటున 125 లక్షలు సంవత్సరానికి ఖర్చుచేయగా, Average 125 lakh rupees ఇక కాంగ్రెస్ 4 సంవత్సరాల కాలంలో 89-90లో సగానికి 35 వేల ఇండ్లు, 90-91లో 77 వేల ఇండ్లు, 91-92లో 2 లక్షల 4 వేల ఇండ్లు, 92-93 లో 1 లక్ష 64 వేలు, 93-94 లో 2 లక్షల 28 వేల ఈ సంవత్సరం లోపున ఈ 3 లక్షల ఇండ్లు పూర్తి చేయాలని కూడా నిర్ణయించడం జరిగింది. మొత్తం 6,99,860 అంటే దాదాపు 4 సంవత్సరాలలో సుమారు 7 లక్షల ఇండ్లు నిర్మాణం చేశారు. సుమారుగా సంవత్సరానికి 160 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. తెలుగుదేశం హయాంలో 100 కోట్లు ఖర్చుపెడితే, కాంగ్రెస్ హయాంలో 160 కోట్లు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. On an average the expenditure was 100 crore rupees on housing programme per annum. 160 కోట్ల రూపాయలు

ప్రతి సంవత్సరం కాంగ్రెస్ పరిపాలనలో బలహీనవర్గాల సంక్షేమ ఎఫకాలను ఖర్చు పెట్టాము. మరీ వారు !4 లక్షలని అబద్ధం చెబుతున్నారు. 7 సంవత్సరాలలో 8 లక్షల, 70 వేలు, ఇప్పుడు సగటుగా 1 లక్ష, 27 వేలు ఇండ్లు అయితే, యావరేజిన 60 వేలు ఇండ్లు కట్టడం జరిగింది. "his is the performance of TDP on the housing side. These are official figures.

ఇక అగ్రికల్చర్ సెక్టార్ విషయానికి వస్తే, రైతుల సదస్సు పెట్టడం తప్పిస్తే, పెద్ద పెద్ద ఎడ్యుకేషన్లు కామండులను కూర్చోబెట్టి, జనాన్ని జపవేసి, వెర్రివెర్రి కేకలు వేయడం తప్పితే, మీ సదస్సులలో ఏ విధానమూ లేదు. కర్షక పరిషత్తు అని పెట్టి దాని క్రింద రెండు మూడు వేల కోట్ల రూపాయల నిధులు అన్ని డిపార్టుమెంట్స్ నుండి తెచ్చి దానిపైన చంద్రబాబునాయుడిని కూర్చోబెట్టడం మీ విధాన నిర్ణయాలలో ముఖ్యతే ముఖ్యమయింది. అందులో రైతులకు గిట్టుబాటు ధర మాడడం గానీ, వ్యవసాయ పనిముట్ల గురించి గానీ, క్రిమిసంహారక మందుల గురించి కానీ, ఎటువంటి విధాన నిర్ణయాలు తీసుకోవాలి అని లేదు. రైతుల సదస్సు పేరు మీద పెద్ద పెద్ద భూస్వాములను కూర్చోబెట్టి పబ్లిక్ మీద ఉరేగినట్లు ఉరేగడం, బంగారు ములుగులను పెట్టుకొని కేకలు వేయడం తప్ప వేసిన పని ఒక్కటి లేదు. రెండవది హరిత విప్లవం సాధించడానికి ముఖ్యమంత్రిగారి హయాంలో హ్యాపవర్డ్ కమిటీ ఒకటి కూర్చోని, 1902 కోట్ల రూపాయల స్కేమ్ ఒకటి తయారుచేయించి, అందులో ప్రపంచబ్యాంకు !2 వందల కోట్లు, ఇతర ఫైనాన్సియల్ ఇన్స్టిట్యూషన్స్ 700 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది. కేంద్ర ప్రభుత్వం సబ్సిడీలు రద్దు చేసినప్పటికీ, మొత్తం భారతదేశంలో ఎవరూ కూడా రైతులకు సబ్సిడీ చేయనప్పటికీ, ఆంధ్రదేశములో రు. 433 నుండి 950 వరకు బ్యాంకుల ద్వారా సబ్సిడీ ఇచ్చింది, రైతులను ఆదుకొంటుంది కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం. కొన్ని కోట్ల రూపాయల భారం పడినప్పటికీ రైతులకు సహాయం చేయడానికి భూసార పరిరక్షణకు, గ్యామాలలో గిడ్డంగుల నిర్మాణానికి, వ్యవసాయ ఉత్పత్తులను పెంచడానికి రెండు వేల సంవత్సరం నాటికి పెరగనున్న జనాభాను దృష్టిలో పెట్టుకొని అధికావార పంటలను పండించడానికి గాను సంబంధిత కార్యక్రమాలను ఇతోధికం చేయడం, ప్రమోషన్ స్కెడ్ ఎక్స్టిన్షన్ కార్యక్రమాలు, ఈ దేశంలో ఆహారధాన్యాల కొరత ఏర్పడుతుంది కాబట్టి దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈనాడు బెస్టున్నటువంటి విధానాలు తెలుగుదేశం హయాంలో జరగలేదు. బడ్జెట్ కేటాయింపులో గానీ, రిసెర్చ్ విభాగాలలో గానీ ఎటువంటి వర్షలు తీసుకోలేదు.

ఇక బి.సి. ఎస్.సి.ల గురించి చెప్పాలి. బడ్జెట్ వారికి దాదాపు 130 కోట్లు వేరి సంక్షేమానికి కేటాయించడం జరిగింది. ఇందులో హరిజనులకు 38 కోట్లు, 93-94 లో ఉండగా 94-95 లో దాదాపు 57 కోట్లుగా పెంచడం జరిగింది. గిరిజనులకు 93-94లో 28 కోట్లు వేరికి కేటాయిస్తే, 94-95 లో 48 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. గత సంవత్సరం బి.సి.లకు 86.67 కోట్లు కేటాయించగా ఇప్పుడు 130 కోట్లు ఇచ్చి దాదాపు 50 శాతం పెంచడం జరిగింది. బి.సి., ఎస్.సి., ఎస్.టి.ల సంక్షేమానికి కేటాయించడం

జరిగింది. 1413 హాస్టల్స్ బి.సి.లకు ఏర్పాటు చేశారు. ఇంకా ఈ సంవత్సరంలో 27 కొత్త హాస్టల్స్ కట్టాలని కూడా నిర్ణయించారు. సూడెంట్స్ సెల్ కు 11 కోట్లు, కార్పొరేషన్ కు 18 కోట్లు, స్కాలర్ షిప్ కు 40 కోట్లు బడ్జెటు తదితరమయిన వాటికి 20 కోట్లు కాక భవిత కార్మికులకు ప్రత్యేకమయిన బడ్జెట్ కేటాయించడం జరిగింది. వృద్ధాప్యంలో ...

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ సార్. పాపం జగపతి రావుగారు నా పేరు ఎత్తారు. మేము చెప్పినదానికి కార్పొరేషన్ ఇస్తున్నాను. నా పేరు తెలియదని అనుకున్నాను. తెచ్చారు కాబట్టి కార్పొరేషన్ కావాలి. కర్షక పరిషత్తు ఎందుకు వెట్రో అందరికీ తెలుసు. రైతులకు మంచి గురించి వెట్రోడం జరిగింది. కర్షక పరిషత్తు వెట్రో తరువాతనే ఆంధ్రప్రదేశ్ లో సుగర్ ఫ్యాక్టరీలకు లాభాలు వచ్చాయి. కాబట్టి ఆ ఫిగర్స్ చూడమని కోరుతున్నాను.

జనార్థనరెడ్డిగారు అగ్రికల్చర్ మినిష్టర్ గా ఉన్నప్పుడు కర్షక పరిషత్ చాలా బాగుంది, దీనిని అలాగే ఉంచితే బాగుంటుందని చెప్పడం జరిగింది. కానీ, రాజకీయ దురుద్దేశాలతో కర్షక పరిషత్తులు ఛీసీని ఈ రోజు అగ్రికల్చర్ బోర్డుని వెట్రో దీనివల్ల ఒరిగేది ఏమీ లేదు. 5 మందికి ఉద్యోగాలు ఇచ్చుకున్నారు తప్ప దీనివల్ల ఏమీ ఎరుగలేదని చెప్పడం అనుకున్నాను. ఇంక రెండో విషయం, జగపతిరావుగారు చెప్పినదానికి మాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. రాబోయే ఆసెంబ్లీలో మళ్ళీ ఆయన మెంబరుగా ఉంటే తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం బడ్జెట్ మీద క్రిటిక్స్ చేయచ్చు. అంతవరకూ ఆయనను ఒక పట్టమని కోరుకున్నాను.

శ్రీ పి. జగపతిరావు:- చాలా సంతోషం. అద్వైతమో, దురద్రవ్యమో తెలియదు కానీ, ఎన్నో రామారావుగారు 86 మందికి టికెట్లు ఎనౌన్స్ చేశారు. 30 మంది వరకు మొన్న ఇచ్చారు సగం మంది ఇప్పుడే అటు ప్రక్క నుంచి ఇటు ప్రక్కకు చేరారు. ఇక తెలంగాణా బి.సి.ల విషయం. వీళ్లు చేపట్టిన ఎన్నో కార్యక్రమాలకు బడ్జెట్ కేటాయింపులు లేకుండానే ప్రచార సాధనాలకు ఉపయోగించడం జరిగింది తప్పితే నిర్విషయమైన కేటాయింపులు ఏ పద్దు పెనా కూడా జరుగలేదు. స్కాలర్ షిప్ల మీద కానీ, హాస్టల్స్ మీద కానీ బేకపోతే కార్పొరేషన్ లోనుగ పెట్టుబడులు కానీ, వారికి ఇచ్చే ఫింషను విషయాలపైన కానీ వెల్ఫేర్ విషయాలపైన కానీ, ఏ ఒక్క దాని మీద బడ్జెట్ కేటాయింపులు నిర్విషయంగా జరుపకుండా, ఆస్కానం మొసలి కన్నీరు కార్షకం తప్ప, ఇంకేమీ వేయలేదు. ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్ పైన ఎంతో స్పెయిన్ ఉన్నప్పటికీ కూడా దాదాపు 1993-94 సంవత్సరం కంటే 50 శాతం అధికంగా బి.సి., ఎస్.సి., ఎస్.టి. సెల్ కు కేటాయించింది ఈ ప్రభుత్వం సంకేమానికి కట్టుబడి ఉన్నందుకు ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని, క్యాబినెట్ ను ముఖ్యమంత్రిగారిని, అభినందిస్తున్నాను. ఒక మాట కేంద్ర బడ్జెట్ విషయం కూడా చెప్పడం మంచిదని అనుకుంటున్నాను. అది చెప్పే ముందు నివేల్ సెక్యూన్ గురించి చెబుతాను.

1983-84లో రూ. 3 కోట్లతో చౌక ధర దుకాణాల ద్వారా కిలో రూ. 2/- లకు బియ్యం ఇప్పే పథకం ప్రారంభించబడి, దాని వల్ల ఈ రోజు రాష్ట్ర ఖజానాపై దాదాపు రూ. 478 కోట్ల మేర ఖర్చు పెడుతున్నప్పటికీ, ప్రభుత్వం వారికి బియ్యం తగ్గించ కుండా, ఎక్కువ సంఖ్యలో వారికి రేషన్ కార్డులు ఇచ్చిన ఘనత కాంగ్రెసు ప్రభుత్వానికే దక్కింది. ఎందుకంటే, 1990లో, 24,000 కార్డులకు, 1991లో 1,64,000 కార్డులకు పెంచారు. ఆంధ్రదేశంలోని 6.63 కోట్ల మంది జనాభాలో నాలుగున్నర కోట్ల మంది జనాభాకు ఈ రోజు రేషన్ కార్డుల ద్వారా బియ్యం అందుతున్నది అంటే 69 శాతం మంది జనాభాకు చౌక దుకాణాల ద్వారా ఈ బియ్యం అందిస్తున్నాము. నెల్యారులో 82 శాతం, కడపలో 81.31 శాతం, విజయనగరంలో 78 శాతం, వరంగల్లులో 75 శాతం, శ్రీకాకుళం 75 శాతం, పక్కాకం జిల్లాలో 74 శాతం మందికి రేషన్ కార్డుల ద్వారా హ్యూమన్ ఫోక్వెల్ఫేర్ అవరేషన్ ద్వారా బియ్యం సరఫరా జరుగుతున్నది. ఇది దేశంలోనే ఎక్కువ. కేరళలో కానీ మెట్రోపాలిటన్ సిటీ అయిన మద్రాసులోకానీ, బొంబాయిలో కానీ లేని విధంగా 69 శాతం జనాభాకు రేషన్ కార్డుల ద్వారా బియ్యం అందించే సరఫరా కార్యక్రమం, దాదాపు రూ. 500 కోట్ల మేర బడ్జెట్పై భారం ఉన్నప్పటికీ కూడా, సమర్థవంతంగా అమలు చేస్తున్నందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. ఇంక వేరు ఇది వెల్ఫేర్ కార్యక్రమం కాబట్టి, ఈ కార్యక్రమం మాది అని చెబుతున్నారు కానీ అసలు ఇది మీది కానే కాదు.

చాలా మంది ఇక్కడ బడ్జెట్లో లా అండ్ అర్డర్ గురించి చెప్పారు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం హయాంలో ఉద్యోగులు ఎన్ని కక్ష సాధింపు చర్యలకు గురి కాబడ్డారో? ఎన్నిసార్లు అర్థరాత్రిపూట వారిని అవస్థలు పెట్టారో, ఎంతమందిని నిరుద్యోగులను చేశారో, వారి కుటుంబాలను కక్షలకు గురి చేశారో అందరికీ తెలుసు. 1983లో 19 రోజులు, 1986లో 53 రోజులు నిరాటంకమైన స్త్రీయికు జరిగింది. 1986-87లో 147 బేదర్ యాజిటేషన్లు జరిగాయి. 96 స్త్రీయికులు జరిగాయి. ఇంక హంగర్ స్త్రీయికులు, లారీ ఛార్జీలు చెప్పడానికి వేలులేదు. సి.ఎం. ఆఫీసును సెక్యూరిటీలో స్టాప్ చేశారు. కాబట్టి ఇన్ని స్త్రీయికులు చేసి, ప్రభుత్వోద్యోగులతో సహకారం లేకుండా చేసుకుని, రాష్ట్ర అభివృద్ధిని కుంభు పరచిన ఘనత మీకే దక్కింది. స్టూడెంట్స్ యాజిటేషన్స్ 387 జరిగాయి. పాలిటెక్నిక్ స్టూడెంట్స్ మేద లారీ ఛార్జీ, అగ్రికల్చర్ స్టూడెంట్స్ మేద లారీ ఛార్జీ, మెడికల్ స్టూడెంట్స్ మేద లారీ ఛార్జీ. సెక్యూరిటీ ముందు అడ పిల్లల మేద లారీ ఛార్జీ చేస్తుంటే, సెక్యూరిటీలో పని చేసే ఉద్యోగులను బయటకు వచ్చి, వారు కూడా యాజిటేషన్లో పాల్గొని సెక్యూరిటీను స్టాప్ చేయడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇంక రైతుల విషయాలు చాలా మంది చెప్పారు. టంగుటూరులో, వొగాకు రైతులపై కాల్పులు జరిపిస్తే, చాలామంది చనిపోయారు. 50 మందికి గుళ్లు తగిలి కాళ్లు వేతులు పోయాయి. పశ్చిమ రైతుల పైన, ఇతర కొనుగోలు వస్తువులు పండించే రైతులపైనా

లాల్ ఖార్జీ వేశారు. కాబట్టు జరిపారు. భాష్య వాయువుల ప్రయోగాలు వేశారు. అన్ని రంగాలలో విద్యారంగంలో, రైతాంగం రంగంలో, ఉద్యోగ రంగంలో, ఏ రంగంలో చూసినా అశాంతి వాతావరణం సెలకొంది. మీరు సరియైన న్యాయం బడ్జెట్లో చేయలేక పోయారు. కేంద్రంతో ఘర్షణ పడడం వల్ల మీరు బడ్జెట్ను నిరుపయోగంగా ప్రేసి, రాష్ట్ర అభివృద్ధిని కుంటు పరిచారని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. కేంద్ర బడ్జెట్లో, గ్రామీణాభివృద్ధికి ఎక్కువ నిధులు కేటాయించినందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని, మన్మోహన్ సింగుగారిని, పి.వి. నరసింహారావుగారిని అభినందిస్తున్నాను. వారిని అభినందిస్తూ, ఈ సభ ద్వారా ఒక తీర్మానాన్ని ప్రవేశ పెడితే బాగుంటుంది. ఎందుకంటే, గ్రామీణాభివృద్ధిని లక్ష్యంగా పెట్టుకుని దాదాపు రూ. 7 వేల కోట్లు గ్రామీణాభివృద్ధి కొరకు కేంద్ర ప్రభుత్వం కేటాయించింది. ఈ విధంగా కేటాయించినందువల్ల నేను కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తూ, మన అసెంబ్లీ ద్వారా తీర్మానం చేయాలని కోరుతున్నాను. వెనకబడిన ప్రాంతాలలో ఉపాధి కొరకు రూ. 1200 కోట్లు బడ్జెట్లో కేటాయించారు. గ్రామీణాభివృద్ధి కొరకు రూ. 7000 కోట్లు బడ్జెట్లో కేటాయించారు. ఇంతవరకూ ఎప్పుడూ జరుగలేదు. చాతేమీ వ్యవసాయ బ్యాంకు ద్వారా, నాబార్డు ద్వారా మరి కొన్ని వేల కోట్ల రూపాయలు పరపతి పెంపడానికి కైతులకు బడ్జెట్లో కేటాయించులు ఈనాడు జరిగాయి. 1992-93లో రూ. 6,000 కోట్ల రుణాలు ఇస్తూ, 1994-95 లో దాదాపు రూ. 10 వేల కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. 1990-91లో దాదాపు రూ. 100 కోట్లుగా ఉన్న ఫార్టీస్ ఎక్స్‌ప్లోజ్ ఈ రోజు రూ. 1300 కోట్లకు పెరిగి, బ్యాలన్స్ ఆఫ్ సేమెంట్స్ పెరగడం కూడా ఈ రోజు ఇన్‌ఫ్లెషన్ 13 శాతం ఉంది. దీనిని బాగా తగ్గించినందుకు కేంద్రాన్ని అభినందిస్తున్నాను; రాష్ట్రంలో ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ ప్రజలకు ఉపయోగపడే విధంగా, అన్ని వర్గాలకు, అన్ని రంగాలలో కీలక రంగాలలో అభివృద్ధి జరిగే విధంగా ఉందని, వెక్స్‌ఫెడ్ బడ్జెట్‌గా ఉందని, అభివృద్ధి బడ్జెట్‌గా ఉందని నేను అనుకుంటూ మన రాష్ట్రానికి సంబంధించిన ఆర్థిక శాఖ మాత్యులకు, సుఖ్యమంత్రిగారికి, క్యాబినెట్కు అభినందనలు తెలియజేస్తూ, నేను సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. ఘనశంకర్:- అధ్యక్షా, బడ్జెట్ అనేది కేవలం ఐదు ఖర్చుల బిల్లు మాత్రమే కాదు. అసలు ఒక బడ్జెట్ రూపొందించడం వల్ల రాష్ట్ర ప్రజల ఆదాయం ఎంత పెరిగింది, అనేది పరిశీలించాలి. ఎంత ఖర్చు పెట్టబడిందో అనేది చూడడం కాదు. రాష్ట్ర ఉత్పత్తి ఎంత పెరిగింది, ఎంత మందికి ఉపాధి కలిగింది, ప్రజల యొక్క కొనుగోలు శక్తి ఏమిటి, తలసరి ఆదాయం ఏమిటి అనేది బడ్జెట్ సూచిస్తుంది. ఆ బడ్జెట్ అసలు వాస్తవమైన బడ్జెట్. వాస్తవమైన అటువంటి పరిణామాలు వస్తే, తప్పకుండా సంతోషించ దగినదే. కానీ మన జగపతిరావుగారు ఇంత పెద్దగా వాగ్విధులు వేస్తున్నారు. నాకు తెలియక అడుగుతున్నాను. ఈ కాలంలో, ఉత్పత్తి ఎందుకు తగ్గింది? ఫుడ్ గ్రెయిన్స్ ఉత్పత్తి, అసలు వ్యవసాయ ఉత్పత్తి ఎందుకు తగ్గింది? తలసరి ఆదాయం తగ్గింది. రాష్ట్ర ఆదాయం తగ్గింది. ఎందుకు అనడానికి జగపతిరావుగారికి సమాధానం దొరకలేదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి దొరకలేదు. వారు కేంద్రప్రభుత్వ బడ్జెట్ బ్రాహ్మండంగా ఉందని వాగిడారు. కేంద్ర ప్రభుత్వ నూతన ఆర్థిక విధానాల వల్ల రాష్ట్ర ప్రభుత్వ బడ్జెట్ మీద అదనపు

భారంపడ్డ సంగతి గౌరవసభ్యులు తెలుసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. వరుసగా మూడు, నాలుగు సంవత్సరములు ఇలా అదనపు భారంపడింది. నిన్న కాకమున్న ఆరుషెల కోట్ల రూపాయలు ప్రజల మీద భారం వేసి ఈ రోజు బ్యూజెండ్‌గా వేశామని చెప్పారు. పెట్టు బడిదారులకు రాయితీలు ఇచ్చేదానివల్ల ప్రజలకు ఎంత వచ్చింది, ప్రభుత్వానికి ఎంత వచ్చింది అని రోజయ్యగారు చెప్పేవారు. కానీ చెప్పలేదు. వారి పరిస్థితి చాలా ఇరకాటంలో ఉంది. తిడదామంటే అక్కబిడ్డ, కొడదామంటే మరి . . . ఇటువంటి ఇరకాటంలో ఉంది. పన్నువేదామంటే ఎన్నికలు దగ్గరకు వస్తున్నాయి. కేంద్రప్రభుత్వాన్ని ఏమయినా అందామా అంటే వేలు లేదు. భారం వడిందని చెప్పలేక తన బోడిగుండు మీద బొక్కి వేసుకొని మనలను నవ్వించడానికి ప్రయత్నం చేశారు. ఈ బడ్జెట్‌వల్ల ఎంత మంది ఉపాధి వొంద గలుగుతున్నారో చెప్పండి. మన డైశంప్ నూటికి డెబ్బై శాతం మంది వ్యవసాయం మీద ఆధారపడి జీవిస్తున్నారు. అసలు ఈ డెబ్బై శాతం మందికి వీరు ఇచ్చిన సహాయం ఏమిటి? బ్యూజెండ్‌గా వేస్తున్నామంటే కోటి మంది వ్యవసాయ కూలీలకు వీరు ఇచ్చినది ఏమిటి? కనీస వేతనాలు పెంచడానికి ఏమయినా అమలుజరుపుతామనే హామీ ఏదయినా బడ్జెట్‌లో ఉందా? లక్కలాడి ఎకరాల భూమిని ఎప్పటికీ పంచుతారు? 16 లక్షల ఎకరాల భూమిలో 5 లక్షల ఎకరాల భూమిని పంచి మిగిలిన భూమిని పంచడానికి సిద్ధంగా లేరు. ఇప్పటికి ఎన్నో భూములు ఉన్నాయని చూపించాము. అఖిరికి వీరి మంత్రీవర్గంలో ఉన్న మంత్రులవీ కూడా లెక్కతో సహా చూపించినా ఎక్కడా పంచగలిగే భూమి కాగడా పెట్టుకొని వెతుకుదామన్నా దొరకదు. భూసంస్కరణలవద్ద సిద్ధంగా లేరు. వ్యవసాయకూలీల గురించి మాట్లాడడానికి సిద్ధంగా లేరు. వ్యవసాయం గురించి మాట్లాడుతూ ఎంతో బ్యూజెండ్ అని జగపతిరావు అన్నారు. నామేమో అది అర్థం కాలేదు. వ్యవసాయానుబంధవనరులకు మరియు గ్రామీణాభివృద్ధికి 93-94వ సం॥లో రు. 217 కోట్లయితే, ఈ సంవత్సరం రు. 187 కోట్లు కానీ బ్యూజెండ్‌గా పెంచారని చెబుతున్నారు. బడ్జెట్‌లో జవహర్ రోడ్ గార్డ్ యోజన పెట్టారు దానివల్ల మాకు పెరిగింది ఏమిటి? అసలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ బడ్జెట్ గానీ, కేంద్రప్రభుత్వ బడ్జెట్ గానీ, పెట్టుబడిదారులకు, భూస్వాములకు లాభాలు చేకూర్చేదిగా ఉంది. ప్రజలపై భారం వేసేదిగా ఉంది. నిన్నగాకమున్న టర్నోవర్ టాక్స్ మీద దాదాపు రు. 400 కోట్లు, 500 కోట్లు వేశారు. రు. 280 కోట్లు ఎలక్ట్రిసిటీ ఛార్జీస్ మీద వేశారు. రు. 200 కోట్లు ఆర్.టి.సి. మీద వేశారు. అన్నీ కలిపితే దాదాపు రు. 1,000 కోట్ల పైగా మొత్తం వేశారు. రాష్ట్రంలో ఉన్న 6 కోట్ల మందికి ఏమీ చేసినట్లు చెప్పమనండి? అంటే మనిషికి రు. 148/- చొప్పున పడింది. అంటే ఒక కుటుంబంలో 5 గురుంటే వారు వేసిన పన్ను వల్ల దాదాపు రు. 700 రూపాయలు వారి ఆదాయంలో కోత ఈ బడ్జెట్‌వల్ల అని చెప్పవచ్చు. నికరంగా ఈ బడ్జెట్‌వల్ల వారికి వచ్చేదా, వోయేదా అనే లెక్క చూసుకోవాలి. వీరు అనుకోవచ్చు. ఏ ఆపు అయినా మేత లేకుండా పాలు ఇస్తుందా? పన్ను లేకుండా ప్రభుత్వం ఉందా? దానికి కాదనను. ఆపు నిజంగా మేత వేస్తేనే పాలిస్తుంది. రూపాయి మేత తీసి అర్ధరూపాయి పాలేస్తే, ప్రొద్దుగాల కోతకి అమ్ముకొన్నాడు. అసలు ఒక రూపాయి మేత తీసి రెండు రూపాయల పాలేస్తే సాయంత్రానికి ఆ పద్ధతిలో వారి నుంచి రూపాయి పసాలు వేస్తే, అర్ధరూపాయి

కల్పించే పని వేయడంబేదనేది ఈ బడ్జెట్ ద్వారా స్పష్టమవుతుంది. వ్యవసాయానికి సంబంధించి 93-94 మే నెలలో రైతులు ఉల్లిగడ్డలు పండించుకొని బజారుకి వస్తే రు. 1.15 ప్లె.కి వస్తే, రైతులకు గిట్టండి ఒక రూపాయి మాత్రమే. అయితే కొనేవారికి అది రు. 12/- వరకూ ఉందంటే అది రైతులను బాగు చేసే పద్ధతా? మీరపకాయలు రు. 7/- రు. 8/- అయితే కొనేవరకూ రు. 20/- తగ్గడం లేదు. ఇదేమన్నా రైతులకు బాగుచేసే పద్ధతా? పెనలు రు. 7/- కి వచ్చింది కొనేవరకు అది రు. 15/- కి తక్కువ దొరకదు. ఇది ఎవరిని బాగుచేసే పద్ధతా? వేరుశనక్కాయలు రు. 600 నుండి 700 వరకూ ఉంది నూనె రు. 30/-కి కిలో తగ్గుదు. రైతులను నిలబెట్టాము, రైతులను బాగుచేశాము బ్రహ్మాండంగా అంటే ఎలా చేసినట్లు? ఈ దరల విధానంలో బాగుచేసినట్లా? కరువు విషయానికి వస్తే దాని మీద ఖర్చు పెట్టడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా లేదు. రెండు సంవత్సరాలు వరుసగా కరువు వస్తే ప్రభుత్వం ఏమే ప్రకటించకుండా మంపీనీరుకి ఇన్ని రూపాయలు చేశామని అన్నారు, ఎందుకంటే ప్రకటన, వారికి కొన్ని హక్కులు వస్తాయి. ఆ హక్కులు హరించే పని వేరు చేస్తారు. నేను దాదాపు 20, 25 సంవత్సరాల నుండి శాసనసభలో ఉన్నాను. నైజాం కాలంలోనూ చూడలేదు. అప్పుడు కరువు వస్తే వెంటనే ప్రకటించేవారు. కానీ ఇప్పుడు పరులకు పెట్టలేదు కానీ ఒరులు పెట్టంగ చూచి ఓర్వ లేరు అన్నట్లు ఈ వ్యవహారం ఉంది. చాలా బ్యాంకుల నుండి వచ్చే రాయిజీలు లేకుండా వేయడం విచిత్రమయినది. కరువువస్తే సెప్టెంబర్ నెలలో, చూసి అక్టోబర్ లో ప్రకటించాలి. పంటలు ఎన్ని పోయాయో అంచనా వేయాలి. అది కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపితే డిసెంబర్/జనవరిలో వారు చూచి చేస్తారు. తర్వాత పద్ధతి చూస్తే, పోయిన సంవత్సరం మే నెలలో పంపితే జూన్ నెలలో వారు వచ్చారు, అప్పుడు వర్షాలు కురిసాయి. ఈ సంవత్సరం పరిస్థితి ఇరకాటంగా ఉంది ఇంకా ఇప్పటికీ చంపలేదు. వేరు ప్రకటించలేదు. ఏమంటున్నారంటే సెప్టెంబర్ లో పడ్డ వర్షాల వల్ల జూన్ నుండి సెప్టెంబర్ వరకూ వర్షపాతం మైనస్ ఉంటుంది. సెప్టెంబర్ లో పడ్డ వర్షాలవల్ల కరువు తీరిపోయిందని వ్యవసాయదారుడిగా ఉన్న మంత్రీ చెబుతున్నారా, మరెవరు చెబుతున్నారో అర్థం కావడం లేదు. ఎరువులధర పెంపాము దానికి సబ్సిడీ ఇచ్చామన్నారు. ఖరీఫ్ లో ఇచ్చాము, రబీలో ఇస్తున్నాము అన్నారు తప్పుకొన్నారు. వచ్చే సంవత్సరం ఉంచుతారా లేదా ఈ బడ్జెట్ లో ఉండా చూపించండి. వ్యవసాయోత్పత్తులు బ్రహ్మాండంగా ఎగుమతిచేసి, డంకెట్ ప్రతిపాదనలవల్ల లాభాలు తెచ్చుకోవచ్చునని రోశయ్యగారు చెబుతున్నారు. ఈ మొత్తం వ్యవసాయోత్పత్తుల ఆదాయం కలిపితే రు. 15,000 కోట్లయితే రు. 300 కోట్లు ఎగుమతి చేశారు. ఎంత శాతం అవుతుంది? ఈ శాతంలో డంకెట్ ప్రతిపాదనలవల్ల లాభం వస్తుందా? ఏ విధంగా ప్రయోజనమో చెప్పండి? 10 శాతం పెంచుతారా, 20 శాతం పెంచుతారా? ఎలా పెరుగుతుంది? పెంచవోయేదానికి అడ్డం పెట్టున్నారు. ప్రతి డిగుమతి చేసుకునే ధర పడగొట్టారు ప్రతి ఒకదానికి చేయి అడ్డం పెట్టున్నారు. ఎలా పెరుగుతుందో చెప్పమనండి? పొగాకు ఇదివరకూ ఎగుమతి చేశారు. రైతుల పైన ఏమయింది, రోశయ్యగారు చెప్పాల్సినదే. ఈ

20 రైతులు మొత్తం దీవాలఅయి కూర్చున్నారు. పొగాకు పంట ఇకవేయవద్దురా అని చెంపలు

10 కొట్టుకొనే పరిస్థితి తీసుకు వచ్చారు. మరి ఎగుమతుల వల్ల బ్రహ్మాండముగా వస్తుందని

చెప్పుతున్నారు, అందుకని మీరు ఈ డెంకల్ ప్రతిపాదనల్లో ఊహించిన నష్టం రైతాంగానికి కలుగుతుందనే విషయంలో రోశయ్యగారికి ఏకాభిప్రాయం లేదు. దానిమీద ప్రతిపక్షాలకు తెలియక గోల పెడుతున్నారని అంటున్నారు. మా బి. వెంకటేశ్వరరావుగారు రోశయ్యగారికి ఒక బోధ వ్యాసారు, డెంకల్ ప్రతిపాదనలపై చర్చకు మేము సిద్ధముగా ఉన్నాము, మీరు లేకపోతే చెప్పండని, దాని పైన వారు చూసి చూడనట్లు ఎందుకో వదిలేశారు.

వ్యవసాయానికి వస్తూ నీటి వనరులు బ్రహ్మాండముగా ఉన్నాయని జగపతిరావుగారు తెల్పులు చెప్పారు, మీరు రెండు వేలు పెడితే మేము నాలుగు వేలు పెట్టామని మీరు నాలుగు వేలు పెట్టిన మాట వాస్తవమే 100 కోట్ల పనికి 280 కోట్లు ఇచ్చింది నీజమే అందుకని డబుల్ అవుతుంది, ఎట్లా తక్కువ జౌతుంది? అందువల్ల వారి వల్ల కాలేదు మీ వల్ల అయ్యింది, మీరు ప్రపంచ బ్యాంకు నుండి తెప్పి కాంట్రాక్టర్లకి ఇవ్వడమే మీ పని

అదే విధంగా డ్రాబ్ ప్రోగ్స్ ఏరియా డెవలప్ మెంటు క్రింద 1993-94 బడ్జెటులో 4 కోట్లు కేటాయించారు, రివెన్యూ బడ్జెటులో మొత్తం తీసివేశారు ఎందుకు తీసివేశారు చెప్పరు అట్లాగే బి బి ఎ పి క్రింద 12 కోట్లు బడ్జెటులో చూపించి 9 కోట్లకు దానిని తగ్గించారు పేద వారికి ఇచ్చే "ఫిడ్ బేస్డ్ న్యూట్రీషన్ ప్రోగ్రాం క్రింద అయిదు కోట్ల ముఖ్య వేలు చూపించి రివెన్యూ బడ్జెటులో మొత్తం తీసివేశారు అది అంత గ్రామీణ ప్రాంత అభివృద్ధిపరచడానికేనా అని అడుగుతున్నాను అట్లాగే ఇప్పుడు నీటి ప్రాజెక్టులకు వస్తూ చాలా చెప్పారు శ్రీశైలం ఎడమ గట్టు కాలువ ఏమీ వేశారు అన్నది చెప్పలేకపోతున్నారు, అసలు మీరు వచ్చిన దగ్గర నుంచి దానికి తని పట్టింది అట్లాగే శ్రీరాంసాగర్ రెండవ దశ సంగతి గురించి, దాని పేరే మర్చిపోయారు 65 కోట్ల మేటర్ల కాలువ తప్పిపోతే అదనంగా రెండున్నర లక్షల ఎకరాలు సాగుకు వచ్చే అటువంటిది మీరు వదలి వేశారు ఇకపోతే మీరు ఈ నాలుగు సంవత్సరాలలో మిమ్మల్ని అడిగాము, వారినే అడిగాము, మీరు వేస్తున్నది ఏమిటి? మంగలాయన తీరుపతి క్షవరం అంటారే, ఆడింత, ఆడింత గొరిగి పెట్టి నట్లు ఆ ప్రాజెక్టుకి ఇంత, ఆ ప్రాజెక్టుకి ఇంత అని చెప్పడానికి తప్ప ఏ ప్రాజెక్టు ఫూర్తి అయిందని ఈ నాలుగు సంవత్సరాలలో, ఏ ప్రాజెక్టు క్రింద ఎంత సాగు వచ్చింది చెప్ప గలుగతారా? అసలు త్వరితముగా అయ్యే వాటికి ప్రియారిటీ ఇచ్చి వాటిని త్వరితముగా ముగించి మిగతా వాటికి పోయేది గాను అక్కడింత అక్కడింత పేసి ఏది కాకుండా వేశారని చెపుతున్నాను అట్లాగే ఈ డబ్బు కాంట్రాక్టర్ల పాలు వేశారని చెపుతున్నాను.

కరెంటు గురించి చూస్తే 699 కోట్లు ఈ సంవత్సరం కేటాయించాము అన్నారు మేము వచ్చిన దగ్గర నుంచి బ్రహ్మాండం అన్నారు నాకు రోశయ్యగారు ఎప్పుడూ గుర్తు వస్తారు మొదటి సంవత్సరం అధికారంలోకి రాగానే రోశయ్యగారు అన్నారు నిత్యము అమావశ్యే ఉండేది, కానీ ఒక్క యాడాది ఆగండి నిత్యము పున్నమే అని అన్నారు. అది ఇప్పుటి వరకూ కనపడలేదు. మా జిల్లాలో పొలాలు ఎండిపోయాయి, రైతాంగం ఏడుస్తుంది, కరెంటు ఎప్పుడు వస్తుందో, ఎప్పుడు పోతుందో తెలియదు, మీరు ఇన్ని సబ్-స్ట్రక్షన్స్ పెట్టాము, అన్నారు. మీరు పోయిన సంవత్సరం లక్షా ఇరవై అయిదు వేలు

ఉన్నవి దాంట్లో నల్లగొండకు ఆరువేలు కేటాయించాము అన్నారు అందు రెండు వేలు ఘర్షి వేశారు అదీ కాకుండా 6409 మంది డబ్బులు కట్టి 3 పాచ్.పి. కి 4 వేల రూపాయలు, 5 పాచ్.పి.కి ఆరు వేల రూపాయలు కట్టినా ఇంత వరకు ఇవ్వలేదు. వారిజనులకు ఎస్.సి. కార్పొరేషన్ వారు కట్టిన డబ్బు మూడు వేల మందికి కడితే వారికి ఇవ్వలేదు. 1,25,000 ఇంకా ఇస్తున్నాం అని చెబుతున్నారు, ఇకపోతే నాకు అర్థము కావడం లేదు, ఈ సంవత్సరం కేటాయించిన 699 కోట్లలో 360 కోట్లు ప్రపంచ బ్యాంకు అప్పు ఇస్తున్నది అని ఇది ఎట్లా ఉందంటే నేను మా దొర కలిసి 101 అరక కడుతున్నాము అందు నేది ఎంత రా అంటే ఒక అరక అన్నాడంట వెనకకి ఎవరో ఆ విధంగా వుంది. రు. 386 కోట్లు ప్రపంచ బ్యాంకు అప్పు ఇస్తున్నది, ఎసియన్ డెవలప్ మెంటు బ్యాంకు 226 కోట్లు ఇస్తున్నది మీరు ఇచ్చేది ఎంత? 88 కోట్లు అని బేలీంది డీనిసి మీరు బిహార్ లాంటి ముగా కేటాయిస్తున్నాము అంటే వారు అప్పు ఇస్తాడు వేడు అప్పు ఇస్తాడా? వెనకటికి ఒకడిని అడిగితే మా దొడ్లో పడ్డ ఎద్దుతెస్తే నిరుడు పోయిన ఎద్దు దొరికితే పావుకారు అప్పు ఇస్తే మా అత్తగారు ఒక ఎద్దు ఇస్తే రెండు అరకలు కడతానని చెప్పినట్లు ఉంది. ప్రపంచ బ్యాంకు, ఏసియన్ డెవలప్ మెంటు బ్యాంకు, ఐ.ఎం.ఎస్. జపాన్ సహకారం ఇది తప్ప మన సహాయం ఏమైనా ఉందా? మనం వసూలు చేసిన దానిని మనం ఘనీనట్లు ఉంది ఏముందో చెప్పండి. ఇది ఈ బడ్జెటు సంగతి. ఇది ఒక మైపున ఒగుగుతోంది. కరెంటు లెఖలు నేను రోశయ్యని అడుగుతున్నాను, ఢిల్లీ నుంచి మూడు ప్రాజెక్టులను క్లియర్ చేస్తే తెచ్చారు, అవి జేగూరు పాడు, కాకినాడ, విశాఖపట్టణం, ఈ మూడు అమ్ముకొన్నారు 16 శాతం వారు పెట్టిన ఖర్చుపైన 16 శాతం గ్యారంటీ ఇవ్వడానికి ఒప్పుకొన్నారు. ఎలక్ట్రిసిటీ తాకట్టుపెట్టి 16 శాతం లాభం ఇచ్చి కొనడానికి ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు ఉత్పత్తి చేసిన దాంట్లో మూడు శాతం వస్తుంది. మరి 16 శాతం ఎక్కడ నుండి తెప్పిస్తుందని అడుగుతున్నాను. దేవు ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు అమ్ముడు పోదా అని అడుగుతున్నాను. అట్లాగే మరొక సంగతి తీసుకొంటే రెండు కోట్లకు ఒక్క మేగవాట్టు తయారౌతుంది మన బి.హెచ్.ఇ.ఎల్. కాంట్రాక్టు తీసుకొని వెస్తే, మరి ఎందుకో నాకు అర్థం కావడం లేదు. అంటే ఇవి 16, 22, 30 అందాకా పోయే అవకాశం ఉంది. మనకు అక్కర ఉన్నా లేకపోయినా మన ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు వారి స్వాధీనములోకి పోయే అవకాశం ఉంది. అప్పుడు ప్రయివేటు వారికి ఈ కన్సూమర్స్ ని అప్పజెప్పడమే కదా. ఇంతవరకు యూనిట్ కి 40 పైసలు ఉన్న దానిని ఒక్కరూపాయి ఎక్సైజు పైసలు కి తెచ్చారు ఇప్పుడు నాలుగు రూపాయలు యూనిట్ కి తేవడానికి వీలు ఉంది అని చెబుతున్నాను. మీరు చేసిన కరెంటు అభివృద్ధి ఇది. అసలు సామాన్యుడికి అందుబాటులో లేకుండా చేసినటువంటి పని మీరు చేసినదని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇక విద్యుత్ వస్తే మేము బిహార్ లాంటి ముగా కేటాయించామున్నారు, అసలు ఈ రోజుకి 20 వేల పోస్టులు ఖాళీ ఉన్నాయి వాటిని నింపే పరిస్థితి లేదు. అదీ కాక 100 మంది 150 మంది పిల్లలు ఉన్న పాఠశాలలో ఒకే ఒక టీచర్ ఉన్నారు, మా ఫిరీయాలో 310 మంది పిల్లలు ఉన్న స్కూల్ లో ముగ్గురు టీచర్స్ ఉన్నారు వారు చదువు చెప్పతారో లేక కాస్ట్రో మేరే చెప్పండి పశువులను కానినట్లు కాయడానికి పనికి వస్తారన్నమాట అంటే కాక చదువు

వర్షం.

వెప్పే పరిస్థితి లేదు. అసలు మేకు చదువు పై శ్రద్ధ ఉందా? ఉంట్లో ఈ చదువు పనికి రాదని వెప్పే రుజువు పేసి ప్యూనేటు పారశాలకు పొండి అని చెప్పడమే కాకుండా నిజంగా చదువు చెప్పాలనే ఉద్దేశ్యం మేకు ఉందా అని అడుగుతున్నాను. ఇదే శాసనసభ ద్వారా ఒకటికి నాలుగుసార్లు మేకు అప్పీల్ చేశాను కనీసం ఎక్కువ మంది ఉన్న టీచర్లను తక్కువ ఉన్న పాఠశాలలకు బదిలీ చేసే అధికారం కలెక్టర్లకు ఇవ్వాలంటే అంట్లో అది కూడా ఇవ్వలేదు. ఎట్లా విద్యని అభివృద్ధి చేసేది ఇకపోతే మరొక అంశం వెదగడం దీన్ని చూస్తే అసలు విద్యావ్యాపారం అయిపోయింది వెద్యాన్ని కూడా దాదాపు వ్యాపారం చేసే ప్రస్థితిలో ఉన్నారు ఇంతవరకు ఆయుర్వేదం, హోమియోపతి వెద్యం, కొంచెం చౌకగా ఉండేది మన కేంద్రం వారి కన్ను దానిపై పడింది, దానిపై కూడా పన్ను వేశారు. వెద్యం వేయించు 1 30 కోవాలని పల్లెటూరి బాపతు మన దగ్గరకు వస్తే ఈ ప్రభుత్వ హాస్పిటల్స్ లోకి వాళ్లు వెళ్తే ముందులు లేవనీ, పరికరాలు లేవనీ చిట్టెలు రానిస్తారు. కొన్ని హాస్పిటల్స్ లో వాళ్లకు అంటే రోగులకు ప్రక్కలు లేవు, తిండి లేదు, అవీ సక్రమంగా చేయమని 70 లక్షల రూపాయలు బడ్జెట్ లో ముందులు కొనమని కేటాయిస్తే మన మంత్రిగారు పోయిన శాసనసభలో అందుకు ఒప్పుకున్నారు - రెండు కోట్ల రూపాయలు ముందులు కొన్న బాపతు హాస్పిటల్స్ లో యికా బిల్డింగ్ యివ్వాలి వుంది. పరికరాలు చేసిన నేనంటే పోయిన శాసనసభలో రోశయ్యగారు అల్ట్రాసౌండు మిషను ఉస్మానియాలో వుంది పనిచేస్తోంది అన్నారు. తెల్లరి నేను వెళ్తే ఆ మిషను లేదనీ, వేరేవొక వుంది అక్కడికి వెళ్లి చూపించు కొండని అన్నారు. మరి ఈ సంగతేమిటి? అసలు షేద వారికి వెద్యం నిమిత్తం డాక్టర్లు లేరు. పరికరాలు లేవు. ముందులు లేవు. అంటే ఇలా ఏమీ లేదంటూ ప్రైవేట్ హాస్పిటల్ కు వెళ్లమనీ, అక్కడికి నేను వస్తాననీ, భేరాలాడుతున్నారు. మరి ఈ పద్ధతిలో మీదం ఉద్ధరించారని నేను అడుగుతున్నాను.

ఇక విద్యా రంగానికి వస్తే, అందులో కూడా మనం జాతీయస్థాయికంటే తక్కువలో మన విద్యార్థులున్నారు. మరి దానిని పెంపే ఆలోచన మేకు లేదా? అలాగే విద్యార్థుల్లో 5వ తరగతి నుండే పై చదువులు చదివేవారూ జాతీయ స్థాయిలో తక్కువగా వున్నారు. సాధారణ విద్యకు పోయినసారి కేంద్రం బడ్జెటులో 91 1/2 కోట్ల రూపాయలు వెప్పారు. తరువాత రివేక్షన్ బడ్జెటులో దానిని 36 కోట్ల రూపాయలు చేశారు అవధేషను బ్యాక్ బోర్డుకు 58.4 కోట్ల రూపాయలు రాష్ట్రం పెడుతోందని బడ్జెటులో చూపించి, రివేక్షన్ బడ్జెటులో 9.7 కోట్ల రూపాయలకు తగ్గించారు. మండలలో వృత్తి విద్యా కోర్సులకు ఆ సంస్థలకు బడ్జెటులో 5.27 కోట్ల కేటాయించారు. డివైక్షన్ బడ్జెటులో మొత్తం టీచింగ్ కారు. ఐ.టి.ఐ.ఎ. నిమిత్తం బడ్జెటులో 215 లక్షల రూపాయలు కేటాయించినట్లు చూపించి, 135 లక్షల రూపాయలకు తగ్గించారు.

ఇక పరిశ్రమల రంగం గూర్చి ఆలోచిస్తే, బ్రహ్మాండంగా ఉన్నాయని ఉరించి మాటలు చెప్పడం తప్ప, ఎన్ని పరిశ్రమలు పెట్టారు? చెప్పండి. ఎంతమందికి ఉపాధి కల్పించారు? ఎన్ని పరిశ్రమలు మూత పడినాయో చూడండి. నన్నటివి పోయే, మొన్నటివి పోయే, పోయిన పున్నమినాడు పోలేరు పోయినాడు అన్నట్లు, సర్వీస్ లో మిల్ పోయిందంటే

రాయలసీమ పవర్ మిల్ వోయో, నెల్లిమర్ల జ్యూబ్లీ మిల్ వోయో, డి.బి.ఆర్. వోయో-మొత్తం అజంజావో మిల్ ఏనాటినుండో, నిజాంకాలం నుండో నిరంకుశంగా నడుపుతున్న దానిని నడుపలేని దుస్థితి యిప్పుడు వచ్చింది. 6, 7 వేల మంది ఒక్కొక్క దానిలో పని చేసేవారు. పూర్వం నుంచే నడుపలేని దుస్థితి మనకు వచ్చింది. అటువంటి పరిశ్రమలను పునరుద్ధరించలేని మనం ఏ విధంగా 40 లక్షల మందికి ఉపాధి కల్పించగలుగుతాం. 40 లక్షల మంది నిరుద్యోగులున్నారు. ఈ వదువుతున్న నిరుద్యోగులు వేధుల వెంబడి తిరుగుతున్నారు. మరీ వాళ్లకు ఈ బడ్జెటులో కల్పించిన సౌకర్యాలేమిటి. ఎంతమందికి ఉపాధి కల్పిస్తారు? కనీసం వాళ్లకు బస్సు చార్జీలను, వాళ్ల ఇంజనీరింగులను పక్కాపెట్టాడు, మాఫీ వేయమనే, పరీక్షల ఫీజు మాఫీ చేయాలని అడిగాము. మీరు అది కూడా చేయలేదు. వాళ్ల తలమకుంట్ల రేపు మే ప్రభుత్వం ఎక్కడ వుంటుందో ఆలోచించుకోండి? ఊరూరికీ 40, 50 మంది నిరుద్యోగ స్నేహ్యం వుంది. ఇక క్వాలిఫైడ్ డిప్లొమీ విషయం మాస్తే, వారు 100 రోజుల నుంచే ధర్మా చేశారు, సత్యాగ్రహం చేశారు, లబ్ధిదోమన్నారు కానీ వారి విషయం పట్టించుకునే వారే లేరు. అలాగే వృత్తి విద్యా ఉపాధ్యాయులకు రోజుకు 20 రూపాయల వొచ్చున కూలీ యిస్తున్నారు, అదీ జీతం 3, 4 నెలలకు యిస్తున్నారని శాసనసభలో ప్రశ్న వేస్తే, జీతం యిప్పించే సిస్టమ్లో కూడా మంత్రిగారు లేరు. వారికి ఈ విషయం తెలియదు.

ఇక వేసేత గురించి బిల్డర్లందంగా చెప్పారు. ఏమిస్తున్నారు? 22 రకాల బట్ట కటాయింపారని పులి వేరన్నగారు చెప్పారు. దాని ప్రకారం మహబూబ్ నగర్, కర్నూలు డిల్లాలో ఇంటికి 25 వేల రూపాయలు యిస్తున్నాం అన్నారు. అంటే మంత్రిగారి డిల్లా, ముఖ్యమంత్రిగారి డిల్లాలో యిస్తారా? అసలు 25 వేల రూపాయలు మొత్తం రాష్ట్రంలో ఏవి డిల్లాకు ఎంతమందికి యిస్తారు? అసలు డిల్లాకు ఎంతని కేటాయిస్తారు? అదీ ఏ రూపంలో, పుంటుంది? ఈ రెండు డిల్లాలన్నీ అంటే అన్యాయం కాదా? ఇది మీరు అర్థం చేసుకోవాలి.

ఇక గేత కార్మికుల విషయం. 30 లక్షల మంది వున్నారు. పోలీసుల వల్ల వారు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. వెట్టుకు ధర పెంచారు. అడ్డ పెంచారు. అంటే రెంట్ పెంచారు. అంతకాకుండా అధికారులకు లంచాలు యిచ్చే పరిస్థితి ఏర్పడింది. సారా వోయింది కనుక వేరిని కొరుక్కుని తినండి అనే పద్ధతి యిక్కడ గోపరంపుతోంది. ప్రతి దానికీ అధికారుల దగ్గరకు పోవలసిన అవసరం ఏర్పడుతోందని నేను 4, 5 సార్లు మంత్రిగారి దృష్టికి తెప్పాను. వాళ్లకు వేలుగా వుంటుందని ఐడింటీ కార్డులు యిచ్చే పద్ధతి యిస్తే, దానికి కూడా ప్రతి సంవత్సరం ఐడింటీ కార్డుల పునరుద్ధరించుకోవాలనే, అందుకు యఫ్.ఐ. సంవత్సరం వెట్టించుకోవాలనే, కోపరేటివ్ ఇన్స్టిట్యూట్ వద్ద సంవత్సరం వెట్టించుకురండంటూ అందరికీ లంచాలను యివ్వడంటూ పంపించడమే కదా? వెట్టు మీద నుంచి క్రింద పడి వెకలాంగుత్తైన వారికి ఎక్స్ గ్రేషియా యివ్వడం లేదు. మొన్న కోపరేటివ్ ఆర్థిక సంస్థకు అప్పగించామని అన్నారు. అసలు మీరు బాడీని వేయకుండా, అధ్యక్షుల వేస్తే, ఆయన కారు, ఫోనూ, హ్యూనీలను వేసుకు తిరుగుతున్నాడు తప్ప, కమిటీ

బాడిని వేయదు. అలాంటప్పుడు ఇది వారి సంక్షేమం కోసం ఏమీ చేస్తుంది? కనుక ఈ విషయాలను మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, యిక లా అండ్ ఆర్డర్ బ్రహ్మాండంగా వుండటం వుందటన్నారు. రోజుకు 3 రేపులు, 6 వరకట్టవారు, 12 దోపిడీలూ, 24 హత్యలూ అన్నట్లు దీనిదీని ప్రవర్తన మానంగా పెరుగుతువుంది. ఇంకా బస్సు దోపిడీలు జరుగుతున్నాయి. మరి హోం మినిష్టరుగారు లాకప్ మరణాలనూ, బస్సు దోపిడీలనూ ఆపగలిగారా చెప్పండి. ఎవరినైనా పట్టుకోగలిగారా? ప్రతి వాళ్లకు (ఇలాంటి వాళ్లకు) వెనుక ఎవరో వున్నారు. వెనుకటి కొకడు తల్లిదండ్రులను చంపాడట, అతని మీద కోర్టులో కేసు వెడితే, కోర్టుకు కేసు వచ్చిన తరువాత తల్లిదండ్రులు బేసి వాడిని దయమాడండి. అన్నాడట. అలా సారా నోషధం అంటూ, నోషధం పెట్టి మీరు దొంగసారా అమ్ముతున్నారు ఆ అమ్మకాలు షేషేది చాలా భాగం మీ వాళ్లే, ఆధార సహితంగా నేను నిరూపించగలను. మరి ఎందుకు మీరు ఖచ్చితంగా దీనిని అణచ లేక పోతున్నారు? కరేంనగర్లో నిన్ను, అనంతపురంలో ఈ రోజూ వేప్ లిక్కర్ వాపులే. సారా నోషధం అంటూ షేప్ లిక్కర్ ప్రవేశ పెట్టారు. 600 కోట్ల రూపాయలు లోటు అంటూ 1200 కోట్ల రూపాయలను మంది మీద వేశారు. ఖచ్చితమైన పాలసీ అనుసరిస్తే, దొంగసారా ఎందుకు అమ్ముడు పోతున్నది? షోనే ఏ మారు మూలో గిరిజనులో దొంగ సారా అమ్మితే ఒప్పుకోవచ్చు. కానీ మన పట్టణంలోనే, నగరం నడి దొడ్డున లారీలలో, ట్రేసుకుపోతే పట్టు బడడం మీరు గమనించాలి. దీనిని బట్టి మీరు ఆదాయం పెంచుకునేందుకు ప్రజలపై భారం వేసి, సొమ్ము వేసుకునేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నారనే, ఆదాయం పెంచుకుంటున్నారనేందుకు వేలు కలుగుతోంది. బేకపోతే మీరు దానిని ఎందుకు అరికట్టలేక పోతున్నారు? ఈ బడ్జెట్టు సామాన్య ప్రజలకు 1.4C ఉపయోగపడదు. అందువేతనే మొదట ఈ బడ్జెటును రీజెక్టు చేయాలి. ఈ బడ్జెట్టును మ. ఆమెదించవద్దు. ప్రజలకు తలసరి ఆదాయం పెరిగితే తప్ప, ఉద్యోగ వసతి కల్పిస్తే తప్ప ఉత్పత్తి పెరిగితే తప్ప దీని వల్ల ప్రయోజనం లేదు. నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఈ అవకాశం కల్పించినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:- I am to announce that as per the decision of BAC, the reply by the Finance Minister will be delivered tomorrow. In the evening, the discussion on the Budget, including the winding-up speech will be completed.

The House is adjourned to meet again at 4-00 PM today.

(The House then adjourned at 1-42 PM to meet again at 4.00 PM)

సభ తిరిగి సాయంత్రం 4-00 గంబలకు సమావేశమైనది.

(ఉప సభాపతిగారు అధ్యక్ష స్థానంలో వున్నారు)

1994-95 సంవత్సరానికి బడ్జెటుపై సాధారణ చర్చ

డాక్టర్ ఆర్. రవీంద్రనాథ్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఆర్థిక శాఖామాత్యులు శ్రీ రోశయ్యగారు 1994-95వ సంవత్సరానికి ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటును ఏ విధంగా సమర్థించాలో మాకు అర్థం కావడం లేదు. మొత్తం అంతా చదివిన తరువాత ఇది యాంటీ పూపుట్, యాంటీ పూడ్ బడ్జెటు అని మాకు అర్థం అయినది. అభివృద్ధి సాధించే బడ్జెటు కాకుండా అభివృద్ధి నిరోధకమైన బడ్జెటు అని మనవేస్తున్నాను. ఇక్కడ ఇచ్చోటికీ మానిష్యులెషన్ ఫిగర్లు తప్పించి ఇంకొక కొత్త విషయం ఏమీ లేదు. సర్వసామాన్యంగా ఈ బడ్జెటు ఎవరికీ నచ్చ లేదు ఏమైనా నచ్చి ఉంటే బలవంత వారికి నచ్చి ఉండవచ్చు. మనం రోజురోజుకు అప్పుల ఊబిలో దిగిపోతున్నాము. మనకు 1983లో 2543 కోట్ల రూపాయల అప్పు ఉంది; కేంద్రం నుంచి కానీ మిగిలిన విధేశాల నుంచి కానీ తీసుకున్న అప్పు అది. అక్కడినుంచి 1989 నాటికి - 6 1/2 సంవత్సరాల తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం కాలాన్ని కూడా కలుపుకొని చూస్తే 4631 కోట్ల రూపాయలకు పెరిగింది. ఆ తరువాత 1993 వచ్చేప్పటికి అది 10970 కోట్ల రూపాయలకు పెరిగింది. 1994-95 వచ్చేప్పటికి 11286 కోట్ల రూపాయల అప్పు వేసాము. అంటే మనం ఏ లెక్కన అప్పుల ఊబిలో దిగిపోయామో ఒకసారి ఆలోచించండి. మనం కేంద్రం నుంచి అప్పులు తీసుకొని 81% తిరిగి వారికి చెల్లిస్తున్నాము. 19% మాత్రమే మనం అభివృద్ధి కోసం ఖర్చు చేస్తున్నాము. మనం తీసుకున్న అప్పుకు, అభివృద్ధికి ఎక్కడ పొంతన కుదరడం లేదు. మనం ప్లాన్ ఎక్స్ పెండిచరు, నాన్ ప్లాన్ ఎక్స్ పెండిచరు చూస్తే సంవత్సరం సంవత్సరానికి ప్లాన్ ఎక్స్ పెండిచరు తగ్గిపోతున్నది, నాన్ ప్లాన్ ఎక్స్ పెండిచరు పెరిగిపోతున్నది. ఈ బడ్జెటును మనం ఇండియన్ మేడ్ ఫారిన్ బడ్జెటు లేకపోతే ఆంధ్రప్రదేశ్ మేడ్ ఫారిన్ బడ్జెటు అని చెప్పవచ్చు. విదేశీ సహాయంతో ఏదేని డబ్బుతో మనం బడ్జెటు తయారుచేసినట్లు కనిపిస్తున్నది. ఇప్పటివరకు 5730 కోట్ల రూపాయల విదేశీ టుణ్ణంతో 28 స్కేమును నడిపిస్తున్నాము. భవిష్యత్తులో ఇంకా 10 వేల కోట్ల రూపాయలకు మనం పోక్ చేసాము. విదేశీ బ్యాంకులకు, జపాన్ కు, జర్మనీకి, నెదర్లాండ్లకు పోక్ చేసాము. అగ్రికల్చర్ డెవలప్ మెంట్ లోను అని, డెవలప్ మెంట్ ఆఫ్ కృషి వాటర్ టు నిటీ అని జపాన్ సహాయంతో రోడ్లు డెవలప్ మెంట్ అని, కె.సి. కెనాల్ మోడరనైజేషను అని, డె.ఎస్.జి నివారణ పథకం అని, మెనర్ ఇరిగేషను అని, కాకినాడ పోర్టు డెవలప్ మెంట్ అని - ఈ విధంగా ఇంకా విదేశాల అప్పుకోసం మనం ఎదురు చూస్తున్నాము. ఇంత చేసిన తరువాత - ఈ బిల్లు ప్లాన్ బోరియంలో ఇద్దరు ఖగోల శాస్త్రజ్ఞులు బెలిస్కోప్ లో చంద్రమండలం చూస్తున్నారు. ఆ ఇద్దరి మధ్య చంద్రమండలం మీద మనుషులు ఉన్నారా లేదా అనే చర్చ వచ్చింది. మన రోశయ్యగారు అప్పుడు అక్కడే వున్నారు. శ్రీ రోశయ్యగారు కూడా బిల్లు ప్లాన్ బోరియం చూడడానికి పోయారు. వారు అక్కడున్న బెలిస్కోప్ లో చూడడానికి వెళ్లారు. వారిద్దరిమధ్య చర్చ జరుగుతున్నది. వారిద్దరూ తేల్చుకోలేకపోయారు. శ్రీ రోశయ్యగారు మధ్యన ఇంటర్ ఫియర్ అయినారు.

అక్కడ మనుషులు తేరయ్యా అని చెప్పారు. వారికి అర్థం కాలేదు. వారు మాకన్నా గొప్ప శాస్త్రజ్ఞుడు అనుకున్నారు. మీరు ఎట్లాగ చెప్పగలిగారని అన్నారు. వారు మంచి గెటప్ లో ఉన్నారు. బాల్కు వాడే అన్నీ ఉన్నాయి. వారు అత్యర్థ వోయారు. ఏమీ చూడకుండానే, టెలిస్కోప్ లో చూడకుండానే చెప్పగలిగారని. ఒకవేళ మనుషులు ఉంటే ఇదివరకే మేము అప్పు కోసం వోయేవారం కదా అని శ్రీ రోశయ్యగారు సమాధానం చెప్పారు. ఈ విధంగా మన అప్పుల పరిస్థితి రోజు రోజుకు పెరిగిపోతున్నది. విదేశాల మీద ఆధారపడి మనం ఎంత వరకు స్వేచ్ఛ తయారు చేసుకోవాలో ఒకసారి ఆలోచన చేయండి. ఈ విధంగా మనం అప్పుల మీద ఆధారపడి మన వ్యక్తిత్వం, మన స్వాభిమానం, మన స్వావలంబన వోడగొట్టుకొంటున్నాము. ఈ విషయం ఒకసారి ఆలోచన చేయండి. వాస్తవాలు తొక్కి పెట్టడం, అవాస్తవాలు నీజం అని చెప్పడం అనేది ఈ బడ్జెటులో కనిపిస్తున్నది.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు:- అధ్యక్షా, ఆయన డాక్టరు అనుకొంటున్నాను. ఇప్పుడు ఆయన లాయరు కూడా అయ్యారు.

డాక్టర్ ఆర్. రవీంద్రనాథ్ రెడ్డి:- మీ సావాసంవల్ల అది కూడా సంపాదించాను. ఈ పౌర సరఫరాల శాఖ పంపిణీ చేస్తున్న బీయ్యం ఇన్యూ ధర కేంద్ర ప్రభుత్వం పెంచడం వల్ల 687 కోట్లు సబ్సిడీ ఇవ్వవలసి వస్తున్నదని గవర్నమెంట్ ప్రకటించింది. కానీ 4.3 ఇప్పుడు బడ్జెట్ లోటు చూపించింది రు. 478 కోట్లు. మరి కప్పిపుచ్చిన లోటు ఎంత సార్లు. 209 కోట్లు లోటు కప్పిపుచ్చారు. అంటే మాయం చేశారు. ఫిగర్స్ జగ్గర్ చేశారు. 209 కోట్లు ఎక్కడా కనపడడం లేదు. మీరు అన్నారు - 1993-94కు గాను రు. 150 కోట్లు లోటు తగ్గించాము అన్నారు. ఏ విధంగా తగ్గించారు? మీరు ఏమో ఆదాయానికి గండిపడ్డది రు. 500 కోట్లు - ఏ విధంగా అంటే అరకే బ్లెస్ వల్ల, అదే విధంగా ఉద్యోగస్థుల జీతాల పెంపుదల వల్ల రు. 500 కోట్లు మాకు గండిపడ్డదని చెబుతారు. 150 కోట్లు లోటు తగ్గించడం చెప్పడం జరుగుతూ ఉంది. అంటే వాస్తవాలను మీరు వాస్తవాలగా చెప్పడం లేదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఈ విధంగా కాకుండా లోటు బడ్జెట్ కప్పిపుచ్చడములో మహా తెలివైన పని తెలివీగా చూపించారు. ఇప్పుడు 94-95కు అంచనా వేసిన లోటు రు. 703 కోట్లు అని చెప్పారు. చూపించిన నీరకలోటు రు. 296 కోట్లు. మరి అమాకీ దొరకని లోటు ఎంత అంటే రు. 516 కోట్లు. అసలు ఆమాకే దొరకడం లేదు. ఎక్కడ వుంది ఈ లోటు? మరి ఈ విధంగా లోటు విషయం చూస్తే మన ప్లాన్ ఎక్స్ పెండిచర్ ప్లాన్ బెజ్ లే ఒక విధంగా ఉంటుంది. ఏ సంవత్సరం కూడా మనము ప్లాన్ ఓజ్ లే ఏదయితే ఇస్తున్నామో, ఎలకెషన్ చేస్తున్నామో దానిని పూర్తిగా ఖర్చుపెట్ట లేకపోతున్నాము. ఒకసారి మనము ఫిగర్స్ 83-84 నుంచి చూస్తే కూడా ప్లాన్ ఎలకెషన్ రు. 896-28 కోట్లు ఉంటే ఖర్చుపెట్టినది రు. 769 కోట్లు. 84-85కు గాను రు. 978 కోట్లకు గాను రు. 921 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు పెట్టాము. రు. 60 కోట్లు ఖర్చు పెట్టలేకపోయాము. 85-86కు రు. 1044 కోట్లకు రు. 931 కోట్లు ఖర్చుపెట్టారు.

మే పిలేడ్ వచ్చేవరకు 89-90కు గాను రూ. 1400 కోట్లు అయితే రూ. 1351 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చుపెట్టడం జరిగింది. 90-91కి రూ. 1445 కోట్లకు గాను రూ. 1400 కోట్లు ఖర్చుపెట్టడం జరిగింది. ఈ విధంగా ప్లాన్ డౌట్లే చూపించడం ఒక పద్ధతి బయట అందరికీ, ప్రజలకు చూపించడానికి, మేము ఇంత ప్లాన్ డౌట్లే పెట్టామని చెప్పడానికి. కానీ ప్లాన్ ఎక్స్‌పెండిచర్లో మాత్రము అది పూర్తిగా ఖర్చు చేయలేదు. దీనివల్ల మనకు కావలసిన అభివృద్ధి జరగడం లేదు. ఏ దానికి అయితే మనము ప్లాన్ ఎలాకేట్ చేశామో ఆ డిపార్ట్‌మెంట్స్ అన్నీ సఫర్ అవుతున్నాయి. ఏదయితే ప్లాన్ మనము, మనకు ఎంతవరకు స్థూలత ఉందో అంతవరకు పెట్టుకొని ఖర్చు చేయడం ఉత్తమమైన నిర్ణయమని మేతో మనవచేస్తున్నాను. ఇప్పుడు నీకరమైన లోటు విషయములో ఒక విషయం మాట్లాడితే ఈ జనరల్ ఎసెస్‌మెంట్ అని ఉంది, ఈ జనరల్ ఎసెస్‌మెంటులోకి ఈ లోటును తోనేసారు. ఈ ప్లాన్‌లో ఖర్చు కానీ బడ్జెట్ అంతా జనరల్ ఎసెస్‌మెంట్‌లోకి తోనేసి దానిని లోటు కనిపించకుండా చేసే ప్రయోగాలు చాలా ఉన్నాయి, చాల ప్రభుత్వాలు చేస్తాయి. మేరు కూడా అదే పనిచేశారు. దానివల్ల ఇది పెద్దది. బడా ఉద్యోగులకు, ప్లా స్టాయిలో ఉన్న ఉద్యోగులకు తెలుసు. మామూలు వ్యక్తులకు తెలియదు. కనుక ఎక్కువ నీకరలోటు కనపడకుండా చూసే ప్రయోగం, చూసే ప్రక్రియ ఏమీ అంటే ఈ జనరల్ ఎసెస్‌మెంటు అనే మద్దు. దీని మీద చేసేస్తున్నారు. కంప్యూటర్ అండ్ ఆడిటర్ జనరల్ ఒక రిపోర్టు ఇచ్చాడు. 91-92లో ఎటువంటి అపూర్వత లేకుండా ఈ ప్రభుత్వం రూ. 417 కోట్లు ఖర్చు పెట్టింది అపూర్వత లేదు సాంక్ష్పన్యం లేదు. కానీ ఖర్చుపెట్టడం జరిగింది. ఏ విధంగా ఖర్చుపెట్టారు? అసలు అపూర్వత లేకుండా ఈ విధంగా ఖర్చుపెట్టడం ఎంతవరకు సమంజసమో మేరు ఒకసారి చూడాలి. ఇప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రతి నెల, బడ్జెట్ ప్రజంబేషన్ తరువాత ఒక బులిటెన్ ప్రచురిస్తుంది. అసలు ప్లాన్ డౌట్లే ఎంత ఎక్స్‌పెండిచర్ ఎంత, ఆ మంత్ర ఖర్చు అయిన ఎక్స్‌పెండిచర్, అది అంతా చూపిస్తూ ఒక బులిటెన్ ఇస్యూ చేస్తుంది. మన రాష్ట్రములో ఇంతకుముందు చేసేవారు. ప్రతి మూడు నెలలకు ఈ ఎక్స్‌పెండిచర్ బులిటెన్ ఇవన్నీ ఇస్యూ చేసేవారు. ఈ మధ్యలో అది మానేసారు. ఎందుకంటే మమ్మల్ని డార్జీలో ఉంచడానికి. ఈ బులిటెన్ మూడు నెలలకు ఇస్యూ చేసేది అది మానేసారు. దాని వల్ల మరీ మూడు నెలలకు అసలు ఏమీ ఖర్చు అవుతున్నది ఏ ఏ డిపార్ట్‌మెంటులలో ఏమీ పనులు అవుతున్నాయి, ఎక్కడ ఫండ్స్ డ్రైవర్స్ చేస్తున్నారు అనేది మాకు అర్థం కావడం లేదు. అందుకని ఇది తిరిగి ప్రవేశ పెట్టమంటున్నాను. దాని వల్ల ఎప్పటికప్పుడు ఫ్రెష్‌గా తెలుస్తుంది ఎక్స్‌పెండిచర్. ఇప్పుడు 10వ ఫైనాన్స్ కమిషన్ గవర్నమెంటుకి ఒక ఎడ్యుకేట్ ఇచ్చింది మేరు అడిగేది అడిగారు, మాకు ఇంత ప్లాన్ డౌట్లే కావాలని అడగడం జరిగింది. దానికి వారు కూడా ఒప్పుకోవడం జరిగింది. దానికి ఇంకా ఇంకీజ్ చేసి మేరు అడగడం జరిగింది. అయితే వారు కూడా కొంత మీకు అడ్యుకేట్ ఇవ్వడం జరిగింది. రెవెన్యూ డెట్స్ ఏవయితే ఉన్నాయో, నాన్‌ప్లాన్ ఎక్స్‌పెండిచర్ ఏదయితే ఉందో అది తగ్గించుకోమని చెప్పారు. రెవెన్యూ ఏది ఉందో అదరీ రిపోర్ట్స్ నుంచి మిమ్మల్ని రెవెన్యూ సేకరించమని చెప్పారు, డ్రైరక్ట్ టాక్సెస్ వేయకుండా. తరువాత ఆస్టిరట్ మెజర్స్ మెయిన్‌టియన్ చేయమన్నారు. కానీ ఏమైనా పొరుపు చర్యలు చేపడుతున్నారా అని. ఈనాడు గవర్నమెంటు మినిస్ట్రీలో కానీ సెక్రటరీయట్‌లో కానీ ఖర్చు మీద పొరుపు ఏమైనా ఉందా అని మేతో మనవిచేస్తున్నాను. అదే విధంగా ఈ ప్రభుత్వానికి ఏ ఏ సెక్టర్‌కి ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి.

ప్రయారిటీ ఇవ్వాలి అనేది మరచిపోయింది. అసలు ఇంతకుముందు కాంగ్రెస్ అధికారంలోకి వచ్చినప్పుడు ఒక వెట్ పేపర్ పబ్లిష్ చేశారు రోకయ్యగారు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వములో ఇంత నష్టం జరిగింది, దీనివల్ల మనము ఇంత అభివృద్ధి కోల్పోయాము అని, ఫైనాన్సెస్ దాని మీద వెట్ పేపర్ పబ్లిష్ చేశారు. సంతోషించాము. వీరు వచ్చిన తరువాత మెరుగవుతుందని, ఎందుకంటే ప్రయారిటీ గుర్తించారు, ఏ ఏ సెక్టర్ ను ప్రాధాన్యతలోకి తీసుకోవాలి, దేనికి ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలనేది గుర్తించారు అనుకున్నాము. కానీ ఇప్పటికి కూడా పవర్ జనరేషన్ లో కానీ, అగ్రికల్చర్ సెక్టర్ లో కానీ, అదే విధంగా మిగతా ఇరిగేషన్ లో కానీ ఎటువంటి అభివృద్ధి కనపడడం లేదు. అక్కడ కొంత బడ్జెట్, ఇక్కడ కొంత బడ్జెట్ ఇవ్వడం తప్పింది సమగ్రంగా ఒక ప్రాజెక్టును తీసుకొని డెవలప్ చేసిన పాపాన వోలేదు. ఇప్పుడు అరక్ బేస్ మీద చాలా వక్కాణ చెప్పారు. స్వీల యొక్క ఉద్యమం ద్వారా వారి స్ఫూర్తితో మేము అరక్ బేస్ చేశాము, మాకు రెవెన్యూ కన్నా ప్రజల ఆరోగ్యం ముఖ్యం, పూర్రీ సెక్యూన్స్ యొక్క వెల్ ఫేర్ ముఖ్యమని చెప్పడం జరిగింది. ఆ స్పిరిట్ అప్రీషియేట్ చేస్తున్నాను. కానీ మీరు చేస్తున్న పని ఏమిటి? ఈ రు. 600 కోట్లకు గాను ఈ మధ్య కాలములో మీరు చేసిన పని ఏమిటి? లైసెన్స్ ఫీజులు పెంచారు. 28 వేలు ఉన్న దానిని రు. 75 వేలు చేశారు. రు. 62 వేల నుంచి రు. 125 లక్షలు చేశారు. ఇది మీరు రెవెన్యూ పెంచుకోడానికి ప్రయత్నం చేశారు కానీ బీఫ్ లిక్కర్ పేరుతో బార్ ఫ్లావేలలో అమ్మడం జరుగుతూ ఉంది. దీని వల్ల ఈనాడు అరక్ దొరకని అరక్ ప్రియులు అందరు క్యూలో నిలబడి ఇది పర్మిట్ చేస్తున్నారు. కనుక మీరు బేస్ చేసినా ప్రయోజనం లేకుండా వోయింది. మీరు ఒక మాట చెప్పారు. బోటల్ బ్రొప్రాబిటీస్ కొరకు మేము అంచెలంచెలుగా ప్రయత్నం చేస్తామన్నారు. కానీ ఈ మధ్య కాలములో 1500 బార్స్, 5 వేల బ్యాండ్ల ఫాపులు ఉంటే ఈనాడు డబుల్ చేశారు. 3 వేల బార్స్ కు లైసెన్సులు ఇచ్చారు, 10 వేల బ్యాండ్ల ఫాపులకు లైసెన్సులు ఇచ్చారు ఈ విధంగా మీరు ఒక వెళ్ళు అరక్ మీద బేస్ అంటూ బ్యాండ్ల ఫాపులకు లైసెన్సులు ఇస్తూ మీరు ఈ రెవెన్యూ కలెక్ట్ చేయడం మొదలుపెట్టారు. మరి బోటల్ బేస్ ఎప్పుడు చేస్తారు? ఎలక్యూన్స్ లోపల చేస్తారా, ఎలక్యూన్స్ తరువాత చేస్తారా, మీరు అధికారంలోకి వచ్చాక చేస్తారా? ఈ స్పిరిట్ ఏదయితే ఉందో ఆ స్పిరిట్ నిలుపుకోడానికి ఏదయినా ప్రయత్నం చేస్తారా? కానీ మీ పద్ధతి చూస్తే ఈ బేస్ ఎత్తేసి మళ్ళా తిరిగి అరక్ ఇంటర్డ్యూస్ చేసేటట్లు కనపడుతోంది. మరి టాక్సిఫీ బడ్జెట్ అని చెబుతారు. బడ్జెట్ లో టాక్సిలు ప్రవేశ పెట్టలేదు. కానీ బడ్జెట్ కన్నా ముందు కొన్ని టాక్సిలు ప్రవేశపెట్టారు. టర్నోవర్ టాక్స్ మీద ఎంతో గొడవ చేశాము. వర్తకులు గొడవ చేశారు. అంతకన్నా మేము ఎక్కువ టాక్సిలు చూపిస్తాము వేరే పద్ధతుల ద్వారా మీరు టాక్సిలు వసూలు చేసుకోవచ్చునని చెప్పారు. ఇక్కడ అప్రోప్రియేట్ మెంబర్స్ కూడా హాజిరేట్ చేశారు. మేమందరం వాకవుట్ చేశాము. టర్నోవర్ టాక్స్ మీద మీరు పట్టిన పట్టు విడవకుండా ఉన్నారు. టర్నోవర్ టాక్స్ వల్ల ఈనాడు కన్సూమర్ మీద దాని బరువు పడి ఈనాడు కన్సూమర్ కి భారం అయిపోయింది. రు. 200 కోట్లు కానీ సుమారుగా రు. 1200 కోట్లు కన్సూమర్ మీద భారం పడుతోందని ఈనాడు లెక్కలు తెలుపుతున్నాయి. మీరు ఈ విధంగా టాక్సిలు పెంచారు. అదే విధంగా లైసెన్సులు పెంచారు. బడ్జెట్ లో మేము పెంచము పెంచము టాక్స్ ఫీ బడ్జెటు అని చెబుతూ ఈ లైసెన్సులు అన్నీ పెంచేశారు. రు. 28 వేలు ఉన్నది

రు. 75 వేలు, రు. 62 వేలు ఉన్నది రు. 1.25 లక్షలు, అదే విధంగా రు. 70 వేలు ఉన్నది రు. 2.5 లక్షలకు పెంచడం జరిగింది. ఈ విధంగా టాక్సిఫ్రీ బడ్జెట్ అంటూ పెంచడం వల్ల పూజల మీద ఎంత భారం పడుతోందో ఒకసారి ఆలోచించండి.

4.20 అధ్యక్షా, తెలంగాణా సమస్య గురించి ఈ అసెంబ్లీలో చర్చ వచ్చినప్పుడు రేజినీస్ సా. బొర్డో ఏర్పాటు విషయం ప్రస్తావనకు వచ్చింది. జనార్థన్ రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా వున్నప్పుడు మేమందరం తెలంగాణా విషయం మాట్లాడాం, సేద్యపు నీటి విషయంలోగాని, ఇతర విషయాలలోగాని తెలంగాణాకు సరైన ప్రాధాన్యత లభించడం లేదని, తెలంగాణాకు అన్యాయం జరుగుతోందని మాట్లాడడం జరిగింది. ప్రత్యేకంగా అందరి డెవలప్మెంట్ కేవలం రేజియన్స్ ఏవైతే ఉన్నాయో వాటికి సవరేట్ బొర్డు వేస్తామన్నారు, తెలంగాణాకు సవరేట్ బొర్డు వేస్తామన్నారు, వాటికి స్టాటుస్ లిట్ పవర్స్ ఇస్తామన్నారు, శాసనసభలో ఆ విధంగా హామీ ఇచ్చారు. కానీ ఆ విషయం సేఫ్ గా మేరు మర్చిపోయారు. అప్పుడు తెలంగాణా ఫోరం ఏర్పాటుంది, ఇప్పుడు వున్న మంత్రులలో చాలామంది, అలాగే మే అసోసియేటెడ్ మెంబర్స్ కూడా ఆ ఫోరంలో సభ్యులుగా ఉన్నారు. వారంతా ఆనాడు తెలంగాణా గురించి చాలా సుదీర్ఘంగా ఉపన్యాసాలు ఇచ్చారు, సవరేట్ మేటింగ్స్ ఏర్పాటు చేశారు, తెలంగాణాకు అన్యాయం జరిగిందని చెప్పారు. అందువల్ల జనార్థన్ రెడ్డిగారు తెలంగాణాకు సవరేట్ బొర్డును ఏర్పాటుచేస్తామని అసెంబ్లీలో చెప్పారు కానీ, ఆ విషయాన్ని మేరు మర్చిపోవడం అన్యాయంగా ఉంది. ఇప్పుడు తెలంగాణా బొర్డును రివైవ్ చేయడానికి మేరు ఏమైనా శ్రద్ధ తీసుకొంటారా?

ఇకపోతే మేజర్ ఇరిగేషన్ కు సంబంధించి చాలా విషయాలు చెప్పడం జరిగింది. మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత 1955-56 లో అప్పటి పరిస్థితి చూస్తే ఆనాడు కెనాల్స్ ద్వారా ఇరిగేట్ అయ్యే ల్యాండ్ విస్తీర్ణం 12.92 లక్షల హెక్టార్లు. కానీ 1989-90 నాటికి, అంటే 40 సంవత్సరాల తరువాత ఇరిగేట్ అయిన ల్యాండ్ విస్తీర్ణం 18 లక్షల 89 హెక్టార్లు; అంటే కేవలం 6 లక్షల హెక్టార్లు మాత్రమే పెరిగింది. అయితే 1955-56 లో బావుల క్రింద సాగుతున్న భూమి విస్తీర్ణం, అంటే రైతులు కష్టపడి త్రవ్వకొన్న బావుల క్రింద సాగుయ్యే భూమి విస్తీర్ణం 2.34 లక్షల హెక్టార్లు ఉంటే 1993-94 నాటికి రైతులు 14 లక్షల హెక్టార్లలో బావుల క్రింద పంటలు పండించారు. అంటే రైతులు స్వయంగా కష్టపడి బావులు త్రవ్వకొని, బావుల క్రింద సాగుయ్యే భూమి విస్తీర్ణాన్ని 14 లక్షల హెక్టార్లకు పెంచారు. అంటే ఈ 42 సంవత్సరాల కాలంలో వారు సాగులోకి తెచ్చిన భూమి 700 పర్సెంట్ పెరిగింది. కానీ కెనాల్స్ క్రింద మాత్రం ఈ 40 సంవత్సరాల కాలంలో మనం అదనంగా డెవలప్ చేయగలిగింది 6 లక్షల హెక్టార్లు మాత్రమే. మిశ్రులు చాలా విషయాలు చెప్పారు. శ్రీశైలం రైట్ బ్యాంక్ కెనాల్, తెలుగుగంగ ప్రాజెక్ట్, గాలేరు-నగరి, వేటన్సింటిక్ ఫండ్స్ కేటాయింపవలసిన అవసరం ఉంది. అదేవిధంగా శ్రీరాంసాగర్, హంద్రీ-నీవా, కె.సి. కెనాల్, తుంగభద్ర లోలవల్, కెనాల్ - వేటన్సింటిని గురించి చెప్పడం జరిగింది. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో అంట్ ఎక్కడైతే కృష్ణా నది చాలా వొడుగా, పారుతోందో - అక్కడి ప్రాజెక్టుల విషయాల గురించి ఒక్క మాట కూడా చెప్ప లేదు. శ్రీశైలం లెఫ్ట్ బ్యాంక్ కెనాల్ విషయం చూర్చిగా మర్చిపోయారు. ఇప్పటికే మేరు

మేమాంసలో పడ్డారు, ఇప్పటికే దాని విషయమై క్లియర్ స్టేట్మెంట్ ఇవ్వడానికి జంకు తున్నారు. తెలంగాణా ఫోరంలో ఉన్న సభ్యులు ఆనాడు ఎంతో గొడవవేశారు, కానీ ఈనాడు ఏమైపోయిందో అర్థం కావడంలేదు, వారు నోరు మెదపడం లేదు. ఆనాడు వోడియం వద్దకు వెళ్లి అల్లరి వేశారు, ఈనాడు ఒకరు మంత్రి అయిపోయారు, ఇంకొకరు మిమ్ముల్ని సపోర్ట్ చేస్తూ మీరు చేసింది బిగ్ బ్యాండ్ గా ఉందని మాట్లాడేస్తున్నారు. కానీ తెలంగాణా విషయం ఏమిటి. ఒక్క మాటైనా మాట్లాడుతున్నారా? మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలోని జూరాల ప్రాజెక్టుకు 1981లో శంఖస్థాపన జరిగితే 5 సంవత్సరాలలో అది హార్మి కావాలని ఉంటుంది. కానీ 1994 వ సంవత్సరం వచ్చినప్పటికీ 1994 జూన్ కు గానీ పాక్షికంగా నీళ్లు వదలమంటున్నారు. పాక్షికంగా నీళ్లు ఇస్తామని 1986 నుంచి చెప్ప కుంటూ వస్తున్నారు.

(ఈ సందర్భంలో శ్రీ పి. జగపతిరావుగారు సభలో ప్రవేశించారు)

కానీ 1994 వరకు కూడా పాక్షికంగా నీళ్లు లేవ...

శ్రీ పి. జగపతిరావు:- అధ్యక్షా, నేను ఇంతవరకూ సభలో లేను, గౌరవ సభ్యులు ఏమి చెప్పారో తెలియదు ...

శ్రీ యం. ఓంకార్:- వీరి గురించి మాట్లాడడం జరిగింది. మాట్లాడబోవడం కూడా జరుగుతుంది.

డాక్టర్ ఆర్. రవీంద్రనాథ్ రెడ్డి:- నేను ఎవరి మేరు ఎత్తలేదు, గుమ్మడి కాయల దొంగ అంటే మీరెందుకు భుజాలు తడుముకొంటున్నారు....

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా నేను పోర్చుగీస్ మాతాను, కాంగ్రెస్ పార్టీ వారి కంటే ఎక్కువగా ఇండిపెండెంట్లు మాట్లాడుతున్నారు, ఈ విధంగా కాంగ్రెస్ వారు కూడా చేయడంలేదు.

(సభలో నవ్వులు)

శ్రీ పి. జగపతిరావు:- మిత్రపక్షంగా ఉండి శత్రుపక్షంగా మారినవారికంటే నేను ఏ పక్షం లేకుండా మాట్లాడడం సమంజసం అధ్యక్షా ...

శ్రీ కె. రోశయ్య:- కాంగ్రెస్ వాళ్లం మేము భేషిన ఘన కార్యాలకంట్ చేయవలసిన వాటి గురించి చెప్పడానికి అలవాటుపడ్డాం. అయితే ఇండిపెండెంట్ మెంబర్ మీరు, మేము అన్న తేడా లేకుండా ఉన్న వాస్తవం ఏమిటో చెబుతున్నారు.

శ్రీ వివేచ్. విద్యాసాగరరావు:- రోశయ్యగారు పెద్ద చిక్క పెట్టారు, ఎందుకంటే ఇప్పుడు మన్న వారిలో 30 పర్సెంట్ సభ్యులు అని ప్రకటనలు వస్తున్నాయి. వీరికి నేటు, వస్త్రయా లేదో, మళ్లీ మీరు భయపడుతున్నారెందుకు?

శ్రీ వి. జగపతిరావు:- నేను ఇతరుల మాదిరిగా డిఫెక్టర్ ను కాదు. కొంత మంది ఇటు ప్రక్క ఉండి అటు ప్రక్క పోవడం, మీత్రపక్షాలుగా ఉండి శత్రుపక్షాలుగా మారడం, శత్రుపక్షంగా వుండి అప్పుడప్పుడూ వంత పాడడం - ఇవన్నీ నాకు చేత కాదు...

డాక్టర్ ఆర్. రవీంద్రనాథరెడ్డి:- అధ్యక్షా, వెనకబడిన జిల్లాల గురించి, కరువు జిల్లాల గురించి ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహిస్తామని చెబుతున్నారు. దురదృష్టం కొద్దీ ఈనాడు రాయలసీమ ప్రాంతం నుంచి వస్తూ రాయలసీమను అభివృద్ధి చేసుకోవడం, కోస్తా జిల్లాల నుంచి వస్తూ కోస్తా జిల్లాలను అభివృద్ధి చేసుకోవడం, అదేవిధంగా తెలంగాణా జిల్లాల నుంచి వస్తూ తెలంగాణను అభివృద్ధి చేసుకోవడం, ఇలా ముఖ్యమంత్రి ఏ ప్రాంతం నుంచి వస్తూ ఆ ప్రాంతాన్ని అభివృద్ధి చేసుకోవడం జరుగుతోంది ...

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- తెలంగాణా నుంచి వస్తూ అభివృద్ధి చేయడం లేదు...

డాక్టర్ ఆర్. రవీంద్రనాథరెడ్డి:- తెలంగాణా నుంచి వస్తూ తెలంగాణను అభివృద్ధి చేయడంలేదని రాఘవరెడ్డిగారు అంటున్నారు ... దురదృష్టం కొద్దీ ముఖ్యమంత్రులు గానీ, నుంతురుగానీ - వారి పరిధులు వారి నియోజకవర్గాలకే పరిమితమవుతున్నాయి, ఇది చాలా చెడు సాంప్రదాయంగా మారిపోయింది. మంత్రులు మొత్తం రాష్ట్రానికి మంత్రులుగా మెలగాలేగానే కేవలం వారి నియోజకవర్గాలకు మంత్రులుగా మారిపోవడం చాలా దురదృష్టకరమైన విషయం. ఇకపోతే ప్రాజెక్టులకు 10 కోట్లు, 12 కోట్లు కేటాయింబామని చెబుతున్నారు, ఇలా అయితే కేటాయించిన డబ్బు జీతభత్యాలకే సరిపోతుంది అంతకానీ ప్రాజెక్టు గ్రాండింగ్ కొరకు ఈ డబ్బు సరిపోతుందా అనేది ఒక్కసారి ఆలోచన చేయండి అని మనవిచేస్తున్నాను. మీరు ప్రాజెక్టును కనీస్క్రెక్ట్ చేయడానికి ఇందులో ఒక్క రూపాయి కూడా మీగలదు. మీకు తెలుసు, కృష్ణానది మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో 300 కిలోమీటర్లు ప్రవహిస్తోంది. అక్కడ మెజర్ ప్రాజెక్ట్ ఆర్.డి.ఎస్. ప్రాజెక్ట్ ఉంది. అది కె.సి. కెనాల్ కు కాంపెన్సేటర్ కెనాల్. ఆనాడు అక్కడ కె.సి. కెనాల్ ను ట్రిటివ్ వారు నిర్మిస్తే దానికి కాంపెన్సేటర్ గా ఇక్కడ కాంపెన్సేటర్ గా తీసుకొన్నది ఆర్.డి.ఎస్. ప్రాజెక్ట్. కె.సి. కెనాల్ కు 38 టిఎంసెల నీటిని కృష్ణా వాటర్స్ ట్రిబ్యునల్ ఎవార్డ్ చేస్తే దానికి బదులు 60 టిఎంసెల నీటిని తీసుకొన్నా మేము అభ్యంతరపెట్టలేదు. మీరు ఎంతైనా వారు కోండి, కానీ మాకు రావలసిన 15.9 టిఎంసెల నీటిని ఇవ్వండి. 15.9 టిఎంసెల బదులు మాకు కేవలం 7.25 టిఎంసెల నేరే వస్తోంటే అటువైపు రాయలసీమ రైతులు షర్టీస్ ను పగలగొడుతోంటే, ఎక్స్ ప్లోజిన్స్ పెట్టి నాశనం చేస్తోంటే ఈ ప్రభుత్వానికి కింపిటి రెస్పాన్సిబిలిటీ కూడా లేకుండా ఉంది. దాని క్రింద మన్న 87 వేల ఎకరాలలో 27 వేల ఎకరాలు

కూడా సాగుకాకుండా ఉన్న పరిస్థితి ఉంటే ప్రభుత్వం నిమ్మకు నీరెక్కినట్టు కూర్చుంటే తెలంగాణా ప్రజలపట్ల ఏ విధమైన వేవక్కత ఉందో అర్థమవుతోంది. ఈనాడు ఆర్ డి.ఎస్. ప్రాజెక్టు ఎలా తయారైందంటే కేవలం ఆర్కియాలజీ డిపార్ట్మెంట్లో పెట్టడానికి మాత్రం పనికిపెట్టేదిలా తయారైంది. ఇక అక్కడ మిగిలిన ఒకే ఒక మేజర్ ప్రాజెక్టు జూరాల ప్రాజెక్టు, అది అప్పటికి పూర్తి అవుతుందో తెలియని పరిస్థితి ఉంది. మేరు ఇప్పే 10, 12 కోట్లతో అది అప్పుడు పూర్తి కావాలి? అదేవిధంగా నెట్టెంపాడుగాని, కల్వకుర్తి విషయంగానే చెప్పడంలేదు, కల్వకుర్తి లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్కు గానీ, భీమా ప్రాజెక్టుగానీ ఒక్క రూపాయి కేటాయింపు కూడా లేదు. భీమా ప్రాజెక్టు సర్వే పూర్తయి ప్రభుత్వానికి నివేదిక విచ్చి రెండు సంవత్సరాలు పూర్తి కావచ్చినా ఒక్క రూపాయి కేటాయింపు కూడా లేదంటే అది దురదృష్టకరమైన విషయం. దీనిలో మే వివేకవంతులగా కనపడుతోంది. ఈ రకమైన వివేకవంతుల ప్రాంతీయతత్వాలకు దారికేసి ఉద్యమరూపం దాల్చకముందే ఇప్పటికైనా స్పందించి ముఖ్యమంత్రిగారు, మిగతా మంత్రులూ ఈ ప్రాజెక్టులపై తగిన శ్రద్ధ తీసుకొని కావలసిన చర్యలు తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఎస్.ఎల్.బి.సి. కొరకు నల్గొండలో పెద్ద ఉద్యమాలు జరుగుతున్నాయి. అక్కడ బందీను నిర్వహించారు. మేము ఎన్నోసార్లు అసెంబ్లీలో ఆ విషయం గురించి లేవనెత్తాం. కానీ తెలంగాణకు సంబంధించిన ప్రాజెక్టుల విషయాలను ఎప్పటికప్పుడు వాయిదావేస్తూ లిఫ్ట్ లెక గేజీవీనా అని అంటూ 8, 10 సంవత్సరాలుగా వొడగిస్తున్నారు. దీనిపై ఈనాడు స్పష్టంగా ఒక నిర్ణయం తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. వెంటనే బడ్జెట్ కేటాయింపులు చేయవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక గత సంవత్సరం మైసూర్ ఇరిగేషన్ ఇయర్ అన్నారు, డబ్బు కేటాయింపామన్నారు, రెస్పాన్స్ బాగా వుండడం వల్ల ఈ సంవత్సరం కూడా వంద కోట్లు కేటాయిస్తామంటున్నారు. కానీ 30 వర్షాల్లో నిధులు వోయాయని మంత్రిగారే అంటున్నారు. 30 నిధులు ఎక్కడో మాయం అయ్యాయని అన్నారు. యిది 4-30 ఒప్పుకోవడం లేదు. చెక్ డామ్లు యివన్నీక్కడ వున్నాయి? అసలు మేరు ఒక వాస్తవం సా. కమిటీని వేయడానికిగానీ, ఎంక్వయిర్ చేయడానికి ఎందుకు ఒప్పుకోవడం లేదు. 10 కోట్ల రూపాయలు అసలు విడుదల చేశారా లేదా? 64 కోట్లు మాత్రమే విడుదల చేశారు చెప్పుకోవడానికి 100 కోట్లు అంటున్నారు. యీ సంవత్సరం కూడా 100 కోట్లు యివే మంటున్నారు. లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీమ్స్ ఫిజిబిల్ పాయింట్లు ఉన్నాయి. యివన్నీ జే ఎండు ఆయకట్టు సైబిల్వైజ్ చేయడానికి అవకాశాలు వున్నాయి. వీటిని లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీమ్స్ గా మైసూర్ ఇరిగేషన్ లో ప్రొవిజన్ పెట్టండి? మరి విదేశాల ఆస్తు కొరకు పెడతారా ఒకసారి ఆలోచించండి? టివర్స్, విద్యా విషయం గురించి చెప్పాలి. ఇప్పటికే టీవర్సు ఖాళీ ఎన్ని ఉన్నాయి? ఒకసారి ఆలోచించండి? ఎవరు కూడా గవర్నమెంటు స్కూలుకు పోవడానికి ముందుకు రావడం లేదు. తమ పిల్లలను గవర్నమెంటు స్కూలుకు పంపడానికి ఇష్టపడడం లేదు. వాటి స్టాండర్డు పడిపోయాయి. మంత్రిగారి నియోజకవర్గంలో ఒక స్కూలు బ్రాహ్మండంగా వున్నది నిమెంటురోడ్డు వున్నది కానీ స్టాండర్డు ఎందుకు పడి పోయింది? విద్య గురించి ఎక్కువ చెప్పకుండా వవర్ విషయాలు చెప్పాను. లక్క ఎగ్రికల్చర్ కనెక్టును యిచ్చారన్నారు చాలా సంతోషం. పెండింగులో ఉన్న కేసులు ఎన్ని ఉన్నాయి? ఎన్ని అప్లికేషన్స్ పెండింగులో ఉన్నాయి? ఒక్క వరంగల్లు జిల్లాలో 60 వేల

అప్లికేషన్స్ పెండింగులో ఉన్నాయి. తెలంగాణాలో మాస్టే 4 నుంచి 5 లక్షల అప్లికేషన్స్ పెండింగులో ఉన్నాయి. మళ్ళీ కొన్ని అప్లికేషన్స్ వస్తుంటాయి. యీ లెక్కన ఎన్ని, ఎంత పెంచెన్ని వస్తుందో ఒకసారి ఆలోచించండి. యీ ధర్మల్ యూనిట్స్ గురించి ధర్మల్ స్టేషన్స్ గురించి, ప్రశాపబ్లిజం, ఇంకా ఎక్కడో పెట్టాలని అంటున్నారు. వాటికి కాన్సు ఎంత? ఉనరేషన్ కాన్సు ఎంత పెరుగుతుందో ఒకసారి ఆలోచించండి? ధర్మల్ స్టేషన్స్ కట్టుకోవడానికి ఎందుకు వెనకారుతున్నారు? అటువంటి పరిస్థితి తెలంగాణా ప్రాంతంలో వున్నది. ఎక్కడో షి షోర్ నుంచి లెప్పి ఏర్పాటు చేయాలని ఆనడం లేదు. ఎక్కడ అయితే ఫిజిలిటివీ వుంటే, అక్కడ ఎక్కువ అవకాశాలు యివ్వండి? అదేవిధంగా, మెడికల్ అండ్ హెల్సు విషయంలో ఫైనాన్సు మినిష్టరుగారి దగ్గర వున్నది కాబట్టి, అది ఏదో వారు దాన్ని కలెవ్ ఫుల్ గా ఎంత అందంగా చెప్పారో అది అంత అందంగా లేదు. యివాళ జనరల్ హాస్పిటల్స్ అవస్థ మాస్టే వాస్తవ విషయాలు తెలుస్తాయి. ఉస్మానియా జనరల్ హాస్పిటల్ లో కొన్ని కోట్ల రూపాయలు వెట్టి బ్లాకు ఏర్పాటు చేశారు. ఎందుకు దాన్ని ఒపెనింగు చేయ రెకవోతున్నారు. ఎందుకంటే కార్పొరేట్ హాస్పిటల్స్ ఓపెన్ చేయకుండా ఆపడం జరిగింది. అంత వచ్చింది అంటి, ఇక్విప్ మెంటు ఉన్నది కూడా. దాన్ని ఆపరేట్ చేస్తే ప్లైవేటు హాస్పిటల్స్ యొక్క ఆదాయం తగ్గిపోతుందని అది ఓపెన్ కాకుండా అడ్డుకుంటున్నారు. డింట్లో అందరూ భాగస్వాములు వున్నారు కనుక ఏది అయితే బ్లాకు ఏర్పాటు చేశారో దానిన ఓపెన్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేయండి? ఎగ్రికల్చరు విషయంలో ఎంతో అభివృద్ధి సాధించామని అన్నారు. ఏ విధంగా అభివృద్ధి చేశారు? రైతుల మీద భారం వేస్తున్నారు. యీ ఫెర్టిలైజర్స్ యొక్క రేటు పెంచి సబ్సిడీని తీసివేశారు. కల్టి పెన్సిస్టెండ్స్, ఇన్సుక్విస్టెండ్స్ సప్లయ్ చేస్తున్నారు. యీనాడు రైతులు పండించిన ధాన్యానికి గిట్టుబాటు ధరలు లేకపోవడం వల్ల, యీనాడు పరిస్థితి ఎట్లా వున్నది. ఎగ్రికల్చరులో 129 లక్షల టన్నుల నుంచి 105 లక్షల టన్నులకు పడిపోయింది అంటి, వ్యవసాయ రంగంలో ఏ విధంగా మనం వెనకబడిపోయాము. వ్యవసాయం అభివృద్ధి రేటు 3, 4 శాతం వున్నది. యీ విధమైన పరిస్థితులు మన ఎగ్రికల్చరు సెక్టారులో వున్నాయి. లాస్టు ట్ నాట్ లీస్టు - లా ఆండ్ ఆర్డర్ గురించి ఒకసారి చెప్పుకుంటే బాగుంటుంది. ఎక్కడా లా లేదు ఆర్డరు లేదు. షాదరాబాదులో ఐఎస్ఐ - పాకిస్తాన్ ఇంటర్ సర్వైసెస్ ఇంటిలిజెన్సు వారి స్వావరాలు ఏర్పాటు చేసుకుని యిక్కడ నుంచి వారు కార్యకలాపాలను నడిపిస్తున్నారు అని రాజెష్ట్రేట్ లోగారు చెప్పడం జరిగింది. షాదరాబాదు నగరాన్ని వారు సెంటర్ గా చేసుకుని ఆపరేట్ చేస్తున్నారు. దానివల్ల కృష్ణా ప్రాజెక్ట్ ఎన్ఎఫ్ పనీపోయారు. డిజిపి నాయకులు యిద్దరినీ చంపడం జరిగింది. యీ విధంగా యీ షాదరాబాదులో కూడా కల్లలం పుష్టింపడానికి బాంబు విస్ఫోటనం పోలీసు స్టేషన్ పై కూడా జరుగుతున్నాయి. యీ ఐఎస్ఐ ఏక్సన్ లో ఉన్నవారిని పట్టుకోవడం జరిగింది. ఏక్సన్ ఎక్కడ? స్వావరాలు యిక్కడ జరుగుతున్నాయి. ఇంటిలిజెన్సు బోర్డుగా ఫేర్ అయిపోయింది. యిప్పుడు అయినా పాకిస్తాన్ నుంచి వచ్చిన నేషనల్స్ ను, యిక్కడ వచ్చి సెటిల్ అయి వున్నారో వారి డేట్ అయి పోయింది, అయినా వారు ఇంకా ఓవర్ స్టే చేస్తున్నారు. వారి మీద ఏక్సన్ తీసుకుని వారిని తిరిగి పంపించాలంటే, డిపోర్టేషన్ చేయమంటే, ఇంతవరకూ ఎటువంటి ఏక్సన్ లేదు. ఈనాడు అటువంటి ఏక్వివిటీస్ జరుగుతున్నాయో, అంటి నేషనల్ ఏక్వివిటీస్ జరుగుతున్నాయో

వాటిపై ఎటువంటి ఏకపక్ష తీసుకుంటున్నారు? మొన్న జరిగిన విషయం ఒకసారి ఆలోచిస్తే, మీటింగ్ వారికి, వోలీసు వారికి ఏ విధంగా గొడవ జరిగింది మనం చెప్పుకోవడానికి సిగ్గుగా వున్నది. ఇద్దరు పిల్లలు హత్యకు గురికావడం, మీటింగ్ రిపోజిట్, వోలీసులకు ఘర్షణ జరిగింది. యిది ఎంతవరకు సబబు అనే విషయం ఒకసారి ఆలోచించండి? వోలీసు ఏకపక్ష, మీటింగ్ గాని లెకచోత పరిస్థితులు ఎంత ఆధ్వర్యంగా మారుతాయో ఆలోచించండి? యీనాడు సంఘే ఇండస్ట్రిస్ వున్నాయో, పర్మిటర్ గా చెప్పాలంటే, ఎంతో కాలం డిస్కషన్ వేసుకున్నా యీనాడు కూడా జానపద వీలన్ లాగా అతను ప్రవర్తిస్తున్నాడు. మధ్యప్రదేశ్ లో ఎవరు అయితే బంధిపోతు దొంగ వున్నాడో పర్మిటర్ గా యీ విధంగా వుంటారని చూసిన వారు చెప్పుకోవచ్చు యీనాడు రంగారెడ్డి జిల్లాలో ఎంతో లాండు గ్యారీ వేశారో మీకు తెలుసు. 600 ఎకరాలను కొని దానికి 600 ఎకరాలను లాండు గ్యారీ వేశాడు. గవర్నమెంటు రస్తాలు తేకుండా, పబ్లిక్ రస్తాలను గేట్లు వేసి మూసి వేశారు. ఒక గ్యారీను నుంచి ఇంకో గ్యారీమానికి పోకుండా వేశారు. గవర్నమెంటు టాంకు వుండే సిల్టు లెవెల్ వరకు మూసివేసి అక్కడ వున్న ప్రజలను ఖాళీ చేయడానికి ప్రయత్నం చేశారు. శ్రీ ఇంద్రసేనా రెడ్డిగారి మీద దాడి చేయడానికి ప్రయత్నం చేశారు. తన గన్ మెన్ స్వయంగా వోలీసు కంప్లయింట్లు యిచ్చినా యింతవరకు ఏకపక్ష తీసుకోలేదు. యిటీవల పరిస్థితి చూస్తే లా అండ్ ఆర్డర్ బాగుందని చెప్పుకోవడానికి చాలా సిగ్గుపేటు అయిన విషయం. చివరకు యిది ఎవరినో సాటిస్ ఫై చేస్తుందని అనుకుంటే అది పొరపాటు. ఎవరినైనా సాటిస్ ఫై చేస్తుంది అంటే - only ministerial people who are having bald head.

శ్రీ పి. నర్సింహారెడ్డి:- అధ్యక్షా, చాలా చాలా కృతజ్ఞతలు - బాక్ బెంచెస్ కు తమరు గౌరవాన్ని యిచ్చారు. యీ బడ్జెట్ ను ప్రజెంటు చేసినందుకు సేన ముఖ్యంగా మా ముఖ్యమంత్రిగారిని, ఘోనాన్ను మినిష్టరుగారు శ్రీ రోశయ్యగారిని అభినందిస్తున్నాను. ఎందుకంటే, యిటువంటి బడ్జెట్ ఏదో లోటు చూపించినా కూడా ముఖ్యంగా బలహీనవర్గాల కొరకు బడ్జెట్ ఎక్కువ కేటాయింపడం జరిగింది. మన రాష్ట్రంలో కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత దేశంలో, ఢిల్లీలో సెంట్రల్ గవర్నమెంటు వచ్చిన తరువాత, శ్రీ పి.వి. నర్సింహారావుగారు ప్రధానమంత్రి అయిన తరువాత, దేశంలోనే కాకుండా అన్ని ప్రాంతాలలో సుస్థిరత ఏర్పడింది. మన దేశ పరిస్థితులు యీ రోజు చూసుకుంటే మొన్న శ్రీమన్ మోహన్ సింగ్ ఘోనాన్ను బడ్జెట్ స్టేట్ మెంటు చూస్తే ఎంతో సంతోషం అనిపించింది. యీ ప్రతిపక్షం వారు, ముఖ్యంగా ఇక్కడి ప్రధాన ప్రతిపక్షం వారు ఎప్పుడూ ఐఎంఎఫ్ రోన్, ఆ రోన్ యీ రోన్ తీసుకుని దేశాన్ని తాకట్టు పెడుతున్నారని అంటున్నారు. 4.40 దేశాన్ని అమ్ముతున్నారని వారన్నారు. మన్మోహన్ సింగ్ గారు తమ బడ్జెట్ ప్రెజెంటేషన్ సా తరువాత ఐ యర యఫ్ రోన్ మొదటి యిన్ స్టాల్ మెంట్ ను ఒక సంవత్సరం ముందుగానే పేమెంట్ చేస్తామని ఎనౌన్స్ చేశారు. వారికి దేశ ప్రజలందరూ కృతజ్ఞతాభివందనములు తెలుపుతున్నారు. అటువంటి కార్యక్రమం కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వం చేస్తూ వుంటే వోల్స్ నేనుంటుంటే ప్రతిపక్షాల వారు ఏవేవో నీందలు మోపుతూ ఈ ప్రకారం చెబుతున్నారు. మన రాష్ట్ర బడ్జెట్ గురించి చెప్పే ముందు దేశ బడ్జెట్ గుర్తు చేయడం కోసం దేశ ప్రజల ముందు ఒక సంవత్సరం పిక్కరీ వుండడం కోసం ఈ విషయాలన్నీ తెలుసుకున్నామే తప్ప రాష్ట్ర

బడ్జెట్ విషయం చెప్పకూడదు అని కాధు. రాష్ట్ర బడ్జెట్ విషయంలో నేను ముఖ్యంగా ఆర్థిక మంత్రిగారిని అభినందిస్తున్నాను.

గత సంవత్సరం కంటే ఈ సంవత్సరం బలహీనవర్గాల కొరకు రూ. 130 కోట్లు ఎక్కువ ఎలాబేషెంట్ చేయడం జరిగింది. గత సంవత్సరం కంటే యిది 50 శాతం ఎక్కువ అని మనవిచేస్తున్నాను. గత సంవత్సరం రూ. 86.67 కోట్లు వండగా, ఈ సంవత్సరం రూ. 130 కోట్లు బడ్జెట్ ప్రకారం బలహీన వర్గాల కొరకు కేటాయించడం చాలా సంతోషకరమైన విషయం. తద్వారా బలహీనవర్గాల కొరకు చేపట్టిన కార్యక్రమాలను మరుకుగా సాగించే అవకాశం వుంది.

హౌసింగ్ ప్రోగ్రామ్ విషయం చూడండి. ఈ ప్రోగ్రామ్ విషయంలో మన ఆంధ్ర రాష్ట్రం దేశం మొత్తం మీదనే ప్రథమ స్థానంలో వుంది. గత సంవత్సరం ఒక్కొక్క ఇంటి నిర్మాణం కొరకు రూ. 8,000 కేటాయించగా దాన్ని ఈ సంవత్సరం రూ. 10,000కు పెంచారు. అందుకు బలహీన వర్గాల తరఫున ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్లో రూ. 2.25 కోట్లు ఇండ్ల కొరకు కేటాయించడం జరిగింది. తద్వారా ఎన్నో లక్షల యిళ్లను క్రొత్తగా నిర్మాణం చేసి బలహీనవర్గాల వారి అవసరాలను తీర్చే అవకాశం ఈ ప్రభుత్వం కలిగిస్తున్నది.

పవర్ జనరేషన్ విషయం తేసుకుందాము. పవర్ జనరేషన్ విషయంలో ఎక్కువగా దృష్టిని కేటాయిస్తున్నట్లుగా బడ్జెట్లో చెప్పడం జరిగింది. వారిని అభినందిస్తున్నాను. పవర్ జనరేషన్ కొరకు మా ప్రభుత్వం ఈ సంవత్సరం రూ. 650 కోట్లు ఎక్కువ ఎలాబేషెంట్ చేసి, 480 మెగావాట్ల విద్యుత్తు జనరేట్ చేయబోతున్నారు. దీనివల్ల బలహీన వర్గాల వారి ఎగ్రికల్చరల్ సర్వీసెస్, మరియు హరిజనవాడలను ఎలక్ట్రిఫై చేయడానికి ఎన్నో కార్యక్రమాలను చేపట్టడానికి అవకాశం వుంది. చేపట్టబోతున్నది ఈ ప్రభుత్వం. ఈ సంవత్సరం వర్షాభావ పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. మన స్టేట్లో సగటున గతంలో కంటే 19 శాతం తక్కువ వర్షపాతం వుంది. అందువల్ల గ్రామ ప్యాంకాల్లో త్యాగునీటి ఎద్దడి బాగా ఏర్పాడింది. ఏ గ్రామానికి వెళ్లినా మంచినీటి కొరకు రిప్రజెంటేషన్స్ యివ్వడం జరుగుతోంది. దాని కొరకు మా ప్రభుత్వం లభ్యమయ్యే వనరులను సమీకరించడమే కాకుండా యున్నెటిడ్ నేషన్స్ ఫండ్స్ నుండి రూ. 14 కోట్లు ప్రత్యేకంగా ఈ బడ్జెట్ కొరకు గ్రామాలలో నీటి కొరత తీర్చడానికి గాను కేటాయించడం జరిగింది. దానికి ముఖ్యమంత్రిగారిని ప్రత్యేకంగా అభినందిస్తున్నాను. తద్వారా కొంతవరకు గ్రామీణ మంచినీటి కొరతను తీర్చడానికి వీలవుతుంది. ముఖ్యంగా అఫ్ ల్యాండ్ ఏరియాల్లో, నీటి కొరత ఎక్కువగా వున్న చోట్ల ఈ డబ్బు ఎక్కువగా కేటాయించాలని ముఖ్యమంత్రిగారిని, సంబంధిత మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

ఈ బడ్జెటులో బలహీనవర్గాల వారి కోసం మాత్రమే కాకుండా మైనారిటీస్ కోసం కూడా కేటాయింపులు చేయడం జరిగింది. మైనారిటీస్ కోసం మైనారిటీస్ ఫెన్సింగ్ కార్పొరేషన్కు రూ. 1.2 కోట్లు ఈ సంవత్సరం కేటాయించడం జరిగింది.

شرعی ایم زسما ریڈی:۔ معطلی صاحب ولہ ولہ کہ ہے ہے کنگیس حکومت نے مانٹریٹریٹس انٹرنیشنل کو
کوئی بڑی رقم دی ہے۔ میں اس پر کرتا ہوں کہ میں ان بھائیوں میں جو بہت ہی غریب طبقہ کو اس سے فائدہ اٹھانے کا موقع ملے گا

శ్రీ పి. నరసింహారెడ్డి.- అధ్యక్షా, ముఖ్యంగా రోడ్ల విషయంలో ఈ ప్రభుత్వం మార్కెటింగ్ కమిటీల ద్వారా, 20 శాతం మార్కెటింగ్ ఆదాయాన్ని లింక్ రోడ్ల నిర్మాణం కొరకు ఖర్చు చేయాలని తలపెట్టారు. ఇందులో కొన్ని యిబ్బందులు వున్నాయి. ముఖ్యంగా రోశయ్యగారికి ఒక మనవివేయదలచుకున్నాను. పంచాయతీరాజ్ శాఖ, మార్కెటింగ్ శాఖ రెండు శాఖలు కోఆపరేషన్, కోఆర్డినేషన్తో డబ్బు ఖర్చుచేయాలి. కొన్ని ప్రాంతాలలో గత సంవత్సరం కేటాయించిన డబ్బు యింతరకు ఖర్చుచేయడం జరుగలేదు. రెండు శాఖల మధ్య సమన్వయం కుదరడానికి రోశయ్యగారు ప్రయత్నం చేయాలి. ఈ సంవత్సరం సరయిన పద్ధతిలో సరిఅయిన డిమాండ్ ఖర్చుచేయాలని, గ్రామ రోడ్లు డెవలప్ అయ్యేలా చూడాలని కోరుతున్నాను. కొన్ని ప్రాంతాలలో రోడ్లు చాలా అధాన్న పరిస్థితుల్లో వున్నాయి. ఘగర్ ఫ్యాక్టరీలు వున్న ప్రాంతాలలో ఘగర్ సెస్ వస్తుంది. ఏడు, ఎనిమిది సంవత్సరాల క్రితం ప్రభుత్వం ఘగర్ కేస్ సెస్ను ఆయా జిల్లాల కలెక్టర్లకు ఎలాబ్ చేయలేదు. ముఖ్యంగా మా మెదక్ జిల్లాలో రూ. 15 లక్షల రూపాయలు ఎలాబ్ కాకుండా డ్రా వుంది. వివిధ బడ్జెట్ స్పెషల్తో కానివ్వండి, యితర సందర్భాలలో కానివ్వండి మెన్షన్ చేయడం జరిగింది మొన్న డిస్పిక్స్ కలెక్టర్స్ మీటింగ్లో కూడా ఎంక్వయరీ చేశాను. ఇంకా ఎలాబ్ కానట్లు తెలిసింది. ఇటువంటి అవకతవకలను సరిదిద్ది ఈయొక్క రోడ్లను మెయింటెయిన్ చేయడానికి ఘగర్ కేస్ సెస్ కూడా ఎక్కువ ఇవ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను. అదే ప్రకారం రోడ్లను బాగుచేయడం కోసం ఇంటర్నేషనల్ ఏజెన్సీ నుండి కొంత డబ్బు తీసుకొని అన్ని రోడ్లను బాగుచేస్తామని పంచాయతీరాజ్ మంత్రిగారు అన్నట్లుగా కొన్ని పత్రికల్లో వచ్చింది ఏదీ ఏమీ అయినప్పటికీ ఇంటర్నేషనల్ ఏజెన్సీ నుండి అప్పు తీసుకున్నప్పటికీ, ముఖ్యంగా యిక్కడి అవసరాలను బట్టి, అన్ని జిల్లాలకు, అన్ని ప్రాంతాలకు ముఖ్యంగా వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు ఎక్కువ కేటాయింపాలని, ఎలాబ్ మెంట్స్ త్వరగా చేసి రోడ్లను బాగుచేసే ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈయొక్క వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో ఎక్కువ డబ్బు ఖర్చు చేయవలసిన అవసరం వుంది. కోస్తా ప్రాంతాలలో రూ. 700 కోట్లు చెన్నారెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా వుండగా సెక్టోరిటీ రిలీఫ్ ఫండ్ ద్వారా ఖర్చు చేయడంవల్ల కెనాల్స్ మాత్రమే కాకుండా అక్కడి రోడ్లు కూడా బాగుపడినందుకు చాలా సంతోషం. వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో, రాయలసీమ, తెలంగాణ, ఆంధ్రాలోని అప్ ల్యాండ్స్లో వేటికీ ఇంటర్నేషనల్ ఏజెన్సీ నుండి డబ్బు తీసుకువచ్చి రోడ్లను బాగుచేయాలని మనవిచేస్తున్నాను.

పబ్లిక్ డిస్పిబ్యూషన్ సిస్టంలో మొదట రూ. 2 కి కోట్ బియ్యం, ఆ తరువాత ధర పెంచి యివ్వడం జరుగుతోంది. ఈ స్కేము 1982-83 సంవత్సరంలో మొదలయింది. అప్పట్లో రూ. 4 కోట్లు ప్రభుత్వం ఖర్చు చేసింది. ఈనాడు 1994-95 సంవత్సరంలో రూ. 487 కోట్లు ప్రభుత్వం ఖర్చు చేయవలసివస్తోంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం బియ్యం ధరను పెంచినా మన ప్రభుత్వం (రాష్ట్ర ప్రభుత్వం) మిగతా ఖర్చు తాను భరించి రేటు

పెంపకుండా పబ్లిక్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ సిస్టంలో అదే రేటుకు సప్లయ్ చేస్తున్నందుకు ముఖ్య మంత్రిగారికి, బలహీనవర్గాల వారి తరఫున అభినందనలు తెలుపుతున్నాను. తద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారికి బలహీనవర్గాల వారిపైన వున్న ప్రేమ, అభిమానం బుజువు అవుతోంది.

50 ఈ ప్రోగ్రామ్స్ అన్నీ బాగా చురుకుగా జరగాలంటే ముఖ్యంగా అన్ని డిపార్టుమెంటుల ద్వారా అలాబీమెంట్ అయిన డబ్బు ఖర్చు కావాలని మనవిచేస్తున్నాను. మైనర్ ఇరిగేషన్ విషయంలో గత సంవత్సరం రూ. 100 కోట్లు ఇచ్చారు. దానిపైన కొంత అనుమానాలు వున్నాయి. ఇచ్చారా, లేదా అని. ఇందాక ఒక మీతుడు మాట్లాడుతూ రూ. 65 కోట్లు ఇచ్చారు మిగతావి ఇవ్వలేదన్నారు. కానీ ఈ డబ్బు ఖర్చు చేయడం లేదు. మెదక్ జిల్లాలో ఉన్న నీధులను ఏ విధంగా కూడా మేము వాడుకునే పరిస్థితి లేదు. మంజీరా నేరంతా పట్టణానికి సప్లయ్చేస్తున్నారు. మూసీ నదిపైన అనకట్ల కట్టె అర్పిత లేదు. మాసేరు నది కర్రేనగర్ పట్టణం అక్కడ కూడా ఎటువంటి అనకట్ల కట్టె అర్పిత లేదు. సబ్సాయిట్ వాటర్ యుటిలిజ్ చేయడానికి చెక్ డ్యామ్స్ ద్వారా పరీక్యూలేషన్ ద్వారా మైనర్ ఇరిగేషన్ కు చిన్న చిన్న వనరులు కల్పించాలి. ఇతర బ్లాక్ ఏరియా మా జిల్లాలో చాలా ఉంది. వాటిని అన్నిటిని రిమూవ్ చేస్తే ముఖ్యంగా ఎక్కువ డబ్బు ఇటువంటి ప్రాంతాలకు ఖర్చుపెట్టి కనీసం అక్కడున్న రైతులను ఆదుకోవాలి. వర్షాభావ పరిస్థితులలో పడ్డ కొద్ది వర్షాన్ని సోర్ చేసి దానివల్ల సబ్సాయిట్ వాటర్ లో టెబిల్ పెరిగి బావులద్వారా, బోర్వెల్స్ ద్వారా వాటిని అన్నిటిని బాగుచేసే అవసరం వుంది. ఎక్కువ డబ్బు కేటాయించాలని మంత్రిగారిని శంకర రావుగారికి మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా ఈ బడ్జెట్ ప్రెజెంటేషన్ లో మా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఏ విధంగానయితే కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నదో దానిని పెద్దలు ప్రతిపక్ష నాయకులు అప్పుడప్పుడూ అపార్థాలు చేసుకుని వాటిపైన క్రిటిక్స్ చేస్తుంటారు కానీ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం కాంగ్రెస్ పార్టీ ధ్యేయం పేద ప్రజల అభ్యున్నతి కొరకు అన్ని వర్గాలకు, అన్ని ప్రాంతాలకు అన్ని కులాలవారికి ఈ పార్టీ, ఈ గవర్నమెంటు సేవ చేస్తున్నది.

ముఖ్యంగా మా జిల్లాకు ఒక ప్రాజెక్టు ఉంది. అది 2 టి.ఎం.సి. వాటర్ షాద్ రాబాదుకు నేరు సప్లయ్ చేసే విషయంలో డింకింగ్ వాటర్ దానికొరకు మాకు సింగూరు డ్యామ్ కట్టెటప్పుడు ప్రభుత్వం మాకు 2 టి.ఎం.సి. నేరు ఇవ్వడానికి వాగానం చేసింది. ఆ నేరు ఇచ్చినట్లయితే కనీసం 45 వేల ఎకరాలకు సాగునీరు లభిస్తుంది. 1983లో అప్పటి ప్రభుత్వం ఏదయితే వాగానం చేసిందో దానిని నిలబెట్టుకోవాలని కోరు తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారితో మనవిచేసినప్పుడు వారు కూడా కృషా నది నేరు షాద్ రా బాదు సిటీకి వస్తుంది అప్పుడు ఈ ప్రాజెక్ట్ కన్సిడర్ చేస్తామన్నారు. కృషా నది అటోరెడ్ స్టార్ట్ అయింది. ఈ సంవత్సరం కూడా కొంత డబ్బు కేటాయించారు. అది కంప్లెట్ అయిన తరువాతనే సాధ్యమయితే అంతకన్నా ముందుగానే ఈ 2 టి.ఎం.సి. నీరు ఇచ్చి 45 ఎకరాల భూమి సాగు అయ్యేట్లుగా చూడాలి. దానికొరకు రైతు బాంధవులయిన విజయ భాస్కరరెడ్డిగారిని ప్రత్యేకంగా ప్రార్థిస్తున్నాను. ఎరువుల విషయం ఎప్పుడూ చెబు తుంటాము. అన్నీ పెరిగాయి. రైతులకు నష్టం అవుతోంది. మొత్తం దేశంలో ఈ సబ్సిడీ

కట్ చేసినప్పుడు ధరలు పెరిగాయి. కానీ మన రాష్ట్రంలో ముఖ్యమంత్రిగా చొరవతో కనీసం బస్సుకు రూ. 100 లు తగ్గించే ప్రయత్నంవేసి సరఫరాచేశారు. దానికి ముఖ్య మంత్రిగారినీ ప్రశ్నకంగా అభినందిస్తున్నాను. బ్యాక్ బెంచెస్ వారికి ఈ సమయం ఇచ్చి నందులకు ధన్యవాదాలను తెలియచేస్తున్నాను. ఎప్పుడూ ఇదే పద్ధతిలో బ్యాక్ బెంచెస్లోని వారికి సమయం ఇవ్వాలని కోరుతూ నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందులకు ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తూ రోశయ్యగారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటును సమర్థిస్తూ, అందరూ దానిని పాస్ చేయాలని కోరుతూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మన్యూతిగారు 15 నిమిషాలలో ముగించండి.

శ్రీ మహమ్మద్ ఇబ్రహీం దిన్ అబ్దుల్లా మన్యూతి:- సర్. ముందే త్నం ఫిక్స్ చేస్తే ఎలా? మా కోసం ఎవరయినా చెప్పారా? మొన్న మాశాము కమ్యూకాషన్ గొడవకు ఏమి చేశారో కళ్ళతో చూశాము. మా ముస్లింల కొరకు ఎవరయినా ఏమయినా చెప్పారా? మేరు అప్పుడే మా నోరు మూస్తే ఎట్లా?

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- రోశయ్యగారు ఆయన చెప్పేది అరగంటయినా వినడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు.

عزیر ایبراهیم بن عبد اللہ مقمل:۔۔ جناب ڈپٹی اسپیکر صاحب وزیر قضا نے جو بیٹ پریش کیا ہے سوائے شعبہ بازاری کے کچھ نہیں ہے۔ اس بیٹ کے لئے مجھے نہیں ہے۔ عدل و شہرت بنا کر عوام کو گمراہ کیا جا رہا ہے۔ ایسا صلح ہوتا ہے کل کل کر کے کر لیتے ہیں۔

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ఇప్పుడు వారేమీ చెప్పారో మీకు అర్థం అయిందా సార్. లేకపోతే రోశయ్యగారినీ వెప్పమనండి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- బడ్జెటు చాలా బాగుందని చెబుతున్నారు.

(సభలో నవ్వులు)

శ్రీ మహమ్మద్ ఇబ్రహీం దిన్ అబ్దుల్లా మన్యూతి:- మేరు బాగా చెప్పారు. నేను అదే చెప్పాను. బడ్జెటు చాలా మంచిగా ఉంది. మీరు ఎట్లా గోల్ తిప్పారో అని చెప్పాను. అది మీకు అర్థం కాలేదు. మీరు మంచిగా గోల్ తిప్పి గోల్ తిప్పే డబ్బులూ తీసుకుకోయి వరల్డ్ బ్యాంకులో పెట్టారు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నాకు మొత్తం అర్థం అయింది కానీ నాకు అనుకూలంగా ఉన్నంతవరకూ చెప్పాను.

کوش سے جی متوجہ رہتے ہیں۔ ان کا ایس کوٹھس ان کا اطمینان جلا رہی ہے۔ جٹانوں کی صلاح و بہبود کیلئے حکومت کیا کر رہی ہے۔ جی او
 ۱۹۷۶ء کے قتل کے تحت تین اور کھانہ کا حال کھریا گیا ہے۔ کاپس کیلئے کوئی ضرورت نہیں ہے۔ دو کھانے پات کو کھانے میں کھانے کے لئے
 وہ کھانے کے لئے ہیں۔ بچہ جزیں ان کے پی او کو کہنا چاہتا ہے۔ وہی کھانے کو چھوڑنے سے نہیں منکر صاحب اور اسٹی کو کھانے چاہتے ہیں۔ کھانے
 کی سروس بالکل خراب ہے۔ کھانے میں کھانے کے لئے سے جو دیکھے گئے ہیں اس سے انکو دل کا حال ہو جائیگا۔ برمنسٹر کو چاہیے کہ اور اسٹی کو کھانے
 ہے۔

5.10 తెలుగుదేశం పార్టీ వారు యిక్కడి పని వదిలిపెట్టి అక్కడికి (కాంగ్రెస్ వారి వైపు) ఎందుకు
 సా వోతున్నారు? తెలుగుదేశం వారు కూడా ఒక్క ముక్క మైనారిటీస్ గురించి చెప్పలేదు.

వక్స్ బోర్డు విషయంలో, పెద్ద వారు బాగుచేసి వెళ్ళిన తరువాత, దానిమీద గవర్న
 మెంట్ కట్టా పెట్టి పాడుచేస్తున్నారు. కొత్త బోర్డు పేస్తున్నారు. అమ్ముతున్నారు,
 తింటున్నారు. వచ్చింది వచ్చినట్లు మింగుతున్నారు. ఇదంతా మాకు అర్థం కావడం లేదు.
 వక్స్ బోర్డులో వక్స్ కమిటీని ఎందుకు పెట్టడం లేదు? మెంబర్స్ ను ఎందుకు చేర్చుకోవడం
 లేదు? బేగంమంజిల్ బీర్డింగ్స్ వున్నాయి. అవి వోల్టేజీల కట్టాలో వున్నాయి. వాటిని ఖాళీ
 చేయడానికి స్టే వుండాలి. వాటిని బాగుచేసుకుంటే పేద వారికి లాభం వస్తుంది. వక్స్
 ఆస్తుల్లో వారు కూర్చోని పాడుచేస్తున్నారు. వాటిని ఖాళీ చేయించడానికి ఫోర్స్ యివ్వాలి.
 దానికీ ఖానూన్ పెట్టాలి. ఎండోమెంట్స్ విషయంలో ఈ ప్రభుత్వం ఏ విధంగా వ్యవహ
 రిస్తోంది? అక్కడ పవర్ ఫుల్ ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసర్స్ వున్నారు. ఇక్కడ వక్స్ బోర్డులో పవర్
 లెస్ ఆఫీసర్లు వున్నారు.

లా అండ్ ఆర్డర్ విషయం చూడండి. హోం మినిస్టర్ గారు సభలోవారు. లా అండ్
 ఆర్డర్ పరిస్థితి నిజానో ఎలా వుంది? ఎక్కడ ఏ సంఘట జరిగినా తురక వారే పోతారు
 అంటారు. ఎక్కడ ఏ బాంబువేసినా, ఎక్కడ ఏ బాంబు దొరికినా తురకవారే పోతారంటారు.
 వారి ఇంటో (డాక్టర్ ఆర్. రవేంద్రాచారి వైపు చెయ్యి చూపుతూ) బాంబు పేలితే ఏమీ
 చేశారు యిప్పటివరకు?

డాక్టర్ ఆర్. రవేంద్రాచారి:- అధ్యక్షా, వారు నా పేరు ఎత్తారు. నాకు
 మాట్లాడడానికి అవకాశం యివ్వండి. వారు నావైపు డైరెక్ట్ చేశారు.

శ్రీ ఇబ్రహీం ఖాన్ అబ్దుల్లా మసూఠీ:- అధ్యక్షా, నాకు అడిగే హక్కు వుంది,
 అడిగాను. బర్కత్ పురాలోని వారి ఇంటో బాంబు పేలితే ఏమీ చేశారు? నిజానో ఎక్కడ ఏమీ
 జరిగినా పాకిస్తాన్ నుండి వచ్చి చేస్తున్నారని అంటున్నారు. మా విషయంలో యిష్టం
 వచ్చినట్లు మాట్లాడుతూ వుంటే ఏమీ చేయాలో అర్థంకావడం లేదు. నేను తప్ప మాట ఏమీ
 చెప్పలేదు. వారి ఇంటో బాంబు పేలలేదా?

డాక్టర్ ఆర్. రవేంద్రనాథ్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, నాకు అవకాశం కావాలి. వారు, నా ఇంట్లో బాంబుపేలిన విషయం ప్రస్తావించారు. దానిమీద సి.బి.సి.ఐ.డి. ఎంక్యూఐఐ జరుగుతోంది. సర్కార్ అనే రౌడీ చనిపోతే, ఆయన ఎన్కౌంటర్లో చనిపోతే ఆ రౌడీ శవం మీద పుష్పగుచ్ఛం వుంచి నివాళి అర్పించిన ఘనత వారి పార్టీ ఎం.ఎల్.ఏ కే వుంది.

رات میں جو لوگ مارے گئے ان کے لئے

శ్రీ ఇబ్రహీం దీన్ అబ్దుల్లా మస్కతి:- అధ్యక్షా, లా అండ్ ఆర్డర్ విషయానికి వద్దాము. రాత్రిపూట టాస్కఫోర్స్ ను వెళ్లారు. ఎ.సి.పి. టాస్కఫోర్స్, డి.సి.పి. టాస్కఫోర్స్, కమీషనర్ టాస్కఫోర్స్, కె.ఎస్.ఎస్. మూర్తి టాస్కఫోర్స్, శర్మ టాస్కఫోర్స్, ఇవన్నీ ఏమిటి సర్? రాత్రిపూట మా వాళ్లు దొంగల మాదిరిగా తిరగవలసివస్తోంది. రాత్రిపూట ఇళ్లలోకి వెళ్లి దొరికిన డబ్బు తీసుకుని, పిల్లలను రాత్రిపూట తీసుకొని వేడు తున్నారు. రాత్రిపూట పిల్లలను ఎక్కడకు తీసుకుపోతున్నది వారి తల్లిదండ్రులు అడుగుతే వెప్పడం లేదు. రాత్రిపూట దొంగల మాదిరి, వచ్చి మనుషులను పట్టుకుపోతున్నారు. ఎక్కడకు తీసుకుపోతున్నది చెప్పడం లేదు. మాకు చాలా బాధగా వుంది. పోర్టున లేస్తే పోలీసులు తీసుకువెళ్లిన వ్యక్తి తాలుకూ తల్లిదండ్రులో, లేదా భార్యాబిడ్డలో మా ఇంటివద్ద నిలబడి ఆ సంగతులు చెప్పడం జరుగుతోంది. టాస్కఫోర్స్ వారు పట్టుకు వెళ్లినట్లు, ఎక్కడికి తీసుకువెడుతున్నదో చెప్పనట్లు వారు చెబుతున్నారు. ఏ టాస్కఫోర్స్ వారికి పోస్ వేసిన తమకు తెలియదని అంటున్నారు. ఇదేనా లా అండ్ ఆర్డర్ పరిస్థితి? మా పిల్లలను ఎక్కడకు తీసుకుపోతున్నారు? ఎవరయినా ఒక వ్యక్తి సౌదీనుండి డబ్బుతో వస్తూ వుంటే, ఆ సంగతి ఈ టాస్కఫోర్స్ వారికి తెలుస్తే, రాత్రికి రాత్రి వచ్చి తీసుకుపోతున్నారు. ఏదన్నా అడుగుతే బాంబ్ కేసుతో సంబంధం వున్నందున అరెస్టు చేస్తున్నట్లుగా చెబు తున్నారు. ఆ వ్యక్తి దగ్గర వున్న డబ్బు తీసుకొని విడిపెడుతున్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో లా అండ్ ఆర్డర్ దశ ఈ విధంగా వుంది. యాకుక్షిపురా పిరియాల్ ఒక వ్యక్తి యింటి నుండి టాస్కఫోర్స్ వారు రూ. 70 వేలు తీసుకువెళ్ళిపోయారు. ఒక మనిషి ఇంటిలో నుండి 5.20 రెండు లక్షల పది వేల రూపాయలు పట్టుకుపోయారు. నేను గొడవవేసిన తరువాత వాపస్ సా వేశారు. ఇంకొక ఇంటిలో నుండి 60 వేల రూపాయలు తీసుకొని వెళ్ళితే, మేమందరం గొడవవేస్తే, 55 వేల రూపాయలు వాపస్ వేసి, 5 వేల రూపాయలు పోలీసుల్లో మింగేశారు. ఇంకొక ఇంటిలోనుండి ఏడు లక్షల 90 వేల రూపాయలు జప్తువేశారు. ఇన్ కమ్ టాక్స్ వాళ్లు చెప్పుతున్నారు ఆ డబ్బు అంతా కస్టమ్స్ కు ఇవ్వేసామని చెప్పుతున్నారు. వాళ్లకు వాపస్ చేయవలసిన అవసరం ఏమీ ఉంది? ఎక్కడికి పోతున్నది ఈ డబ్బులు?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు వెండప్ చేయండి.

శ్రీ ఇబ్రహీం దీన్ అబ్దుల్లా మస్కతి:- మీరు మా ముస్లింలకు ఏమి చేశారు?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు ముస్లింలు, హిందువులు అని చెప్పకండి. వెండప్ చేయండి. చాలా టి.ము ఇచ్చాను.

శ్రీ ఇబ్రహీం బిన్ అబ్దుల్లా మస్కతీ:- మీరు వోలేసు రిక్యూట్మెంట్ లో ముస్లింలను తీసుకోవడం లేదు. ఎస్.ఐ. పోస్టులకు, కాని స్టెబుల్స్ పోస్టులకు ముస్లింలను తీసుకోవడం లేదు. ఎందుకు ఇవ్వడం లేదు మీరు? అక్కడ పాడ్ ఆఫీస్ లో ఒక డి.జి.పి. కూర్చోని, చెస్ట్రేలేదని, పొడవు లేదని, అంటూ ఎవరిని సెలక్టు చేయడం లేదు. తిండి బాగా దీరికితే బలం వస్తుంది. తిండి లేకపోతే బలం ఎట్లా వస్తుంది? ఉద్యోగం వస్తే, తిండి బాగా దొరుకుతుంది, బలం వస్తుంది.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- మస్కతీగారిని చూచి బలవేనంగా ఉంటారని ఎట్లా ఒప్పుకొంటామంది?

శ్రీ ఇబ్రహీం బిన్ అబ్దుల్లా మస్కతీ:- నేను మంచిగా ఉన్నాను, నా దగ్గర చాల డబ్బులు వున్నాయి. నా గురించి చెప్పడం లేదు, మా ముస్లింల కోసం ఏమీ చేస్తున్నారని అడుగుతున్నాను. మా కోసం ఏమీ చేశారో చెప్పండి.

క్రిసోస్టిన్ డేలరుషిట్ట ఒకటి కూడ ముస్లింలకు ఇవ్వలేదు. మా మనుష్యులు ఎట్లా బృతకాలి? అందులో షేర్స్ లేవా? 12 శాతం మాకు కూడ ఇవ్వాలి. ఓట్లు కావాలంటే మీరు ఎట్లా మా దగ్గరనుండి తీసుకొంటున్నారో, అట్లాగే వాళ్లకు లాభం జరగాలి.

ఇక ఎలక్ట్రిసిటీ విషయం చూస్తే, ఓల్డ్ సిటీలో ఎప్పుడూ కరెంటు ఉండదు. చెప్పడానికి మాకే సిగ్గు వస్తున్నది..... ఇప్పుడు రంజాన్ జరుగుతున్నది. ఇఫ్తార్ చేసుకొందామంటే కష్టంగా ఉంటున్నది. ఏమైనా అడిగితే, మీకు మెటిర్యుల్ ఇచ్చాం అంటారు. లేకపోతే బ్యాన్స్ ఫార్మర్స్ ఫార్మజీ అని, టూల్స్ లైట్ల ఫార్మజీ అని చెప్పుతారు. ఓల్డ్ సిటీ అంతా డార్క్. అఫిషియల్స్ ఏమీ చేస్తున్నారు? ఇష్టం వచ్చినప్పుడు కరెంట్ కట్ చేస్తున్నారు. మీరు కరెంట్ బంద్ చేయండి కాని, న్యూసిటీలో ఒక గంట, ఓల్డ్ సిటీలో ఒక గంట కరెంట్ బంద్ చేయండి. టమ్ ఫిక్స్ చేసి బంద్ చేయండి. ఇప్పుడు ఎగ్జిమ్ కూడ జరుగుతాయి కాబట్టి, టైమ్ ఫిక్స్ చేస్తే, స్టూడెంట్స్ చదువుకోవడానికి వేలంటుంది.

మున్సిపల్ కమీషనర్ బాగా పనిచేస్తున్నది. ఆమె మీద ఏమీ ఆరోపణలు లేవు. కాని ఆమెదగ్గర డబ్బులు లేవు. ఇప్పటివరకు లాస్ట్ ఇన్ స్టాల్మెంట్ రిలేజ్ చేయలేదు. మా మున్సిపల్ మినిస్టరు చాల మంచి మనిషి. ఆయనకు నోరులేదు. ఆఫీసర్లు చెప్పిన మాట వింటారు. వాటర్ వర్క్ డిపార్టుమెంట్ పరిస్థితి ఘోరంగా వుంది. ఈ రోజు నగరంలో ఒక బొట్టు నేరు దొరకడం లేదు. 10 బోర్ వెల్స్ ఇస్తే ఏమీ లాభం? పాత బోర్ వెల్స్ ఎండి పోయాయి. కొత్త బోర్ వెల్స్ వేయాలంటే, నేరు ఎక్కడో లోపలకు ఉంటున్నది. జనార్ధన్ రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా వున్నప్పుడు ఒక్క మాటకే 25 బోర్ వెల్స్ ఇచ్చారు. ఈ చిఫ్ మినిస్టర్ ను 50 బోర్ వెల్స్ అడిగితే, 10 బోర్ వెల్స్ ఇచ్చారు.

శ్రీ ఎం. నర్సింహారెడ్డి:- ఇప్పుడు ఇచ్చిన 10 బోర్ వెల్స్ ఖతం చేయండి. ఇంకొక 20 బోర్ వెల్స్ ఇస్తాం.

శ్రీ ఇద్దివోం బిన్ అబ్దుల్లా మస్కూతి:- మున్సిపల్ ఎలక్యూషన్లను 4 సంవత్సరాల నుండి జరిపించడం లేదు. ఇప్పుడు కొత్తగా అందులో రిజర్వేషన్ పెట్టాలని మామూలుగా బ్యాక్ వర్డ్ క్యాస్ లో మమ్మల్ని చేరిస్తే, మాకేమీ వస్తుంది? మున్సింగ్ లో ఎవరు బ్యాక్ వర్డ్ గా ఉన్నారు? మేమంతా ఫార్వర్డ్. మేమందరం ఒక్కటి. మే దగ్గరే ఎన్నో కులాలు ఉన్నాయి. మీరే వారిజనులు, గిరిజనులు ఓటం కోసం, వారి మా భాయ్ అని, మీరు మా భాయ్ అని అంటున్నారు. మా దగ్గర క్రింది కులం లేదు. మున్సింగ్ లను తీసుకొని వెళ్లి బి.సి.లో చేర్చవద్దు. మమ్మల్ని ఫేర్ గా వదిలిపెట్టండి. మా దాంట్ లో రిజర్వేషన్లు వద్దు.

పూర్వే నగరం బిన్ అబ్దుల్లా మస్కూతి:- మున్సిపల్ ఎలక్యూషన్లను 4 సంవత్సరాల నుండి జరిపించడం లేదు. ఇప్పుడు కొత్తగా అందులో రిజర్వేషన్ పెట్టాలని మామూలుగా బ్యాక్ వర్డ్ క్యాస్ లో మమ్మల్ని చేరిస్తే, మాకేమీ వస్తుంది? మున్సింగ్ లో ఎవరు బ్యాక్ వర్డ్ గా ఉన్నారు? మేమంతా ఫార్వర్డ్. మేమందరం ఒక్కటి. మే దగ్గరే ఎన్నో కులాలు ఉన్నాయి. మీరే వారిజనులు, గిరిజనులు ఓటం కోసం, వారి మా భాయ్ అని, మీరు మా భాయ్ అని అంటున్నారు. మా దగ్గర క్రింది కులం లేదు. మున్సింగ్ లను తీసుకొని వెళ్లి బి.సి.లో చేర్చవద్దు. మమ్మల్ని ఫేర్ గా వదిలిపెట్టండి. మా దాంట్ లో రిజర్వేషన్లు వద్దు.

పూర్వే నగరం బిన్ అబ్దుల్లా మస్కూతి:- మున్సిపల్ ఎలక్యూషన్లను 4 సంవత్సరాల నుండి జరిపించడం లేదు. ఇప్పుడు కొత్తగా అందులో రిజర్వేషన్ పెట్టాలని మామూలుగా బ్యాక్ వర్డ్ క్యాస్ లో మమ్మల్ని చేరిస్తే, మాకేమీ వస్తుంది? మున్సింగ్ లో ఎవరు బ్యాక్ వర్డ్ గా ఉన్నారు? మేమంతా ఫార్వర్డ్. మేమందరం ఒక్కటి. మే దగ్గరే ఎన్నో కులాలు ఉన్నాయి. మీరే వారిజనులు, గిరిజనులు ఓటం కోసం, వారి మా భాయ్ అని, మీరు మా భాయ్ అని అంటున్నారు. మా దగ్గర క్రింది కులం లేదు. మున్సింగ్ లను తీసుకొని వెళ్లి బి.సి.లో చేర్చవద్దు. మమ్మల్ని ఫేర్ గా వదిలిపెట్టండి. మా దాంట్ లో రిజర్వేషన్లు వద్దు.

యునాని హాస్పిటల్ లో డాక్టరుకు రోజుకు 50 రూపాయల తెక్సన యిస్తున్నారు. సన్ డే ఒక్క పైసా యివ్వడం లేదు. అడా మీదకు వోతే 70 రూపాయలు వస్తాయి. అడివారం మట్టి దొరకడం లేదు. యునాని అంటే మున్సిముస్. వారిని ఖతం చేయాలి. 1992లో ఒక నోటిఫికేషన్ పత్రికలో యిచ్చారు. రెండు దినముల తర్వాత దానిని కాన్సిల్ చేశారు. 1987 నుండి యిప్పటివరకు డాక్టరుకు 50 రూపాయలు యిస్తుంటే ఎట్లా?

ఓల్డ్ సిటీలో కులికుతుబ్ అర్బన్ డెవలప్ మెంటు అథారిటీకి తెలుగుదేశం లో నాలుగున్నర కోట్లు యిచ్చారు. ఈ జమానాలో పైసలు యిస్తున్నారా? కులీ కుతుబ్ నా లో ఎందుకు పెడుతున్నారు? తెలుగు, సూలు, బిల్డింగ్స్ కోసం అడిపెడుతున్నారు అది కూడా ఇవ్వలేదు. మాకు ఏమీ లేదా? 1986లో ఏమీ బడ్జెట్ వుందో యిప్పుడు కూడా అది యివ్వాలి.

అల్లసాని జిల్లాలో కులికుతుబ్ అర్బన్ డెవలప్ మెంటు అథారిటీకి తెలుగుదేశం లో నాలుగున్నర కోట్లు యిచ్చారు. ఈ జమానాలో పైసలు యిస్తున్నారా? కులీ కుతుబ్ నా లో ఎందుకు పెడుతున్నారు? తెలుగు, సూలు, బిల్డింగ్స్ కోసం అడిపెడుతున్నారు అది కూడా ఇవ్వలేదు. మాకు ఏమీ లేదా? 1986లో ఏమీ బడ్జెట్ వుందో యిప్పుడు కూడా అది యివ్వాలి.

అల్లసాని జిల్లాలో కులికుతుబ్ అర్బన్ డెవలప్ మెంటు అథారిటీకి తెలుగుదేశం లో నాలుగున్నర కోట్లు యిచ్చారు. ఈ జమానాలో పైసలు యిస్తున్నారా? కులీ కుతుబ్ నా లో ఎందుకు పెడుతున్నారు? తెలుగు, సూలు, బిల్డింగ్స్ కోసం అడిపెడుతున్నారు అది కూడా ఇవ్వలేదు. మాకు ఏమీ లేదా? 1986లో ఏమీ బడ్జెట్ వుందో యిప్పుడు కూడా అది యివ్వాలి.

దేసే ہیں۔ جگلات کا یہ حال ہے۔ برطانیہ کے لیے جب گورنمنٹ ٹریڈنگ کمپنی ہے تو گتے داروں کو ٹیکسٹائل سے ملکر
 دھندہ کرنا ہوتا ہے جس سے وہ لوگ رہنا دھندہ پائیں گے۔ اس سے حکومت کو کوئی فائدہ نہیں ہے۔ آخر میں حکومت سے گزرا
 کرنا ہوا ہے کہ اس کے ہمارے جتنے جہازیں ہیں وہ سب کو اس کے لیے خریدیں۔ یہاں کے تجارت کے لیے یہاں کے ہمارے ہیں۔ اس میں ہمارا حصہ کتنا ہے۔ یہ
 ہمیں کیا دینے والا ہے۔ مسٹر راجیو صاحب اس کے بارے میں ضرور کہیں گے۔ راجیو صاحب کے سر میں بال نہیں ہیں۔
 ٹیڑھی ہونا چاہتے ہیں۔ یہ سب وہ خود ٹیڑھی ہیں لہذا چاہیے۔

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెట్ మన రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి ఎంత తేవ్వంగా దివ్యా తేసిందో, తీస్తున్నదో, తీయబోతున్నదో తెలపడానికి అదంత పట్టినట్టుగా వుంది ప్రాంతీయ అసమానతలు పెంచే బడ్జెట్ యిది. ముఖ్యంగా తెలంగాణా ప్రాంతాన్ని యింకా అన్యాయం చేసిన బడ్జెట్ యిది. పరిశ్రమల అభివృద్ధి అనేది మరింతగా కుంటు వడేటట్టు చేసే బడ్జెటు. రైతులకు గిట్టుబాటు ధరలు లేవు. ప్రజల కొనుగోలు శక్తి మరింతగా పడగొట్టే బడ్జెటు. రాష్ట్ర పరాధీనతను పెంచే బడ్జెటు. ప్రజా వ్యతిరేక బడ్జెటు. తొలుత దీని ఆర్థిక పరిస్థితి తెలిసినపుడు సుమారు 12 వేల కోట్ల రూపాయల రుణం వున్నట్లు వారు 10వ ఫైనాన్సు కమీషనుకు యిచ్చిన మెమోరాండం లో పేర్కొన్నారు. వాస్తవంగా యింకొక బదారు వందల కోట్ల అప్పు ప్రజలకు చూపించడం లేదు. ఆ అప్పులు ఎలా అంటే వివిధ కార్యక్రమాల కోసం భూములకు యివ్వవలసిన నష్ట పరిహారం, కాంట్రాక్టర్లకు పనుల నిమిత్తం యివ్వవలసిన బిల్లుల బకాయిలు. అట్లాగే ప్రభుత్వం యింకా యివ్వవలసే వున్నాయి. స్కాలర్ షిప్పులు, స్టెంఫండులు యివ్వనీ సుమారు 500 కోట్లకు తగ్గకుండా వుంటుంది. 12 వేల 500 కోట్లకు పైగా రుణంలో వున్నాం. అందులో సంవత్సరం ఒక్కొక్కటి ఒకవెయ్యి 27 కోట్ల వడ్డీ కింద, అసలు కింద యివ్వవలసిన అవసరం ఏర్పడుతోంది. అప్పుల నెల ఒక్కొక్కటి 4 కోట్ల రూపాయలు వడ్డీ కింద గానీ, అసలు కింద గానీ యివ్వవలసిన అవసరం వుంది. మన ఆదాయం చూస్తే రెవెన్యూ లోటు 703 కోట్ల 66 లక్షలు. అయితే ఫిస్కల్ గా అది 296.45 కోట్లు. ఆదాయం పెంచుకుంటాం. ఆదాయం పెంచుకుంటే అప్పులు తీరస్తామని లేదు. అప్పులు, వడ్డీలు, కొత్త అప్పులు. ఇందువల్ల రాష్ట్ర ఆర్థిక స్థిమత ప్రజలలో అభాసు పాలవడం జరిగింది. ప్రభుత్వ పనులను కాంట్రాక్టర్లు తీసుకోవడానికి ఇంకుతున్నారు. మరింత పెట్టుబడి పెట్టి 3 - 4 సంవత్సరాలకు కూడా బిల్లులు రాకపోవడం వల్ల పనులు నిలిపి 3.40 వేస్తున్నారు. 300 పర్సంటేజీ, 400 పర్సంటేజీ పెంచి తీసుకుంటున్నారు. లాభ పా. పెడుతున్నారు అంతగానీ సామాన్య కంట్రాక్టర్లకు రాదు. పనిచేస్తే డబ్బులు ఇవ్వరు. అంటే ఇది ప్రభుత్వం వదిలివేసేసేందనే నవ్వులాట పరిస్థితి వచ్చింది. ఇప్పుడు 1993-94 సంవత్సరానికి మీరు అంచనా వేసినదానికన్నా లోటు వుంది. 6 నెలల నుండి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు లేవు. 1993-94కు కేటాయించిన బడ్జెట్ ఖర్చుకాకుండా పోదుపడేసి, ఆఖరు రోజులలో జమచేసి డెఫిసిట్ గా చూపించారు. రేపు జరగబోయే సంవత్సరంలో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు కుంటుపరుస్తారు. పైగా అదనంగా పన్ను విధించడం జరుగుతుంది. ఇప్పుడు విధించము అంటే నమ్మేవాళ్లు లేరు. ఇది కాకుండా ఆర్థికపరిస్థితి విషయంలో వారు వేసిన అంచనా జాగ్రత్తగా చూడవలసి ఉంటుంది. ఇప్పుడు ప్రజల యొక్క కొనుగోలు శక్తి దెబ్బతినే విధంగా పన్నుల భారం పెంచుతున్నారు. మనకు టర్నోవర్

ట్యాక్స్ వేశారు. వారు చెప్పినదాని ప్రకారం దీనివలన సుమారు 400 కోట్లు ఆదాయం వస్తుంది అని చూపించారు. కానీ ఒక విషయం గమనించాలి. ప్రజల మీద ఇప్పటికే 1000 కోట్ల రూపాయలు అదనంగా భారం ఛావుకారు, వేసి కూర్చున్నారు. అన్నిరకాల వస్తువుల ధరలు పెరిగాయి. టర్నోవర్ ట్యాక్స్ ఉపసంహరించి, వస్తువుల ధర తగ్గించే పరిస్థితి లేదు. మీరు 400 కోట్లు ఛావుకార్ల నుండి వసూలు చేస్తూ అదనంగా 600 కోట్లు ప్రజల మీద వేశారు. ఈ వెయి కోట్లు మొత్తంలో ప్రజలు నడుము విరిగి బాధ పడుతున్నారు. ఎవరయినా ప్రభుత్వాన్ని ఆదాయం కోసం పన్నులు వేసుకోవద్దు అనము. ఆదాయం పుల్ల. భావిస్తూనే ఇవేది ముఖ్యమంత్రిని విషయం - ఉన్నవాడి వద్ద నుండి, ధనికుల వద్దనుండి రాబట్టండి. పన్నుల ఎగవేత అరికడతాము. సమర్థవంతంగా పన్నులు వేస్తాము అన్నారు. ఆ పని చేయించేదానికి విఫలం అవుతున్నారు. అధికారుల లంచగొండి తనం వలననే విఫలం అవుతున్నారు. పన్నులు వసూలు చేయవలసిన అధికారులు, వాళ్లు మాకింత లాభం, మాకింత లాభం అని పంచుకొని బయటకు వస్తున్నాడు. ఈ విధంగా రాష్ట్రం ఖజానాను, ప్రభుత్వాన్ని, రాష్ట్రం అభివృద్ధిని అరికడుతున్నారు. ఈ లంచగొండి తనం విపరీతంగా ఉందని అందరికీ తెలుసు. అందరూ వినాయకుడి బొడ్డో వేలుపెట్టి కూర్చున్నారు నిర్ణయం తీసుకోవడానికి భయపడుతున్నారు. రాజకీయంగా మీకు దృఢ దీక్ష లేదు. మీరు నీజాయితిగా మంట్ అవినీతిపరులను అరికట్టడానికి అవకాశం ఉంటుంది. రాజకీయ నాయకుడికి నీజాయితి లేకపోయిన తరువాత ఏ అధికారి భయపడతాడు? లంచం తీసుకునే వారికి శిక్షలు కఠినతరం చేసి, ఉరిశిక్ష వంటివి వేస్తామని చెప్పి శిక్షించండి. మన రాష్ట్రం మునిగిపోతుంది అన్న స్పందన లేదు. ఇది ప్రతి శాసనసభ్యుడికి తెలుసు. ప్రతి మంత్రీకీ తెలుసు. బలహీనవర్గాల గృహనిర్మాణం మొదలుకొంటే మంచినిరు త్రాగడానికి బోరుబావులు, పవరు, ప్రతిభిషయానికి ఒక కమీషను, పర్సంటేజీ ఈ విధంగా నడుస్తోంది. ఫిక్స్డ్ రేటు, వేటిని ఆపలేక పోతున్నారు. మా అటువంటి వాళ్లు మొత్తుకుంటే అది అరణ్యరోదన. పై అధికారులు పట్టించుకోరు. శాసనసభ్యులు పట్టించుకోరు. ఈ పరిస్థితి మనకు వున్నప్పుడు మనం చాలా దెబ్బతింట్లాము. మీరు వేసే పన్ను ధనికుల మీద రాబట్టే విధంగా చూడండి. పన్నుల ఎగవేతను అరికట్టండి. లంచగొండితనం నిర్మూలించండి అర్థిక నిపుణులు పరిశోధన చేశారు. మనం ఇస్తున్న కాంట్రాక్ట్ వర్క్స్ లో ఉంటే అవినీతిని అరికడితే 40 శాతం ఆదాయం మనకు మిగులుతుంది. సంవత్సరానికి సగటున కొన్నివేల కోట్ల రూపాయల కంట్రాక్టులు ఆపగలిగితే అందులో 40 శాతం కన్నా ఎక్కువ డబ్బు మిగులుతుంది. మనం సంపాదించే డబ్బు క్రిందే అది లెక్క. దాని గురించి మీరు తీసుకొనే వర్షాలు ఏమిటన్నవి చెప్పవలసి ఉన్నది.

పట్టణ ఆస్తులు అంతకంతకూ పెరిగిపోతున్నాయి. వాటికి ఒక హద్దు లేకుండా పోతోంది దానికి ఇన్ కం ట్యాక్స్ లేదు. ప్రాపర్టీ ట్యాక్స్ లేదు. ఆసలు ఈ ఆస్తులు ఎక్కడ నుండి వస్తున్నాయి. దొంగడబ్బు ఏ రకంగా పేరుకుపోతోంది అనే అలోచన చేశారా? గ్యామాలలో భూగరిష్ట పరిమితి ఉన్నట్లుగానే పట్టణాలలో గరిష్ట పరిమితి ఎందుకు ఉండకూడదు? పట్టణ ఆస్తుల మీద, ఆదాయం మీద గరిష్ట పరిమితి పెట్టండి. అప్పుడు తగినంత డబ్బు వస్తుంది. పని చేయకుండా ఎక్కువ పన్నులు తీసుకొనే పద్ధతి మంచిది కాదు.

ప్రజల నిత్య జీవితావసర వస్తువుల ధరలు పెరిగిపోతున్నాయి. రైతులకు గిట్టుబాటు ధరలు లేవు ఏ ప్రభుత్వమయినా మనగలగాలంటే ధరల స్థిరీకరణ అత్యంత కీలకమయిన నిషణ్ణం వ్యూహం అంటారు, పారిశ్రామిక సరుకులకు ధరల వ్యాపాజితమును సలక్ష్యం చేసి రైతుల పంటలు, వారు దినాశా శోపి విధంగా తక్కువ ధరలు, రైతుల వద్ద నుండి పంటలు, పరిశ్రమల నుండి సరుకులు వరకుల వద్దకు పోయిన తరువాత నెలకొంటున్న ఇబ్బంపట్టినట్లుగా పెరుగుతున్నాయి అది లేకుండా చూడవలసి ఉంది. ఈ సగిల్లెటిలో మన ప్రభుత్వం ఒకానొక పరస్పరత పరిమిటంటే, మనం తెస్తున్న రెవెన్యూ వసూళ్లు మన ఇవోగలకు గాన, శాసనసభ్యుల, మంత్రుల జీతాలకు సరిపోవడంలేదు అంటే అదొక్కటే అందం. ప్రభుత్వయంత్రాంగం ఎందుకు? అంటే ప్రభుత్వం యంత్రాంగం అవ్వాలి కోసం ప్రభుత్వం ఉద్యోగుల కోసం పనిచేస్తుంది కాన ప్రజలకోసం కాదు. ఇది వాస్తవం ఒక్కడ రెండు పాయింట్లు ఉన్నాయి ఒక్కట జీతాలు పెరిగింది. రైతుగ్రామీణులు అంతోషంగా వున్నారా అంటే రెండు అంశాలు పోలే సరుకులు రావడం లేదు సరిపోయే జీతం ఉన్నప్పుడు ప్రభుత్వానికి లేదు. ఈ విధమయిన కాంట్రాడిక్షన్ ఉంది. కేంద్రంలో వుండే కాలెగోస్ ప్రభుత్వం రాష్ట్రంలో వుండి కాలెగోస్ ప్రభుత్వం కానీ అటవంటి అంతోష ఉద్యోగులు లేవు అక్కడ తుడ్డి లేదు సోషలిస్టు యూనియన్లో కొన్ని పోలికలు వూ కాళ్లు కొన్ని పోలికలు వేసిన కారణంగా సోషలిస్టు వ్యవస్థ తాత్కాలికంగా రెజెటిగ్న దూర వాస్తవం అది మానీ వంకలు కొలుకోవాలి పనిలేదు. 45 సంవత్సరాల పాటు ధరలలో ఒక్కొక్కసా కూడా పెరుగుదల రాలేదు మేము స్వయంగా వెళ్లి తెలుసుకున్నాము. మూడు డిజిటలకు మించి జీతం ఉండదు సీనియర్ 150 ఉండ గరిష్ఠం 700 ఉంటుంది. ఇందులో నాలుగవ వంతు ఆదాయం ఇంటికిరాయి, మంచినీరు, వంట గ్యాసు, కరంటు, టెలిఫోన్ వాగ్గైలక పోతుంది. 38 శాతం ధోజనానికి సగిపోతుంది ఈ కమయిల ఏర్పాటు చేస్తే, ధరల స్థిరీకరణ చేస్తే వాస్తవంతుడి తోకలాగా జీతాలు పెరగ గలసిన పనిలేదు. మన బడ్జెట్ సంక్షోభాన్ని ఎదుర్కోవలసిన పనిలేదు ఆ పని కేంద్ర రాష్ట్రాల సమన్వయంతోనే సాధ్యం అవుతుంది. ఇక ఒక్కడ వ్యవసాయం నష్టపరిచి పరి శ్రమలను అభివృద్ధి చేయాలి, పరిశ్రమల కొనుగోలు శక్తి పెంచి లాభపడాలి ఉద్యోగంతో నేతీయ గుత్త పెట్టుబడిదారులను దిష్టిలో పెట్టుకొని వేసిన ప్రయత్నం ఈ బడ్జెట్ తప్ప దు గొకటి రాదు. జీతాలు ఇంక్రిమెంటులు పెంచడం తప్ప, సే రివిజన్లు వేసుకోవడం తప్ప ఉండేవి ఇందులో లేదు ఇది రైతువ్యతిరేక చర్య, ప్రజావ్యతిరేకమయిన చర్య నూటికి 90 పు రి ఉన్న ప్రజలకు , కృషిపై ఇవ్వడం సుదరదు మరి ఉద్యోగిగ్రామీణులకు పదయితే అందో వారిని అదనం చేయడం, ప్రజలను నష్టపరచడం ఇబ్బంది పెట్టడం తప్ప మరొకటి రాదు. గాష్ట్రంలో మొత్తం షడీ లక్షల 25 వేల మంది ఉద్యోగిగ్రామీణులు ఉంటున్నారు. ఉద్యోగిగ్రామీణుల హక్కుల కోసం పోరాడేవాళ్లమూ మేమే. ఈ రోజు వాతావరణం ఏ విధంగా శయారయిందంటే, మేము బాళ్లను కూడబెట్టమని అనడంలేదు. మేము అనేది ఏమీ? అంటే, వారి యొక్క నిజ ఆదాయాలు పెరిగేటట్లుగా, నిత్య జీవితావసర వస్తువుల ధరలు పెరగకుండా అరికట్ట గలిగి, వ్యవసాయ పంట ధరలకు, పారిశ్రామిక వస్తువుల ధరలకు మధ్య 'స్టాండర్డ్ డిజెషన్' పేరుగలిగినట్లుయితే, అది సాధ్యమవుతుంది. రూ. 1000/- వేల చొట రూ. 100/- ఇస్తే సరిపోతుంది. పన్నుల భారం అంతగా ఉండదు ప్రజలకు

కూడా ఈ రకంగా ఇబ్బంది ఉండదు. మీ పాలనలను, ఆర్థిక విచారాలను గుణాత్మకమైన సమూలమైన మార్పు తెచ్చుకోవాలని కోరుతున్నాను. అలాగే ఉద్యోగస్థుల సమస్యల గా పాస్టావింఛను కాబట్టి ఒక విషయం చెప్పాలి ఉంది. ఉద్యోగస్థులలో వెనుకటి మూడిరిగా దొరలు, దాతలూ లేరు. ఏ పనికి వోయినా, ప్రజలను అన్ని రకాలుగా బీడించుకునేలా తయారయ్యారు. ఏ ఉద్యోగస్థుల హక్కుల కోసం మేము పోరాడుతున్నామో ఆ ఉద్యోగస్థులే ప్రజలను బీడించే బేడకులుగా తయారయ్యారు. నెం. 1 ఎనిమ్ ఎవరంటే ప్రభుత్వోద్యోగులనే ప్రజలు భావించే పరిస్థితి వచ్చింది ఎం.ఆర్.ఓ., ఎం.డి.ఓ. ఇంకా ఆ పై ఇధికారులు, అన్ని శాఖలలో, పోలీసు శాఖ, అటవీ శాఖ ఎక్స్లెజు శాఖ, ఇలా ఒకటేమిటి? అన్నీ వారికి ఏమైనా ఇబ్బంది వస్తేనే మొత్తుకుంటున్న యూనియన్ నాయకులకు నా విజ్ఞప్తి ఏమిటంటే, మా సహాయం మీరు తీసుకుంటారు, మీ హక్కుల కోసం, ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా పోరాడడానికి. అదే సమయంలో, ప్రజలను బీడించుకునే తింటున్న, ఏడ్చింఛుకు తింటున్న ఉద్యోగస్థులకు వ్యతిరేకంగా నిలబడండి మీ యూనియన్స్. ఆ విధంగా నిలబడి, ప్రజల హక్కులను కాపాడే విధంగా మీరు ముందుకు రావాలని కోరుతున్నాను.

ఇక పారిశ్రామికాభివృద్ధి విషయానికి వస్తే, నానాటికే తీసికట్టు, నాగంబొట్టు, ఏ రకంగా, రాష్ట్రవరదెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా, మీరు ఏ ఇండస్ట్రీని నిలబెట్టారు? నా దగ్గర ఉన్న గత సంవత్సరపు లెక్కల ప్రకారం 1993 మార్చినాటికి అఫిషియల్ ఫిగర్స్ నా దగ్గర ఉన్నాయి. 31,202 పారిశ్రామిక యూనిట్లు మాత్రం బడ్జెటు. ఇందులో 87 శాతం చిన్న తరహా, అఘు పరిశ్రమలు, 57 మధ్య తరహా భారీ తరహా పరిశ్రమలు. వేటిలో పని చేసే కార్మికుల సంఖ్య 3,16,000. మన స్టేట్ షెనాన్స్ కార్పొరేషను, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఇండస్ట్రీయల్ డెవలప్మెంట్ కార్పొరేషను వారి రుణాలు రూ. 257 కోట్లు డబ్బు ఇందులో ఉంది. ఇవి మాత్రం బడ్జెటు. 1993 మార్చి తరువాత ఇంకా ఎక్కువ యూనిట్స్ మాత్రం బడ్జెటు. ఇంకా ఎక్కువ కోట్ల రూపాయలు పెట్టుబడులు అందులో ఇరుక్కుపోతున్నాయి ఈ రకంగా పోతూ ఉంటే, వేటి పునరుద్ధరణకు మీరు తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి? లక్కలాది మంది నిరుద్యోగులు. ఇదిలా ఉండగా, మీరు సంవత్సరానికి ఇన్ని కోట్ల ఉద్యోగాలు కల్పిస్తామని అన్నారు. మొన్న ఒక బిల్లు మీరు మెజారిటీతో, మేము వ్యతిరేకించినా, ఉద్యోగుల రిక్యూజ్మెంట్, ప్రమోషను, రెగ్యులర్మెంట్లను మీద నిషేధం పెట్టారు. అది ఒక బ్లాక్ యాక్ట్. ప్రజా వ్యతిరేక చట్టం. అయితే, మీతో ఒక అభిప్రాయంతో ఏకీభవిస్తున్నాను. అవసరానికి మించి ఉద్యోగులను పెట్టుకున్నారు. పని లేకుండా వారిని క్యూబైట్ల జీతాలు ఇవ్వవలసి వస్తే అటువంటివి తగ్గించండి. వారికి వేరే పనులు కల్పించండి. కానీ, ఆ పేరుతో మీరు ఏమీ చేశారు? 15, 20 సంవత్సరాలుగా ఎన్.ఎం.ఆర్.గా ఉన్నవారిని రెగ్యులర్మెంట్ చేయకుండా ఒడిచేస్తున్నారు. కొత్తగా మునిసి పాలిటీలు వారు తీర్మానం చేసినవి పంపించారు. అయ్యా, మాకు స్వేచ్ఛలు కావాలి, పాల్స్ వర్కర్లు కావాలంటే, మీరు పర్మిషన్ ఇవ్వడం బేదు. మీరు యాక్టును ఉపసంహరించుకోండి మీరు అన్నట్లుగా ఎక్కువ ఎక్కడైనా ఉన్నట్లయితే, మీరు వాటిని తగ్గించుకోండి. అదే మేము కోరేది.

బడ్జెట్ గురించి చెప్పే ముందు నేను ఒక మాట చెప్పవలసి వస్తుంది. అన్ని ప్రాంతాలను అభివృద్ధి చేయాలి. ముఖ్యమంత్రి అయినవాడూ, పృథుత్వంతో ఉన్నవారూ ఇది నా ప్రాంతం, పరాయి ప్రాంతం అనే భేదం ఉండకూడదు. కానీ ఈసారి బడ్జెట్ లో - రాయలసీమ వెనుకబడిన మాట నిజమే. దానిని అభివృద్ధి పరచవలసిన మాట కూడా నిజమే. అభివృద్ధి కావాలని వోరాడిన వారిలో మేమందరమూ ఉన్న మాట కూడా నిజమే. అనంత పురంతో సహా రాయలసీమ ఎడారిగా మారకుండా ఉండే విధంగా బాగు చేయాలని కోరే వాళ్లమే. కానీ, అదే సమయంలో తెలంగాణకు చేసింది ఏమిటి? ఒక ప్రాంతానికి చేసుకుంటారు. కేవలం రాయలసీమ ముఖ్యమంత్రి కాబట్టి రాయలసీమకు పని చేసుకున్నారు అనే అపవాదు నుంచి బయట పడగలుగుతాడు ఈ ముఖ్యమంత్రిగారు? ఈ బడ్జెట్ కేటాయింపులలో నేను చెప్పడం కష్టం కావచ్చు, నేను నోరు మూసుకోవచ్చు. ఇంకెవరి నోరు మూయించగలుగుతారు? పైగా తెలంగాణ ప్రాంతానికి వచ్చేటప్పటికీ, తెలంగాణ ప్రాజెక్టులకు మీరు కేటాయించిన డబ్బులు వాటికి సరిపోతుందా? శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు మొదటి దశ ఎన్ని సంవత్సరాలకు పూర్తి అవుతుందని మీకు అంచనా ఉంది? రెండవ దశ ఎప్పుడు ప్రారంభించబోతున్నారు, ఎప్పుడు అంతం చేయబోతున్నారు? దానికి ఏమైనా అంచనా ఉందా? అంతే కాదు, ఇప్పంపల్లి ప్రాజెక్టు వేరే లేదు, పృష్టావనే లేదు. దానిని ఒదులు కున్నారా? తెలంగాణకు ప్రాజెక్టులమైన ప్రాజెక్టుల్లో ఇప్పంపల్లి ప్రాజెక్టు అతి ముఖ్యమైనది. దాని పేరు ఎందుకు లేదు? అదే సందర్భంలో వోలవరం ప్రాజెక్టు గురించి పృష్టావేస్తున్నారే, ఇప్పంపల్లికి వోకుండా వోలవరంకు ఎలా వోతుంది నీరు? నేను మీరేదో కాకతాళియంగా, యాదృచ్ఛికంగా వేశారు అనుకోవడం లేదు. కృష్ణా నీరు ఒక ప్రాంతానికి ఉపయోగించడానికి ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా మీరు తరలించుకున్నారు. గోదావరి నీటిని ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా ఒక ప్రాంతం పొట్ట కొట్టి, అన్యాయం చేసి, మరొక ప్రాంతానికి తరలించుకోవడానికి చేస్తున్న ప్రయత్నం. ఆ రకమైన దురుద్దేశ్యంతో మీరు లేకుండా ఉంటే, శ్రీశైలం కుడి గట్టు కాలువకు రావలసిన పని లేదు. ఇప్పంపల్లి ఎగిరి పోవలసిన అవసరం లేదు. పైగా పులి చింతల ప్రాజెక్టుకు బీస్సె ప్రయారిటీ. రాష్ట్రంలో అన్ని ప్రాజెక్టులు అభివృద్ధి అయిన తరువాత అంతిమంగా చేయవలసిన పులి చింతల ప్రాజెక్టుకు ఇప్పుడు ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నారు. దీనిని బీట్టి మీ భావం ఏమిటో, మీరు ఎటువైపు మొగ్గుతున్నారో, అర్థమవుతుంది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- త్వరగా ముగించండి

శ్రీ కె. యర్రన్నాయుడు:- ఇంబరెస్సింగ్ టాపిక్స్ వెబుతున్నారు, చెప్పనియ్యండి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- యర్రన్నాయుడుగారు ఇచ్చిన సలహా చాలా మంచి సలహా. వోద్యున్న మాట సమయం కొంపం జొగ్గత్తగా వాడుకోమని మీరు సలహా ఇస్తే చాలా మందికి ఉపయోగిస్తుంది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- ట్రైబల్స్ విషయానికి వస్తే, ఒక బాధాకరమైన విషయం వెబుతున్నాను. ట్రైబల్స్ వెల్ఫేర్ వెబువలసిందే, గిరిజనులందరినీ అభివృద్ధి చేయవలసిందే.

ఆర్థిక మంత్రిగారు శృద్ధంగా వినండి. ఇప్పుడు ఉన్న షే ఆలోచన ప్రకారం నడిచినట్లయితే ఇంకొక 10 ఏళ్ల తరువాత, గోండు, కోయ, కొలాము, తోటి అనేవాడు ఎవడైనా మిగిలుతాడా? మీ కంటికి కనపడదు. మొదలన ప్రాంతాలలో లంబాడీలును, ఎరుకలను చేర్చాము. చేర్చండి. త్వేబల్స్ గా గుర్తించాము, వారిని అభివృద్ధి పరుద్దాము. వారి నిధులు వారికే కేటాయించండి. మొదలన ప్రాంతాల వారి సేతులు రిజర్వు చేయండి. ఉద్యోగాలు రిజర్వు చేయండి, చదువులు విద్యాలయాలలో రిజర్వు చేయండి, అన్నిటిలో రిజర్వు చేయండి. కానీ, హెడ్యూల్స్ ఏరియాలో ఉన్నవాటిలో సేలు పెట్టకూడదు. ఆ ప్రాంతాలకు పోకూడదు, ఆ భుములను ఎవరూ కొనకూడదు. వారి రిజర్వేషన్లను ఎవరూ అనుభవించకూడదు, వారి డబ్బు అనుభవించకూడదు. దీనిని మీరు ఎందుకు కట్టుదిట్టం చేయరు? అదే సమయంలో కనీసం ఎ.బి.సి. క్యాటగిరీలుగా ఎందుకు విభజించరు? ప్రిమిటీవ్ ట్వేబల్స్ గ్రూప్-ఎ.

(డాక్టర్ బి. వెంకయ్య అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

గాను, వోల్ ఏరియాలలో ఉన్న ట్వేబల్స్ బి గ్రూపు గానూ, పెయిస్ ఏరియాలలో ఉన్న ట్వేబల్స్ ను సీ గ్రూపు గానూ గుర్తించడని చెప్పగా, చెప్పగా, క్యాటగిరీలో మీరు ఏ నిర్ణయం తీసుకున్నారో దేవుడికే తెలియాలి కానీ, ఈ ఎ - బి - సి విభజన కూడా వర్షాని ఆందోళనలు మొదలయ్యాయి ఇప్పుడు. పెద్ద పేపర్ ఏమంటుందంటే, నేను వీన్ను చేపలను తింటూనే బితుకుతాను, కానీ వీన్ను చేపలు ఉండడానికి వేలులేదు అంటాయి. ఏమిటి మీరు కల్పించిన రక్షణ? నిజంగా మీకు ట్వేబల్స్, అదీమ జాతుల వారు అభివృద్ధి కావాలంటే, షెడ్యూల్స్ ఏరియాలలో ఉండేవారికి ఆ ప్రాంతపు స్వపరిపాలన ఇస్తేనే, వారు బాగు పడతారు. అంతవరకు వారు బాగుపడరు. ఈలోగా మీరు కనీసం వారిని ఎ - బి - సి-గా విభజించండి అని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మొదలన ప్రాంతంలో ఉండే ట్వేబల్స్ కు నా విజ్ఞప్తి ఏమిటంటే మీరు కూడా మొదటి నుంచే ఉన్న అదీమ జాతులకు అన్యాయం చేసే విధంగా మీరు వ్యవహరించకండి.

ఇంక సాంఘిక సంక్షేమంలో మన బడ్జెట్ తీరగవేస్తే, వృద్ధాప్య పెన్షన్లు, విధవ రాలికి ఇచ్చే పెన్షన్లు, వికలాంగుల పెన్షన్లు వ్యవసాయ కార్మికుల పెన్షన్లు వీటి కోసం మీరు క్రొత్తగా దరఖాస్తులు ఏమైనా మంజూరు చేసే అవకాశాలు ఉన్నాయో? మేము ఉళ్ళోకి పోతే ముందర అడిగేది ఏమిటంటే, ముసలాళ్లు, కూలివాళ్లు, పితంతువులు, అయ్యా, మా పెన్షన్స్ ఏవీ అవీ అడుగుతున్నాను - ఇదివరకు కాంక్యూన్ అయిన పెన్షన్స్ 6 నెలల నుంచి రావడం లేదు. క్రొత్త దరఖాస్తులు పెడితే, ఇప్పుడు ఉన్నవారు ఎవరైనా చనిపోతే, భాళీలు ఏర్పడితే, ఆ భాళీలలో క్రొత్త దరఖాస్తులు మంజూరు చేస్తాము అంటున్నారు. మేము అందరం ఏమీ చెయ్యాలి? మీ ఉళ్ళో ఎంతమంది చనిపోయారో వెతికి అన్ని క్రొత్త దరఖాస్తులు పెట్టుకోండి అని చెప్పాలి. ఇది చాలా బాధాకరమైన విషయం. నేను ఒక విషయం ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మీరు జనాభా లెక్కలు సేకరించినట్లుగానే వికలాంగులు, పితంతువులు, వ్యవసాయ కార్మికులు, వృద్ధులు

ఎంతమంది పెన్షన్స్ పొందడానికి అర్హత కట్టి ఉన్నారో, ఒక మాస్టర్ ప్యాన్ తయారు చేయండి ఈ రోజు ఉన్న వారికి మూడు సంవత్సరాల తరువాత వారి అందరి పెన్షన్స్ వచ్చేలా చేయండి. ఆ తరువాత ఈ ఒకవేల తగ్గుతుంది. సెమ్మటిగా ప్రతి సంవత్సరం తరువాత కొత్తగా వచ్చేవారికి ఇప్పుడుంటా పోవచ్చు కానీ, ఒక మాస్టర్ ప్యాన్ మాత్రం తయారుచేయండి. మూడు సంవత్సరాల లోపల ఇది పూర్తి అయ్యేటట్లు చూడండి. ఇంక రేషన్ కార్డుల విషయానికి వస్తే, ఎక్కడకు పోయినా, మహా ఇబ్బందిగా వుంది. అవస్థలు ఉండవచ్చున్నారు. లంచాలకు ఆస్కారం వస్తుంది అర్హత ఉన్నవారికి రేషన్ కార్డులకు ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేయండి. బి.సి. కమ్యూనిటీ వారు ఎన్ని సంవత్సరాలకు వీరు రిపోర్ట్ ఇవ్వాలి. నా అభిప్రాయం ప్రకారం 6 నెలల లోపల రిపోర్ట్ ఇవ్వడానికి షిమ్ పెట్టండి. ముస్లిం మైనారిటీలకు వివక్షణ జరుపుతున్నారనే భావన రానివ్వకుండా మతాన్యాయానికి వ్యతిరేకంగా పోరాడటం ఒక బాగుం బంపానవర్గాల సంక్షేమానికి పాటుపడడం ఒకొకటి. బలహీనవర్గాలలో మేము ఒక భాగం అనే భావన విశ్వాసం కలిగించవలసిన అవసరం ప్రభుత్వానికి ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి., మైనారిటీలలో చూడన బాగుతే పెరుగుతోంది. వీరి న్యాయమయిన కోర్కెలను పరిశీలించాలని కోరుతున్నాను. భూసంస్కరణల విషయానికొస్తే, పీటికి ఇప్పుడు భూస్వామితం చేశారు ఇప్పుడు ఒక కొత్త రకమయిన ప్రమాదకరమయిన ఆలోచన ప్రభుత్వవర్గానికి వస్తోంది అది పంటల తొలగింపు పెంచాలని కానీ ల్యాండ్ నేటింగ్ వద్దు. ప్యాన్ కలర్డ్ పెరగాలి రాయ్లకు, దానికోసం ఇది వద్దు. కాఫీ తోటలు పెంచాలి, ల్యాండ్ నేటింగ్ వద్దు అనడం కాదు. చిన్న కమతాలు పనికిరావు, కాబట్టి ఎయిబుల్ గా ఉండవు కాబట్టి గిట్టు బాటు కమతాలు కావాలంటే వందల ఎకరాలు ఒక్కొక్క ప్యాట్ గా ఉండాలంటే, చిన్న రైతుల దగ్గర భూములను గుంజుకొని పెద్ద రైతులను అప్పజెప్పే స్కీమ్ మొదలయ్యే ఆలోచన ప్రభుత్వం దగ్గర ఉంది. ఇది ప్రమాదకరమయిన ఆలోచన దీనిని మానుకోవాలి. ఇది వరకూ వీరు చెసిన భూసంస్కరణల చట్టాన్ని సరిగ్గా అమలుజరపాలని కోరుతున్నాను. అందులోని లొసగులను తీసి సవరణలను తీవ్రం చేశారు కోరుతున్నాను. కేంద్ర రాష్ట్రాల మధ్య సంబంధాల విషయం చాలా ముఖ్యమయినది. ప్రభుత్వానికి వినవించుకునేదేమంటే, ఎక్కడయినా గడబిడ అయితే శాంతిభద్రతలను కాపాడవలసిన బాధ్యత రాష్ట్ర ప్రభుత్వానిది. కాపాడవలసిన దానిలో అధికారం మాత్రం కేంద్ర ప్రభుత్వానిది. ఏమయినా అంటే రిజర్వ్ పోలీసులను, బార్డర్ సెక్యూరిటీ ఫోర్స్ ను వాడే పంపాలి కానీ పంపరు. ఈ విధంగా రాష్ట్రాన్ని అధోగతికి తీసుకు వెళ్తున్నారు. రాష్ట్రానికి ఆర్థిక, రాజకీయ విషయంలోనూ, ప్రభుత్వ సంబంధ అధికారాలన్నీ కూడా కావాలని కోరుతున్నాను. ఈ విషయంలో ప్రత్యేకంగా ఖర్చు చేయాలని కోరుతున్నాను. తెలుగు భాష గురించి చెప్పదలచుకున్నాను. ఇప్పటికే మన ఇళ్లలో అమ్మా, నాన్న అని పిలిచేవారు లేరు.

భైర్యం.- మస్కతిగారు తెలుగులోనే మాట్లాడారు

శ్రీ ఎం ఓంకార్:- కానీ ఇప్పటి పిల్లలందరూ, అంటే మా మనవాళ్ళుకూడా ఇంగ్లీష్ మీడియం స్కూళ్ళకే వెళుతున్నారు తెలుగు భాషకే ప్రోత్సాహం లేదు. రికార్డు

కార్మికులు కూడా తమ పిల్లలను ఇంగ్లీష్ మీడియం స్కూళ్ళకే పంపుతున్నారు. అధికారులయితే తమ పిల్లలను మొదటినుండీ ఇంగ్లీష్ మీడియంలోనే చదివిస్తున్నారు. తెలుగు భాషకు ఎందుకీ దుర్భరం? నిజాంకాలంలో, అప్పుడు మాకు తెలుగు సరిగ్గా రాకపోయేది. ఆంధ్ర మహాసభలో ఉండేటప్పుడు ఉపన్యాసాలు ఇస్తూ ఉర్దూ భాషలో ఇచ్చేవారము. కమ్మనిస్ట్ల పార్టీ, ఆంధ్ర మహాసభల పుణ్యమో అని తెలుగు నేర్చుకున్నాము. తెలుగు, తెలుగు అని భాష కోసం ఆరాటపడ్డాము. త్యాగాలు చేశాము, కానీ ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడినా, తెలుగువారి రాజ్యం తెలుగు భాష ఏర్పడలేదు. ఇక్కడ సమస్య ఏమంటే, చీఫ్ సెక్రటరీతోసహా సమస్త ఉన్నత పదవులు అంటే చీఫ్ జస్టిస్ కూడా తెలుగు భాషలో ఆర్డర్లు వారికే ఇస్తామని ప్రభుత్వ విధాన నిర్ణయం చేస్తే, తప్ప ఈ తెలుగు భాషకు కొంత వరకూ భవిష్యత్తు ఉండదు. అంతేకాకుండా, మెడిసిన్, లా, ఇంజనీరింగ్ ఇతర కొద్ది లన్నీ కూడా తెలుగుభాషలో ఎందుకు ఉండకూడదు? ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడకముందు ఈ కొద్దిలన్నీ ఉర్దూ భాషలో వున్నాయి. మనవారు పరాయి భాష నేర్చుకున్నాక మనం సరాయి భాషకు పోతే, ఇక తెలుగు భాష మీద అభిమానం ఏముంటుంది? ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే, ప్రభుత్వ నూతన ఆర్థిక విధానం పేరుతో నయావలస విధానాన్ని, పరిపాలన వేశారు. బహుశా, మీరూ, మేము బిజీకి ఉండగా మరొక జాతీయ సామ్రాజ్య పోరాటం చేయవలసిన గతి పట్టిస్తున్నారు. వెనుకటికన్నా తీవ్రమయిన త్యాగాలు చేయవలసిన స్థితికి మన జనాలను నెట్టుతున్నారు. ఇప్పుడు భాషకు దగ్గరకు వచ్చేసరికి పరాయి వారసత్వాన్ని గంగరించి ఉగ్గుపాలతో సూరిపోస్తున్నారు. ఈ విధానాన్ని మానుకోవాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య:- అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెట్ గురించి స్థూలంగా చెప్పాలంటే నాకన్నా ముందు మాట్లాడిన ఓంకార్ గారు చెప్పినట్లు ఇది నయావలసకు దారితీస్తుంది. భారతదేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 47 సంవత్సరాలు అయింది. జనాభినుండి నేటివరకూ భారతదేశానికి ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యంగానీ, రాజకీయ స్వాతంత్ర్యంగానీ రాబేదని చెప్పేవారిలో మొదటినుండీ మేమూ ఉన్నాము. అయితే ఈ 47 సంవత్సరాల తరువాత నేటి కేంద్ర బడ్జెట్ గానీ, రాష్ట్ర బడ్జెట్ గానీ పరిశీలించిన తరువాత మా అభిప్రాయాలు మరింత దృఢంగా ఉన్నాయి. ఈనాడు ఈ బడ్జెట్ చేసిన తరువాత ఇది తప్పనిసరిగా నయావలసకు దారితీస్తుందని చెప్పవచ్చు. కేంద్ర, రాష్ట్ర బడ్జెట్ లలో సవీవరంగా అంకెలతోసహా ఇచ్చారు. భారతదేశానికి అత్యంత దోహదపరిచేమయిన డెంకల్ ప్రతిపాదనకు ఇది ప్రతిబింబము. అందుకు ఇందులో తెలియచేసిన విషయాలన్నీ ఒక్కొక్కటి చూసినట్లయితే, మన భారతదేశంలో, మనది అన్న వెట్టుబడి ఏదయినా ఉందా? ఆహారధాన్యాలు మొదలుకొని పారిశ్రామిక ఉత్పత్తుల విషయం వరకూ సంపూర్ణంగా ఇతర దేశాల మీద ఆధారపడవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. సమగ్ర వ్యవసాయాభివృద్ధి పథకంకొరకు ప్రపంచబ్యాంక్ తో చర్చలు అగడే, ఇదేనా డెంకల్ ప్రతిపాదన. దేశానికి ధోహం చేస్తున్న డెంకల్ ప్రతిపాదనలను అంటే సమగ్ర వ్యవసాయ అభివృద్ధి పథకంకొరకు ప్రపంచబ్యాంక్ తో చర్చలా? నాలుగు నేటిసంవరాల పథకాల కోసం అంటే 277 గామాలలో, త్రాగునీటికోసం మన భారతదేశం అంటే 80 కోట్ల జనాభా ఉన్న విస్తృతమయిన మన దేశం అప్పుకోసం నెదర్ల్యాండ్ కి బొప్పెత్తుకుపోయే పరిస్థితికి

వచ్చాము. ఈ నెదర్ల్యాండ్ మన భారతదేశంలో 5వ వంతు కూడా లేదు. అనంతపురం జిల్లాలో 257 గ్రామాలలో మంచినీటి పథకం కోసం యూనిస్కోకి వెళ్ళవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. నల్గొండ, రంగారెడ్డి జిల్లాలలో ఈ పథకాల కోసం నెదర్ల్యాండ్కి వెళ్ళవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. అంతేకాదు. ప్రాథమిక విద్య అనే అన్నారు. 1950 జనవరి 26వ తేదీ భారతదేశ రాజ్యాంగం ప్రకారం ఈ విషయం 10 సంవత్సరాల తరువాత అంటే 1960 జనవరి 26వ తేదీ లోపల బయట ఉన్న, సుదూరంగా ఉన్న అంతరాసివారు ఎక్కడ గుంటలలో ఉన్నా గిరిజనులతోనూ నూటికి నూరు మందికి ప్రాథమిక విద్య ఉచితంగా ప్లెషువలసిన ప్రభుత్వం 47 సంవత్సరాలు తరువాత ఈ ప్రాథమిక విద్య కోసం ఈనాడు దీక్షనీకి వెళ్ళి. మా దేశంలో ఉన్న ప్రాథమిక విద్యను మీరు శాసించండి, మీరు నిర్ణయించడనే, సిలబస్ పెట్టడనే, ఆ పుస్తకాలు ఇక్కడికి తీసుకొచ్చి ఇక్కడి మన పిల్లలకు విద్య నేర్పించడని ఈ దేశం అడగడానికి వెళ్ళింది. ఈ రాష్ట్రం కూడా వెళ్ళింది. ఇదే గాక మధ్య రకం వైద్య సౌకర్యాలనూ, పద్దతులను మార్చడానికి ప్రపంచబ్యాంక్ సహాయం నిమిత్తం పరిశీలనలో ఈ అంశం ఉందని సిగ్గులేకుండా వ్యాసుకున్నారు. ఆ రోజులలో ఓవర్ బిగ్నెట్లు కట్టారు. ఇప్పుడు ఆరు ఒవర్ బిగ్నెట్లకు, పాత ప్రాజెక్టుల స్థానంలో కొత్త ప్రాజెక్టులు కట్టడానికి ప్రపంచబ్యాంక్ పరిశీలనలో రూ. 1300 కోట్లు గ్రాంట్ వేయించుకోవడానికి, కొత్త వంతెన నిర్మాణానికి జపాన్ ఆర్థిక సహాయం కోసం రు. 120 కోట్లు అడగడానికి ఆర్థిక శాఖామాత్యులు వెళుతున్నారు. హైదరాబాద్ పట్టణంలో మంచినీటి కోసం రు. 22 కోట్ల గురించి ప్రపంచబ్యాంక్కి అప్లికేషన్ పెట్టారు. అంతేగాక ఎవరిని మోసం చేయడానికో, ఏ పట్టణ ప్రజలను మోసం చేయడానికో, హైదరాబాదును మెగా సిటీ చేస్తామని ఒక్కొక్క మంత్రిగారూ అంటున్నారు. అయితే ఈ మెగాసిటీ ఎస్టిమేట్ 1993-94 ప్రకారం రు. 913 కోట్లు అయితే ఈ సంవత్సరం ఎంత కేటాయించారు? రు. 15 కోట్లు మాత్రమే? ఇది బాధ్యతకలిగిన ప్రకటనా? రు. 913 కోట్లతో ఈ మెగాసిటీని నిర్మిస్తామని చెప్పి రు. 15 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించడంలో ఏమయినా ఈ మంత్రిగారికి, ఆర్థికశాఖామాత్యులకు బాధ్యత ఉందా అని అడుగుతున్నాను. ఎప్పుడు ఇది పూర్తి చేస్తారు? రోశయ్యలంటి మంతులు 100 సంవత్సరాల తరువాత కూడా హైదరాబాదును మెగాసిటీ చేయలేరు. కృష్ణానదీ జలాలను హైదరాబాదుకి తీసుకురావడానికి ప్రపంచబ్యాంక్కి వెళ్ళాలనే, ఇక అడవులలో వెట్లు తీసుకోడానికి రు. 353 కోట్ల కోసం ప్రపంచబ్యాంక్తో వర్షలు జరపాలని అన్నారు. నేను స్థూలంగా మాట్లాడుతున్నాను వివరాలకు పోవడం లేదు. ఇప్పటికయినా భారతదేశానికి ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యం, రాజకీయ స్వాతంత్ర్యం ఉందా అని అడుగుతున్నాను. ఈ దేశం సంపూర్ణంగా పరాధీనమనీ, అడుగుడుగునా విదేశీ సామ్రాజ్యవాదులకు, ప్రపంచబ్యాంక్కి, ఐ.ఎం.ఎఫ్.కి. ఏషియన్ డెవలప్ మెంట్ బ్యాంక్కి, జపాన్కి, యూనిస్కోకి ఈ రకంగా కుదవ పెట్టిన విషయాలు ఉన్నాయి. స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 47 సంవత్సరాలు అయినా భారతదేశాన్ని ఎప్పుడు స్వాతంత్ర్య దేశం చేస్తారు? తెలుగుదేశ పరిపాలనలో తెలుగుగంగ ప్రాజెక్ట్ ప్రారంభించారు. వెంటనే మద్రాస్కి, తమిళనాడుకు నీళ్లు ఇస్తామన్నారు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం 7 సంవత్సరాలు పరిపాలన చేసింది. తరువాత 4 సంవత్సరాలు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వ పరిపాలన పూర్తి అయింది. డినికి తమిళనాడువారు రు. 70 కోట్లు ఇస్తే, మనం

ఇచ్చింది రు. 60 కోట్లు. ఈ ప్రాజెక్టును తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టు అన చెప్పడం కన్నా తమిళగంగ ప్రాజెక్టు అని చెప్పడం మంచిది. దీన్ని చూస్తే సొమ్ము ఒకరిది, సోకు ఒకరిది అన్నట్లుంది. శ్రీశైలం ఎడమకాలువ కోసం ఎంతో ఆందోళన చేస్తున్నారు. సమ్మెలు జరుగుతున్నాయి. బందీలూ జరుగుతున్నాయి. ఈ ప్రాజెక్టుకి రు. 18 కోట్లు గాంటీ చేస్తే ఎప్పుడు ఈ ప్రాజెక్టు పూర్తి అవుతుంది. వేల కోట్ల రూపాయలు ఎస్టిమేట్ చేసినా, ఈ ప్రాజెక్టుకి రు. 18 కోట్లన్నీ ఎప్పటికీ పూర్తవ్వాలి? వంద సంవత్సరాలకయినా ఇది పూర్తి అవుతుందా? తెలుగుదేశం వారు గానీరు, నగరీ, హంద్రీసిన అన్నారని గాలెరు నగరీకి రు. 10 కోట్లు, హంద్రీసినకు రు. 7 కోట్లు కేటాయించారు. నేను కాంగ్రెస్ ఫరంగా మాట్లాడడం లేదు. ఒకవేళ పొరపాటుగా తిరిగి మళ్ళీ తెలుగుదేశంపార్టీ అధికారంలో వస్తే ఇవే లెక్కలుంటాయి. ఏదో కాంగ్రెస్ వారినే విమర్శించడం లేదు. ఒకవేళ తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వస్తే ఇంతకన్నా మంచి బడ్జెట్ ఉంటుందని అనుకోవడం లేదు. మా ప్రభుత్వం వస్తే ఈ రకంగా కాదు. ఈ రూపంలో అయితే రాదు.

(అంతరాయం)

ఇంతకు ముందు ఓంకార్ చెప్పినట్లు సోవియట్ బడ్జెట్ పెద్దాము.

(అంతరాయం)

"దేశాలకూ, రాష్ట్రాలకూ పరిమితమయి ఉండబోము. సకల దేశ కార్మికులం ప్రజలమూ ఏకమ్మే తీరుతాం".

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఈనాడు సోవియట్, సంగతేమిటో వేరికి తెలుసునా?

శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య:- అనేక రకాల తప్పులు చేసిన కారణంగా నిర్దాంతంగా, రాజకీయంగా, అమెరికాతో పోటీపడి అటు ప్రపంచాన్ని పట్టుకోవడానికి మీలటర్ రంగానికి ప్రాముఖ్యత ఇచ్చినందువల్ల సోవియట్ రాష్యా పడిపోయింది. ఇకయినా వారికి జ్ఞానం వస్తుందని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము. ఈనాడు తెలంగాణకు ప్రాణప్రదమయిన శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు మొట్టమొదటి నుండి కాంగ్రెస్ పార్టీ హయాంలో ఉంది. ఈ రోజు శ్రీరాంసాగర్ మొదటి దశ, రెండవ దశ సంగతి ఏమిటి? బడ్జెట్ ప్రసంగంలో ఈ రెండు దశల గురించి ఎందుకు ప్రస్తావించలేదు. తెలంగాణ ప్రజలందరికీ ఈ ప్రభుత్వం శత్రు వర్గమయిన ప్రభుత్వమని డిక్లెర్ చేయదల్చుకున్నాను. శ్రీరాంసాగర్ ఈ రోజు మొత్తం ఎండిపోయి పూడికవచ్చే పరిస్థితి ఉంటే దీన్ని ఏమీ చేస్తారు. దీని క్రింద ఉన్న ప్రజల సంగతి ఏమిటి? వోటిని ఆర్థికశాఖ మంత్రిగారి దృష్టికి తెస్తున్నాను. 1993 జూన్ 30వ తేదీన గౌరవనీయులైన భారతప్రధాని పి.వి. నరసింహారావుగారు పోవంపాడు దగ్గర వరద నీటి పారుదలకు ప్రారంభం చేశారు. రు. 147 కోట్లు ఖర్చు పెద్దామన్నారు. పోవంపాడు నుండి కొరట్ల వరకూ ఉన్న కాలువ లైనింగ్ చేయడానికీ, తగ్గవ్వడానికీ రు. 147 కోట్లు ఖర్చుపెద్దామన్నారు. ఆ విషయం ఎందుకు ప్రస్తావన చేయలేదని అడుగుతున్నాను.

ఇప్పుడేమో రు. 12 కోట్ల 20 లక్షలు ఖర్చు పెడమన్నారు. వీరు చెప్పిన ప్రకారం వీటికి 1992-93లో రు. 957 కోట్లయితే, 1993-94 లో రు. 1300 కోట్లు ఎస్టిమేట్ ఉంట్టే దానికి ఇప్పుడు ఇంత బాధ్యతారహితంగా కేవలం రు. 12 కోట్ల 20 లక్షలు ఖర్చుపెడమన్నారు. ఈ రీత్యా మొత్తం ఖర్చు పెడితే ఈ శ్రీరాంసాగర్ వరద నీటి కాలువ వంద సంవత్సరాలకు కూడా పూర్తి కాదని నేను అంటున్నాను. ఈ విధంగా తెలంగాణాలోని అనేక వందల, వేల గ్రామాలలో త్రాగునీరు, సాగునీరు లేకుండా చేయడం అనేది వాస్తవంగా ప్రాంతీయతత్వాలకు భీషణమవుతుందనీ, ఈ విధంగా పాలక వర్గాలు తెలంగాణాకు అన్యాయం చేయడమని నేననుకుంటున్నాను. ఇంతకుముందు తోటి శాసనసభ్యుడు జగవతిరావు మాట్లాడేటప్పుడు నేననుకొన్నాను. వారు కేవలం కాంగ్రెస్ పార్టీవారి బడ్జెట్ మీద డబ్బా కొట్టడమే తప్ప వేరేదేదనుకుంటాను. తెలంగాణాకు అన్యాయం జరుగుతోందని అంటే, సర్కార్, రాయలసీమలకు న్యాయం జరుగుతోందని అనడం లేదు. అన్నింటినీ అభివృద్ధి చేయాల్సినదే. అసలే ప్రాజెక్ట్ కి డబ్బు ఎలా వస్తుంది? అసలు అవినీతి అనేది అంతం చేయాలంటే ముందు శాసనసభ్యులలోనూ, పార్లమెంటులో సభ్యులలోనూ, మంత్రుల లోను అంతమయితే మిగిలినవారి దగ్గరా అంతమవుతుంది. ఎం.ఎల్.ఏలు, మంత్రులు గెల్చిన తర్వాత ప్రమాణ స్వీకారం చేస్తారు. వారు పెరుగుతున్న కొద్దీ వారి ఆస్తులు అంతంతా పెరుగుతూనే ఉంటాయి. లెక్క చేయండి. ఈ అవినీతి మన దగ్గర నుండి ప్రారంభం అయింది. ఇక్కడి నుండే అంతమవ్వాలి. ఆర్థిక వనరులు ఎలా రావాలంటే, ప్రాజెక్టులపైన కొట్లాడి రూపాయలు సంపాదించిన సివిల్ కంట్రాక్టరుల ఆస్తులను 6 20 సా. స్వాధీనం చేసుకోవాలి. బడా రవాణా కాంట్రాక్టరుల ఆస్తులపైన, టోకు వ్యాపారుల ఆస్తులపైనా, వారి ఆదాయాలపైనా భారీ పన్నులు చేయాలి. నల్లదనం వున్న వోట్ల దానిని నిర్వాహిణంగా లాక్కునే ఏర్పాట్లు చేయాలి. హైదరాబాదు వంటి పెద్ద పట్టణాలలో కట్టడాలు కట్టి కొట్లాడి, వేలాది రూపాయలను సంపాదించిన బడా కంట్రాక్టరుల ఆస్తులను స్వాధీనం చేసుకోవాలి. వినోదం పేరిట కొట్లాడి రూపాయలు సంపాదిస్తున్న వ్యాపారుల ఆస్తుల, ఆదాయం పైనా

(ఉప సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో వున్నారు)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- కృష్ణయ్యగారూ మీరు కూర్చోండి. మీకు 15 నిమిషాలు టైము యిచ్చాము. 30 నిమిషాలు అయిపోయింది. మీరు కూర్చోండి.

శ్రీ డి. శివరామరాజు:- చంద్రబాబునాయుడు మాట్లాడారు. విద్యాధరరావు మాట్లాడ లేదు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- రాజుగారూ కొంచెం కోపం తగ్గించుకోండి. దయచేసి కూర్చోండి. ఇప్పుడు చంద్రబాబునాయుడు మొదలు పెట్టారు. కాబట్టి తగు సమయం తీసుకున్నారు. ఎక్కువ తీసుకున్నారని అనడం లేదు. ముద్దు కృష్ణమనాయుడు ప్లేండింగు తీసుకుంటారు. 40 నిమిషాలు టైము యిస్తున్నాము. కాంగ్రెసు వైపు నుంచీ

కూడా మాట్లాడవలసిన వారున్నారు. వారికి సర్ది చెప్పుకుంటాము. షేకు 40 నిమిషాల టైము యిస్తున్నాము.

శ్రీ జి. ముద్దు కృష్ణమనాయుడు:- రైపు వెండింగ్ అప్ అన్నారు. మరి మీరేమో....

శ్రీ కె. రోశయ్య.- నాకు పట్టుదల లేదు. దయచేసి అందరినీ అడగండి. ఒక షెడ్యూలు ప్రకారం ఈ రోజు రివ్యూ వస్తే రేపు డిమాండ్స్ వెట్టుకోవలసిన అవసరం వుంది. కనుక ఈ రోజు పూర్తి చేద్దామని అనుకున్నాము. ఈ వేళ వెండింగ్ అప్ అయిపోతే ఈవేళ నేను ప్రివేర్డ్ అయి నాలుగు మాటలు చెప్పడానికి, రేపు రివ్యూ యివ్వడానికి వీలుంటుంది. రేపు డిమాండ్స్ వెట్టుకుందాము. దయచేసి నాలో కోపరేజ్ వేయండి.

(అంతరాయం)

గౌరవసభ్యులు శ్రీ కృష్ణయ్యగారు వేదాంతం చెప్పారు. చివరకు యిలా వేస్తున్నారేమిటో, ప్రపంచమంతాదాని ఎన్నో సూత్రాలు చెప్పారు. చివరకు తెలంగాణకు వచ్చారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ - మీకు చాలా టైము యిచ్చాను. కృష్ణయ్యగారూ మీరు కూర్చోండి. 15 నిమిషాల టైము యిస్తే, 30 నిమిషాలు మాట్లాడారు. మీరు డిమాండ్స్ లో లా అండ్ ఆర్డరు అని తరువాత మాట్లాడండి.

శ్రీ జి. ముద్దు కృష్ణమనాయుడు:- అదృష్టా, ఈ కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం ప్రవేశ పెట్టిన 5వ బడ్జెటు యిది. ఇదే అఖరి బడ్జెటు. ఇంకో 9 నెలలు మాత్రమే వేళ్లకు వుంది. డిశెంబరు 1989లో అధికారంలోకి వచ్చారు. రేపు 1994 డిశెంబరులో 5 సంవత్సరాలూ పూర్తి అవుతున్నాయి. కేంద్రంలో వుండే కాంగ్రెసు పార్టీ, రాష్ట్రంలో వుండే కాంగ్రెసు పార్టీ కూడా ఎలక్షను మాన్ఫెస్టో యిచ్చారు. ప్రజలకు మేము అవి, యివే ప్రస్తావంటూ ఎన్నో వాగానాలు చేశారు. 28 అంశాలతో ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రణాళిక ప్రకటించారు. ఈ 28 అంశాలలో ఒకటి కూడా చిత్తశుద్ధితో నిర్వహించలేదు. ఎందుకంటే ఈ పనులు ప్రస్తావన, ఆ పనులు ప్రస్తావన అంటూ ఓట్లు అడిగి అధికారం వెల యించారు. ఇప్పుటికి 4 సంవత్సరాల 3 నెలలు పూర్తి అయింది. యింక 9 నెలలు మాత్రమే టైము వుంది. ఈ లోపు మీరు ఈ ప్రణాళికను పూర్తి చేయగలరా? మీరింపిందే యిది. దీనితో మీరు ప్రజలను మోసం చేశారు. ప్రజలను ఏ విధంగా తప్పుదోప పట్టిస్తున్నారో ప్రజలనేవిధంగా మోసం చేస్తున్నారో, వారిని మనిబాని మారేడు కాయచేసి ఓట్లు సంపాదించుకుంటున్నారో దీన్ని బట్టి అర్థమవుతోంది. మొట్టమొదటి అంతం ఎన్.టి.ఆర్ కాదు మేము కూడా రెండు రూపాయలు కిలో బీయ్యం యిస్తాం అన్నారు. అయ్యా, ముగ్గురు ముఖ్యమంత్రులు మారితే మూడు రకాల విధానాలు పెట్టారు. ఒక కోటి

కుటుంబాలకు ఎన్.టి.ఆర్. 7 ఏళ్ల పాటు 25 కె.జి.ల చొప్పున రెండు రూపాయల కిలో బియ్యం యిస్తే, ఈ కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం కోటి పేద కుటుంబాలు బేవనీ, అన్నీ బోగసు కామలనీ, 14 లక్షల కార్డులను పంపదార కార్డులుగా మార్చారు. 9 లక్షల కార్డుల కాన్సిలు భేశారు. 23 లక్షల కుటుంబాలకు బియ్యం యివ్వకుండా చేస్తే వాళ్లు 6, 7 నెలలు ఎం.ఆర్.ఓ. ఆఫీసు చుట్టూ తిరిగారు. ఈ లోపు నో కాన్సిడెన్స్ మోషన్ పెట్టారు. కిలో రెండు రూపాయల బియ్యం రూపాయి 90 పైసలు చేశారు. ఈ స్కీము మా స్కీమ్ ఎన్.టి.ఆర్. కొనసాగించారన్నారు. మా విజయభాస్కరరెడ్డి 1983లో 1.90 పైసలకే యిచ్చారన్నారు. శ్రీ చెన్నారెడ్డిగారు 1.90 పైసలకు చేశారు. పోనీ బీద ప్రజలు సుఖ పడతారనుకుని సంతోషించాము. చెన్నారెడ్డి పోయారు. జనార్థనరెడ్డిగారు వచ్చారు. అప్పుడే లోక్సభ ఎన్నికలు వచ్చాయి. ఈ 23 లక్షల కుటుంబాలు ఎక్కడికి నోలాయోననీ, 23 ప్లస్ 10 కలిపి 33 లక్షల కుటుంబాలకు కార్డులు యిచ్చారు. ఓట్లు వేయించు కున్నారు. 17 పార్లమెంటు స్థానాలకూ ఎన్నికలు జరిగితే 14 ప్రతిపక్ష నాయకులు గెలుచుకున్నారు. అంటే 3 కాంగ్రెసు గెలుచుకుంది. ఇది రాజీవ్ గాంధీ మరణానికి ముందు జరిగినవి. రాజీవ్ గాంధీ హత్యానంతరం ఎన్నికలు జరిగితే 24 స్థానాలకు 21 స్థానాలను వేరు గెలుచుకున్నారు. ఎన్నికలు అవగానే బియ్యం మూడున్నర చేశారు. 25 కె.జి.లకు బదులు 16 కేజీలు చేశారు. తరువాత శ్రీ విజయభాస్కరరెడ్డిగారు వచ్చారు. ఆయన 4 కె.జి.లు పెంచుతున్నాను అంటూ 16 కె.జి.ల నుంచీ 20 కె.జి.లు చేశారు. అయితే ముగ్గురు ముఖ్యమంత్రులు మారితే మూడు రకాలుగా భేసినా యింకా ఎన్.టి.ఆర్ భేసిన 25 కె.జి.ల దాకా రానే లేదు. యివ్వనే లేదు. మరి దానిని మీరు మరచిపోతున్నారా?

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఎక్కెప్పుడు ముద్దు కృష్ణమనాయుడుగారు బడ్జెటు మీద మాట్లాడుతున్నది తప్పించి తక్కినది రికార్డును నుంచీ తొలగించాను. పెగ్సీ వాళ్లకు కూడా తెలుతున్నాను.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- ఈ రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం అప్పుడు కేంద్రంలో ప్రధాన మంత్రిగా ఉన్న శ్రీ రాజీవ్ గాంధీగారు ఒక సెక్షన్ ముందుకు చోయి మేము 1-80 పైసలు బియ్యం ఇస్తూ ఉంటే శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారు 2 రూపాయలకు ఇచ్చి 120 పైసల కమీషన్ కొడుతున్నారని ప్రధాన మంత్రి దగ్గర ఈ రాష్ట్ర కాంగ్రెసు నాయకులు అన్నారు ఈ సభ రూపొందితే తీసుకువస్తున్నాను. ఫుడ్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా వారు మనకు 24 లక్షల టన్నులు పబ్లిక్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ కు కావలసి ఉంటే రాష్ట్రంలో 10 లక్షల టన్నులు కూడా ఇవ్వకుండా నానాబాదలు పెట్టినారు అప్పుడు. శ్రీ ఎన్.టి.రామారావుగారు సివిల్ సప్లై కార్పొరేషన్ ద్వారా బియ్యం కొని దాదాపు 450 కోట్ల రూపాయల నుంచీ 650 కోట్ల రూపాయలకు పెరిగినప్పటికీ ప్రతి సంవత్సరం ప్రతి నెల 25 కిలోలు బియ్యం ఇవ్వడం జరిగింది. కొంతమంది ఇది మా ప్రకం మేము ఎఫ్.సి.ఐ. ద్వారా ఇంత డబ్బు ఇస్తామనీ అంతా తెప్పారు. ఈ రోజు

కేంద్రంలో మీ ప్రభుత్వం ఉంది రాష్ట్రంలో మీ ప్రభుత్వం ఉంది ఎందుకు మీరు 2 రూపాయలకు బియ్యం ఇవ్వలేకుండా ఉన్నారు. శ్రీ విజయభాస్కరరెడ్డిగారు 1982లో మేము ప్రవేశపెట్టినామని అన్నారు కదా మీరు రూ. 1.90 పైసలు ఎందుకు ఇవ్వకూడదు. ఈ ముఖ్యమంత్రిగారు అధికారానికి వచ్చి ఒక సంవత్సరం నాలుగు నెలలు అయినది. తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం 6 వేల రూపాయలకు 8 వేల రూపాయలకు పర్మినెంట్ హౌసింగ్ స్కీము ప్రారంభించడం జరిగింది. 1983లో 50 లక్షల ఇళ్లు కట్టి అది కూడా సెమ్ పర్మినెంట్ హౌసింగ్ కాని పర్మినెంట్ హౌసింగ్ కాదు. 1983లోనే పర్మినెంట్ హౌసింగ్ స్కీమ్ ప్రారంభించడమైనది. 6 వేల రూపాయలతో స్వార్డు అయి 8 వేల రూపాయలతో అర్బన్లో అయితే 12 వేల రూపాయలతో కట్టి ఇవ్వడం జరిగింది. మీరు ఇచ్చి గవర్నరు గారి స్వీచు ప్రకారం దాదాపు 11 లక్షల ఇళ్లు 10.5 లక్షల ఇళ్లు తెలుగుదేశం హయాంలో కట్టినారని మీరే ఒప్పుకున్నారు. సంవత్సరానికి 1.5 లక్షల లెక్కన. మీరు అధికారానికి వచ్చి ఇప్పటికి దాదాపు 4 సంవత్సరాలు. గవర్నరుగారి స్వీచిలో 14 లక్షల 96 వేల ఇళ్లు కట్టినట్లు ఇచ్చారు. అంటే దాదాపు కట్టించి దాదాపు 3 లక్షలు ఇళ్లకన్నా మించి ఏమీ లేదు. నియోజకవర్గం డెవలప్ మెంట్ గురించి 2 రూపాయలు పెంచిన దానివల్ల డబ్బుని నియోజకవర్గం అభివృద్ధికి 50 లక్షల రూపాయలు ఇచ్చి అందులో 25 లక్షల రూపాయలు హౌసింగ్ స్కీమ్ కి ఇచ్చారు. అది వచ్చి ఒక లక్షా 70 వేల ఇళ్లు పోతే తేరా 4 సంవత్సరాలలో రెండు లక్షల 70 వేల ఇళ్లు అని చెప్పి ఈ సభాముఖంగా తెలియ చేస్తున్నాను '1987 నుంచి 6 వేల రూపాయలు 8 వేల రూపాయలతో వేస్తూ, ఇప్పటికి 7 సంవత్సరాలు దాకా మీరు రేట్లు పెంచలేదు. సిమెంటు ధర డబ్బులు అయినది, ఇటుకల మూడు రేట్లు పెరిగింది. స్టీల్ ధర డబ్బు అయింది. కానీ ముఖ్యమంత్రిగారు ఏలూరు సభలో 10 వేల రూపాయలు వేస్తామని అన్నారు. 12 వేల రూపాయలు వేయమని ఈ సభాముఖంగా తెలియచేస్తున్నాను. ఎలక్కన్ను మానిఫెస్టోలో పట్టివ్వమైన సహకార వ్యవస్థను పెడతామని అన్నారు. మీకు తెలుసు దేశంలోని సింగిల్ విండ్ సిస్టమ్ ప్రవేశపెట్టింది శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారు. దీనికి అనుమతి ఇవ్వాలంటే కేంద్రం ఎన్నో అడ్డంకులు పెట్టింది. ఒక ఊల్లకు ఇస్తామని అన్నారు. బేదు మొత్తం రాష్ట్రం ఇవ్వమన్నాము. దానిని ఎక్స్ పర్ మెంట్ బేసిస్ లో స్టేటు ఆ మొత్తానికీ తీసుకొన్నాము. దానిని సవ్యంగా బేసి ఫోటో ఐడింటిఫికేషన్ కార్డుతో ఎన్నికలు పెట్టిస్తే ఈ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారానికి వచ్చిన తరువాత ఇద్దరు మహిళలు నామినేషన్ వేరుతో నామినేషన్ వేసుకొని ఐడింటిఫికేషన్ కార్డు తీసివేసినారు. ఇష్టం వచ్చినట్లు ఎన్నికలు జరుపుకొన్నారు. అంజేకాదు ఇంటరెస్టు రిటేటు మీ అందరికీ కూడా తెలుసు. శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారు 5 శాతం ఇంటరెస్టు రిటేటు ఇస్తే ఈ రోజు కాంగ్రెస్ పార్టీ దానిని 3 శాతం తగ్గించడం కాకుండా 38 కోట్ల రూపాయలు బకాయిలు ఉన్నాయి. డబ్బులేదు ఏమీ కట్టించుకొన్నారు. ఇంటరెస్టు రిటేటు కూడా ఇవ్వలేదు. ఎన్నికల మానిఫెస్టులో మీరు చెప్పినట్లైనా పట్టివ్వమైన సహకార వ్యవస్థను ఏర్పాటుచేస్తామన్నారు. ఈ విధంగా ప్రజలను మోసంచేస్తున్నారు. శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారు 100 కోట్ల రూపాయలు రద్దుచేసి దాదాపు ఐదున్నర శాతం ఇంటరెస్టు రిటేటు ఇస్తే మీరు దానిని 3 శాతానికి తగ్గించడమే కాకుండా బకాయిలు కూడా 38 కోట్ల రూపాయలు ఇవ్వలేదు. అదే విధంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం ఫర్మిటేషన్స్ సబ్సిడీ తీసి

ఫర్మిటేషన్లు రేటు విపరీతంగా పెంచారు. అందులోకూడా స్టాల్ అండ్ మార్జిన్స్ ఫార్మర్లకు వాళ్లకి మేము పాత రేటు ఇస్తామని చెప్పి వాళ్లు సబ్సిడీ పంపిస్తే 69 కోట్ల రూపాయలు ఒక్కరికీకూడ ఇవ్వలేదు అన్నీ రాష్ట్రాలలో ప్రజలందరికీ ఇచ్చివేస్తే ఇక్కడ మన రాష్ట్రంలో మాత్రం 69 కోట్ల రూపాయలు అంతా మేరు ఇమపేసుకొని ఏమీ కూడా ఖర్చు పెట్టలేదని ఈ సభముఖంగా తెలియజేస్తున్నాను. అదేవిధంగా అందరికీ తాగే నీరు ఇస్తామని చెప్పారు. మేము అధికారంలోకి వచ్చేప్పటికి 1983 నాటికి 50 వేల బోర్లు వేసి ఉన్నారు. మేము అధికారం కోల్పోయేలోపల లక్ష 60 వేల బోర్లు ఉన్నాయి. అంటే లక్షా 10 వేల బోర్లు మేము 7 సంవత్సరాలలో వేస్తే మేరు ఎన్ని వేసారు? మేరు అధికారంలోకి వచ్చి ఇప్పటికి 4 సంవత్సరాల 3 మాసాలు అయింది. ఇప్పుడు లక్షా 85 వేల బోర్లు వెల్లు ఉన్నాయి. అంటే మేరు 25 వేల బోర్లు వెల్లు మాత్రమే ఈ 4 సంవత్సరాల 3 మాసాలలో వేయగలిగారు. అంటే మేరు సంవత్సరానికి 6 వేలు వేసారు. మేము సంవత్సరానికి 15 వేల పెన బోర్లు వెల్లు వేసి తాగునీటి సమస్య తీరిస్తే మేరు కనీసం 5, 6 వేలు బోర్లు కూడా వేయలేకపోయారు. ఒక పక్క కరువు విపరీతంగా ఉంటే, ఇదే సభలో సభ్యులందరు తాగునీటి సమస్య ఉందని అంటే డ్రింకింగు వాటరు కోసం అప్లికేషన్లు వస్తే వెంటనే వేస్తామని మంత్రిగారు అన్నారు. ప్రజలే కాదు, శాసనసభ్యులం అప్లికేషన్లు పెట్టాము. మేము గ్యామాలు తీరిగాము. నీళ్లు లేవని అటున్నారు. ఉన్న బోర్లు ఎండిపోయాయని అంటే పట్టించుకునే నాధుడు లేడు. ఈ రోజు నేళ్లకోసం అలమటింది పోతున్నారని ఈ సభాముఖంగా తెలియజేస్తున్నాను. ఈనాడు హైదరాబాద్లో నీటి స్కేర్నిటీ విషయం మేకు తెలుసు. ఎన్.టి. రామారావుగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు కాంగ్రెస్వారే కొత్త కుండలు తయారుచేసుకొని 10 మంది కిరాయివారిని తీసుకొనిపోయి ఒక ప్రదర్శనచేసారు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, వారు బాగానే మాట్లాడుతున్నారు. ఇన్నర్వేజీవ్గా బాగానే ఉంది. మేరు కిరాయి వారిని తీసుకొని వచ్చారు అని చెబితే ఇవతలి వైపు నుంచి కూడా కిరాయి వారిని తీసుకొని వస్తున్నారని చెబుతారు. మేరు ప్రదర్శన చేస్తే మేము కిరాయి వారిని అనడం లేదు. మేరు ప్రదర్శనలు చేసారు, సేస్తున్నారు. రోజు అక్కడ ఒక టెంటు వేసి పేస్తున్నారు. వారిని కిరాయి వారిని అంటే బాగుండదు కదా?

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, ఒక నిమిషం. కిరాయి మనుషులు అంటే ఆయన ఇన్జినీర్లను ఏమీఅంటే - ఆ రోజున హైదరాబాద్కు డ్రింకింగు వాటరు కావాలని చాలామంది అన్నారు. కిరాయి మనుషులను తీసుకొని వచ్చి ఆ రోజున ప్రదర్శన చేసారు. మేరు అధికారంలోకి వచ్చి 4 సంవత్సరాల పెన అయింది. ఆ రోజున కృష్ణానది నుంచి వాటరు తీసుకొని రావాలని డిస్కాండ్ చేస్తే మేరు ఇంతవరకు ఏమీ చేయకుండా ఈనాడు హైదరాబాద్కు డ్రింకింగు వాటరు లేకుండా చేసారు. ఎమ్.ఎల్.ఏస్ క్వార్టర్లలో ఈనాడు నీళ్లు లేవు. హైదరాబాద్లో కుండ నీళ్లు 4 రూపాయలకు కొనుక్కునే పరిస్థితి వస్తున్నది. అది చెప్పారు ఆయన.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- శ్రీ ముద్దు కృష్ణమనాయుడుగారు లెక్కరరు. చక్కగా మాకు అర్థం అయ్యెట్లు, చిన్న పిల్లలకు కూడా అర్థం అయ్యెట్లు చెబుతున్నారు. అందువేత

శ్రీ వంద్యబాబునాయుడుగారి నేరేషను అక్కరలేదు. వారు ఏమీ చేస్తున్నారో, వారు ఏమీ చెబుతున్నారో, వారు ఏమీ మాట్లాడాలో అవన్నీ వింటూనే ఉన్నాము. వారికి వదలివేస్తే కొంచెము ఇన్ఫర్మేటివ్గా చెబుతున్నారు. రేపు నేను వ్యాసుకొని లెక్కలు చెప్పడానికి వేరొతుంది కదా.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- వడ్డీ లెక్కలు కూడా చెబుతున్నారు.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- వ్యాధరాబాదు డ్రింకింగు వాటరు సమస్య ఎప్పుటినుంచో ఉంది. కృష్ణా నదీ నుంచా, గోదావరి నదీ నుంచా అనే వివాదం వచ్చింది. కృష్ణా నదీ నుంచి అని డిస్కాండ్ చేసారు. అక్కంపల్లిలో లాండు ఎక్స్‌జిజిషను పెట్టారు. అక్కడి నుంచి రెండు పెక్సెట్లన్ను ద్వారా నేరు రావాలని ఆ రోజున నిర్ణయించడం జరిగింది. వేరు అధికారంలోకి వచ్చి 4 సంవత్సరాలు అయింది. ఇప్పటికి వేరు ఒక్క పెన్సా కూడా ఖర్చు చేయలేదు. ఇప్పుడు వ్యాధరాబాద్‌లో జనాభా వివరీతంగా పెరుగుతున్నది. ఈ డ్రింకింగు వాటరు ప్రాబ్లం గురించి ఈ ప్రభుత్వం ఏమీ పట్టించుకోలేదని తెలియ జేస్తున్నాను. వారి ఎలక్షన్ మానిఫెస్టోలో ఉన్నది కనుక నేను చెబుతున్నాను.

విద్యార్థుల ఫీజులు మేము తగ్గిస్తామని చెప్పారు. ప్రయివేటు కాలేజీలలోని విద్యార్థుల ఫీజులు కూడా తగ్గిస్తామని చెప్పారు. ఆ రోజున ఇంజనీరింగు కాలేజీలో ఫీజు 5 వేల రూపాయలు ఉంటే రోజున 26,500 రూపాయలు చేసారు. అదేమీటంటే సుప్రీం కోర్టు జడ్జిమెంటు ఇచ్చిందని అంటారు. సుప్రీం కోర్టుకు మీరు చెప్పవచ్చు. అయ్యా, దీనిలో కాపిటేషను ఫీజు లేదు, మెరిట్, ప్రకారమే మేము జేస్తున్నాము, అన్నీ సీట్లు ఎమెనెట్లో వారికే ఇస్తున్నామని మీరు ఒక ఎఫిడవిట్ సుప్రీం కోర్టులో వేసి ఉంటే మనకు పాత పద్ధతే కొనసాగింది. మీరు ఏమీ పట్టించుకోకుండా కర్నూరులో ఉండే మాదిరిగా ఈ రోజున పేమెంటు సీట్లు, నాన్ పేమెంటు సీట్లు, మెరిట్ సీట్లు అని పెట్టి మీరు విద్యార్థులను కష్టపెడుతున్నారు. అంతేగాకుండా గవర్నమెంటు పాలిటెక్నిక్ కాలేజీలో 70 రూపాయలు ఉన్న ఫీజును 700 రూపాయలు చేసారు. గవర్నమెంటు మెడికల్ కాలేజీలో 150 రూపాయలు ఉన్న ఫీజును 4,500 రూపాయలు చేసారు. అలాగే బి.డి.ఎస్.లో ఫీజులు పెంచారు. ఇంజనీరింగు కాలేజీలలో ఫీజులు పెంచారు; ఎగ్జామినేషన్లు ఫీజులు పెంచారు. తెలుగు ఎకాడమీవారు ప్రీంటు బేస్ ఫస్ట్ కాల ధరలు 100%నుంచి 300% పెంచారని తెలియ జేస్తున్నాను. ఈ విధంగా విద్యార్థి లోకాన్ని కష్టపెడుతున్నారు. ఎన్.టి. రామారావుగారి ప్రభుత్వంలో ఎక్కువ ఫీజు ఉన్నాయని మీరు చెప్పారు. మీ ప్రభుత్వం హయాములో వివరీతమైన ఫీజులు, ఎవరూ చెల్లించలేనటువంటి ఫీజులు పెంచివేసారని మనవిజేస్తున్నాను; డబ్బు ఉన్నటువంటి వారికి తప్ప ఇంకొకరినీ విద్య లేదని మనవిజేస్తున్నాను.

ఎన్.టి. రామారావుగారి ప్రభుత్వంలో 40 కోట్లు ఎంట్రీ టాక్సు వేస్తే మేము అధికారంలోకి వస్తే తీసివేస్తామని చెప్పి తీసివేసారే. ఈనాడు మీరు టర్నివరు టాక్సు 1200 కోట్లు వేసారు. మీరు 250 కోట్లు అంటున్నారు. వ్యాపార వర్గాలవారు చెబుతున్నారు.

మీరు డైరెక్టు టాక్సు, సింగిల్ పాయింటు టాక్సు వేయండి, ఈ విధంగా ఎందుకు మల్టిపుల్ టాక్సు వేస్తున్నారు, సింగిల్ పాయింటు టాక్సు వేస్తే మేము 400 కోట్లు ఇస్తామని అంటున్నారు. భారతదేశ చరిత్రలో ఎప్పుడు ఏ రాష్ట్రంలో కూడా 72 గంటలు టికిసెస్ బండ్ వేయలేదు. అదేవిధంగా మెడికల్ షాప్స్ వారు ఒక నెల బండ్ వేసారు. చివరకు మీరు గవర్నమెంటు హాస్పిటల్స్ లో మందులు అమ్మించారు. మీ ప్రభుత్వ హయాల్లో మందులు దొరక లేదు. కనీసం నిత్యావసర వస్తువులు దొరకలేదే. ఈ విధంగా మీ దుష్పరిపాలన బేసారని మనవి వేస్తున్నాను.

అదే విధంగా ఉర్దూ బచావో అన్నారు. పెద్దపెద్ద నాయకులంతా వచ్చి ఒక టెంటు వేసుకొని కూర్చున్నారు. ఎందుకంటే - ఆన్ని వర్షాలకు తెలుగుదేశానికి వ్యతిరేకంగా రెప్ప గొట్టాలని వేసారు. మీరు ఏమైనా ఒక పని చేసారా? శ్రీ ఎన్.చి. రామారావుగారు భారత దేశంలో మొత్తమొదట ఉర్దూ రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ పెట్టారు. గుంటూరులో కాసి వాడరాబాద్ లో కాసి విశాఖపట్టణంలో కాసి కర్నూలులో కాసి - 4 రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ మేము పెట్టించాము. మీరు అధికారంలోకి వచ్చారు. ఉర్దూ బచావో అన్నారు. ఉర్దూను అభివృద్ధి చేయలేదని అన్నారు. కాని మీరు చేసింది ఏమిటి? మీరు ఉర్దూ యూనివర్సిటీ ఏమైనా కేంద్ర ప్రభుత్వం తరఫున తెచ్చారా? ఈనాడు ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యక్తి అయిన శ్రీ పి.వి. నరసింహారావుగారు ప్రధానమంత్రిగా ఉన్నారు. ఈ రోజున వాడరాబాద్ ఉర్దూకు ఫేమస్. ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ చాలా ఓల్డు యూనివర్సిటీ. కనుక ఉర్దూ యూనివర్సిటీ కోసం మీరు ఏమైనా ప్రయత్నం చేసారా? మీరు ముస్లిముస్ మైనారిటీస్ కోసం ఏమైనా చేసారా? శ్రీ ఎన్.టి.ఆర్.గారి బెన్చులో మైనారిటీస్ కార్పొరేషనును పెట్టారు, దానికి నిధులు కూడా కేటాయించారు. వక్స్ ప్రోవర్మెంట్ ప్రొజెక్టు చేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయడం జరిగింది.

మీరు యువశక్తికి తగిన ప్రాధాన్యత ఇస్తామని అన్నారు, అందరికీ ఆశ్రయం ఇస్తామని అన్నారు. విధాన పరిషత్ పెడతామని అన్నారు. ఆ రోజున శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారు ఏదో పెద్ద నేరం చేసినట్లు మీరు చెప్పారు. విధాన పరిషత్ ను తేసివేసారని అన్నారే? ఏదో రోశయ్య పెద్ద ఫలిలాగ ఉన్నారు. ఆయనను ఫేస్ బేయివేక ఎన్.టి.ఆర్. విధాన పరిషత్ ను రద్దు చేసారని అన్నారు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నేను ఫులిని కాదు, నేను మేకను, నేను శాఖాహారిని.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, రోశయ్యగారు మాంసాహారా, శాఖాహారా,

శ్రీ కె. రోశయ్య:- చంద్రబాబు నాయుడుకు ఈ రకమైన సందేహాలు రావడం చాలా అధర్మం.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- శ్రీ రోశయ్యగారు తిసిబట్ట దేటు, ఇలాగ పెరిగి పోతున్నాయి.

(నవ్వులు)

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- విధాన పరిషత్తును ఏడతామని మీరు వాగ్దానం చేసారు. ఈనాడు కేంద్రంలో మీ ప్రభుత్వం ఉంది, రాష్ట్రంలో మీ ప్రభుత్వం ఉంది అయినా ఇప్పటికే మీరు ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ ను కోలేకుండా పోయాడే; ఇప్పటికి మీ పరిపాలన 4 సంవత్సరాల 3 మాసాలు అయింది. ఇంకొక 9 మాసాలే మీరు ఉండేది. మీ వాగ్దానాన్ని మీరు నెరవేర్చుకోలేక పోయారని మనవిచేస్తున్నాను మీ ప్రభుత్వ ప్రచార సాధనాలను దుర్వినియోగం చేసారని అన్నారు. ఇప్పుడు మీరు చేసింది ఏమిటి? శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారి ప్రభుత్వ హయాంలో 6 కోట్లు అయితే ఇప్పుడు 14 కోట్లు రూపాయలు అయింది. మీరు మంచి అందగాడు అయి చేస్తే సంతోషమే. ఏమైనా చేస్తే శ్రీ రోశయ్యగారికి కోపం వస్తుంది. మీ అందాలు ఈ ప్రజలు చూడలేక వెపరు పేజీలు క్రిస్టి సారవేస్తున్నారు ఎన్.టి.ఆర్. చేయి పెట్టారని మీరు పెడితే ఎవరు చూస్తారు? ఫుట్ పేజీ అడ్వర్టైజ్ మెంట్ను ఇస్తున్నారు. అది కూడా సారా నివేధిస్తే, సారా నివేధిస్తే ప్రభుత్వం తరఫున విజయభాస్కర రెడ్డిగారి కటవుట్ను ఎందుకు త్యాగపడ్డని చెప్పడానికి ప్రచారం చేయమని అంటే విజయభాస్కరరెడ్డిగారి కటవుట్ను ఎందుకు?

శ్రీ కె. రోశయ్య:- మిగిలినవాటితో ఏకీభవించకపోయినా ఈ మాటతో 100% ఏకీభవిస్తాను. ఎన్.టి.ఆర్ గారు పైకి బేయి పెడితే, తలపాగ చుడితే ఆయన ఫోటోలతో మా ఫోటోలు ఎట్లాగ కుదురుతాయి? మేము అలాగ వేషాలు వేసి పైకి వచ్చినవారం కాదు కదా? మా వేషం ఎట్లాగ నచ్చుతుంది? రామారావుగారి సినిమాలు మేము చూస్తున్నాము.

శ్రీ జి. ముద్దు కృష్ణమనాయుడు:- ఎన్.టి. రామారావుగారు సినిమా నటుడుగా వేసారు. మీరు నిజజీవితంలో వేషాలు వేస్తున్నారు. కాంగ్రెస్ వారు గల్ఫ్ గల్ఫ్ కి ఒక వేశం వేస్తున్నారు. మతమతానికి ఒక వేశం. కులం పేరున, మతం పేరున, భాష పేరున వేసింది మీరు. ఎన్.టి.ఆర్. గారు చాలా సినిమాలలో నటించారు, ఆయన మహానటుడు, ప్రపంచ విఖ్యాత నటుడు. ఆయన ఏ పోర్షను వేసినా తగిన విధంగా నటించాడు. 72 సంవత్సరాలలో బ్రహ్మాండంగా నటించి సక్సెస్ అయిన వ్యక్తి శ్రీ ఎన్.టి.ఆర్. మీరు ప్రజల నోళ్లు కొట్టడానికి వేస్తారు.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- నేను వారి సినిమాల గురించి కామెంట్లు చేయలేదు. ఎన్.టి.ఆర్ సినిమాలకు సంబంధించినంతవరకు నేను కూడా ఒక ఫేస్. నిజ జీవితంలో ఆ తలపాగ వేసుకొనడం, పంచి కట్టడం మొదలైనవి చేయడమే హార్షింపలేకుండా ఉన్నాము.

శ్రీ జి. నుగుమ్మక్కప్పయ్యనాయుడు.- వీరియభివృద్ధిరేడియోలు కూడా అదే పని చేస్తున్నాయి. ఎందునను చూసి నేర్చుకొని ఎస్.ఓ.ఆర్.గారు వేసిగట్లు వేద్దామని ముందుగానే ఎప్పుడు అధికారం దుర్వినియోగం చేయము అని అన్నారు. మీరు అధికారంలోకి వచ్చారు. ఇప్పటికి ఎంతమంది కలెక్టర్లను మార్చారు? ఎంతమంది ఐ.పి.ఎస్. అధికారులను మార్చారు? ఎంతమంది సెక్యూరిటీలను మార్చారు, ఎంతమంది డిఎస్.పి లను మార్చారు. ఇంజనీర్లను ఎంతమందిని మార్చారు? ఈ విధంగా చేస్తూ ఎవరూ కూడా ఆరు నెలల వరకే ఒక పదవితో కంటామని చెప్పి ఎక్కడా కూడా లేదు. డబ్బులు కావాలన్నప్పుడు అలా కూడా ట్రాన్స్ఫర్లను చేస్తున్నారని చెప్పి ఈ సభా ముఖంగా తెలియజేస్తున్నాను. ఈ అసకాకాన్ని కొంతమంది అదే పనిగా పెట్టుకొని పెరవో చేసుకుంటూ డబ్బులు వసూలు చేసుకుంటూ ఈ రోజు ట్రాన్స్ఫర్లను జరుగుతున్నాయి. ఈ రోజు రాష్ట్రములో పరిపాలన అనేది సవ్యముగా లేదు.

(ఇంటిరవ్వనీ)

ఎక్కడికక్కడ మీరు డబ్బులు సేసుకొని చేస్తున్నారు మేము స్వచ్ఛమైన పరిపాలన కోసం చేశాము. అదే లేదా. ఈ రోజు గేట్లు పెట్టేశారు. ఎక్కుయిజ్ సి.ఐ. ఉంటే లక్ష రూపాయలు. ఇ.ఇ. అయితే రెండు లక్షల రూపాయలు, ఎక్కుయిజ్ సూపరింటెండెంట్ అయితే రు. 5 లక్షలు - రేట్లు పెట్టుకున్నారు - బోర్డులు. సెక్యూరిటీయట్ రో బోర్డులు పెట్టుకొని చేస్తున్నారు నాయనా . . .

(ఇంటిరవ్వనీ)

అదే విధంగా ఈ రోజు సంక్షేమం అని చెప్పి అన్నారు. ఎవరి సంక్షేమం? ముఖ్యమంత్రి మంతుల సంక్షేమం తప్ప ప్రజల సంక్షేమం పట్టించుకొనే ప్రభుత్వమే కాదు. ఈ రోజు ముగ్గురు ముఖ్యమంత్రులు మారారు. ముగ్గురు ముఖ్యమంత్రులు వందల కోట్ల సంపాదించుకొని పోయింది ప్రజలంతా చెపుతున్నారు. మేము కాదు. మీ కాంగ్రెస్ వారు కూడా చెపుతున్నారు. ఈ రోజు వెంగళరావు చెప్పాడు, రాజశేఖరరెడ్డి కూడా చెపుతున్నారు అందరూ చెపుతున్నారు. స్టేట్ మెంట్స్ కూడా ఇస్తున్నారు. ఈ యొక్క ప్రభుత్వం ప్రజా సంక్షేమ ప్రభుత్వం కాదు. మీరు కళ్లు మూసుకొని ఉన్నారు. భవిష్యత్తుగా ఓడిపోతామని చెప్పి మీ నాయకులే మిమ్మల్ని పోషిస్తున్నారని చెప్పి ఈ సభాముఖంగా తెలియ జేస్తున్నాను. ప్రజలకు ఏమీ కూడా ఈ నాలుగు ఏళ్లలో ప్రభుత్వం ఉన్నట్లుగా ఎక్కడా లేదు. పాపం ఎమ్.ఎల్.ఏ.లకు కొంత వేసి. మంతులు, ముఖ్యమంతులు మాత్రం వందల కోట్ల దండుకోవడం తప్ప ఇంక ఏమీలేదని చెప్పి ఈ సభాముఖంగా తెలియ జేస్తున్నాను.

* అదే విధంగా విద్యుచ్ఛక్తి. విద్యుచ్ఛక్తిని ఎన్.టి.ఆర్. నిర్ణయం చేశాడు, మేము ఏదో ఎక్కువ చేస్తున్నామని చెప్పి పదే.పదే మీరు చెపుతూ వచ్చారు. మీకు అంతా కూడా

తెలుసు. విద్యుచ్ఛక్తికి మన 1983లో 2735 మెగావాట్లు ఉండి. 989లో 45.5 మెగావాట్లు అంటే 1.800 మెగావాట్లు మేము ఏడే వేళ్ళము. ఇందులో సుమారు 23కి వచ్చి లోపల 5080 ఉంటే 538 మెగావాట్లు. ఇంకా 135 మెగావాట్లు పెట్టాల్సి వచ్చి 5025 మెగావాట్లు కూడా విజయవాడలో 210 మెగావాట్లు అనే ఎన్.టి.ఆర్. ఉండగానే పూర్తి అయింది. మేరు ఆగస్టు 90లో సాగలేక వేసుకున్నాయి విద్యుత్ కేంద్రాల గేట్ కేసు 10 మెగావాట్లు కూడా ఎన్.టి.ఆర్. గానే ప్రాసెస్ అయి పూర్తి చేసి దానిని ఉపయోగం చేసుకున్నారు. అదే విధంగా నాగార్జునసాగర్ కి కేస్ సిగ్నల్ కేసు 10 మెగావాట్లు కేసు కేనాల్ వచ్చి 30 మెగావాట్లు - 90 మెగావాట్లు ఎన్.టి.ఆర్. కేసులో ప్రాసెస్ అయింది అంతకంటే మేరు అంతా కూడా తెలుసు. వేరు క్వార్టర్ల నేసినవి వాగ్ల నేసినవి ఏమీలే అంటే మూడే మూడు మెగావాట్లు మే ప్లాడెట్ ప్రాజెక్టులు. ఎంగళావే వెస్టారు. ఏదయినా సరే విద్యుచ్ఛక్తి విజయములో నేను ముఖ్యమంత్రిగా ఉండగా విజయవాడ ప్రభుత్వ సేషన్ స్థాపించాను, ఎన్.టి.ఆర్. విద్యుత్ కేంద్రం, ముద్దనూరు శోకం. ఈ ప్రభుత్వం ఏమీ చేయలేదని మీ వెంగళరావు, కేంద్ర మంత్రిగా, ముఖ్యమంత్రిగా చేసిన క్లిష్ట ఆయన రికార్డు మీద పోయాడు.

(ఇంటరప్షన్స్)

అదే విధంగా మీకు తెలుసు. ఈ రోజు జేరుగువాడు కానీ, కాకినాడ కానీ విశాఖపట్టణంలో కూడా ఆ రోజే వాటికి అంతా క్లియర్ చేసి ఇచ్చాయి. 1990లో మీరు ప్యూవేటు వారికి ఇవ్వాలనే చెప్పి ఉండడం మీదే వారు అప్పటి నుంచి ఇప్పటిదాకా ఏజెన్సీ ఫిక్స్ నేయడానికి నాలుగు సంవత్సరాలు పట్టింది. ఇప్పటికే గొండ్ల కాల్డు. ఆ రోజు ఉయ్యితే 1 మెగావాట్ రు. 1 కోటి అయ్యేది, ఇప్పుడయితే రు. 3 కోట్లకు పెరిగిందన్న చెప్పి ఈ సభా ముఖంగా తెలియజేస్తున్నాను. ఈ రోజు మీరు ప్రజల సేవ అగ్రమంత్రి ఇంకా చేసు కోలేదు. ప్యూవేటు వారి దగ్గర మీరు ప్రజల సేవ అగ్రమంత్రి ఇంకా చేసు రూపాయలకు కొంటారు, మూడు రూపాయలకు కొంటారు, అయిదు రూపాయలకు కొంటారు? ఈ భారం అంతా ప్రజల మీద పడతే - ఆ రోజే కానీ ఎ.పి.ఎఫ్.ఇ.టి. వారు తేకపే చేసి ఉంటే మనకు అంతా కూడా బడ్జెట్ నుండి కూడా 11 బిల్యన్లు వేగగా వచ్చాయి ఇండియాకు. అటువంటి వాటిని మనకు కూడా 2 బిల్యన్లు ఇస్తామని చెప్పి వెళ్ళారు. ఎప్పుడయితే మనము ప్యూవేటు ఏజెన్సీకి ఇవ్వామో దానినే ఇవ్వకుండా చేశారు. అదే విధంగా విశాఖపట్టణానికి జపాన్ వారు ఎయిడ్ ఇస్తామని చెప్పి అన్నారు. ఇస్తామని చెప్పి జపాన్ అంటే ఆ రోజు ప్రధానమంత్రి పి.వి. నరసింహారావు ప్రసిడెంట్ అఫ్ ఇండియా ఎలక్షన్ లో వారికి కమ్యూనిటీ ఫుండర్స్ సపోర్ట్ కావాలనే ఉద్దేశముతో జ్యోతిబసుగారు మాకు బ్రద్రోత్సర్ లో కావాలని చెప్పి అంటే దానినే విశాఖపట్టణం నుంచి తీసివేసి అక్కడికి ఇచ్చి జపాన్ ఎయిడ్, ఇచ్చించిన మాట వాస్తవం కాదా అని ఈ సభాముఖంగా తెలియజేస్తున్నాను. విశాఖపట్టణం ద్వారా ఇంకా ఏమీ కాబోదు. రామగుండంలో కూడా ఎలక్ట్రీసిటీ కోర్సు వారే అంతా కూడా క్లియర్ చేసి అంతా లాండ్ కూడా ఎక్స్ ట్రయర్ చేశారు కానీ ప్యూవేటు వారికి ఇస్తామని చెప్పి అంటున్నారు. ఏదీ కూడా మీరు ఇప్పటికే అక్కటి సార్వే చేశామని

వెచ్చండి ఎక్స్‌ప్లె ముద్దనూరు ఎన్.టి.ఆర్. చేసినది గేనబేస్ విజ్ఞాత్యరం తప్ప, విజయ వాడ తప్ప మీరు స్టార్ట్ చేసింది కొత్తగా ఒక్క స్టేజీ ఒక్క ప్రాజెక్టు కూడా లేకపోవడం వేయ లేదని చెప్పి సభాముఖంగా తెలియజేస్తున్నాను. ఇంక పవర్ కట్టి వస్తే ముఖ్యమంత్రిగారు 18 గంటలు ఇస్తామని ఏలూరు సభలో చెప్పారు. మంత్రి చంద్రశేఖర్ గారు గుంటూరులో 17 గంటలు ఇస్తామని అన్నారు. రోజయ్యగారు ఇక్కడ 13 గంటలు ఇస్తామని అంటున్నారు. కనీసం ఐదారు గంటలు కూడా లేదు. చిత్తూరు, అదిలాబాదు, శ్రీకాకుళం లాంటి టెయిల్ ఎండ్ డిస్ట్రిక్టుకు రెండు మూడు గంటలు కూడా రావడం లేదు. ఎప్పుడు పకితే అప్పుడు ఇంటర్వ్యూ, లోవోల్టేజీ ఉంది, మోటారులు కాలిపోతున్నాయి. ఈ రోజు రైతాంగము చడ బాధ అంతా ఇంతా కాదు అని ఈ సభాముఖంగా తెలియజేస్తున్నాను. హాస్ మోల్టేకి, వేదిదేపాలకు కట్ లేదన్నారు. మీరు ఒక అసెంబ్లీ కమిటీని ఆల్ పార్టీలతో పేయండి. అన్ని జిల్లాలకు పోదాము, ఈ రోజు ఎంత పవర్ కట్ ఉందో మీ రికార్డులలోనే ఉన్నాయి. ఎలక్ట్రీసిటీ బోర్డు రికార్డులలో ఉన్నాయి. ఈ రోజు విద్యార్థులు చదువుకో దానికి వీలులేకుండా గ్యామేజ ప్రాంతాలలో ఉండేవారు దాదాపు 30 లక్షల మంది విద్యార్థులు, 7వ క్లాసు, 10వ క్లాసు, ఇంటర్మీడియట్ పరీక్షలు వాయిబోతున్నారు. అందరూ సగరాలలో లేరు. మీరు హైదరాబాదు వరకు పవర్ కట్ లేకుండా అన్ని పట్టణాలలో, అన్ని గ్రామాలలో వేధి దేపాలకు కూడా పవర్ కట్ చేస్తున్నారని చెప్పి ఈ సభాముఖంగా తెలియజేస్తున్నాను. మీకు కూడా తెలుసు. సబ్స్ట్రాక్షన్ విషయానికి వస్తే 83లో 424 సబ్స్ట్రాక్షన్ ఉంటే ఎన్.టి.ఆర్. పిరీడ్లో మేము 505 ఏడ్ వేశాము. ఇప్పుడు మీరు 207 వేశారు. అంటే మేము 23 శాతం చేస్తే మీరు ఇప్పుడు దానిని తగ్గించారు. అదే విధంగా టోటల్ 31 లక్షల కనక్షన్స్ ఉంటే ఎన్.టి.ఆర్. పిరీడ్లో 62 లక్షలకు, డబుల్ వేశాము. అగ్రికల్చరల్ కనక్షన్స్ ఎన్.టి.ఆర్. పిరీడ్లో 5,75,796 ఇవ్వడం జరిగింది. ఇప్పుడు 13,98,049 ఉంటే మీరు ఇచ్చినది 2,86,480 కనక్షన్స్ మీరు ఇచ్చినది అని ఈ సభాముఖంగా నేను తెలియజేస్తున్నాను. మీకు అంతా కూడా తెలుసు. ఈ రోజు నేళ్ల భారీలు మున్సిపాలిటీలలో డబుల్ వేశారు. వాటర్ టాక్స్ డబుల్ చేస్తే హైకోర్టుకి వెళ్లి స్టే తెమ్మకున్నారు. ఆ డి.వోను సస్పెండ్ వేశారు. ఆ డి.వోను సస్పెండ్ చేస్తే మీరు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా వాటర్ టాక్స్ డబుల్ చేసి మీరు కలక్ట్ చేస్తున్నారని ఈ సభాముఖంగా తెలియజేస్తున్నాను. హైదరాబాదులో పెంచారు, మున్సిపాలిటీలలో పెంచారు. 'ఏ' గ్రేడ్ మున్సిపాలిటీలలో డబుల్ వేశారు. 'బి' గ్రేడ్ మున్సిపాలిటీలలో రు. 30 అంటే రు. 10 పెంచారు. ఈ విధంగా వాటర్ టాక్స్ పెంచారు. ప్రావర్సీ టాక్స్ పెంచారు వివరీతంగా ఐదారు రెట్లు పెంచారు. పైపెమ్మ ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు. అయ్యా, మా ఉద్దేశం డబుల్ వేద్దామని చెప్పి కానీ డి.వో ఇన్స్టా చేసిన దానిలో అయిదు రెట్లు పెంచినట్లు నాకు తెలియదన్నారు. ఇదే సభలో అందరు ప్రతిపక్ష నాయకులు కూడా మళ్లీ వివరీతంగా పెంచారు ఈ రోజు ప్రావర్సీ టాక్స్ అంతా కూడా రు. 100 అంటే రు. 500, రు. 600 రు. 700 పెంచేశారు, ఈ విధంగా ఎప్పుడు పెరగలేదు. ఈ జోన్స్ పద్ధతి మంచిది కాదు అని అంటే నర్సింహారెడ్డిగారు ఇది ఎప్పుడో 20 ఏళ్లకు పెంచినది కాబట్టి మేము పెంచడమూ తప్పమేలేదని చెప్పి సమర్థించుకున్నారు. దాని తరువాత ప్రజలలో వ్యతిరేకత వస్తే ముఖ్యమంత్రిగారు దానిని చూసి నాకు సంబంధం లేదు, నాకు తెలియదు అంటే,

అయ్యా, ఈ రాష్ట్రాన్ని పరిపాలించే ముఖ్యమంత్రి దాదాపు సంవత్సరంగా అక్కడ అంతా కూడా వారంతా మున్సిపాలిటీలలో పన్నులు వసూలు చేస్తూ ఉంటే, ప్రజలంతా కూడా వినతి పత్రాలు ఇస్తూ ఉంటే, ఈ అసెంబ్లీలో వర్షులు జరుగుతూ ఉంటే ఈ విధంగా పెంచారని చెప్పేసి మీ యొక్క ముఖ్యమంత్రి నాకు తెలియదు మా కేబినెట్, ఉద్దేశం డబుల్ చేయమని 5 బిల్లు పెంచినది నాకు తెలియదు అన్నారు. ఈ రోజు కోర్టులలో అవి అన్నీ కూడా స్టేలు ఉన్నాయని ఈ సభాముఖంగా తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, మీకు అంతా తెలుసు. 1977 నుంచి 1990 దాకా కేంద్రములో జనతా ప్రభుత్వం పరిపాలన చేసింది. అప్పుడు దురదృష్టవశాత్తు అన్ని నిత్యావసర వస్తువుల రేట్లు తగ్గి ఒక్క ఉల్లిపాయలు మాత్రము రెండు రూపాయలకు వచ్చింది. పావలా ఉన్న ఉల్లిపాయలు రెండు రూపాయలకు వచ్చింది. దానికి 1980 లో కాంగ్రెస్ పార్టీ వారు ఒక అడ్వర్ టైజ్ మెంటు వేసి పెద్ద ఉల్లిపాయ వేసి ఈ ఉల్లిపాయ కూడా ఈ దేశములో కరువై పోయిందని అన్నారు. అయ్యా, ఇప్పుడు మీ ప్రభుత్వములో ఉప్పు కూడా పెరిగి పోయిందే, ఊరికే వచ్చే ఉప్పు, ఉప్పు సత్యాగ్రహాలు చేసే నాయకులు కాంగ్రెస్ నాయకులే ఊరికే ఇస్తామని చెప్పి అన్నారు - ఈ రోజు ఉప్పు కూడా దాదాపు 70 పైసలు ఉంటే రూ. 3.50కి పెరిగిపోయిందని అంటే అయిదు రెట్లు పెరిగింది. బియ్యం రూ. 4.90 ఉంటే రూ. 11.00 అయింది. పంచదార రూ. 6 ఉంటే రూ. 13.50 అయింది. బెల్లం రూ. 6.50 ఉంటే రూ. 14 అయింది. ఉల్లిపాయలు రూ. 1.90, రూ. 2.00 ఉంటే రూ. 7.00 అయింది. కందిపప్పు రూ. 9.00 ఉంటే రూ. 18.00 అయింది. చింతపండు రూ. 10.00 ఉంటే రూ. 20.00 అయింది. వెల్లుల్లి రూ. 4 ఉంటే రూ. 50లు అయింది. అల్లం రూ. 4.50 ఉంటే రూ. 30 అయింది. 1989కి ఇప్పటికీ కంపేరిజన్ మాస్టే. మీరు ఎలక్కన్ మాన్ షిఫ్ట్ మేము అధికారానికి వస్తే 1989 మార్చికి ఏ ధరలు అయితే ఉన్నాయో ఆ ధరలకు మేము తెస్తామని చెప్పి కాంగ్రెస్ మాన్ షిఫ్ట్ లో ఉంది. 1991 ఎలక్కన్ మాన్ షిఫ్ట్ లో ఈ రోజు అన్నీ కూడా వంద పర్సెంట్, వెయ్యి పర్సెంట్ పెరిగిపోయాయి, అయినా దాని గురించి పట్టించుకోనే నాభుడే లేడు. ఈ రోజు డిజిల్ ధర 7.00 పెంచారు. ఎల్.పి.జి. గ్యాస్ ధర పెంచారు, పెట్రోల్ ధర పెంచారు, ఫెర్టిలైజర్స్ ధర పెంచారు, అలాగే రైల్వే ఛార్జీస్ కూడా పెంచడం జరిగిందని సభాముఖంగా మనవి చేస్తున్నాను.

ఆర్.టి.సి. విషయానికివస్తే ఎన్.టి.ఆర్.గారు ముఖ్యమంత్రి అయ్యేసరికి ఆర్.టి.సి. 8 వేల బస్సులతో 75 కోట్లతో నడుస్తూ వచ్చింది. ఎన్.టి.ఆర్.గారు ముఖ్యమంత్రి అయ్యాక దానిని సక్రమంగా నిర్వహించి 15 కోట్ల లాభంతో మీకు అప్పగించడం జరిగింది. మా హయాములో ఆర్డినరీ బస్సు ఛార్జీలు 7 1/2 పైసలు ఉంటే మరో రెండున్నర పైసలు పెంచాం, అంటే మా ఏడు సంవత్సరాల పాలనలో 10 పైసలకు పెంచడం జరిగింది. కాని మీరు అధికారంలోకి వచ్చి 4 సంవత్సరాలు అయింది, ఈ 4 సంవత్సరాల కాలంలో మూడు పర్యాయాలు ఆర్.టి.సి. బస్సు ఛార్జీలు పెంచారు, ఎంత పెంచారంటే 8 పైసలు పెంచారు, ఇలా ఆర్డినరీ బస్ ఛార్జీలు 10 పైసల నుంచి 18 పైసలు చేశారు.

ఎక్స్‌ప్రోసే బస్ ఛార్జీ 30 పైసలు అయింది. ఈ విధంగా ఛార్జీలను పెంచి కూడా ఆర్.టి.సి. కి 250 కోట్లు నష్టం అంటున్నారు. ఆనాడు రామారావుగారి హయాములో నిర్మాణం చేపట్టిన బస్ స్టేషన్లను మీరు ఇనాగరేట్ చేసుకొంటున్నారు, విజయవాడలోగానీ, గుంటూరులోగానీ, హైదరాబాదులో గానీ ఎన్.టి.ఆర్. హయాములో స్టార్ట్ చేసిన బస్సు స్టేషన్లు తప్ప మే హయాములో నిర్మాణం ప్రారంభించి ఫూర్తి చేసినది ఒక్కటిగానూ ఉంటే చెప్పండి. మేము ఫౌండేషన్ స్టోన్ వేసి నిర్మాణం ప్రారంభించి ఫూర్తి చేసామని చెప్పండి.

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ఒక కరక్షన్, 1981 సెప్టెంబరు 25వ తారీఖున విజయ వాడలోని బస్ స్టేషన్ నిర్మాణానికి ఆనాటి ముఖ్యమంత్రి అంజయ్యగారు ఫౌండేషన్ స్టోన్ వేసిన విషయం మర్చిపోతే ఎట్లా ఫ్యాక్టును డిస్టాంట్ చేయకండి. తరువాత మీరు భూమి పూజ అని చెప్పి అంజయ్యగారు శంఖస్థాపన చేసినప్పుడు వేసిన రాయిని తీసివేసి కొత్త రాయిని వేసుకున్నారు, మే రాయి మాత్రం కొత్తదే

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- కరక్షన్ ఆఫ్ ఫ్యాక్టు: ముందు శంఖస్థాపన చేసిన మాట వాస్తవమే కాని ఆకేళ వేసిన ఎస్టిమేట్, ఆ తరువాత ఎస్టిమేట్ ఏమిటన్నది మీరు వేరేఫ్షే చేయండి. దానిని నాలుగు రెట్లు పెంచడం జరిగింది. నేను ఆర్.టి.సి.లో డైరెక్టర్‌గా ఉన్నాను. నాకు తెలుసు. పి. రాంమోహన్‌రావుగారు ఎం.డి.గా వున్నప్పుడు ఇంటర్వ్యూవల్ టూర్ వెళ్లి వచ్చాక నూతన విధానంతో బస్ స్టేషన్ నిర్మాణం చేయాలని విజయవాడలో ఈ బస్ స్టేషన్ నిర్మాణం తలపెట్టడం జరిగింది

శ్రీ కె. రోశయ్య:- ఆర్.టి.సి. డైరెక్టర్‌గా మీకు ఉన్న అనుభవంతో చెప్పారు, దానికి ముందు నేను ట్యాన్కర్‌లో మినిస్టరుగా ఉండి ఫౌండేషన్ స్టోన్ వేసినప్పుడు అక్కడ ఉన్నాను. ఇంటర్వ్యూవల్‌గా ఆర్టికల్స్‌ను విలిచి డిజైన్స్ వేయించాం. వీరు కొన్ని మాడిఫి కేషన్స్ చేస్తే చేసి వుండవచ్చు. నేను కాదనడం లేదు. మేము ఫౌండేషన్ వేస్తే మేము నిర్మాణం చేయడం, లేక మీరు ప్రారంభిస్తే మేము రిబ్బిన్ కట్ చేయడం, ఇలాంటివి మామూలుగా జరుగుతుంటాయి. విజయవాడలో రామారావుగారు మొదలుపెడితే మీరు రిబ్బిన్ కట్ చేశారని అన్నారు. ఆదేవిధంగా ముద్దునూరుది కూడా మేము మొదలుపెడితే మీరు కాన్స్ట్రక్షన్ చేశారు, ఇప్పుడు రిబ్బిన్ కట్ చేసే అవకాశం మాకు వచ్చింది. ఇవన్నీ మామూలే ..

డాక్టర్ యం.వి. మైసూరారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇంకో 60 బస్ స్టేషన్లు, స్కలం కూడా లేకుండా ఫౌండేషన్ స్టోన్ వేసినవి ఉన్నాయి వారి కాలంలో స్కలం లేకుండా, శాంక్వన్ లేకుండా శంఖస్థాపనలు చేసినవి 60 ఉంటే వాటి నిర్మాణం చేయవలసిన బాధ్యత మా మీద పడింది ...

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- వోలవరం ఏనాడో శంఖస్థాపన చేశారు, కాని దాని గురించే మీరు మర్చిపోయారు. బడ్జెట్‌లోగానీ, గవర్నరు ప్రసంగంలో గానీ దాని ప్రస్తావన లేని పరిస్థితి

శ్రీ కె. రోశయ్య:- వోలవరం ప్రాజెక్టుకు మా కాలంలోనే శంఖస్థాపన చేశాం, మీరు ఏడేళ్లలో ఆ వెళ్ల కూడా వెళ్లి చూడలేదు. మేము మళ్లీ దానిని ప్రారంభిద్దామని ఆలోచిస్తున్నాం.....

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- అంజయ్యగారు ఫౌండేషన్ స్టోన్ వేశారని రోశయ్యగారు అన్నారు, సంతోషం. కానీ మేము దానికి శాతవహన బస్ స్టేషన్ అని పేరు పెడితే మీరు పేరు మార్చారు. శాతవహనులు ఎటువంటి రాజులు? ఆ పేరు మార్చి నెహ్రూగారి పేరు పెట్టుకొన్నారు. ఇంకో బస్ స్టేషన్ కు నెహ్రూగారి పేరు పెట్టవలసింది, దీని పేరు మార్చుకుండా వుండవలసింది. వీరు పేరు మార్చారు తప్ప చేసిందేమీలేదని సభా ముఖంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఆర్.టి.సి. ఛార్జీలు ఇన్ని పర్యాయాలు పెంచినా నష్టాలలో నడుస్తోందని చెబుతున్నారు. ఈ రోజు పెట్రోలు ఛార్జీలు పెంచారు కాబట్టి ఇంకా నష్టాలు వస్తాయని ఎం.డి.గారు చెప్పారని సభాముఖంగా తెలియజేస్తున్నాను. అదే విధంగా వారి మేనేజ్మెంట్ లో ఏమీ వేర్కొన్నారంటే ఎన్.టి.ఆర్.గారు కేంద్రంలో తగాదా పడు తుండేవారు, మేము కేంద్రంతో స్నేహంగా ఉంటామని చెప్పారు. నిజమే, స్నేహంగా ఉన్నారు. మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఇప్పటికి 65 పర్యాయాలు ఢిల్లీకి వెళ్లారు. ప్రతీసారీ "అయినను వోయిరావలె హాస్పిటకు" అన్నట్లుగా వోయినట్లున్నాడే తప్ప ఏదైనా ఒక్క పని చేశాడా? మామూలుగా వినతిపత్రాలు ఇప్పినట్లుగా చెబుతున్నారు. నేను వరల్డ్ బ్యాంక్ కు వ్యాజాను, పావర్టీ ఎలిమినేషన్ స్కీముకు 1800 కోట్లు, ఎగ్రికల్చర్ డెవలప్ మెంట్ కు 190 కోట్లు, అట్లాగే వైద్యరక్షాదుకు డిగ్రికింగ్ వాబర్ స్కీమ్ కొరకు 700 కోట్లు - ఈ విధంగా 25 వేల కోట్ల రూపాయల వరకు అవుతుందని చెబుతున్నారు. ఎటుచూసినా ఇలా వీరు చెప్పే కోట్లు చూస్తుంటే ఆంధ్రప్రదేశ్ అంతా కోట్ల మయం అయిపోవలసిందే. పేరుకు కోట్లే, ఇవి బిజర్లలో పెట్టి అమ్ముకొనే కోట్ల మాదిరిగా ఉన్నాయి తప్ప డబ్బుల మాదిరిగా అగుపడడం లేదు. అనంతపురం డెవలప్ మెంట్ కు 1800 కోట్లు, బియ్యబల్ ఏరియాల డెవలప్ మెంట్ కు వెయ్యి కోట్లు, రోడ్ల అభివృద్ధికి 1500 కోట్లు, ఇలా అనేక స్కీమ్లను వరల్డ్ బ్యాంక్ కు పంపామని మంత్రులంతా ఎవరుపడితే వారు చెబుతున్నారు. ఒక రోజు ఇక్కడ మనం అసెంబ్లీలో కూర్చుని వుండగానే ఇద్దరినీ ఫైనాన్స్ నుంచి పిలిపి కనీసం 10 లక్షల ఎస్కేమేట్స్ వేసి ఇవ్వమంటే ఇస్తారు, అది పెద్ద కష్టం కాదు అదటండీ ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పేది? నేను ఫలానా వారి దగ్గరకు వెళ్లి కలిసి ఫలానా పనికి సాంక్షన్ తెచ్చానని క్రెడిటబుల్ గా చెప్పాలి తప్ప ఇలా చెప్పడం కాదు. మీరు ఒక్క పన్నెనాచేశారా? ఈ రోజు తెలుగు గంగకు క్లియరెన్స్ తెచ్చారా? అనాడు ఎన్.టి.ఆర్.గారు బహువత్ బీబియూనర్ ఎవార్డ్ ప్రకారంగా 2 వేల ఎ.డి. వరకు కృష్ణానదీనుంచి సర్ప్లస్ వాటర్ ను వాడు కొనేందుకు మనకు హక్కు ఉంది, 330 టి.ఎం.సి.ల సర్ప్లస్ వాటర్ ఉంది, దానిని వాడుకొంటామని చెప్పి ధైర్యంగా తెలుగుగంగను ప్రారంభించారు. ఈ రోజున మీరు అధికారంలోకి వచ్చి, అనాడు ఎన్.టి. రామారావుగారు ముఖ్యమంత్రుల సమావేశానికి పోలేదు, పోలేదు, అందువల్లే అన్యాయం జరిగిపోయిందని మీరెంతో ప్రచారం చేశారు. ఈరోజు ముగ్గురు ముఖ్యమంత్రులు మారారు. తీరుపతిలో ఒక సమావేశం పెట్టారు, మైసూరులో ఒక సమావేశం పెట్టారు, మహాబలేశ్వరంలో ఒక సమావేశం పెట్టారు. కానీ

ఏమైనా మీరు సాధించారా? డిస్ ప్యూట్ ను ఏమైనా తగ్గించారా? తెలుగుగంగకు క్లియరెన్స్ తెచ్చారా అని అడుగుతున్నాను. మైసూరారెడ్డిగారు రోశయ్యగారి ప్రక్కనే ఉన్నారు. ఆయన రాయలసీమ పోరాట సమితి అని పెట్టారు. పెదపల్లి అన్నాడు, మొత్తం రాయలసీమ అంతా తిరిగాడు. రాయలసీమకు ఏదో అన్యాయం జరిగిపోయింది అన్నాడు. ఏదో 1983 దాకా రాయలసీమలో రతనాలు అమ్మినట్లుగా, కడపలోగానీ, చిత్తూరులోగానీ, అనంతపురంలోగానీ, కర్నూలులోగానీ రతనాలను రాశులుగా పోసి అమ్మినట్లుగా, 1983 లో ఎన్.టి.ఆర్.గారు వచ్చి దోచుకొన్నట్లుగా వేశారు, ఆయన ముఖ్యమంత్రి అయిన ఆరు నెలలకే ఉద్యమాన్ని ప్రారంభించారు. కానీ ఇప్పుడు మీరు అధికారంలోకి వచ్చి 4 సంవత్సరాల 3 నెలలు అయిందే, మీరు గాలేరు-నగరి గురించి ఒక్కపైసా అయినా ఖర్చు పెట్టారా? జనార్థన్ రెడ్డిగారు కడపకు పోయినప్పుడు 50 కోట్లు ఇస్తామన్నారు. కానీ 1991-92 బడ్జెట్ లో 10 కోట్లు ఇచ్చారు. 1992-93 లో 10 కోట్లు పెట్టారు, 1993-94లో వదిలి కోట్లు పెట్టారు, కానీ ఇప్పటివరకూ ఒక్క పైసా ఖర్చుపెట్టలేదు

డాక్టర్ యం.వి. మైసూరారెడ్డి:- అధ్యక్షా, నా పేరు మెన్షన్ చేశారు కాబట్టి చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. 1983లో రతనాలు ఉన్నాయని చెప్పలేదు, పాత కాలం నుంచే ఉన్నాయి కానీ అభివృద్ధికి నోచుకోలేదు. ఆ ప్రాంతాన్ని అభివృద్ధి చేయాలని తప్ప అధికారం కోసం చెప్పడం కాదు. నిజంగా అభివృద్ధి కొరకు మేము కృషిచేశాం. అక్కడ వారు ఖర్చుపెట్టండి, మేము ఖర్చు పెట్టండి చూస్తే నక్కకూ, నాగ లోకానికి ఉన్నంత తేడా ఉంది. కె.సి. కెనాల్ లో వరి పంట పండుతోంటే వారి కాలంలో జొన్న పండింది. ఇప్పుడు 200 కోట్లు ఖర్చుపెడుతున్నారు. తెలుగుగంగ కొరకు ఎరత పని చేసిందో వారికి తెలుసు. ఐదేళ్లలో ఎస్.ఆర్.బి.సి.లో పిడికెడు మట్టి అయినా తేయలేదు. ఆ ప్రాజెక్టు అట్లాగే ఉంటే ఈ రోజు ఎన్ని వందల కోట్లు ఖర్చుపెట్టండి తెలుసు. అలాగే ఎల్.ఎల్.సి. గురించి వోల్టేజీ వేయలేదు, ఈ రోజు మేము చేస్తున్నాం. గాలేరు-నగరి విషయం కూడా అంతే. తాతాదర్శ బోడిగుండుకూ, నాంబారమ్మ మొకాలుకూ వేసినట్లుగా ఎన్నో చెక్కులు వేస్తే వాటన్నింటి వీడిపించాం. ఇప్పుడు పనులు మొదలుపెడతాం అధ్యక్షా. ఇక నేను ఫులీని అని ఎప్పుడు చెప్పలేదు, వారికి ఫులీ మాదిరిగా కనపడుతుంటే నేనేమీ చేయలేను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- నువ్వు ఫులీ కాదు, శకునివని తెలుసు. రాయలసీమలో తెలుగుదేశం హయాములో ఖర్చు పెట్టింది ఎంత? ప్లాన్ లో పర్సెంట్ జి ఎంత? కాన్సెంట్ ప్లాన్ లో ఈనాడు ఖర్చుపెట్టింది ఎంత? దీనిపై శ్వేతపత్రాన్ని ప్రకటించండి, ప్రజలే తేల్చుకొంటారు ...

డాక్టర్ యం.వి. మైసూరారెడ్డి:- ఆ లెక్కలు రేపు రోశయ్యగారు చెబుతారు. 1983 నుంచి 88 దాకా రాయలసీమలో ఎంత ఖర్చుపెట్టిందో, 1990 నుంచి 1993 వరకు రాయలసీమలో ఎంత ఖర్చుపెట్టిందో ఆ లెక్కలు చెబుతారు. నేను శకుణ్ణి కాదు అధ్యక్షా, ఆయన మాత్రం సుబ్బిశెట్టి అవుతాడు

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- అక్కడే సుబ్బితెట్టిని పెట్టుకొని ఇటు అంటారేమిటి? నే పక్కనే సుబ్బితెట్టి ఉన్నారు ...

శ్రీ కె. రోశయ్య:- అధ్యక్షా, నేను వైశుడిగా పట్టాను కాని నా గొంతుగానీ, నా ప్రవర్తన గానీ సుబ్బితెట్టిది కాదు. కాని ముద్దుకృష్ణమనాయుడుగారు నాయుడిగా పట్టినా ఆ ప్రవర్తనా, ఆవేశం, ఆ మాటలూ అమ్మగా సుబ్బితెట్టిలాగానే ఉంటాయి. నేనెం చేస్తాను? ఇండాకా మాట్లాడిన వారు ఒకరిద్దరు కూడా ఈ ముఖ్యమంత్రి రాయలసీమ నుండి వచ్చారు. రాయలసీమకే ఎక్కువ ఖర్చుపెడుతున్నారు, రాయలసీమకే పరిమితమవు తున్నారు అని అన్నారు. కాని ఇప్పుడు వారే చెబుతున్నారు, కాదు, కాదు వారు రాయల సీమకు ఏమీ చేయలేదంటున్నారు. ఈ రెంటి మధ్య భేదం ఏమిటో కూడా ఆలోచించండి.

శ్రీ జి. ముద్దు కృష్ణమనాయుడు:- అయ్యా, అదే చెబుతున్నాను. తెలుగుగంగ 7-10 మీకు తెలుసు 350 కోట్లు ఖర్చుచేశాము. యిప్పుడు 610 కోట్లు అంటే 260 కోట్లు రా. మాత్రమే ఖర్చు చేశారు. అందులో కూడా తమిళనాడు వాటా పోనూ సంవత్సరానికి 30 కోట్లు మించి ఖర్చు చేయలేదు. ధర్మవరం కెనాల్ కు 1992 నుంచి నేరు యిస్తా మంటున్నారు. ఎప్పటికప్పుడు 1991, 1992, 1993లో ఇస్తామంటున్నారు. దర్శవరం కెనాల్ గురించి మర్చిపోయారా? శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారు త్రవ్వించిన మాట మర్చి పోయారా? గాలేరు నగరి ఎస్ఐమెషన్ అయి, మిట్ట కందాల డిప్ కట్ త్రవ్వడానికి 33 కోట్లు రూపాయలు శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారు శాంక్షన్ చేస్తే అన్ని బాటలెన్సింగు రిజర్వాయర్లకు మీరు అధికారంలోకి వచ్చినతరువాత పనిచేయవలసరం బేదని 1990 లో జేవో ఇచ్చారు. మీరు యీ విధంగా డెవలప్ మెంట్ కు వ్యతిరేకంగా యీ ప్రభుత్వం ప్రవర్తింపింది. ఈ రోజు గండి కోట ...

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- సార్, రిజర్వాయర్లకు నేరు లేకుండా, గాలిలో నేరు తెప్పి గాలిలో రిజర్వాయర్లు పుట్టించాడు. అదే మా నాయకుడు ముఖ్యమంత్రిగారు నేరు ఎక్కడినుంచో తెప్పి చూపించారు. ముఖ్యమంత్రిగారు సర్వేచేయించి, అది టెండర్లలో వున్నది. ఆ దశలో ఉన్నది. అది తెలుసుకుంటే మంచిది. పాపం పాదయాత్ర చేసి, మేము సింబాలిక్ గా త్రవ్వితే త్రవ్వినారు అన్నారు. తవ్వీ చూపించారా అని చెప్పుతున్నాను.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- మిట్ట కందాల పాదయాత్ర చేశారు. అప్పుడు గడ్డపారలు తేసుకొనిపోయారు. అక్కడ పగలగొడతామని పోయారు. అంతా తెలుసు. మేము ఏమీ, ఎక్కడో నేము - ఇక్కడే వున్నాం. ఎప్పటికప్పుడు ఫాలో చేస్తున్నాము. కానీ, మీరు చేసింది ఏమీ వున్నది? దాని లెనేనింగు చేశారు. అంతకన్నా మించి నేదు. యీ రోజు మీరు ఏమీ చేస్తున్నారు? 50 క్యూసెక్కుల నేరు ఆ కాలువకు కావాలి? అంత నేరు ఆ కాలువలో వస్తుందా? మీరు చెప్పి వన్నెండున్నర వేలు అంటే లెనేనింగు వల్ల ఇంకా 2 వేలు క్యూసెక్కుల నేరు పెరుగుతుంది కాని అంతకంటే మించి పెరిగేది నేదు. యీ రోజు ఎస్కూర్డు వాటర్ 380 టిఎంసీలు అన్నారు. రాయలసీమ ఏరియా, పరేవాహక ప్రాంతాన్ని బట్టి 380 టిఎంసీలు రాయలసీమ ఎంట్రీటిల్లు అని అన్నారు. యీ రోజు యిప్పుడు

అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఒక్క టిఎంపి. వచ్చిందా? ప్రజలకు మోసం వేశారు? దగా వేశారు: తప్పుదారి వట్టించారు. ప్రభుత్వం, పదవుల కోసం రాయలసీమను తగులపెట్టిన ఘనత మీకు దక్కింది. అధికార పదవీలోకి రాకముందు ఒక స్టేటుమెంటు, మంత్రిపదవి వచ్చాక మరొక స్టేటుమెంటు యిచ్చారు. మంత్రికాగానే రాయలసీమ సస్యశ్యామలం అన్నారు. ఏమీ లేదు - ఒకటి, మీరు బేసిన ఘనకార్యం ఏమిటంటే, కడపలో వుండే జైలును సెంట్రల్ జైలుగా మార్చారు అంటే మేము పోడుస్తుంటాము, చంపుకుంటాము, బాంబులు వేస్తుంటాము కాబట్టి, మీరు ఎక్కడో రాజమండ్రికి పోవలసిన అవసరం లేదు యీ కడపలో వుండాలని అది ఒక్కటి తప్ప యీ రాయలసీమ గురించి ప్రభుత్వం అధికారం లోకి వచ్చిన తరువాత ఏమీ చేయలేదు.

(ఇంటరప్షన్)

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ...

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు పెరు పెట్టి మాట్లాడారు ...

శ్రీ ఎన్. వంద్యబాబునాయుడు.- వేరు పెట్టలేదు.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- అన్నీ చెప్పారు - ఇంకా నేను చెప్పకుండా ఎందుకుండాలి? నేను మంత్రి అయిన తరువాత కూడా ఒక్కమాట మాట్లాడలేదు. మంత్రి కాకముందు కూడా ఒక్కమాట మాట్లాడలేదు కానీ ముద్దుక్కుషమనాయుడుగారు బెల్లం కొట్టిరాయిలాగా మంత్రిపదవిని పట్టుకుని వున్నారు. మంత్రిపదవి పోతే, కళ్ళనేరు కార్చుకుని, తెలుగుగంగకు అన్యాయం జరిగిందని మా శ్రీరాములు రెడ్డిగారితో మాట్లాడారు. అది అన్యాయం మాకు జరుగవలసిన అవసరంలేదు. మంత్రిపదవి పోయి నప్పుడు ఆయనతో మాట్లాడారు. మంత్రిపదవులు ఆకింపి ఎవరూ చేయలేదు. జైలు చేశానో, ఇంకా ఎ.వి. బెటాలియన్ పెట్రానో రేపు గాభేరు నగరి త్రవ్వీస్తారో నీకు తెలుస్తుంది కదా?

శ్రీ డి. ముద్దుక్కుషమనాయుడు:- నేను ఎప్పుడు కూడా కళ్ళనేరు పెట్టుకోలేదు. మా మంత్రిపదవి ధ్యేయంగా పెట్టుకునిలేదు. మంత్రిపదవి నుంచి తీసివేయాలని కాంగ్రెసు పార్టీ గోలపెడుతున్నా కూడా పదవిని వదలకుండా కుర్చీని గట్టిగా గమ్ వేసుకుని కూర్చున్న మైసూరారెడ్డిగారు నాకు చెప్పితే ఎట్లా అండే? అధ్యక్షా, మీకు తెలుసు - సారాయి కేసులో కూడా ఇరికింది యీ రోజు మహబూబ్ నగర్, మీరు పట్టుబడింది అని సేపర్లో వచ్చినా మంత్రిపదవి వదలకుండా వున్న నాయకులు - హైకోర్టులో జడ్జిమెంటు వచ్చి, శివారెడ్డిగారి హత్య వేశారని వచ్చినా మీరు వదలలేదు. తరువాత స్టే వచ్చి వుంటే వచ్చి వుండవచ్చు. కాదు అనలేదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- బడ్జెట్ మీద మాట్లాడండి ముద్దు క్కుషమనాయుడుగారూ..

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- శోగాములు నిడ్డగారు చాలో కూడ వలెదు. నేను ప్రతిపక్షంలో ఉన్న తరువాత - యిదే ప్రభుత్వం చేసినదిగాను చెప్పవచ్చు. ఒకరోజు, ప్రతిపక్షంలోకి వచ్చిన తరువాత ఆరునెలలుగా పిటిషన్లు ఆగినవి. ఆయన తరువాత - బేక్ ఫిఫ్త తరువాత, తెలుగుగుంపి చలువపాటి ఎన్ఫోర్స్ మెంట్ ను కనీసము కాలేదు. అది ఒక్కసారి తప్ప - న హాన్ నెనర్ నేన్ శ్రీరాములు నిడ్డగారిని జిల్లా రుడ

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మేరు మంతులకు కూడా చెప్పాలి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- పేరు చెప్పి మాట్లాడితే, ఆయన కూడా మాట్లాడతారు.

డాక్టర్ ఎం.వి. మొసూరారెడ్డి:- సార్, పేరు చెట్టకుగానూ ఎవ్వరినీ ఏ సేసులు అయినా వారినీ నిరూపించమనండి. నేను ఎప్పుడు అయినా పదవ ఎంపిగానీకీ సిద్దంవేకానీ, కేసులు, కోర్టు ఉన్నాయంటున్నారు. వారి మీద అక్వింథలు, ఆరు వాతలు వేశారు. అటువంటి వారు కుర్చీలో కూర్చున్నవారు నీతులు చెప్పాలనిన అవసరం లేదు. ఫోటోలు కట్టించుకుని, సారాయి వ్యాపారస్థులతోసహా వున్నాయి. రేపు వొద్దున కావాలంటే మీకు సబ్మిట్ చేస్తాను. ఎన్.చంద్రబాబునాయుడుగారు సారాయి కాంట్రాక్టర్లతో ఫోటోలు కూడా మీకు కావాలంటే యిస్తాను. మేరు చెప్పవలసిన అవసరం లేదు నాకు. కోర్టులో ఆరుసార్లు అక్వింథలు, వాతలు వేస్తే కుర్చీకి కరుచానీ, నన్ను అడగవలసిన అవసరం లేదు. వారి నాయకులను అడగండి? నీతి నిజాయితీ గురించి? ...

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఎవరు యీ రోజు దొంగసారా వ్యాపారం చేస్తున్నారో రాష్ట్ర ప్రజలకు అందరికీ తెలుసు. పేపర్లలో కూడా వచ్చాయి. ముఖ్య మంత్రిగారి జిల్లాలోనే ఆయన కుమారుడుగానీ, బంధువులు గానీ అమ్ముతున్నారని పేపర్లలో వచ్చింది. అదే మాదిరిగా ...

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- సభలో లేనివారి మీద మాట్లాడవద్దు...

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- ఎంఎల్ఏలు, మే మంతులు దొంగ సారా అమ్ముతున్నారు. యిది వాస్తవం. ఎవరు దొంగసారా అమ్మారో, ఎవరు సారా కాంట్రాక్టర్లతో సంబంధం వుందో ఒక జుడిషియల్ ఎంక్వయిరీ వేయండి? మొత్తం వాస్తవాల బయటకు వస్తాయి. మీకు ధైర్యం వుందా? మీరు పిల్లో, ఫులో తేల్చుకోండి?....

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ జి. ముద్దు కృష్ణమనాయుడు:- హందీ నేవా గురించి పట్టించుకోలేదు. తుంగభద్ర హైలెవెల్ కెనాల్ గురించి పట్టించుకోలేదు.

శ్రీ ఎ. సుభాష్ చంద్రబోస్:- అధ్యక్షా

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- బోసుగారు అసెంబ్లీకి ఎన్నడూ రాలేదు. కొత్తగా వచ్చారు రోజువచ్చే సభ్యులు ఉన్నారు మాట్లాడడానికి . . .

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఐడిసి ఫైరర్స్ గారు అయ్యారు. అందుకు ఉత్సాహంగా వున్నారు. ఉత్సాహంగా గవర్నమెంటుకు డిఫెండు చేయబోతున్నారు పదవి వచ్చింది అనే బాధ్యతతో

శ్రీ ఎ. సుభాష్ చంద్రబోస్:- నేను ప్రారంభించకుండానే అంత భయపడిపోవలసిన అవసరం లేదు. మీరు ఎందుకు భయపడిపోతున్నారో నాకు అర్థం కాలేదు. నాకు హుషారుగా వున్నదో లేదో నాడి చూసి చెప్పి వైద్యులు కానూ కాదు. విద్యాధరరావుగారికి కూడా హుషారు వచ్చింది నన్ను మాడగానే - ఎందుకు వచ్చింది అసలు నాకు అర్థం కావడం లేదు.

శ్రీ పి. అశోకగజపతిరాజు:- చాండ్రమ్ మాన్ అని . . .

శ్రీ ఎ. సుభాష్ చంద్రబోస్:- దయచేసి, యిది బడ్జెట్ మీద డిస్కషన్ చేస్తున్నామా? వేరీడ్లరు వాదోపవాదాలు డిస్కషన్ చేస్తున్నామా మాకు అర్థం కావడం లేదు. ఒక విషయం ఏమిటంటే, వారిని వీరు తిట్టుకోవడం, వేరీని వారు తిట్టుకోవడం యిదా? జరిగే పని, ఇంతవరకు - నేను చూసినంతవరకు దీంతోనే కాలక్షేపం చేస్తామని అనుకుంటే వేరే విషయం. అది ఎక్కడైనా శ్రేణుకోవచ్చు - అది రేపు పొద్దున ప్రజలు తేల్చిచెప్పుతారు, కష్టం ఏమీ కాదు. కానీ, విద్యాధరరావుగారు నేను లేవగానే ఆయనకు ఏమీలే? వాట్ యిట్ ది ఇన్స్పిరేషన్? ఆయనకు తోడుగా చంద్రబాబునాయుడుగారు కూడా లేచి నీల్చున్నారు ఎందుకు నీల్చున్నారో తెలియదు. అయాం నాట్ గోయింటు ఇన్టు :0 రీలవెన్యూ. మీరు యిట్లా కూర్చుని అనవచ్చు. పార్లమెంటరీ డెమక్రసీ తెలిసి కూడా ఇక్కడ బడ్జెట్ గురించి మాట్లాడకుండా కొట్టుకొని, తిట్టుకుంటూ వారు మాట్లాడే భాషను గురించి వారు మాట్లాడేది ఏమీలే? Mr. Speaker Sir, you please limit this discussion to the Budget only. ఎందుకంటే చంద్రబాబునాయుడికి అంత తెలుసునో నాకు తెలియదు కానీ నీన్న, మొన్న, అటు మొన్న వారు మాట్లాడిన భాష మాస్ట్రీ ఎందుకు పనికి రాని వాళ్లు, చదువులేని మూర్ఖుడు కూడా మాట్లాడనటువంటి భాషను ఉపయోగించి వీరు డెమక్రసీ గురించి మాట్లాడడం కరెక్ట్ కాదు.

(అంతరాయం)

దయచేసి బడ్జెట్ వరకే పరిమితం అయితే బాగుంటుంది.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మమ్ములను మూర్ఖులు అనకండి. కాంగ్రెస్ పార్టీ వాళ్లే మూర్ఖులు.

శ్రీ ఎ. సుభాష్ చంద్రబోస్:- అది చాలా చిన్న మాట స్వామీ. ఆయన ఇక బడ్జెట్ వరకే పరిమితం అయితే మంచిదనేది నా ఆబీప్రాయం.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ముద్దుపట్టణమనాయుడుగారు ర్యరగా హార్ట్ వేయండి

శ్రీ జి. ముద్దు కృష్ణమనాయుడు:- రాయలసీమ ప్రాంత గురించి ఆ రోజు అందరు పోరాడారు. ఇప్పటికీ అధికారంలోకి వచ్చి నాలుగు సంవత్సరాల మూడు సెలలు అయినా పట్టించుకోలేదు. మేము కాదు కాంగ్రెస్ నాయకులే రాజశేఖరరెడ్డిగారి బెప్రకాశనంగా రాయలసీమకు ఏమయినా జరిగిందంటే ఒక్క ఎస్.బీ. రామారావుగారి ప్రభుత్వం లోనే జరిగింది. ఈ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వంతో ఏమీ జరిగలేదు. అనే విషయం రాజశేఖర రెడ్డిగారి రికార్డులో వున్నది.

(తెలుగుదేశం పార్టీ నుండి తప్పులు)

అదే విధంగా 1983వ సంవత్సరంలో బడ్జెట్ ఎలక్షన్ లో రాయలసీమకు ఏమీ జరిగింది అంటే ఎన్.టి రామారావుగారు 24 శాతంకు ఎక్స్ క్లూడింగ్ తెలుగుగుంప పెంచారు. అది ఇప్పుడు 12 శాతం పడిపోయింది. అదే విధంగా తెలంగాణా మీద ఇదే సుబ్ రెండు రోజులు వర్షించుకున్నాం. తెలంగాణా ప్రజలంతా ఎస్.ఎల్.బి.సి. ఫ్యాడ్ ఫోల్ల కెగల్, ఎస్.ఆర్. ఎస్.పి. ఫేజ్ - టు, భీమా ప్రాజెక్టు, నిట్టంబాడు ప్రోజెక్టు ఇరిగేషన్ స్కీము ఏమయ్యాయని అదుర్దా పడ్డారు. పోరాట సభితికి అన్ని పార్టీలను కలుపుకుని జానారెడ్డిగారు నాయకత్వం వహించారు. జానారెడ్డిగారికి పదవి వస్తే తెలంగాణా సస్యశ్యామలం అవు తుందనుకున్నారు. కానీ జరిగిందేమీటి వాళ్లు పదవులు వచ్చానే ఆ సమస్యల గురించి పట్టించుకోవడం లేదు. పోరాట ఉద్యమంలో నాయకత్వం వహించిన నాయకుల మీద ఈ రోజు ప్రజలలో పూర్తిగా నమ్మకం పోయింది. ఎస్.ఎల్.బి.సి., ఇప్పుడవల్లో, ఎస్.ఆర్. ఎస్.పి. ప్రాజెక్టులన్నీ వెలుగులోకి రాలేదు. ఆంధ్రుడు ప్రధానమంత్రి అయి వుండి, తెలంగాణా ప్రాంత వాని అయివుండి కూడా, రాయలసీమ నుంచి ఎన్నుకోబడ్డా కూడా ఈ రెండు వెనుకబడిన ప్రాంతాలకు ఒక్క మంచి మేజర్ ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టుకు కూడా క్లియరెన్స్ ఇవ్వలేదు. ఈ నాలుగు సంవత్సరాలలో స్టార్ట్ చేసిన ఒక పథకం ఇంట్లో ఉన్నామనండి. ధైర్యం వుంటే ఫలానా మేజర్ ఇరిగేషన్ స్కీమును ప్రారంభించామని చెప్ప మనండి. ఇంతకు ముందు ఎన్.టి. రామారావు కేంద్ర ప్రభుత్వంతో తగాదా పడడం వలన ఫండ్స్ రాలేదన్నారు. మరి ఈ రోజు వాళ్లు స్వేచ్ఛగా వున్నారు. ప్రధానమంత్రి మన ఆంధ్రుడు. ముఖ్యమంత్రి మన ఆంధ్రుడే. కానీ ఆ ఫండ్స్ ఏమీ రాలేదు. 65 పర్యాయాలు ఢిల్లీకి వెడితే కొన్ని లక్షల రూపాయలు ఖర్చు అయ్యాయి. కనీసం అంత మాత్రం కూడా ఫండ్స్ రావడం లేదు.

ఇక్కడ దోష్టగాల విషయానికి వస్తే కాంగ్రెస్ పార్టీ వాళ్లు సంవత్సరానికి ఒక క్రోటి ఉద్యోగాలు ఇస్తామన్నారు. ఆ ప్రకారంగా మాస్టే మనకు దాదాపు 10 లక్షల ఉద్యోగాలు ప్రతి సంవత్సరం రావాలి. కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చి నాలుగు సంవత్సరాలు

అయింది. 1983 సంవత్సరంలో 19 లక్షల మంది ఎంప్లాయ్మెంట్ ఏక్సెంజీలలో పేర్లు నమోదు చేసుకుని వున్నారు. తెలుగుదేశం అధికారం కోల్పోయినప్పటికీ 27 లక్షల మంది వుండే ఇప్పుడు దాదాపు 9 లక్షల మందికి పెరిగింది. అంటే 36 లక్షలు అయింది. ఈ ప్రభుత్వం ఎంప్లాయ్మెంట్ గురించి పట్టించుకోవడం బేదు. ఈ రోజు కేంద్రంలో వుండేది పి.వీ. నరసింహారావుగారు. 1991-92వ సంవత్సరంలో మంతుల జీత భత్యాల క్రింద రూ. 9 కోట్ల 30 లక్షలు అన్నారు. ఇప్పుడు అది రూ. 36 కోట్లు అయింది. అంటే నాలుగు రెట్లు పెరిగింది. ప్రధానమంత్రి కుటుంబ సభ్యుల సెక్యూరిటీ కోసం రూ. 1 కోటి 30 లక్షలు ఖర్చు పెడుతున్నారు. ఆయన ఆస్తి పాస్తులు కాపాడడం కోసం ఖర్చు పెడు తున్నారు. ఇప్పటికీ ఆయన 4 లేక 5 వర్యాయాలు పాద్రాబాద్ వచ్చారు. ఒక్కొక్క వర్యాయం వచ్చినప్పుడంతా సెక్యూరిటీ ఖర్చు రూ. 2 కోట్లు, లేక రూ. 3 కోట్లు అవుతున్నది. ఆయన ఎన్ని వర్యాయాలు వచ్చారనేది లెక్క వేసుకుంటే కనీసం రూ. 20 లేక 30 కోట్ల వరకు మన రాష్ట్ర ప్రజల నోమును ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. కనీసం ఈ రాష్ట్రానికి గ్రాంట్ యివ్వలేదు. ఆంధ్రుడు ప్రధానమంత్రి అవుతారు గదా, మన రాష్ట్రానికి ఇబ్బంది లేకుండా జరుగుతుందని అనుకున్నాం. గుంటూరులో పాకోర్టు బెంచ్ కావాలని అన్నారు. సుప్రీంకోర్టు బెంచ్ పాద్రాబాద్లో కావాలని అన్నారు. యు.జి.సి. బ్యాంక్ పాద్రాబాద్లో కావాలన్నారు. అదే విధంగా ఓ.ఎన్.బి.సి. ఆఫీసు రాజమండ్రిలో పెట్టా లన్నారు. రైల్వే లెన్ విషయం చెబుతారు. మేటర్ గేజీని బ్యాడ్గేజీ చేస్తున్నామని చెప్పారు. అది కూడా మన రాష్ట్రంలో ఫండ్స్ లేనందువలన కుంటినడక నడుస్తున్నది. అంతకంటే మించి ఇక ఏమీ లేదు. ఏలూరులో మహా సభ పెట్టుకుని అక్కడ ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక ప్రకటన ఇచ్చారు. పులి చింతల ప్రాజెక్టు విషయంలో రూ. 300 కోట్లు ఇస్తాము అని రూ. 300 కోట్లకు బదులు రూ. 3 కోట్లు కూడా యివ్వలేదు. ఈ ప్రభుత్వం వుండేది తొమ్మిది నెలలే. ఈ తొమ్మిది నెలల లోపలే ఆ వర్క మొదలు పెడతారా? వోలవరం ప్రాజెక్టుకు 1980వ సంవత్సరంలో అంజయ్యగారి బైమ్లో పౌండేషన్ స్టోన్ వేశారు. అది ఇంబర్ స్టేట్ ప్రాజెక్టు. కృష్ణా నుంచి 45 టి.ఎం.సి.ల నీటిని మనం వాడుకోవచ్చు 35 టి.ఎం.సి.ల నీరు మహారాష్ట్ర మరియు కర్ణాటకకు వస్తుంది. ఇలాంటి ప్రాజెక్టును కనీసం ముఖ్యమంత్రిగారు కానీ, మంతులు కానీ, ప్రధానమంత్రిని ఒప్పించి నేషనల్ లెవెల్ ప్రాజెక్టు చేసే సత్తా ఈ ప్రభుత్వానికి లేకుండా వోయింది. కెలామట్లో ఫండ్ రూ. 174 కోట్లు వస్తే అందులో రూ. 153 కోట్లు కరువు ప్రాంతాలకు ఇచ్చాము అన్నారు. రూ. 153 కోట్లు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇస్తే అందులో రూ. 49 కోట్లు మాత్రమే ఇచ్చారు. రూ. 49 కోట్లు ఖర్చు పెట్టి మిగిలినదంతా డ్లెవర్స్ వేశారు. మొన్న ఏమో అడిషనల్ జె.ఆర్.వై అన్ని డబ్బులు ఇచ్చి మరల ఆ డబ్బును రెగ్యులర్ జె.ఆర్.వై. క్రింద కనీసం చేసిన ఘనత ఈ ప్రభుత్వానికే దక్కింది. అదే విధంగా బారోయింగ్ విషయానికి వస్తే మొదట రోజయ్యగారు ఆర్థిక శాఖమంత్రిగా వున్నప్పుడు ఇదే సభలో డ్లెట్ పేపర్ పెట్టారు. తెలుగుదేశం వాళ్లు అప్పులు వేశారు. అప్పుల ఊటిలో రాష్ట్రాన్ని ముంచారు. అందువేత ఏమీ చేయలేకపోతున్నాం, దివాళా తీసారు, దివాళా తీసారు, దివాళా తీశారని 10 సార్లు చెప్పి వుంటారు. ఈ రోజు ఈ ప్రభుత్వానికి దమ్ము ఉంటే, చిత్తుకుద్ది వుంటే తెలుగు దేశ ప్రభుత్వం ఏమీ చేసింది, ఇప్పుడు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఏమీ చేస్తున్నదనే విషయం మీద డిపార్ట్మెంట్ టైట్ ఒక శ్లోక పత్రాన్ని విడుదల చేస్తారా? ఏ అంకెలు చూసుకున్నా

కూడా తెలుగుదేశం వేరియడ్ గోల్డన్ ఈగో. గుమ్మల కాలం స్వర్ణయుగం అన్నట్లు ఎస్.టి.ఆర్. పరిపాలన ఈ రాష్ట్రానికి గోల్డన్ యుగం అని ఈ సభా ముఖంగా తెలియ జేస్తున్నాను. ఏ అంశం చూసుకున్నా ప్యూమర్ హెల్త్, సెంటర్స్ ఓపన్ చేయడం కానీ, ఎలిమెంటరీ స్కూల్స్ ఓపెన్ చేయడం కానీ, కాలేజీలు ఓపెన్ చేయడం కానీ, లేదా ఫ్లెడ్ స్టేషన్స్ ఓపెన్ చేయడం కానీ ఎస్.టి. రామారావుగారి వేరియడ్లోనే అయ్యాయి. అదే గోల్డన్ వేరియడ్. ఇప్పుడు ఈ ప్రభుత్వం ఈ సంవత్సరానికే రు. 6239 కోట్లు అప్పు ఫేశారు. అప్పు పోసి వప్పుకూడు తింటున్నారు. స్కూల్ సేవింగ్స్ నుంచో వరల్డ్ బ్యాంక్ నుంచో కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచీ అప్పులు తీసుకోవడమో జరుగుతున్నది. ఇవాళ పనుల విషయంలో 130 శాతం లేకపోతే 150 శాతం ఎక్సెస్ ఫేసుకుని కాంట్రాక్టరు, ఇంజనీరు, ముఖ్యమంత్రి, మంత్రులు గొంతు వరకు భోంపేసి అప్పుల ఊబిలోకి దింపడం తప్ప ఏమీ ఫేశారని అడుగుతున్నాను. ఉద్యోగులకు జీతాలు ఇచ్చే పరిస్థితిలో లేమని సి.ఎస్.గారే చెప్పారు. ఆయన రికార్డులోనే వున్నది. ఈ రోజు ఇంటెగ్రేట్ దాదాపు రు. 11 వందల కోట్లు రేపేమెంట్ గారు. 330 కోట్లు. దాదాపు రు. 14 వందల కోట్లు ఈ రోజు అప్పు క్రింద చెల్లిస్తున్నాము. ఈ రోజు రీజర్వేషన్ విషయానికి వస్తే పంచాయితీ రాజ్ బిల్లు పెట్టారు. అందులో సర్పంచ్ ఎలక్షన్ ఇన్ డెయిర్క్ అన్నారు. ఇద్దరు నామినేటెడ్ మెంబర్స్ వుంటారు. ఈ నామినేషన్ పద్ధతి వల్ల ప్రజాస్వామ్యానికి ఎంత హానికాదో చూడండి. ఈ విధంగా అయినా సరే నామినేషన్ చేసుకోవాలనే దుర్బుద్ధితో ఫేశారు.

శ్రీ ఎస్.టి. రామారావుగారు కో ఆపరేటివ్ ఎన్నికలలో, మునిసిపాలిటీ ఎన్నికలలో 30 ఫోటో బడెంబిట్ కార్డులు పెట్టి ఎన్నికలు జరిపించారు. రాబోయే ఆసెంబ్లీ ఎలక్షన్ లో రా షేఫ్ ఎలక్షన్ కమిషనర్ శేషన్ గారు ఫోటో బడెంబిట్ కార్డులు పెట్టమంటున్నారు. మీకు ధైర్యం ఉందా? మీరు ఎందుకు పెట్టారు? ప్రభుత్వం ఎందుకు ముందుకు రాలేదు. అదే రాజస్థాన్ గవర్నమెంటు కానీ, హర్యానా గవర్నమెంటు కానీ ముందుకు వచ్చిందే. ఆ ముఖ్యమంత్రిలు ముందుకు వచ్చారే. విజయభాస్కరరెడ్డిగారు ఎందుకు ఫోటో బడెంబిట్ కార్డులు పెట్టారు? ఎందుకంటే మీరు రిగ్లింగ్ చేసుకోవాలని, వోట్లు గుడ్డుకోవడానికి అలవాటు పడి ఉన్నారు కానీ ప్రజాస్వామ్యంగా వోట్లు తెచ్చుకోనీ గెలవాలనే ఉద్దేశ్యం మీకు ఏ మాత్రం లేదని, ఈ సభా ముఖంగా తెలియజేస్తున్నాను. అదే విధంగా ఈ రోజు ఇన్ని విషయాలు చెప్పాము. రోశయ్యగారు రూపాయి పిలువ 7 పైసలకు పడిపోయిందని చెప్పారు. నాకు బట్టతల తప్ప అల్లాఉద్దీన్ అద్భుత దీపం ఇవ్వజేదనీ చెప్పారు. ఈ రోజు రోశయ్యగారి తలమీద రూపాయి పెట్టి కొనమన్నా ఎవడూ కొనేవాడు లేడు. మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో ఇదీ పరిస్థితి. మన రాష్ట్రం అంతా పిలువ లేకుండా పోయింది. అప్పుల ఊబిలో ఉన్నాము. రు. 11 వేల కోట్లు అప్పులు పోసిన తరువాత దాదాపు రు. 12 వందల కోట్లు ఇంటరెస్టు చెల్లిస్తున్న తరువాత ఈ ప్రభుత్వం మీద ఏమీ నమ్మకం వస్తుందని సభా ముఖంగా తెలియజేస్తున్నాను. మీకంతా తెలుసు. ఆ రోజు ఎస్.టి. రామారావుగారు తిరిపితిని ఎంతో పవిత్రంగా ఉంచారు. ఈ రోజు మీరేమీ చేస్తున్నారా? తిరుపతికి పోయి చూడండి. భక్తులను అడగండి. బ్యాటెట్ పెట్టండి. ఎస్.టి.ఆర్ ప్రభుత్వంలో, తిరుపతి ఎంత పవిత్రంగా ఉందో చెబుతారు. మీ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఏ విధంగా కార్య క్రమాలు జరుగుతున్నాయో, ఏ విధంగా మధ్యం సేవిస్తున్నారో, సింపాద్యారం గుండా జనం

అంతా వోతున్నారో షేరే అర్థం వేసుకోండి. టెంపుల్ ల్యాండ్స్, కాన్స్టేబ్లీ ల్యాండ్స్ అంతా కూడా లక్షల లక్షల వీలువ ఫేస్ అర్బన్ భూములు లక్షకు రెండు లక్షల రూపాయలకు క్రాలుదారుల పేరుతో ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న ఎండోమెంట్ ల్యాండ్స్ మొత్తం అమ్ముకున్నారు అందులో కొంతమంది శాసనసభ్యులు కొంతమంది మంత్రులు ఇన్వార్టీస్ అయి ఉన్నారు. ఈ సభా ముఖంగా తెలియజేస్తున్నాను. బి.సి. రిజర్వేషన్ 33 శాతం పెడతామన్నారు. భారతదేశ చరిత్రలో బి.సి. రిజర్వేషన్స్ ఎన్.టి. రామారావుగారు 20 శాతం పెట్టారు, ఇప్పుడు 33 శాతం అన్నారు. మీకు తెలుసు నీన్నా మొన్నా లా ఆఫీసర్ల గురించి ఇన్వార్టీ పేసిన జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం. 14, జేదీ 25.1.84 లో ఎన్.టి. రామారావుగారు ఎస్.సి., ఎస్.టి.లా ఆఫీసర్లకు రిజర్వేషన్ పెడితే జి.ఓ. ఎం.ఎస్.నెం. 55, 16.3.90లో, ఢీసి నేశారు. ఇప్పుడు ఒక జి.ఓ. ఇచ్చారు. జి.ఓ. ఎం.ఎస్.నెం. 15, 29.1.94 లో ఏమి ఏవార్పంట్ ఇన్ కమీటాక్స్ అసెసిగా ఉండాలంట. హరిజనులు ఇన్ కమీటాక్స్ కడతారా? బి.సి.లు ఇన్ కమీటాక్స్ కడతారా? 15 సంవత్సరాలు ఎక్స్ పీరియన్స్ ఉండాలంట. జి.ఓ. ఎం.ఎస్.నెం. 30, 1.3.94 లో 15 సంవత్సరాల నుండి 10 సంవత్సరాలకు తగ్గించి ఇన్వార్టీ వేశారు. ఇన్ కమీ అసెసిలకు గవర్నమెంట్ ప్లీడర్లుగా ఎందుకు ఇస్తున్నారుంటే మెరిట్తో పని భేకుండా వేయడం ఎంత దారుణం? ఆ రోజు సమరసింహారెడ్డిగారిని అడిగితే మెరిట్, ఘడ్ నాట్ బి క్లౌవాలిటీ ఫర్ రిజర్వేషన్ అన్నారు.

ఇది మాకు తెలుసు. హరిజన అట్రాసిటీస్ మీర చుండూరులో 16 మందినే ఉపకోశ కోస్తా 16 , మంది కంటికి కనిపించకుండా పోయారు. నేరుకొండలో జనం చచ్చిపోతే రాజ్ కింగాంధీగారు వచ్చారే. ఈ రోజు 16 మంది చచ్చిపోయినా నగిరి పోలీసు ఫైరింగ్ లో 3 చచ్చిపోయినా ఎచరూ రాబేదే? ఈ రోజు మీ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చినా 30 మంది హరిజనులను ఈ కాంగ్రెసు నాయకులు పొట్టన పెట్టుకున్నారు. ప్రధాన మంత్రికి కళ్లు లేవా? కేంద్ర మంత్రులు రారా? హరిజనుల గురించి పట్టించుకోరా? హరిజనుల పేరుతో వాయి వేసుకోవడం హరిజనులను చంపడం అంతా కూడా ఆనవాలుజీ అయిందని కూడా చెప్పి ఈ సభా ముఖంగా తెలియజేస్తున్నాను. ఈ రోజు పరిస్థితి ఏలా, ఉందంటే భారత దేశంలో వాళ్లు వోట్ పడి ఏదేకీ రుజాలు తెచ్చుకుంటున్నారు. ఇక్కడ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తెచ్చుకుంటోంది. కడకు అర్జెంటీనా, చిలీ, ఫిలిప్పైన్ దేశాలు వాళ్లకుండే రైస్ లెస్. ఎయిర్ లైన్స్, బ్యాన్స్ పోర్ట్ అంతా కూడా మల్టే నేషన్ కు అప్పజెప్పింది. ఆ పరిస్థితి మీరు ఈ రోజు భారతదేశానికి జేబోతున్నారు. రాష్ట్రానికి తేబోతున్నారు. ఆర్.టి.సి., ఎ.పి. ఎస్.ఇ.టి. అన్నీ అప్పుల క్రింద ఇచ్చినా సరిపోదు. అంతా అప్పులు చేసి రాష్ట్రాన్ని దిగమింగారు. మొత్తం ప్రజలను చచ్చి మోసం చేశారు. కాపునాడు అన్నారు. రత్న కుమారిగారు ఏవీ మాట్లాడినా మాకు అన్యాయం జరిగింది అంటారు. ఈ రోజు నేను అడుగుతున్నాను. కాపునాడు పేరుతో గెలిచి ఆ కాపులకు ఒక్క పసి చేశారా? రాజ్య సభ నీటు ఇచ్చారా? 12 మందిని మీరు పంపించారు. ఒక్క రాజ్యసభ నీటు ఇవ్వలేదే? మేము ఇర్మిరికి ఇచ్చాము. అయ్యా కాపునాడు వాళ్లు మమ్ములను బి.సి.లో చేర్చుంటే లాల్ లోతో కొట్టిస్తారా? లాల్ లోతో కొట్టించారు. కాపులకంతా కూడా అన్యాయం చేశారు. కులచిమ్మ పెట్టారు. ఇక్కడ కమ్మ కమ్మ అన్నారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నీనా, మొన్నా అదంతా అయిపోయింది. సబ్జెక్టు మీద మాట్లాడండి.

శ్రీ జి. ముద్దు కృష్ణమనాయుడు:- కమ్మ ప్రభుత్వం అన్నారు. పాటలు పాడారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఈ సభను రేపు ఉదయం 8.30 గంటలకు వాయిదా వేస్తున్నాను.

(The House then adjourned at 7.35 p.m. till 8.30 a.m.,
Thursday, the 3rd March, 1994).

—o—

